י"ד ניסן תשמ"ב, 7.4.1982 מיספר 2327 96 עמודים שנה 46 המחיר: 25 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

עוצרי הנסיגה - בשרות הממשלה

ח"כ חנן פורת

קומדיה בימית

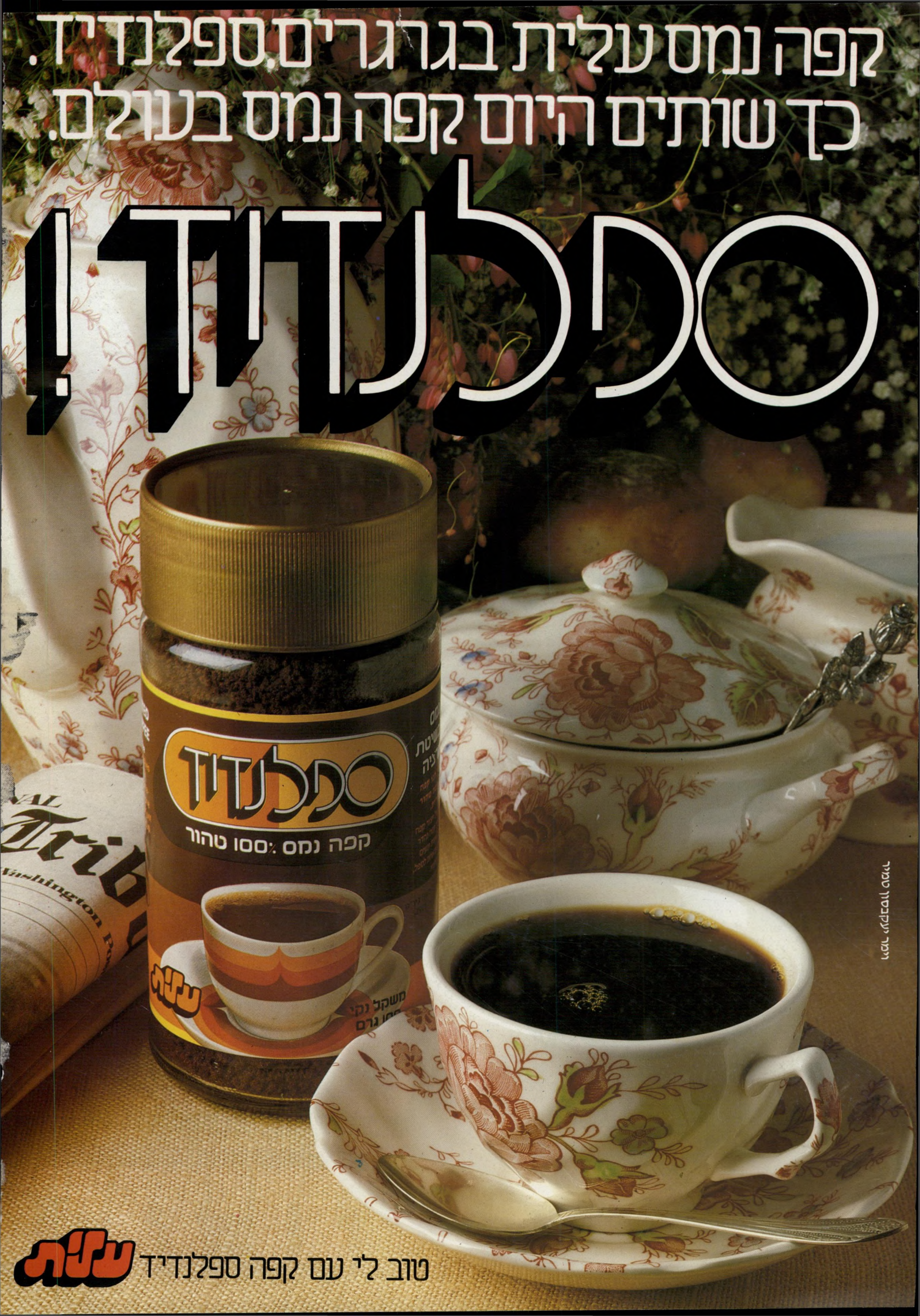

קפה נמס עלית בגרגרים.ספלנדיד.
כך שותים היום קפה נמס בעולם.
ספלנדיד!
ספלנדיד
קפה נמס 100% טהור
עלית
טוב לי עם קפה ספלנדיד
עלית

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תכנית: יוסי שנהן • רכזי מערכת: שרית ישי ושלמה פרנקל • עורכי כיתוב: תמי מוטוביץ וגיורא נוימן • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קורא יקר.

הריסת הטלוויזיה והרדיו כאמצעי־תיקשורת, והפיכת שרידיהם העלובים ל־מכשירי־תעמולה של ממשלת־הליכוד, מ־שנות באופן יסודי את המצב בשטח ה־תיקשורת והמידע.

אזרח אחד שגילה ערנות מיוחדת לשינוי דאסטי זה הוא הקורא דויד בן־ארי (אין זה שמו האמיתי. הוא מסר לנו את שמו, אך ביקש לפרסם רק את שם־העט). הוא

עובדי־כפיה וחיילים
דיאליזה רוחנית

שלח לי מיכתב יוצא־דופן, שהייתי רוצה לפרסמו כאן במלואו.

כותב בן־ארי:

מדי יום ביומו, כשאני קורא את ה־עיתונים, מקשיב לרדיו וצופה בטלוויזיה, אני נכנס לדיכאון.

בשטחים הפכנו למדינה קולוניאלית לכל דבר, המנהלת מילחמה מזוהמת נגד בני־אדם השואפים בסך־הכל לחרות ולצדק, כמוני. מייצגים אותי שם אנשים במדים ובלי־מדים, שאני מתבייש בכל מעשה שהם עושים ובכל מילה שהם אומרים.

גורל המדינה הוא בידי ממשלה, שבה בולטים שקרן פאתולוגי כמו יעקוב מרי־דור, אדם מופרע כמו יצחק מודעי, דיק־טטור־בדרך כמו אריאל שרון, ציניקן גמור כמו יוסף בורג, ושורה ארוכה של אפסים, שלא הייתי מזמין אותם הביתה לכוס־תה.

השחיתות חוגגת במדינה בכל השטחים. הפרוטקציונרים של הליכוד אוכלים כל חלקה טובה, בגלוי ובפרהסיה, ועסקני חרות פושטים על גוף המדינה כמו פישפשים צמאים. העסקנים הדתיים מבחילים ב־מעשיהם, ומוכרים את אלוהים בשוק לכל המרבה במחיר. אף אחד לא רוצה לעבוד, אף אחד לא רוצה להתאמץ, והבורסה היא מרכז חיינו.

ההתקפה של בגין וחבריו על כלי־התיק־שורת הממלכתיים משלימה את התמונה. הטלוויזיה כבר נהרסה, והרדיו הולך ב־עיקבותיה. חדלתי להאמין לאף מילה משודרת. אני יודע שמשקרים לי במצח נחושה בוקר, צהריים וערב.

העיתונות הכתובה טובה קצת יותר. אבל גם שם משתוללים עיתונאים, המוכ־נים לפרסם כל דבר שקר, למען המולדת. גם בעיתונים ההגונים, על כל עיתונאי הגון יש שניים העושים מלאכתם רמייה, והמפרסמים את שיקרי־השילטון במסווה של דיווח אובייקטיבי.

במציאות זו יש תפקיד מיוחד להעולם הזה. בשבילי זוהי דיאליזה רוחנית. פעם בשבוע, כשאני קורא אותו, הוא מוציא לי מן המוח את הרעלים, שהצטברו שם במשך שיבעה ימים. אחרי הקריאה, אני מרגיש שוב כמו אדם שפוי, המסוגל לתפ־קד עוד שבוע. לולא העולם הזה הייתי משתגע, או גרוע יותר — יורד מן הארץ.

אני כותב את זה לא בשביל המערכת, אלא בשביל הקוראים האחרים, המרגישים כמוני. יכול להיות שאינם מודעים לשינוי שחל במצב אחרי שבירת שאר אמצעי־התיקשרת.

אני חושב שקוראי העולם הזה צריכים עכשיו לקבל על עצמם תפקיד אקטיבי. הם צריכים לשכנע את ידידים ומכריהם לקרוא את השבועון באופן קבוע, ובעיקר הם צריכים לגרום לזה שהצעירים לפני גיל־הגיוס, והחיילים בשרות, יקראו את העולם הזה כדי למנוע את השחתתם.

עד כאן מיכתבו של הקורא בן־ארי.

אבנים * בשכם

התמוטטות כלי־התיקשורת ה־אלקטרוניים מצאה את ביטויה הבולט ב־יותר בדיווח (או בחוסר־הדיווח) על ה־שטחים הכבושים.

גם קודם לכן יכלו הטלוויזיה והרדיו לדווח רק חלקית על המתרחש. שרידים אלה של אומץ־לב דוכאו עתה ביד רמה.

כפי שכתב הקורא בן־ארי, זה מטיל עלינו תפקיד אחראי מאוד. כתבי העולם הזה, ידווחו נאמנה על המתרחש, וצלמיו ידאגו להמחיש את המציאות.

בשבוע שעבר זכה צלם־המערכת ציון ציפריס בפרס השבועי שלנו על התצלו־מים שצילם בשכם, שהנציחו את הדרך שבה עצרו אנשי־צה"ל עוברי־אורח, ובי־ניהם אינטלקטואלים ואנשי־עסקים, והו־בילו אותם בסך, כקבוצת־עובדי־כפייה, לניקוי הרחובות מאבנים שהושלכו על־ידי מפגינים.

לי התמונות האלה הזכירו משהו.

אורי אבנרי

כתבת השער הקידמי:

קומדיה בימית

הממשלה מציגה לעולם את המת־רחש בימית כטרגדיה נוראה, „מחיר השלום". צוות העולם הזה מגלה את האמת: זוהי קומדיה הגובלת בפארסה, המופקת, ה־מופקת והמבויימת על־ידי ממשלת ישראל, לעיני מצלמות הטל־וויזיה.

4

כתבת השער האחורי:

אירו־ביזיון?

התפאורה היתה יפה והבגדים היו משגעים — אך לא הכל היה חלק מאחרי הקלעים של התחרות ה־מוסיקלית. מדוע לא מגיע לשם הזמר הישראלי הטוב? מדוע זכה השיר שהוא לדעת רבים הגרוע ביותר? כיצד לא זכתה ירדנה ארזי?

44

הברית המוזרה

שר־האוצר **יורם ארידור** ומזכ"ל ההסתדרות, **ירוחם משל**, כרתו ברית מוזרה: שניהם מתנגדים לתוספת־יוקר צמודה במלואה. הכלכלנית אסתר אלכ־סנדר מסבירה מדוע דרושה תוספת־יוקר ענפית.

11

זהות כפוייה

הסיפור האמיתי מאחורי חלוקת תעודות־הזהות ל־דרוזים ברמת־הגולן: 17 פצועים בעיקבות הפקודה שקיבלו החיילים לירות ברגלי „האז־רחים החדשים" של מדינת־ישראל ה־מתנגדים לקבלת התעודות.

46

גיבורה או קורבן?

שמעיה אנג'ל, האיש שהמישטרה סבורה ש־הוא הפושע מס' 1 ב־ישראל, נלכד והוא חשוד ברצח. מי היא האשה שנהרגה — קור־בן תמים או גיבורה ש־עבדה בשירות המיש־טרה?

52

האדמה לא רעדה!

ב־30 במארס היה הכל מוכן להתפוצצות גדולה, אך ה־חיילים והשוטרים קיבלו פקודה מפורשת: לא להרוג איש ביום־האדמה! צוות העולם הזה סי־קר את האירו־עים בגליל.

23

רוצחי ילדות

הכתבת המישפטית של **העולם הזה** מספרת על המיקרים המזעזעים של רצח ילדות על רקע מיני, מאז קום המדינה.

92

ספרים אסורים

בישראל של 1982 אסרו שתי סטודנטיות משום שהן החזיקו ברשותן ספרים מסויימים. חלק מהספרים עברו צנזורה, ונמצאים בבתים רבים בישראל. האם כל מי שמחזיק בהם צפוי למאסר?

79

בחזרה אל הכלא

העולם הזה מנתח את פרשת סלומון אבו, אסיר העולם שבית־המישפט ה־עליון שב והרשיעו ברצח. האם היה מטיב אבו לעשות אילו ביקש חנינה?

82

מין־מזל שכזה

האסטרולוגים הבריטים מתייחסים ברצינות לקשר שבין יום־ההולדת וחיי־המין, ומפת המזלות נכ־נסת למיטה כדי להשתע־שע בין ה־סדינים.

72

בת 13 על המסלול

התגלית החדשה של עולם־האופנה: ז'קלין כהן בת ה־13, המרגישה על המסלול כמו בבית, אך המגלה שחיי־הזוהר מחייבים עבודה קשה.

80

מדורים קבועים:

במדינה 4
תשקיף 6
מיכתבים 12
תשבצוקן 16
הורוסקופ — מספרים ומזלות 18
עולם קטן — ברית־המועצות, איטליה, אל־סלבדור 27
אנשים בעולם 29
אנשים 33
בלונים 37
הנדון — שפוך חמתך 39
יומן אישי — שלום עכשיו עם הולנד, הרב שלמה גורן והביישנות של דיין 40
אתה והשקל 43
ספורט 51
רחל מרחלת 54
לי לה לו 57
מה הם אומרים — כריסטיאן ברנארד, אורי אלקיים, דליה לביא, אבי טולדאנו, דורון פרנקפורט וחסן אבו־רומי 58
קולנוע — קתרין הפבורן, זאב רב־נוף והאחיות ברונטה 62
שידור 64
מדריך שידורים בישראל ובירדן 67
איש ממאדים 68
חשבון עובר ושב 71
נמר של נייר — גרשום שלום, מרדכי נאור, יונת ואלכסנדר סנד ורוברט צ'ילסון 84
זה היה העולם הזה שהיה 86

במדינה

חיבוק קצין צה"ל מגלם תפקיד אלים בהצגה, כשהוא תופס את אחד מנוסעי ספינת „אלתפננה", לאחר שסירת הגומי עגנה על החוף. נשים תושבות ימית המתנגדות לנסיגה, ממלאות תפקידים של ניצבות בסצינה הנערכת בחוף ימית. כל זאת לפני העיתונאים והצלמים.

רובה בים חיילי צה"ל, שאחד מהם מחזיק מעל למים רובה „מ־16", מנסים לעצור את סירת הגומי של „אלטלנה 1982" — הכל נראה כמו פארודיה, ששחקניה הראשיים הם חברי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני והמעפילים שהגיעו מתל־אביב.

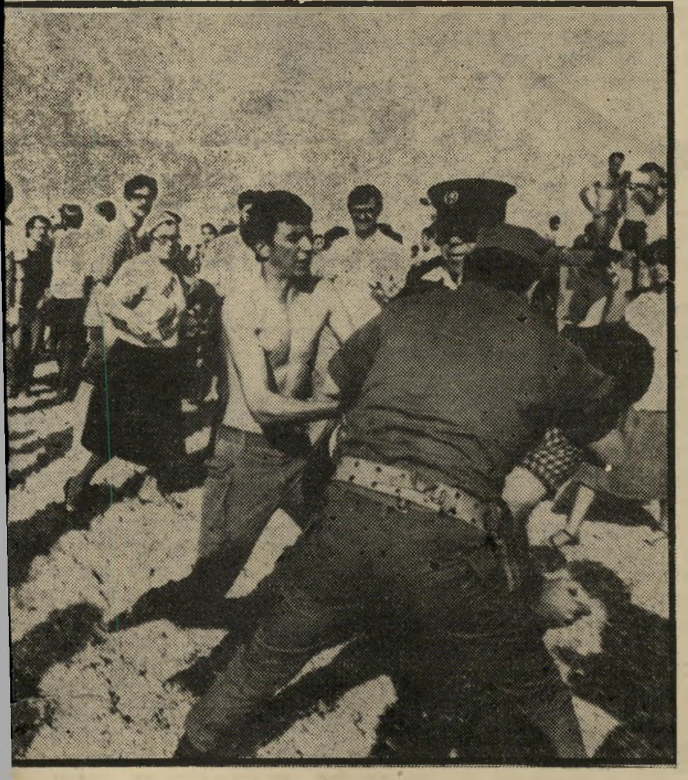

סצינה המונית ההצלחה של הגדולה בהצגות ישראל — תיאטרון ימית 1982, מובטחת על־ידי השתתפותם המסיבית של מאות גיבורים: חיילים, שוטרים ומעפילים.

העם

נחלת האבות

מנחם בגין השתעשע — אך הלקח היה דווקא הפוך.

מנחם בגין נהנה מעצמו. לפני הקהל המריע של דימונה שפך דיברי־קלס על ראשה של בריטניה. זו רוצה להחזיק באיי־פוקלאנד, במרחק של 8000 מילין ממנה, אך מטיפה מוסר לישראל, המחזיקה בנחלת־אבותיה במרחק של מיל אחד מירושלים, ושל פחות מ־10 מילים מתל־אביב.

הדברים שיעשעו את הקהל ה־מתוהכם של דימונה, ובראשו מנ־היג־המערך, ח"כ ז'אק אמיר, שמחא כפיים. אך ניתן היה להסיק מפרשת הפלישה הארגנטינית לאיי־פוק־לאנד גם מסקנה הפוכה.

כיוון הפוך. בארגנטינה שו־לטת דיקטטורה פאשיסטית־למח־צה, המיודדת עם ממשלת־ישראל ומנהיגי המערך. היא מקיימת את עצמה באמצעים של טרור פנימי, השתקת אמצעי־התיקשורת ודיכוי.

כדי להסיח את זעם הציבור, הרימה את דגל הפטריוטיזם, שהוא — כדברי הוגה־הדיעות הבריטי — „המיפלט האחרון של כל נוכל."

היא פלשה לאיים הרחוקים כ־400 קילומטרים מחופיה, ושאין לה עליהם כל זכות חוקית שהיא, בטענה שהם חלק מ„נחלת האבות".

היא עשתה זאת בניגוד חותך לרצונם של תושבי האיים, שרובם המכריע הם בריטיים, והרואים ב־ארגנטינים כובש זר.

אם כל זה מזכיר משהו מן המת־רחש בגדה המערבית, ברצועת־עזה וברמת־הגולן, הרי זה בכיוון הפוך מזה שעליו הצביע בגין.

מדיניות

רצח בפאריס

החקירה לא החלה, וממשלת ישראל כבר חרצה את הדין.

ברחוב בפאריס נורה ונהרג דיפלומט ישראלי: יעקוב ברסימנטוב, מזכיר שני בשגרירות.

המתנקשת, צעירה שחבשה כומ־תה לבנה, ירתה בו בדם קר ממר־חק קטן ונמלטה אל תוך תחנת־תחתית. כאשר רדף אחריה בנו בן ה־17 של הנרצח, כיוונה אליו את אקדחה, איימה עליו כדי להר־תיעו, אך לא ירתה בו.

תוכנית נאצית. הדי היריות עוד הידהדו באוויר והחקירה טרם החלה, כאשר שגריר־ישראל ב־פאריס כבר חרץ את דינו, חד וחלק: את הרצח ביצע אש"ף.

במהירות של מקלע באו הודעות אחרות. ממשלת־ישראל הודיעה כי הרצח מהווה הפרה של הפסקת־האש בין ישראל ואש"ף. בלשון האלימה האופיינית לו, הודיע שר־החוץ כי אש"ף רצח, וכי זהו חלק מתוכנית להשמיד את כל העם היהודי ומדינת־ישראל, שקיבל אש"ף ממוריו הנאציים.

על פי אות של שגרירות ישראל, יצאו כמה אלפי צעירים מאורגנים של בית"ר, תנועת־החרות ותנועת־הימין, התחייה היהודית, להפגין לפני מישרד אש"ף בפאריס. מיש־רד־החוץ הישראלי תבע את סגירת כל מישרדי־אש"ף באירופה.

אש"ף ואנטי־אש"ף. חוסר־התיחכום של התגובה, והסיגנון הפרימיטיבי של מישרד־החוץ ה־ישראלי והשגרירות נטלו מדיברי ישראל כל שמץ של אמינות. בקרב

באים והולכים

הממשלות ואמצעי־התיקשורת ב־אירופה לא התייחס אליהם איש ברצינות.

תחת זאת התעוררו שאלות רבות:

● האם נרצח הדיפלומט ביכלל על־ידי ערבים? הצרפתים חקרו שורה של חשדות אחרים, כגון פעולה של אנטי־שמים, פעולה של גוף מארכסיסטי־קיצוני,

לכל אחת מן הגירסות היתה סבירות כמו לרעותה. מחתרות אנטי־שמיות כבר רצחו אישים יהודיים בצרפת, כשהן נעזרות, כנראה, על־ידי זרועות חשאיות מסויימות של שרותי־הביטחון ה־צרפתיים. מחתרת שמאלית־קיצונית הרגה בפאריס דיפלומט אמריקאי וניסתה להרוג שני, בשיטה שהיתה זהה לזו של הריגת ברסימנטוב.

● אם היו המתנקשים בכל זאת ערבים, האם הם היו פלסטינים?

● אם היו פלסטינים, האם היו חברים בארגון המסונף לאש"ף, או של אירגון אנטי־אש"פי, כמו אירגון־הרצח של אבו־נידאל, ה־מבקש לרצוח גם את יאסר ערפאת?

● אם היה זה אירגון המסונף לאש"ף, האם פעל בשליחות המנ־היגות של אש"ף, או להיפך?

תגובות לתגובות. כל ה־שאלות האלה לא נענו, ואף לא נחקרו, כאשר המטירה ממשלת־ישראל את מטר האשמותיה. בכל בירות־העולם נדלקו אורות אדו־מים. הרושם הברור היה כי ממשלת־ישראל כלל אינה מעוניינת בבירור אמת, אלא באמתלה ש־תאפשר לה להשיג הסכמה אמרי־קאית לתוכניתו של אריאל שרון לפלוש ללבנון.

על כן באו במהירות התגובות לתגובות:

● ממשלת צרפת הודיעה בהב־לטה כי „אין שמץ של הוכחה לכך שהרצח בוצע בידי אש"ף."

● ממשלת ארצות־הברית גינתה את הרצח, אך הוסיפה כי רצח כזה אינו מהווה הפרה של הפסקת־האש, כי זו חלה רק על פעולה ישירה מלבנון לישראל וגם — כפי שהוסיפו האמריקאים בהדגשה רבה — מישראל ללבנון.

הטענה של ממשלת־ישראל היא חסרת כל בסיס מישפטי, כי בשעתו הודיעה ישראל כי הפסקת־האש אינה עם אש"ף, אלא עם ממשלת־לבנון בילבד.

● ממשלות אירופה הודיעו כי הן דוחות על הסף את התביעה לסגור את מישרדי־אש"ף בבירו־תיהן. הדבר חל גם על מישרד־אש"ף בפאריס, שבראשו עומד אחד הדיפלומטים המתונים ביותר באש"ף, המוסיקאי איברהים אל־סוס.

● בהודעה בלתי־רגילה, הודיע אש"ף עצמו שאינו מעורב כלל ברצח.

בכל זאת המתינו רבים בעולם לפעולת־המחץ הישראלית, מתוך ידיעה כי אריאל שרון רוצה לבצ־עה, ויהי־מה. כאשר עברו 24 שעות מבלי שאירע דבר, הפליט העולם אנחה של הקלה. הרצועה של אריאל שרון מפחיד לא הותרה.

הגדולה בהצגות ישראל:

תיאטרון ימית

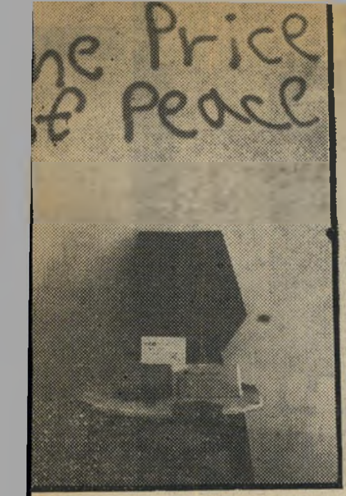

המסר כתובת על הקיר ו־ארבע קופסות כדו־רי „אם־16” באחד הבתים שפונו.

טרם הסתיימה הנסיגה מסיני, וכבר נעשה פה מעשה מכוער של חילול האנדרטה. לא בידי המצרים, אלא דווקא בידי הפטריוטים־בעיני־עצמם, הסובבים במקום. אנשיו של צחי הנגבי פלשו למיגדל האנדרטה והרסו כמה ממדרגות־הברזל שלה. הפולשים התבצרו למעלה, שפכו חומר שמנוני לרגלי האנדרטה, והפכו את יד־הזיכרון למקום הדומה יותר למיתקן שרו־תים. לא המישטרה ולא שילטונות הצבא נקפו עד כה אצבע כדי לעצור את מחללי האתר, או, לפ־חות, לפנותם ממנו.

קרבות־דמה

ב־31 במארס נודע לעם יש־ראל, מעל גבי עמודי העיתו־נות וגלי הרדיו, שמחצות אותו היום תיפרד ישראל מחבל ימית. „זה כבר לא שטח ישראל,” פורסם. אך היה זה רק פרק נוסף בהצגה. מה השתנה בבוקר ה־1 באפריל 1982? צה"ל לא פינה את העיר ימית. צה"ל לא ניתק את מגורי המתנגדים לנסיגה מזרם החשמל

(המשך בעמוד 94)

הכל למען המצלמות צלמי טלוויזיה ועיתונות עומדים בשורה כמו ציידים בספארי, מול הפלישה של המעפילים שהגיע על גבי סירה קטנה אל החוף. הצבא השאיר שטח רחב לתימרונים, והצלמים פעלו ללא הפרעה לאורך כל הדרך. מה שאסור לצלמים בצפון הארץ, מותר בדרום. המעפלים הובאו אל הצלמים כמו שור אל מטדור.

משאית המכולת של צה"ל, **הנושאת את השלט** שק"ם — קאנטינה ניידת. חנתה בפתח ה־רובע הדרומי של העיר ימית. על גגות הבתים הסמוכים, שקי חול ו„תחמושת” — ראשי כרוב וירקות אחרים שיושלכו על חיילי צה"ל, כשיבואו לפנות את חובשי־הכיפות, חברי התנועה לעצירת הנסיגה בסיני.

אל אשנב מכונית השק"ם באו בריצה חברי התנועה, שירדו

כדי להרשים את העולם נערך בחבל ביום של דראמה ששמה מחיר השלום

מהגגות המבוצרים נגד צה"ל, כדי לרכוש דברי־אוכל מצה"ל.

המכירה נעשית בזריזות. חייל העומד באשנב המשאית מחלק בקצב מהיר את דברי־האוכל ו־מקבל כסף מידיהם של בחורי ה־ישיבה. אלה חוזרים עמוסי סלים אל עמדותיהם.

לא הרחק ממקום מימכר צורכי־המכולת ניצבת אנדרטת אוגדת הפלדה, לזכר חללי מילחמת ששת הימים שנפלו בסביבה זו. אחרי חתימת הסכמי קמפ־דייוויד ביקשו בני המישפחות השכולות להעתיקה לתוך שטח ישראל. בקשתם נדחתה, ובליבם נותר חשש כי המקום יוזנח אחרי בוא המצרים.

ביום בתוך המים הפארודיה מושלמת. הבימאי אירגן את המתנגדים לנסיגה לתמונה ב־צוותא בתוך הים. דגלים ושירה מוסיפים למחזה נופך לאומי — חלק מהשחקנים עומד דום, חלק מנפנף בדגלים, ואחרים מביטים ישר אל תוך מצלמות הטלוויזיה ועדשות צלמי העיתונות. הכל מקווים שההצגה, שתועבר באמצעות הלוויין וכלי התיקשורת הבינלאומיים לכל פינות העולם, תצליח.

תשקיף

פרצות בחוק הפינוי

מישפטנים מנוסים טוענים שחוק הפיצויים למפונה ימית, שהוכן בחופזה, יאפשר בעתיד הקרוב ביותר למפונים להגיש תביעות לפיצוי נוסף.

במישרד־האוצר חוששים, שאם בית־המישפט יכיר בתביעות המפונים לגבי מתן פיצוי לכל־אחד מבני מישפחות המפונים, כמשתמע מהחוק, יגדלו לאין־שיעור סכומי הפיצויים.

מות נשיקה לתעלת־הימים

פקידים בכירים במישרד־האוצר ובמישרד האנרגיה החליטו לשים קץ לפרוייקט של „תעלת הימים".

מישרד־האוצר הבהיר כי לא יימצא תקציב לפרוייקט זה בשנים הקרובות. הוחלט שלא להודיע על ההחלטה, כדי שלא לגרום לזעזועים, אלא לגרום לגסיסה איטית של הפרוייקט.

פרס מתעניין ברובוטים

יושב־ראש מפלגת העבודה מגלה עניין בחידושי־המדע.

בישיבה האחרונה של לישכת המיפלגה הקדיש שימעון פרס שעה שלמה להרצאה משעממת על רובוטים בתעשייה, ורובוטיזציה במיפעלים שונים.

בגין נגד בן־אחותו

התקפותיו האחרונות של ראש־הממשלה, מנחם בגין, נגד כלי התיקשורת הממלכתיים נערכו בהשפעת יועצו לענייני־תיקשורת, העיתונאי אורי פורת. פורת מבקש „לטהר" את הרדיו והטלוויזיה לפני הבחירות הבאות.

עיקר ההתקפה של בגין מכוונת נגד מחלקת־החדשות של „קול ישראל", שבראשה עומד בן־אחותו, עימנואל הלפרין (ראה שידור).

בגין מתעניין בשוחד מיני

ח"כ בני שליטא נפגש עם ראש־הממשלה, כדי לבקשו שיתערב בתיק־החקירה שלו.

בפגישה, שהיתה ביוזמת שליטא, התברר שמנחם בגין מתעניין מאוד בפרשת השוחד המיני, והוא ער לכך שלמעשה לא תוגש תביעה נגד הח"כ.

פרס מרכיב קבינט

לקראת האפשרות של הקדמת הבחירות לכנסת, עוסק עתה יו"ר מיפלגת־העבודה בשיחות עם מקורביו על הקמת „קבינט" והרכבת הרשימה לכנסת.

בדעתו של פרס להשיב את יעקב לווינסון לחמישיה המובילה של המיפלגה, ויתכן שייעשו מאמצים להשיב להנהגת המיפלגה גם את אריה („לובה") אליאב. פרס מבקש להבטיח בחמישיה את מקומו של איש עדות־המיזרח ויתכן שהבחירה תיפול על אמנון שמוש.

שפייזר עושה תפנית

אחרי המפלה שספג בבחירות למישרת מזכ"ל מיפלגת־העבודה, החליט „האיש החזק" של מחוז תל־אביב, אליהו שפייזר, לשנות את תדמיתו הפוליטית.

שפייזר מרבה עתה לעבוד בכנסת, והוא מאמץ לעצמו בהדרגה קו יוני יותר. עכשיו מבקש שפייזר לאחות את הקרע עם עסקני התנועות הקיבוציות במיפלגה.

הבנק הבינלאומי הראשון לא יימכר

בניגוד לפירסומים בעיתונות ולשמועות בחוגי העסקים, אין כל כוונה בחברת־ההשקעות „דנות" למכור את חברת „פי־בי", שהיא בעלת המניות של „הבנק הבינלאומי הראשון".

מקור השמועות הוא במאבק המתנהל עתה בתוך חברת דנות בין שלוש קבוצות של משקיעים.

חברות ההשקעות הרוויחו

מאזני חברות־ההשקעות, שיתפרסמו בימים הקרובים, יורו על רווחים נאים בשנת המס 80/81.

ראשי חברות אלה בטוחים כי חוק המיסוי בתנאי אינפלציה ישונה כך שלא ייפגעו השקעות בתעשייה.

עימות יובל - גאולה

אחרי הנסיגה מסיני עשוי לחול פילוג בתנועת־התחייה, בין המצדדים בהצטרפות לקואליציה ובין המתנגדים לכך.

יובל נאמן דוגל בהצטרפות לממשלה, שבה מובטח לו מעמד של שר, ואילו גאולה כהן אמרה כי הדבר יקום „רק על גופתה".

ליברלים נגד פת

פעילים במיפלגה הליברלית יוצאים נגד ההטבות שמעניק שר־התעשייה־והמיסחר, גידעון פת, לתעשיינים שונים, על חשבון יבואנים.

בליברלים טוענים שהשר אינו מקדיש תשומת־לב ראוייה לענייני המיסחר, שעליו הוא ממונה.

וירשובסקי יתמודד לעירייה

מי שהיה היועץ המישפטי של עיריית תל־אביב, ח"כ־שינוי מרדכי וירשובסקי, מבקש להתמודד על ראשות העיר בתל־אביב.

וירשובסקי מגשש בכמה מיפלגות כדי לבקש תמיכה במועמדותו.

צנזורה פוסלת את בגין

לאחרונה פסלה הצנזורה הצבאית לפירסום בעיתוני מיזרח־ירושלים כמה קטעים מנאומיהם של ראש־הממשלה, מנחם בגין, ושר־החוץ, יצחק שמיר.

היו אלה קטעים שבהם דיברו השניים על התמיכה האירופית בעמדה הפלסטינית, ועל ההכרה הרחבה שאש"ף זוכה בה בעולם.

הצנזורה פסלה בעיתוני מיזרח־ירושלים גם מודעה־בתשלום של המועצה הישראלית לשלום ישראלי־פלסטיני. מודעה זו פורסמה בעיתונות הישראלית.

הגליון הבא של

העולם הזה

יוקדם ביממה אחת, לרגל חג־הפסח. הגליון יהיה מצוי ברחובות תל־אביב ביום השני בערב, ובמקומות־המכירה ברחבי הארץ ביום השלישי בבוקר.

אל־נג'אח סגורה

מיכללת אל־נג'אח שליד שכם נסגרה למעשה, למרות שלא נמסרה כל הודעה רישמית על כך.

חיילים אינם מתירים את הכניסה לשטח המיכללה לסטודנטים ולמרצים.

חיילים משוחררים משקיעים בבורסה

אצל ברוקרים בבורסה ניכרת בי חודשים האחרונים תכונה רבה של חיילים משוחררים, המבקשים להמר בבורסה בכספי מענק־השיחרור שהם מקבלים מצה"ל.

גובה המענק מסתכם עתה ב־150 אלף לירות לכל חייל, וקיימים מיקרים שבהם מאחדים כמה חיילים את ה־סכומים שקיבלו כדי לעבור את סכום המינימום שמוכנים הברוקרים לקבל מלקוח, לצורך השקעה.

עוזיאל התפטר מעריכה

הסטיריקן של מעריב, מאיר עוזיאל, התפטר מעריכת המוסף לצעירים של העיתון, קריאת ביניים.

עוזיאל התפטר בטריקת־דלת אחרי שלא זכה בגיבוי המערכת, כאשר ביקש למנוע מהכתב הצבאי של „מעריב", יעקב ארז, להרבות בכתבות במוסף.

שידור אנטי־חומייני

לאחרונה נקלטים גם באיזור הים־התיכון השידורים של תחנת־רדיו פרסית.

השידורים הם ברוח הקו הפוליטי של ראש־הממשלה לשעבר באיראן, שאפור באחתיאר, והם תוקפים בחריפות את מישטרו של חומייני.

הורביץ לקואליציה

ח"כ תל"ם, יגאל הורביץ, יצטרף כנראה עם חברו לסיעה, מרדכי בן־פורת, לקואליציה.

כפי שהסביר לידידיו, הצבעתו נגד התקציב נבעה רק מכך שהוא, כשר־אוצר שהתפטר מהממשלה, לא יכול היה להצביע בעד תקציב אשר הוא התנגד לו. אין הוא מתכוון להתפלג, ולכן יצטרף כנראה לקואלציה.

פיטורים בעיריית באר־שבע

משבר כספי חמור בעיריית באר־שבע עלול להביא לפיטורי עד 300 עובדי־עירייה.

בשנה האחרונה התפטרו שני גיזברים, ומבדיקות של מישרד־הפנים התברר שהעירייה חרגה בהרבה מהסכם־הוצאות שעליו חתמה.

ליכוד הליכוד בהסתדרות

השבוע נחתם הסכם מפורט לאיחוד שתיים מהסיעות החשובות ביותר של הליכוד בהסתדרות. ההסכם נחתם בין סיעת תכלת־לבן של חרות, ובין איגוד העובדים הליברלים.

סיעה מאוחדת זו תבקש ייצוג משותף לשני חלקיה במוסדות הליכוד.

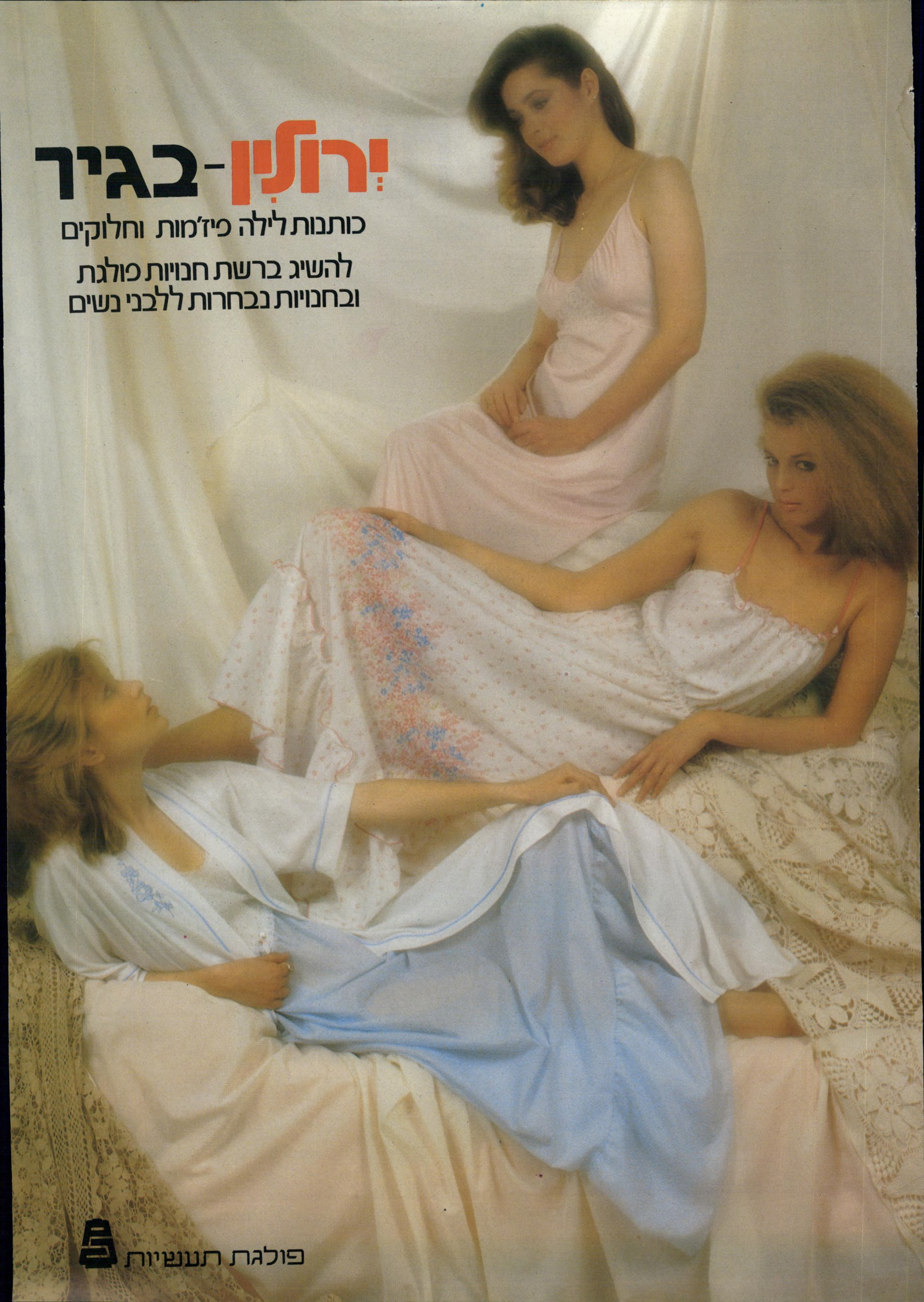

ירולין - בגיר
כותנות לילה פיז'מות וחלוקים
להשיג ברשת חנויות פולגת
ובחנויות נבחרות ללבני נשים
פולגת תעשיות

מטבח של הביטאט.

וימר יעקבסון טמיר

רואים מייד.

רואים מייד:
שהמטבחים של הביטאט יפים יותר ממטבחים אחרים.
רואים מייד:
שלמות של עיצוב, גימור ואיכות.

רואים מייד:
שפע של אביזרים בלעדיים ל„אלנו" שטרם נראו כמותם בארץ.

רואים מייד:
מגוון עצום של מטבחים ואין סוף של אפשרויות. התאמה מוחלטת לכל טעם ולכל מידה.

את כל היתרונות הבלעדיים האלו של „אלנו" – יצרן המטבחים הגדול והמבוקש ביותר בעולם – מעמיד הביטאט לרשותכם.

ALNO

מה שלא **רואים מייד** הוא שמטבחים כל כך מושלמים הם לא בהכרח יקרים. בואו להביטאט ותראו מיד, בעצמכם.

habitat
הביטאט. רואים מייד.

שעות הפתיחה:
9.00–13.00, 16.00–19.00.
הביטאט, רח' אבן־גבירול 2 ת"א, בית־אליהו, טל' 262297.
חניה בחניון בית־אליהו.

הביטאט חיפה, גאולה 25.
בירושלים, אצל גאנז מוביליה, הרצוג 61.

״דולפין״-חגיגה על הים

כשחופשתך מתקרבת,
וודא שאתה מפליג בספינה של ״דולפין״.

שמש ועריֿנמל אקזוטיות. האגדה היוונית והאיים הציוריים של הים האגאי. צוקיֿהרים והספינקס המצרי. המים הכחולים של קורפו ואבניֿחן ירוקות. חליפות לבנות ונימפות שזופות. נשפיֿמסכות וגיטרה רומנטית. חופים ויופי. שוקולד על כרית מיטתך ופרח בשערותיך. רביֿחובלים אמיתיים ומלכים מיתולוגיים. שמפניה קוויאר ומלמלה צפה. אור ירח. חצות.

הצעות מיוחדות — לזוגות טריים סוויטת ירחֿדבש מיוחדת (בתאום מראש). למטייל ברכב, ספינות מעבורת מיוון לאיטליה ובחזרה.

הסדרים מיוחדים לקבוצות מאורגנות וחברות.

לדולפין צי של 7 אוניות פאר. בחירת מסלול השיט בידך. הפלגות בנות 3 עד 21 יום בכל מרחבי הים התיכון (כולל מצריים) באיים הקריביים ובמקסיקו.

בחודש מאי יגיע לארץ צוות ״ספינת האהבה״ LOVE-BOAT על סיפון אניית הדגל של דולפין. בחודשים מאי ויוני תצולם סדרת הטלביזיה המפורסמת על האניות של דולפין באיים היווניים. אם אתה רוצה לבלות את חופשתך במחיצת כוכבי הטלביזיה, תאם את הפלגתך עוד היום. פנה אל סוכן הנסיעות שלך. הוא כבר הפליג באחת האניות של דולפין.

״דולפין״ — הטעם האמיתי של שיט בים.

דולפין ספנות בע״מ

נציגי סאן-ליין אינטרקרוז/ קראיוגיס ליין.
דולפין — בית אלֿעל, ת״א, טל. 286637, 295536.

פרסום ציבוגי   צילום: מנחם עוז

100 האחוזים של ארידור

ו־100 האחוזות של משל

החתימה על הסכמי השכר החדשים עומדת על הפרק. הוויכוח על שיטת תשלום תוספת היוקר בעיצומו. אך ה־צדדים בוויכוח החשוב הזה התחלפו. עד לאחרונה עמדו מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, ושר־האוצר, יורם ארידור, משני עברי המיתרס. ירוחם משל מצא עצמו — לא בפעם הראשונה, בברית עם לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים, ועם אירגוני המעסיקים. כל אלה התנגדו ב־תוקף לתשלום תוספת יוקר הצמודה ב־100% לעליית המדד.

שר־האוצר, לעומתו, היה בן־ברית ל־13 הוועדים הגדולים במשק, בדרישה לתוספת יוקר מלאה, הצמודה, ב־100%. אך בינ־תיים השתנו החזיתות. שר־האוצר נסוג. לפתע התברר כי כאשר דיבר שר־האוצר על 100%, הוא „התכוון" לתוספת יוקר מלאה. זהו הסבר מוזר מאוד. גם תוספת יוקר שצמודה ב־100% אינה מלאה, משום שהיא משולמת א ח ר י עליית המחירים. כאשר מדובר בתוספת יוקר של פחות מ־100%, היא „מלאה" הרבה פחות, וה־מילה „מלאה" היא ריקה מכל תוכן.

עמדתו של ירוחם משל אינה מפתיעה. להסתדרות, שמשל עומד בראשה, יש הרבה אחוזות פיאודליות שעליה לשמור עליהן. בדיוק כמו לכל המעסיקים האחרים ברור גם לירוחם משל, שאם תשולם תוספת יוקר מלאה (מלאה באמת, ולא „מלאה" בנוסח החדש של ארידור), ייפגעו ריווחי כור, סולל־בונה, בנק־הפועלים, ו־שאר המיפעלים הכלכליים שבשליטת ה־מערך. תוספת יוקר שצמודה ב־100% תיפגע ב־100 האחוזות הללו, והן מעניינות את משל יותר מאשר מעניינת אותו רווחת העובדים.

עדיין לא ברור מדוע חזר בו ארידור, אך יש לשער כי ללחצם של בעלי־ההון שתומכים בליכוד היה חלק בכך. כפי שאוכיח להלן, עלולה תוספת יוקר מלאה לפגוע ברווחים האינפלציוניים שלהם, הנובעים בחלקם מכך שתוספת היוקר אינה צמודה במלואה למדד.

עכשיו נותרו רק 13 הוועדים הגדולים מאחרי הדרישה לתוספת יוקר של 100%.

מאת

אסתר אלכסנדר

אך הם לא מסתפקים בתשלום שיהיה אחת לשלושה חודשים, אלא דורשים זאת כל חודש. דרישה זו היא נכונה, כי אם ה־אינפלציה ממשיכה לעלות באופן רצוף במשך שלושה חודשים, והשכר נשאר קבוע במשך אותו זמן, הרי שהשכר נשחק בפרק זמן זה והפיצוי בתום שלושת החודשים לא מפצה על שחיקה זו. כדי שהשכר לא יישחק יש לשלם 100% תוספת יוקר לעתים קרובות ככל האפשר. במשק שלנו, שבו תשלומי השכר הם חודשיים, פירוש הדבר: בכל חודש.

בנוסף להגנה מלאה זו על השכר הריאלי, דורשים 13 הוועדים גם תוספת תפוקה וגם הקלות מיסוי בעד עבודות נוספות ועל דמי הבראה של העובדים. גם שתי דרישות נוספות אלה הן במקומן.

מאז הרפורמה של ועדת בן־שחר — שהחילה את המס השולי על כל מרכיבי השכר, כולל הוצאות על רכב והבראה, כולל תשלום בעד שעות נוספות ומישמרות שניות ושלישיות — אין שום דרך לשלם לעובד על מאמצים נוספים. הדבר השפיע בצורה קטסטרופלית על הפריון וגם על ההכנסה הנטו של העובד. מזמן הגיע הזמן לשנות עיוות זה.

ההסתדרות, לעומת זאת, אינה תומכת בתשלום תוספת יוקר מלאה, לא 100% וגם לא בכל חודש. את ההפסדים בגין שחיקת השכר היא מציעה למלא בתוספת מיפעליות וענפיות. מה פירוש תוספת יוקר של 80%? אם האינפלציה עולה ב־30% במשך שלושה חדשים, השכר שלנו יעלה ב־24% בלבד (24% הם 80% מ־30%). אם האינפלציה נמשכת עוד שלושה חו־דשים בקצב של 30%, אנו נקבל שוב 24%, אך 24% אלה כבר מחושבים על־פי השכר המוקטן הקודם.

במשך שישה חודשים האינפלצ־יה עלתה ב־69%, אך השכר שלנו עלה רק ב־53%. תוספת יוקר של 80% גרמה להפסד של 5% של השכר הריאלי בשלושה החודשים הראשונים, אך בשישה החודשים הראשונים ההפסד המצטבר עלה כבר ל־10% ממנו.

כאשר האינפלציה הגבוהה נמשכת כמה שנים, הפסד השכר בגין תוספת היוקר החלקית מצטבר לעשרות רבות של אחוזים ריאליים, וזאת מבלי לקחת בחשבון את ההפסדים בגין המירווחים הגדולים בזמן בין תשלום לתשלום.

השקרים של הסטטיסטיקה

אין שום ספק שמישהו מרוויח מהפ־סדים אלה. זה לא ייתכן אחרת. אין לי גם ספק שהתוספות הענפיות והמיפע־ליות למיניהם אינן מפצות על הפסדים אלה, בכל אופן לא בכל הענפים ובוודאי שלא בכל המיפעלים.

כאשר דו"ח התפוקה וההכנסה הלאומית מדבר על עליה ב־10% בשכר הריאלי ב־1981, לא מדובר בעליה בכוח הקניה של השכר, אלא בעליה בעלות השכר עבור המיפעלים. רוב רובה של עלות זו היא ממיסים, באלף צורות שו־נות ומשונות, וייתכן מאוד שהממ־משלה הרוויחה המון מיסים ריי־אליים מן השכר בגין „העליה הריי־אלית" הזו.

בנוסף לזה יש לזכור כי כבסיס לחישוב גובה השכר משמשת הסטטיסטיקה של הביטוח הלאומי. בסטטיסטיקה זו של ה־שכר לא כלולים השכירים בלבד. מלבד שכר השכירים כלולים בה גם שכרם של העצמאיים ובעלי המיפעלים. ברגע שאלה מעסיקים עובד אחד נוסף. אלה משלמים את השכר לעצמם, ושום הסכמי שכר לא חלים עליהם.

לסטטיסטיקה זו של הביטוח הלאומי אין שום משמעות לגבי השכר האמיתי במשק שמשולם ל־שכירים. ההוכחה לכך היא ה־סטטיסטיקה של סקר כוח־אדם שנערך על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שעוסקת רק בשכר של שכירים באמת, אלה שעובדים אצל מישהו אחר ולא אצל עצמם, ועליהם חלים הסכמי העבודה, על כל העיוותים, ניצולים והפסדי ה־שכר שנובעים מהם. לפי סטטיס־טיקה זו השכר הממוצע במשק הוא כחצי מן השכר הממוצע הרישמי שנלקח מן „הסטטיסטיקה" של הביטוח הלאומי.

התפוקה של הפועל הישראלי היא מח־צית תפוקתו של הפועל בארצות המער־ביות המתועשות, אך שכרו הוא רק שליש משכר עמיתו בחו"ל. פירוש הדבר שהוא, הפועל הישראלי, מנוצל הרבה יותר מ־עמיתו שמעבר לים. מסך־הכל של השכר נטו במדינת ישראל, אפשר לקנות רק 27% מן הצריכה הפרטית בארץ.

כלומר: אם כל עובדי ישראל היו מוציאים את כל שכרם שהר־וויחו במשך השנה לצריכה הפר־טית שלהם, יכלו לקנות פחות מ־1/3 מן הצריכה הפרטית; 2/3 מן הצריכה הפרטית במדינת ישראל לא נקנה מן השכר! אפילו לפי הסטטיסטיקה של הביטוח הלאו־מי כל השכר נטו בשנה מסוגל לק־נות רק 40% מן הצריכה הפרטית השנתית במשק.

כל שכר עובדי המדינה האזרחיים — הברוטו ועוד, ולא הנטו — שכר זה שתמיד צריך לצמצם כדי להצילנו מן ה־אינפלציה, אינו עולה על 7%—6% מן התקציב. אפילו לא ישלמו אף אגורה לכל עובדי־המדינה, לא תהיה לכך שום הש־פעה על התקציב, על הגרעון ועל האינ־פלציה.

הפסדי השכר של הרבים גור־מים לרווחים עצומים. המעטים ש־משתמשים בהם להשקעות בבור־סה, לדירכון הקניות האינפלציו־ניות, לדירכון הייבוא שמקלקל את מאזן התשלומים. ואם עוד נשאר משהו מהרווחים, מבריחים אותם לחו"ל. אם יורידו עוד יותר שכר זה, הרי רק תופעות אלה יגברו.

מקור הפסד השכר הוא מקור הרווח האינפלציוני והוא: ההפרש שבין קצב עליית המחירים לבין קצב עליית השכר. זה נכון לא רק באופן כללי לגבי המשק כולו, אלא חל על כל ענף וענף, על כל

(המשך בעמוד 61)

„כל השכר המשולם במשק מספיק לקניית שליש בלבד מהצריכה הפרטית!"

מכתבים

סיפוח כפול

הקורא מצביע על הברית שבין הלאומנות והקנאות הדתית.

בעוד אריק שרון וחבריו עוסקים בסיפוח למעשה של הגדה המערבית ורצועת עזה, עוסקים שותפיו לקואליציה מאגודת ישראל ומהמפד"ל בסיפוח מדינת ישראל לחשכת ימי הביניים. הצנחנים של שרון עסוקים בכפיית מדי-

סיפוח המפה
תפילין וטוטפות

נת ישראל על העם הפלסטיני, ופרשי הקדוש-ברוך-הוא מלבישים תפילין וטוטפות על זרועות המדינה וראשה. הם רוצים להגדיר מחדש את היהודי, להשבית את אל-על בשבת, ובקצרה, להחזיר אותנו אל הגטו, ממש כשם שאריאל שרון מהדק את חומות הגטו מסביב לפלסטטינים.

מי גרוע יותר?

גבריאל כהן-בר, תל-אביב

● ● ●

אשמת ההורים

על הטרגדיה של ילדי וצעירי ימית ושל „הפולשים".

האם תושבי ימית (כולל הפולשים) ובעיקר הנשים, מודעים לסטיה הנפשית, הנשתלת שם כיום בילדיהם ובצעיריהם, שתפגע בהם קשות לכל אורך חייהם, וזה באשמת הוריהם?

ראינו את פני הילדים והנוער האלה בטלוויזיה במיקרי התנגדות וגם באסיפות, שהם למעשה „הצגות כיף" מאורגנות בעיקר על-ידי קארייריסטים שלוחי-רסן.

והשיא: עשר הפולשות! „שהתנחלו" עם תינוקותיהן על גג של בית מפורק בתלמי יוסף. זהו כיף!

מי יציל את הנפשות הטהורות האלה של הילדים והצעירים?

ויפה שעה אחת קודם.

א. י. אלראי, משפטן, תל-אביב

● ● ●

אני מאשים

תלמיד הכיתה החמישית מאשקלון טוען:

אני מאשים את הנהגת ברית-המועצות בסילוף התורה הקומוניסטית — על-ידי הפלישה לאפגניסתאן, המסמלת עקרונות אימפריאליסטיים ומהווה דיכוי-עם בנוסח פאשיסטי.

אני מאשים את ממשלת ישראל בדיכוי העם הפלסטיני בשטחים.

אני מאשים את ממשלת ארצות-הברית על כך שהפכה למעצמה-בובה הנשלטת על-ידי הנפט הסעודי והפטרודולרים.

אני מאשים את ממשלת ארצות-הברית בהענקת סיוע לדיקטטורים פאשיסטיים ולמישטרים טוטליטאריים באמריקה הלטינית.

אני מאשים את הנהגת דרום-אפריקה בפעולות צבאיות ברוטאליות בשיטחי נאמיביה ואנגולה, תוך דיכוי האזרחים השחורים באותן מדינות.

אני מאשים את ממשלת ישראל בקיום יחסים עם דרום-אפריקה הפאשיסטית, המצמיחה מתוכה כוחות נאציים.

אני מאשים את ממשלת ארצות-הברית באי-הפסקת מירוץ החימוש ובאי-הקפאת פרישת הטילים האמריקאיים אפילו אחרי הכרזת המנהיג הסובייטי על הקפאת פריסת הטילים הסובייטיים באירופה.

אני מאשים את תושבי חבל ימית שענדו טלאי צהוב בביזוי העם היהודי ובביזוי שישה מיליוני היהודים שנרצחו בזמן השואה.

אילן פדרמן, אשקלון

● ● ●

מיכתב גלוי

הקוראת משגרת מיכתב גלוי אל חברת-הכנסת גאולה כהן אחרי שהמיכתב האישי שנשלח לא זכה לתשובה.

ביום ה-22 במרס 1982 שודרה ברדיו ידיעה שילדה ערביה בת 15 בגדה המערבית נעצרה, וטענה כי נאנסה בידי קצין בצה"ל.

תגובת צה"ל: הילדה מוכרת

אשה כהן
תקופת הגיטאות

כזונה. תגובת הציבור: שתיקה.

הילדה אומנם אינה מתנחלת מחצר אדר, אך היא בכל זאת אשה השייכת לגזע האנושי.

לא רק שכבשנו שטחים והשלטנו בהם טירור צבאי, שללנו חופש קריאה וחופש רוחני.

לא רק שיצרנו גיטאות, קבענו מיכסות מזון מותרות לדרוזים ברמת-הגולן.

לא רק שרמסנו את צלם האדם וכבודו. לא רק שיהודים קונים

(המשך בעמוד 14)

למסעדת דולפי
בדולפינריום

לגבי, דודו ולכל צוות העובדים

תודה עבור הארוח הנפלא במסיבת הבכורה להצגה

„ילדים חורגים לאלוהים"

נורים עציוני
וצוות תיאטרון יובל

הכרטיס החופשי

לאן שתרצה, מאין שתרצה ומתי שתרצה*.

מדוע הכרטיס החופשי טוב יותר מצ׳רטר

קח את מפת אירופה. סמן מניין אתה רוצה להתחיל את הטיול. איזה מסלול אתה רוצה לעבור. היכן ומתי אתה רוצה לסיים – ולחזור ארצה.

בשני קצות הקו שציירת – יש מטוסים של אל־על. טיסות סדירות. בלוח גדוש. אחד יביא אותך ליעד שבחרת בזמן שבחרת. שני יחזיר אותך מהיעד שבחרת בזמן שבחרת. אתה חוסך כסף שהוצאת קודם על קטע מיותר במסלול, כדי לחזור להמראה. וכל זה – ללא תוספת מחיר. עד $419 וגמרנו (עד להודעה חדשה). זהו הכרטיס החופשי של אל־על.

● לבחירתך 12 יעדים ראשיים לנחיתה ולהמראה באירופה ו־100 טיסות שבועיות – וכל הנוחיות והנעימות והבטחון של טיסות סדירות.

שאל את סוכן הנסיעות שלך על אפשרויות הכרטיס החופשי של אל־על. תבין מדוע הוא מתלהב כל כך.

*** בתוקף עד 31.10.82**

לוח טיסות אל־על אירופה

אל מ	בימים
אתונה	א׳ג׳ד׳ה׳ו׳
רומא	א׳ב׳ג׳ד׳ה׳ו׳
לונדון	א׳ב׳ג׳ד׳ה׳
אמסטרדם	ב׳ג׳ה׳
בריסל	א׳ב׳ה׳
וינה	א׳ב׳ד׳
מינכן	א׳ד׳
מארסיי	א׳ד׳
פריז	א׳ב׳ג׳ד׳ה׳ו׳
פרנקפורט	א׳ב׳ג׳ד׳ה׳ו׳
ציריך	א׳ב׳ג׳ה׳ו׳
·טולוז	ד׳

ניתן לכלול את קופנהגן וליסבון בכרטיס החופשי בתנאים מיוחדים.

הכרטיס החופשי אל־על

AIRTOUR פנה לסוכן הנסיעות שלך

הכרטיס החופשי של אל־על ELAL. חגיגה.

אדר

פטנט חדש!

סִיוָן
סבון נוֹבֵעַ

תענוג להתרחץ עם סיון-
הרבה יותר מסבון
תָּיא

מכתבים

(המשך מעמוד 12)
אדמות זולות בגדה המערבית. לא רק שדם נקיים נשפך בדיוק כמו בתקופת הגיטאות, אלא שאונסים גם את צלם האשה הערבייה וכבודה.

לא מדובר כאן בבחורה יהודיה שאיבדה מרצונה את תומתה. מדובר בילדה ערבייה בת 15. חברת־הכנסת גאולה כהן, הן תדעי: גם אונס רוחני הוא אונס פיסי.

זכור לי כיצד עמדת לצידה של מזל היורקת. את ושכמותך הפכתם אותה לגיבורה לאומית. איזו צביעות. במה שונה ילדה בת 15 ממזל היורקת? מדוע את שותקת?

מתנחלים משילה הורגים. חיילים אונסים, ואת אינך מוכנה להבין שאי־רצון לחיות בדו־קיום פירושו אי־קיום.

רחל־ריטה דסקלו, פתח־תיקווה

● ● ●

קריטריונים מדעיים

הקורא מוחה נגד יחס העיתונות אל הממציא של מרידור.

העיתונאים ואנשי כלי־התיקשו־

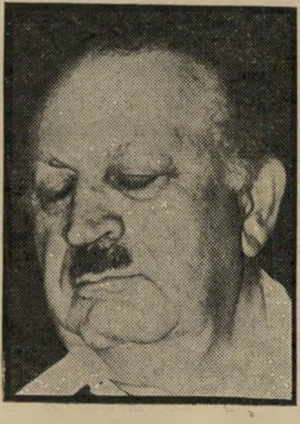

שר מרידור
אשם?

ממציא ברמן
לא־אשם?

רת נוהגים על־פי־רוב כסוחרים המשתדלים לספק את מאוויי צרכניהם תוך עיוות או סילוף המאבק למען האמת, הצדק, השיוויון, ההגינות וכו'.

המצוד הלילי, הבהול, הנחפז והסנסציוני אחרי האזרח ברמן (בעל המצאת מרידור) היה די מכוער. הוא גילה בצורה ברורה שמה שמעניין את המראיינים הם כל מיני אספקטים צדדיים שאין להם שום קשר למהותה של ההמצאה.

אם מר ברמן ומר מרידור אשמים — נניח — בשורה שלמה של אשמות, יוטל־נא עליהם העונש המתאים לפי החוק — אך הנאמנות להגיון הישר ולאמת מחייבת להתייחס להמצאה לגופה, לפי קריטריונים מדעיים וכלכליים טהורים, וללא שום קשר או התייחסות לתכונותיהם הטובות או הרעות או לעברם הטוב או הרע של האנשים העומדים מאחריה.

שלום זמיר, כפר אמירים

● ● ●

סו־אלן וג'יי־אר
אחות המאהבת והבעל

חידלאס

לפותרים נכונה — פריט מלבושו של בוקר טכסאסי. למה? כובע!

● **על־שם מה נקראת הסידרה?**
א. חנות ברמת־השרון ב. חנות ברעננה ג. עיר בטכסס ד. על־שם המילה „דלות" בהטייתה האידישאית.

● **אם לארי הגמן ישחק בבורסה התל־אביבית עם רווחיו מהסידרה הוא יהיה:**
א. יותר עשיר מג'יי־אר ב. פחות עשיר מג'יי־אר ג. אנטישמי ד. עולה חדש.

● **מי ירה בג'יי־אר?**
א. קריסטין ב. המאהבת שלו ג. אחותה של סו־אלן ד. סטבסקי ורוזנבלט.

● **מה היחסים בין דיגר וריי?**
א. טובים, כי דיגר אימץ את אשת־אחיו החורג של ריי ב. רעים, כי בארנס נלחם ביואינג ג. טובים, כי שניהם תושבי דאלאס ד. רעים, כי בגלל אביו של ריי, דיגר לא התחתן עם מיס אלי.

● **אם ג'יי־אר יבוא לארץ, אז עם ישראל:**
א. יאהב אותו ב. ישנא אותו ג. יירה בו ד. יבקש ממנו הלוואה.

● **ליבה של לוסי יואינג שייך ל...**
א. לוי (מקלוסקי) ב. לי (ג'והן) ג. לי (הלוואי).

● **מישפחת יואינג ממשיכה להרוויח בעיסקי נפט:**
א. בגלל המצאת מרידור ב. למרות המצאת מרידור ג. כי הם לא ביקרו בארץ.

משה כנען, רמת־השרון

ציונות בלי מרכאות

המלצה לטלוויזיה.

לדעתי תוכנית הטלוויזיה ארץ אהבתי חשובה ביותר. זוהי ציונות

לפי המקור

חמשיר, מענייני דיומא:
זעק בבחירות מרידור /
„בעיית האנרגיה אפתור!" /
הרעיון התגלגל / ממוחו של
נוכל / האמינות היא לפי ה־
מקור.

תרצה לוין, בולטימור

בלי מרכאות, לשמוע על המסורת שהועברה מדור־לדור ולראותה.

כדאי שהטלוויזיה תרבה בתוכניות מסוג זה ששזורים בהן מסורת והווי יהודי וישראלי. זה חשוב לתודעת הזהות של העם.

מיכל אלון, רמת־גן

● ● ●

אם אלה ישלמו

הקורא קרא את דברי אורי אבנרי על הח"כ מיכה רייסר ואת הכתבה על צעירי חרות („העולם הזה" 2324, 2322) ומזכיר שכבר עמד על תופעות אלה לפני שנים (פורום „העולם הזה" 2203).

ראשי הסטודנטים לשעבר מקרב העסקנים של חרות מגיעים עתה לעמדות־מפתח במדינה: חברי־הכנסת רוני מילוא, מיכאל קליינר ומיכה רייסר. מדיבריהם וממעשיהם מתברר כיצד הם רוצים „לארגן" את החברה הישראלית, ואיזו דמות תהיה לה כאשר אלה ושכמותם יגיעו לעמדות מפתח.

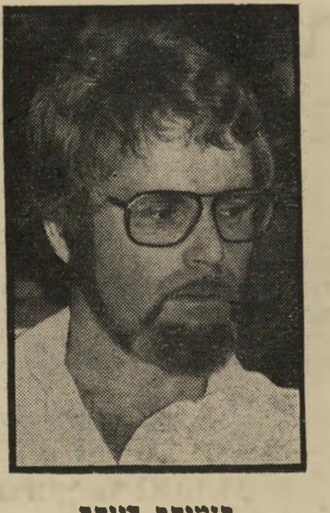

קומיסר רייסר
פני החברה

בראיון טלוויזיוני השמיע מיכה רייסר את דעותיו בענייני תרבות, אמנות וחברה. את „מכרין" מקרב הסטודנטים לשעבר הוא לא הפתיע. כל השבחים שהעתיר אורי אבנרי על ראשו: „גיבוב דברי
(המשך בעמוד 16)

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת ד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

סודות מן המטבח

נגרים רבים
מנסים ללמוד
את הסודות
של מטבחי רגבה
קשה להאשים אותם
אבל קשה עוד יותר
לסמוך על החיקוי...

עלית המחירים נדחית
עד 23/4/82,
קנה היום במחירי ינואר

רגבה
עיצוב וייצור מטבחים
מושב שתופי רגבה · טל. 04־922474

סוכנויות מכירה:

- **תל-אביב** — רח׳ אבן גבירול 30, טל׳ 8·9־2524(03)
- **חיפה** — רח׳ הרצל 26, טל׳ 644468(04)
- **ירושלים** — רח׳ ינאי 3, טל׳ 226963(02)
- **באר-שבע** — פסג׳ רסקו, טל׳ 77988(057)
- **רמת-גן** — רח׳ קריניצי 5, טל׳ 733011(03)
- **כפר סבא** — רחוב ויצמן 172 טל. 052-42606
- **ראשל צ** — רח׳ רוטשליד 117, טל׳ 957527(03)
- **רחובות** — רח יעקב 3 (מעל הסופרמרקט), טל׳ 76003(054)
- **הרצליה** — רח׳ ויצמן 20, טל׳ 88365(052)
- **נתניה** — רח׳ שמואל הנציב 14, טל׳ 35479(053)
- **חדרה** — רח׳ הגיבורים 85, טל׳ 26821(063)
- **טבריה** — רח׳ אלחדף, טל׳ 90552(067)

לעולים חדשים 10% הנחה + 12% פטור ממע״מ. אפשרות קניה דרך מת״מ.

תשבצופן 2327

מאת נדיב אבידן

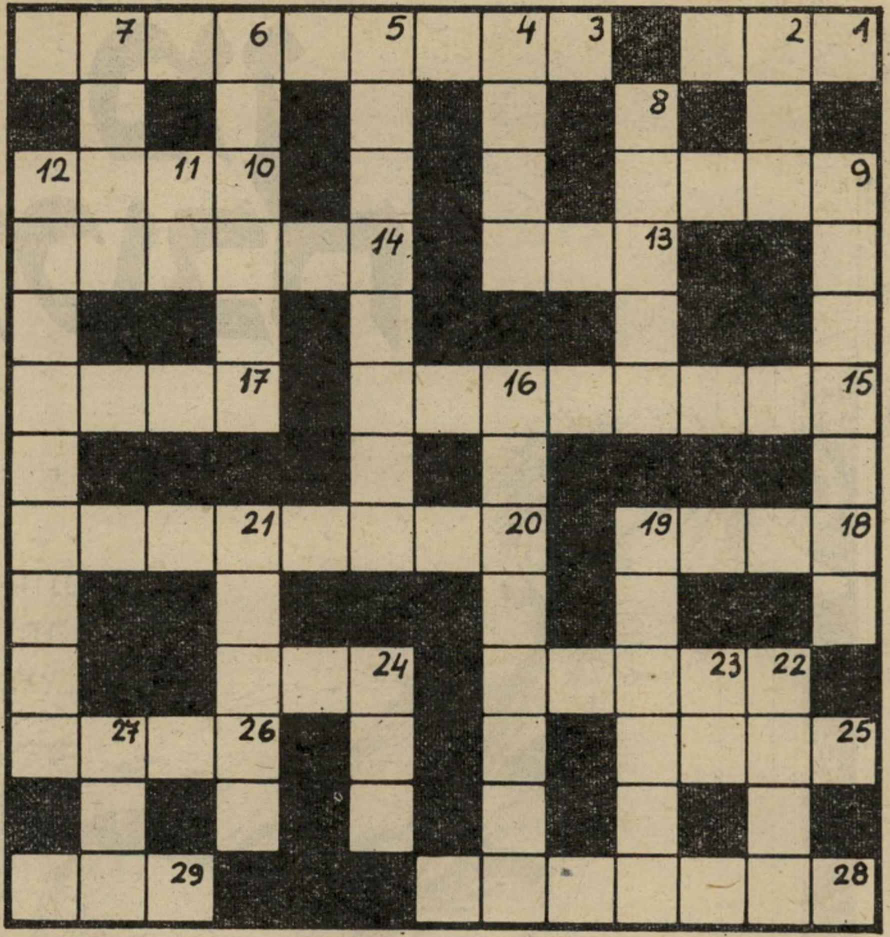

מאוזן:

1. „2 מאונך” מלא חורים (3).
3. לחכמתו הנודעת יוסף קונץ מיוחד במינו (9).
9. הם השפילו במחנה הידוע לשמצה (4).
10. כאשר דופקים בדלת, מקובל לחשוב שזה מחו״ל (4).
13. כשהיא מדברת בסלנג זה נשמע לגמרי לא רע (3).
14. אם בכף ידי תפרח חבצלת, הוא יפרוק עול (6).
15. קל להבחין שריאותיהם נגועות, כאשר הם משקיעים מאמץ רב (6, 2).
17. כשהוא מחפש טון נמוך, אל תעלו (4).
18. המאור הקטן נעלם, אז מה הפלא שהוא כועס? (4).
20. יצר משהו „רוחני” לקידום האינטרסים שלו (3, 5).
22. נפטון יש רק אחד (5).
24. הבהמה הראשונה שלא אולפה כראוי (3).
25. אוויר לא נקי במיוחד כאלטרנטיבה ליצירותיו הנפלאות (מ) (4).
26. הוא יתמיד באמירת קדיש מסולפת (4).
28. כשהשר לשעבר מעיין בספר במדבר, אף אחד לא מתייחס אליו (3, 4).
29. בעצם, ניתן לומר שהקור חזר (3).

מאונך:

2. אזור שמימי (3).
4. ... וישנה כוון מחיים שכאלה (4).
5. מתוך שאט נפש, לי גם יש התנגדות עקרונית ל„12 מאונך” (8).
6. כאשר כלי־ההקשה של ה„שוונץ” הזה נמצאים בעלייה, אין מקום לזוז (6).
7. אין הסכמה ביחס לכוחו הבלתי רגיל (4).
8. באמריקה הוא יותר מדי חולה — אולי בגלל שכולם יושבים עליו (5).
9. ברדיו הוא דביל ונץ, אבל הוא יודע שאני רק מתלוצץ (מ) (4, 3).
11. מסבר פניו ניתן לראות שהוא שומר על הנקיון (2).
12. החלטתי סופית — רק נשואים קתולים (3, 6).
16. לאור ההקלות הממשלתיות, עובדי בית המלאכה הזה מבסוטים מהחיים (4, 4).
19. החזק כך החליט: הוא חף מפשע (3, 3).
21. השר הפחיד רק את הטפשים (5).
22. לו היה לריטה רכב צמוד, היא היתה מסוגלת להשפיע (4).
23. אצל כל פועל במה הוא המרכז (2).
24. האם ידוע לכם שאיש העבודה בז לכולם? (3).
27. מנקודת מבטם של יוצאי מזרח אירופה, תראה שזה גם שמן (3).

פתרון תשבצופן 2325

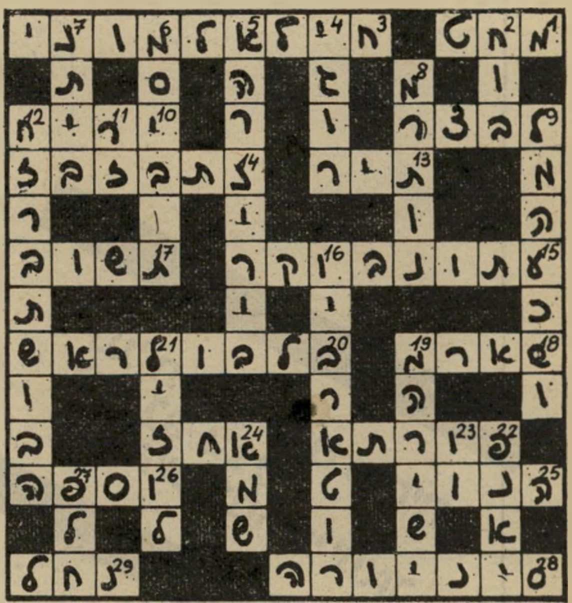

מכתבים

(המשך מעמוד 14)

הבל... ביטחון עצמי של בור” וכו׳ — מגיעים לו, לזה שדיבר על „טיפול כהלכה” בענייני תרבות ותיאטרון, כאחד הקומיסרים מהמדינות הטוטאליטריות

לפני שנים כבר כתבתי בהעולם הזה כמעט כנבואה: „הסטודנט הישראלי הממוצע ממוסד יותר מהמימסד. הוא קרייריסט אגוצנטרי... קולו אינו מושמע נגד מעשי עוול (חוק הבדואים, חוק גיוס בנות וכו׳)... יתר על כן, הסטודנט הישראלי תומך בחוקים אלה... המערך „התבייש” בהם... הליכוד אינו מתבייש, ואילו ראשי הסטודנטים, כשיגיעו לעמדות שילטון במדינה, יתגאו בהם...! אם פניה של החברה הישראלית נראים עתה עלובים, הרי שהם יראו עלובים יותר כשאלה ישלטו במדינה...”

מאיר מטלון, רמת־גן

● ● ●

לא לשעבר

נאמר עליה שהיא שחקנית לשעבר („העולם הזה” 2325) והיא מוחה.

לא רק שאני שחקנית לשעבר, אם גם בהווה וגם בעתיד הרחוק,

שחקנית שי
גם בעתיד

אלא שאני נחשבת לשחקית בפועל. הצגות ילדים וסרטים חדשים במשך חצי השנה הקרובה, הם חלק ממה שעלי להספיק ולשלב במיסגרת עיסוקי כאשת יחסי־ציבור (גם).

שי סאלי, תל־אביב

● ● ●

לחזור ולהקרין

הסרט חשוב, והטלוויזיה מתבקשת לשוב ולהקרינו.

הסרט לייבוביץ במעלות היה אחד הסרטים המשמעותיים ביותר שזכיתי לצפות בהם בטלוויזיה הישראלית.

גם בגלל המסר, וגם בגלל שרבים מחברי, עימם ניסיתי לחלוק חוויות, החמיצו את הסרט, לרוע המזל, אני מבקשת מן הטלוויזיה לשוב ולהקרינו מתישהו.

אסתר תירוש, מושב מסלול

● ● ●

שנה אחר כך

מתי נהרג אפרים אלרום? (זת היה העולם הזה שהית, „העולם הזה” 2324).

נכתב אצלכם כי אלרום נהרג ב־1970. לפי מיטב ידיעתי נרצח הקונסול הישראלי בחודש מרס 1971.

שלמה שחר, קיבוץ מורן

העסק הנבחר 1982

״עינים״ (או בעברית ״סיקוסים״) הן גורם המחליש באופן טבעי כל סוג עץ!
המועצה הישראלית לצרכנות קבעה לפני למעלה משלוש שנים (בבטאונה ״מה כדאי״ – אוגוסט 1978), כי אסור שיהיו ״עינים״ בעץ ממנו מיצרים מיטות תינוק. התקן הישראלי לייצור מיטות תינוק – פוסל מפורשות שימוש בעץ בעל ״עינים״...

...ובכל זאת, מספר יצרנים מרשים לעצמם לייצר ולמכור לך מיטות ״עם עינים״...

בעת בחירת מיטת תינוק לילדייך, נותרו לך אם כן שתי אפשרויות. האחת – לבדוק היטב אם לא ״עובדים עלייך בעינים״...

והשניה, הבטוחה יותר – הקפידי לקנות מיטת תינוק מתוצרת א.מ.י.

מיטות התינוק ורהיטי הנוער של א.מ.י מיוצרים משלושה סוגי עץ ״נטולי עינים״!

עץ אשור (בוק) – עץ קשה וחזק במיוחד, המשמש בעיקר לייצור מיטות צבועות. צביעת המיטות נעשות בצבעי ״דור״ שאינם רעילים.

עץ אורן אמריקאי – עץ דקורטיבי הדומה בחיצוניותו לעץ האורן הפיני, אך עולה עליו ביופיו ובחוזקו. בניגוד ל״אורן הפיני״ – באורן האמריקאי אין כלל עינים! מיטות ורהיטי האורן מצופים בדרך כלל ב״לכה שקופה״ המדגישה את מבנה העץ וצורתו.

עץ אשה (מילע) – סוג עץ מיוחד המצטיין בקשיחותו חוזקו וגוון השנהב האופייני לו. מיטות עץ ה״אשה״ (נשמע בעברית כמו ״אשל״) הינן חידוש בלעדי של מפעלי א.מ.י לעיצוב חדרי הילדים והתינוקות באביב 1982.

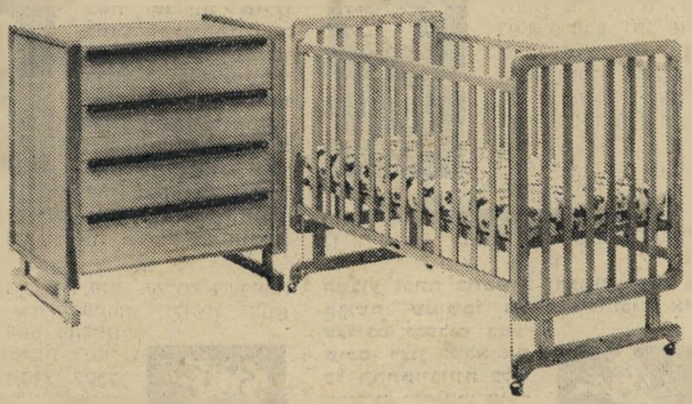

להשיג בחנויות המובחרות

א.מ.י רהיטי ילדים ונוער בע״מ
רח׳ נוסבוים 23, אזור התעשיה, בת־ים
טל׳ 03-873315, 03-590944

מרים בנימיני

על מיספרים ושמות

כל שם שווה למיספר, כל מיספר מייצג כוכב אחד אשר ממנו אפשר ללמוד על אופיו של האדם

מיספרים, בדומה לכוכבים, מייצגים תכונות שונות של אנשים. נהוג להתייחס לכוכב מסויים כמשפיע על התנהגות ספונטנית, ועל אחר, כדוחף לחשב ולשקול כל צעד בזהירות.

לכל סיפרה משמעות אסטרולוגית. למשל: הסיפרה 1 מייצגת את השמש, 2 קשורה בירח, וכן הלאה. אחת השיטות שנהוג להשתמש בהן היא לקפוך את האותיות לספרות. לחבר את כולן ולהגיע לתוצאה בת סיפרה אחת. לדוגמה: ט ל י ה ש ח ר — ט = 9 ל = 3 י = 1 ה = 5 ש = 3 ח = 8 ר = 2 (בשיטה זו נהוג לוותר על האפסים):

9+3+1+5+3+8+2 = 31 = 4

הסיפרה 4 קשורה בכוכב אוראנוס, ולכן נושאת השם השייכת לטיפוסים המאופיינים על־ידי כוכב זה.

לשיטה זו כמה יתרונות. למשל, תאומים זהים, שנולדו בהפרש של חמש דקות, המפה האסטרולוגית שלהם תראה טיפוסים זהים. אך שמם יוכל להצביע על ההבדלים שביניהם. שמו של האחד למשל, יראה על אדם פתוח ומוחצן. ואילו שמו של השני יצביע על אדם מופנם סגור ועצור. כאשר אנשים משנים את שמם, גם אופיים וחייהם משתנים. אם כי השינוי לא חייב להיראות מייד, והוא קשור במידה רבה באופי הכוכב. כלומר — אם שמו של אדם היה קשור בכוכב ונוס, המעיד על אופי נעים וידידותי, והפך לשם הקשור בכוכב אוראנוס, השינוי בחיים ובאישיות יכול להיות מפתיע, וזאת בגלל אופיו של אוראנוס.

והרי רשימת הספרות והכוכבים הקשורים בהם:

1 — שמש (שליטת מזל אריה).
2 — ירח (שליט מזל סרטן).
3 — יופיטר (שליט מזל קשת).
4 — אוראנוס (שליט מזל דלי).
5 — מרקורי (שליט מזל תאומים ובתולה).
6 — ונוס (שליטת מזל שור ומאזנים).
7 — נפטון (שליט מזל דגים).
8 — סטורן (שליט מזל גדי).
11 — פלוטו (שליט מזל עקרב).

סיפרה 1

שמש מייצגת את המנהיג, אדם שאינו מרגיש בנוח כשמטילים עליו מרות. הוא זה החייב לשלוט באחרים. הוא עצמאי, בעל חשיבה מקורית וכישרון לניהול ולאירגון. יכול להיות טוב כראש־צוות, ומסוגל לנהל פרוייקטים גדולים. הוא חרוץ מאוד ואינו מסוגל לשבת בחוסר־מעש. גם אחרי שעות העבודה הוא ימצא את עצמו בתנועה. הוא עוסק בספורט ומרבה בטיולים. הרושם החיצוני חשוב לו מאוד, הופעתו תהיה ללא פגם, והוא ינסה להבליט בתילבשתו את טעמו הטוב. אם הוא בעל אמצעים, הוא יבטא זאת בלבוש יקר ומרשים, אם הפרוטה לא תהיה מצויה בכיסו, ילבש את הבגדים הזרוקים והמוזנחים ביותר, כך שאיש לא יוכל להתעלם מתלבשתו.

סיפרה 2

נשלטת על־ידי הירח. טיפוס הנוטה להיות נשי, רך ורגיש. הוא איש־מישפחה מובהק, אוהב ילדים, שקט וניתן לקרוא לו אוהב־אדם. לעתים קרובות הוא נמשך למיקצועות הרפואה, עבודה סוציאלית או הוראה. בדרך־כלל ניחן בחוש־הומור וסלחנות. החסרונות של בעל הסיפרה 2 הן בעיקר הפיטפוט ואהבת הרכילות, חוסר־השליטה במצבי־הרוח. ביגלל רגישותו, מצבי־רוחו משתנים במהירות מהתלהבות עצומה לעצב וייאוש. לעיתים קרובות קיים בו חוש מיוחד לכספים, וגם כשהוא מטפל בכספי הזולת אפשר לסמוך על מהימנותו ויושרו.

סיפרה 3

נשלטת על־ידי כוכב יופיטר. כאן אפשר למצוא אדם החייב לבטא עצמו על־ידי כתיבה, דיבור או כל אמצעי אמנותי אחר. אופיו של יופיטר אופטימי למדי, ולכן מצבים של דאגה וחשש אינם מתאימים לאדם כזה. הוא אוהב חברה ומקיף את עצמו באנשים היודעים להעניק הרגשה טובה. הוא אוהב לצחוק ולהשתעשע, להתנסות בחוויות בלתי־שיגרתיות. אם אינו לומד ומתפתח, הוא עלול להשתנות ולהיות לאדם ממורמר, שאפתן ומתעקש להתבלט בכל דרך שהיא. החופש נחוץ לו כאוויר לנשימה, הוא מרבה בנסיעות ובהיכרויות חדשות.

סיפרה 4

נשלטת על־ידי אוראנוס, ומראה על טיפוס מעניין, מקורי, אידיאליסט ושאפתן. הוא חרוץ, שם לב לפרטים, דייקן ומסודר מאוד. הוא נמשך למיקצועות שבהם נחוץ כישרון מכני, יחד עם יכולת מתימטית. מהנדס, ארכיטקט טייס וכו'. הוא חייב לדבוק בשיגרה ואינו מתלהב משינויים, אלא אם הכין אותם מראש. הוא עקשן ומחפש לו אתגרים. למרות דבקותו בשיגרה, בתוכו הוא מרדן, ואת זאת אפשר לחוש בעבודתו, המבוצעת היטב, אך ניכרת בה מקוריות ורוח רעננה.

סיפרה 5

נשלטת על־ידי כוכב מרקורי. זהו אדם זריז, ממולח ומהיר מחשבה. בעל עורמה ומלא חיים. אינו סובל דבר החוזר על עצמו. כל שטח מעניין אותו, וכל דבר הוא מוכן לנסות. הוא הרפתקן ובעל־תחבולות, בעל יכולת שיכנוע ואהבת ה־

(המשך בעמוד 68)

מתחילים לחוש בשינוי — תוכניות שונות מתבשלות ומביאות להתלבטויות. התחלות חדשות כדאי לדחות לזמן מה. בעוד כמה שבועות תוכלו לחזור לקצב־החיים הרגיל. השבוע מוקדש ברובו לחובות מישפחתיות, חלקן נעימות ומשמחות. זיכרונות מהעבר גורמים לגעגועים ולהרגשת עצבות ובדידות. ביחסים עם בני־הזוג עדיין מורגש מתח, לכן נסו להימנע ממריבות ולעבור את השבוע בוויתורים.

* * *

העומס הרב שהיה מוטל עליכם בשבועות האחרונים גרם לעייפות ולרצון לנוח ולהתרחק מעט מהחיים הרגילים. הצעות לנסיעות קצרות כדאי לקבל בברכה ואף להיענות להן. ביקורים בלתי־צפויים של ידידים ובני־מישפחה יוסיפו עבודה. למרות שאתם אוהבים אורחים בביתכם, הפעם יהיה יותר קשה להפיק הנאה, וזאת בעיקר בגלל מצב־הרוח הכבד, הפוקד אתכם לאחרונה. קשר חדש עשוי להתפתח.

* * *

בשבוע זה תמצאו את עצמכם במרכז של אירועים חברתיים שונים. גם אם תרצו להתבודד, ולהישאר עם עצמכם ועם מישפחתכם בשקט, זה לא יתאפשר. הזמנות לביקור אצל ידידים וקרובים, וטיולים בחיק־הטבע, יביאו למצב־רוח מרומם. כמה ימי חופשה צפויים השבוע — רצוי להקדיש חלק מהזמן לדור הצעיר. מישחקי הגרלות והימורים לא יביאו לתוצאות מקוות. צפויות הפתעות.

המאמצים שאתם משקיעים במקום־העבודה מתחילים לשאת פרי, וכבר אפשר לראות תחילתן של תוצאות משביעות רצון. רצוי לתכנן פרוייקטים שדורשים מכם יותר מרץ ואנרגיה, פיסית ונפשית. תוכלו להתמודד עם כל הקשיים הצפויים, התכנסויות מישפחתיות מעוררות ציפיות, אך יש להיזהר במיוחד מלהיכנס לעימותים עם קרובי מישפחה, ובעיקר המבוגרים שבהם. הבליגו על דברי הביקורת.

* * *

השבוע יפתח בחששות ודאגות. שוב יש הרגשה שמישהו מעוניין להגביל את צעדיכם ולשלוט במעשיכם. רצוי למלא את כל ההתחייבויות כלפי קרובים, ולהימנע מוויכוחים ומהסברים מיותרים. זה יקנה לכם עמדה, שממנה תוכלו לפעול כרצונכם. בהמשך השבוע תוכלו ליהנות מנסיעות וטיולים. קרובים או ידידים מארצות אחרות ייצרו קשר, או יבקרו בעצמם. תוכלו להיעזר בעצתם.

* * *

כספים רבים מדי הוצאו לאחרונה, וזה גורם לכם לדאגה. השבוע כדאי לחסוך בהוצאות עד כמה שאפשר. לקראת סוף השבוע תחושו יותר אופטימיים, וגם הדאגות הכספיות ייראו באור יותר בהיר. קשרי־ידידות עשויים ליהפך להדוקים יותר, אולם התנהגות בלתי־צפויה של בן־הזוג עלולה לגרום אי־הבנה והתרחקות זמנית. רצוי לשוחח בגלוי, ולא להתחפש ל„קדוש מעונה", משום שהכיוון הוא חיובי. סעו קצת.

אתם שרויים במתח רב. בני־הזוג אינם מבהירים את עצמם ומתנהגים בצורה מוזרה. יחסם נוקשה וחסר־פשרות, ולכם קשה להתמודד עם מצבים מסוג זה. בתחילת השבוע תהיה הזדמנות לשפר את היחסים ולהגיע לידי הבנה. קשרים חדשים מסתבכים ומערערים את הביטחון, אך למרות החששות, רצוי להתמיד בקשרים ולא לנתקם. תוך זמן מה תוכלו לשוב ליחסים טובים. הימנעו ממאמצים.

* * *

בימים רביעי וחמישי תחושו עייפות ולאות, אך למרות הרצון להתבודד לא תוכלו לבצע זאת, בגלל התחייבויות שונות. בהמשך השבוע ישתנה מצב־הרוח מהקצה אל הקצה: החיים שוב יהיו מהנים ואנשים בסביבה יגלו אדיבות, נדיבויות וחיבה. המצב הכספי יגרום גם הוא לסיפוק וקורת־רוח. בשטח הרומנטי תיהפכו מ„עקרבים" ל„אריות". תקופה של הצלחות עומדות לפניכם. נצלו היטב את התקופה.

* * *

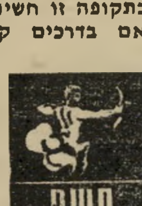

בתקופה זו חשים התקדמות מצויינת, גם אם בדרכים קצת מוזרות ולא מקובלות. המגנטיזם האישי פורח, ובני המין השני נמשכים אליכם ומבקשים את חברתכם. יוזמה, מקוריות, וראייה חדה ומהירה מבליטים אתכם בתחומי העבודה והיצירה. תוכלו לצפות לשבחים מפי אנשים מביני דבר. זו תקופה חשובה ומלאת אירועים, התכוננו לבלתי־צפוי ולמלהיב. התוצאות ימשכו זמן רב.

השבוע תתחילו להרגיש בעייפות, שנוצרה כתוצאה מהעבודה הקשה ומההתחייבויות המרובות שהיו מנת חלקכם לאחרונה. הפופולריות שלכם עולה, ואנשים מסבירים לכם פנים ומעוניינים בחברתכם. בקרב המישפחה עלולה להיווצר השבוע מתיחות — לא תמיד מעריכים את מסירותכם ונכונותכם לעזור, ברגע שבו העזרה נחוצה. עדיף לא להעיר ולעבור לסדר־היום בשקט וללא עצבנות. צפויה לכם נסיעה.

* * *

מתנות משמחות עשויות להגיע השבוע, ביניהן מענקים כספיים, ואפילו הצעות להעלאה במשכורת. טיולים ונסיעות שבהם תרבו בשבוע זה, יביאו לפגישות מחודשות עם ידידים שהקשרים עימם נותקו מזמן. אורחים מחו"ל עשויים להגיע ולהוסיף גוון מיוחד לשבוע. רצוי להתפנות לכמה ימים לבני־המישפחה, ולהקדיש מזמנם לילדים — אלה יוסיפו לכם הנאה והרבה נחת.

* * *

אהבות חדשות עשויות להתפתח השבוע ולהביא לריגושים נעימים. מצב־הרוח משתפר ובמקום העבודה יפנו אליכם בהצעות ששכרן בצידן. הנטייה לצאת ולבזבז את כספכם אינה משתלמת — נסו לרסן את יצר הביזבוז, תוך זמן קצר יתברר שהכסף נחוץ למטרות חשובות יותר. ידיעה שתגיע מחו"ל תגרום להקלה, ותסיר מליבכם דאגה שהעסיקה אתכם לאחרונה. בהתכנסויות מישפחתיות יעזרו לכם.

אני טס הרבה לחו"ל. ולא תמיד בענייני עסקים. אני משלם בכרטיס דיינרס קלוב בכל מקום: חברות תעופה, השכרת רכב, בתי מלון, מסעדות, מועדונים וכמובן בחנויות יוקרתיות. דיינרס קלוב הוא כרטיס אשראי שמכבדים במקומות המכובדים ביותר בעולם.

כדאי לך לדעת שכל מי שרוכש כרטיס טיסה באמצעות דיינרס קלוב מקבל ביטוח טיסה חינם בסכום של -.250,000 שקל. לדיינרס קלוב יש גם הסדר עם משרדי נסיעות המעניק לנושאי הכרטיס תנאי תשלום מיוחדים. ועוד... ניתן למשוך אחת לשבועיים עד 1000 דולר בכל אחד ממשרדי דיינרס קלוב.

אם לך אין עדיין כרטיס תוכל להתקשר אלינו לדיינרס קלוב ישראל בע"מ,
שד' רוטשילד 61 ת"א 65785, טל' 295858,
למחלקת שיווק.
נשמח לשלוח אליך את נציגנו.

תענוג לשלם ב"דיינרס"

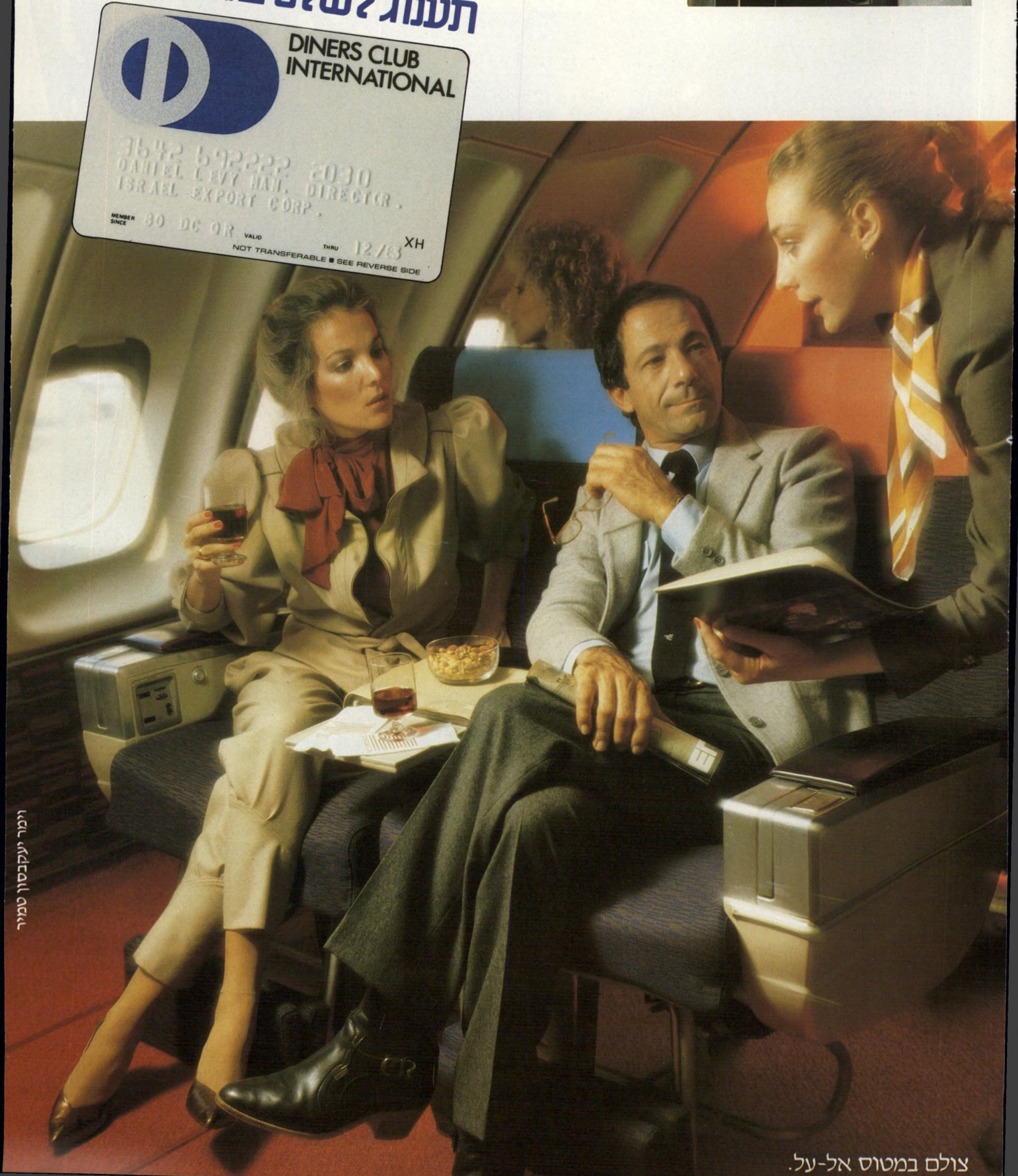

חדש

אגפא מציגה: הסרט ה"יגמיש".
הדור החדש
של סרטים לצילום בצבע.
אגפא 100

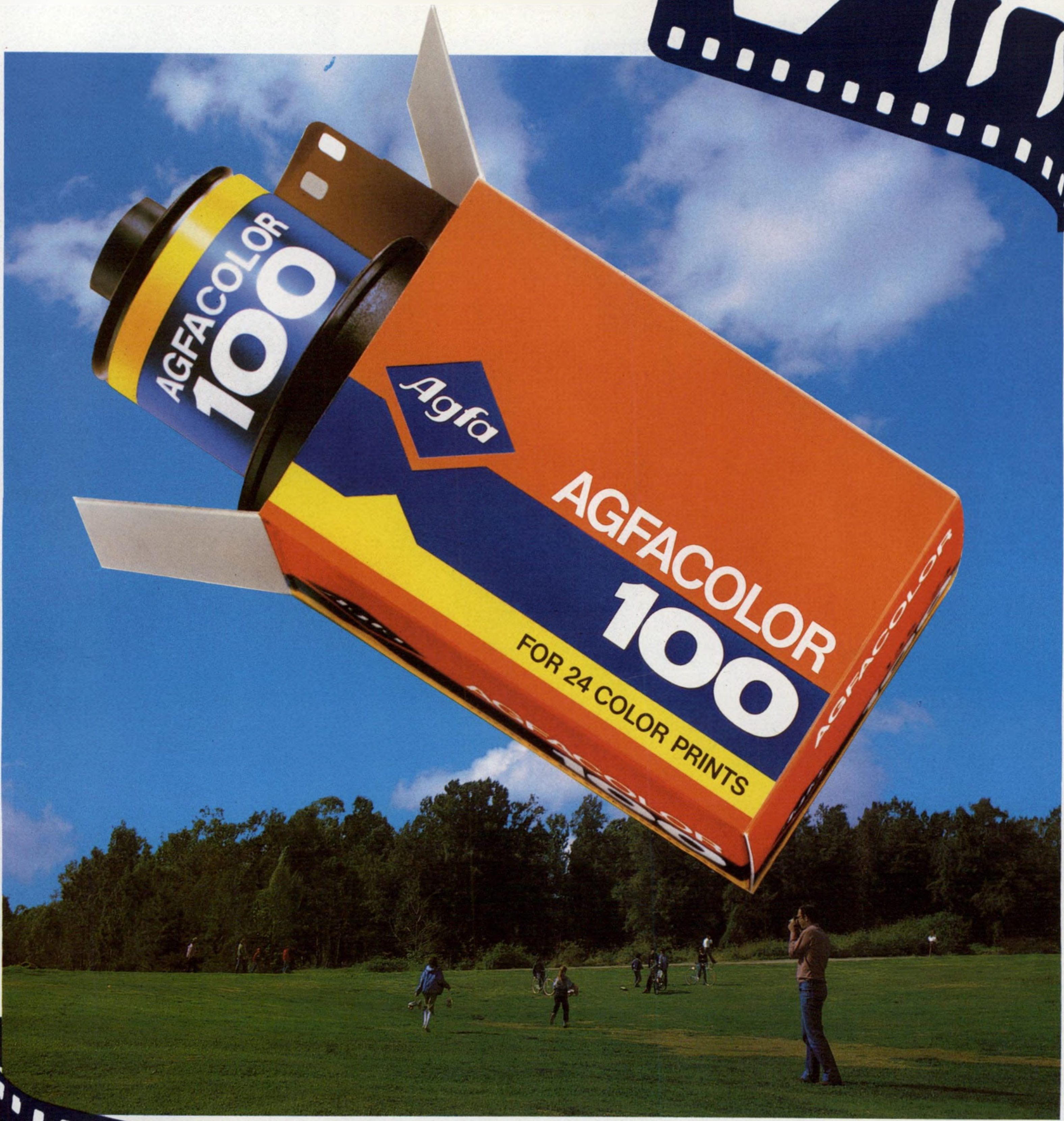

"יתן לי אגפא 100"

מכושי עד שוודית (וכל הצבעים שבדרך)

תוכל לצלם קשת מגוונת מאוד של אנשים מכל הגוונים – והתוצאה תמיד תהיה זהה למקור: אגפא 100 מדייק בכל צבע־עור!

אור וצל... (וכל מה שביניהם)

תוכל לצלם בבית או בחוץ, באור השמש או בעזרת מבזק (פלש) – והתמונה תמיד תיקלט היטב: לאגפא 100 רגישות אידאלית לצילום בתנאי אור משתנים!

זו גמישות!

Agfa עם אגפא זה מצליח.

המון נשמה בכל רהיט. הגר.

עיצוב עם נשמה.
מושג שהגר מכניסה לעולם
הריהוט.

הרמוניה של נוחות, איכות
ויופי. זה הסגנון של הגר.

עיצוב מקורי ובלעדי, עץ
משובח, בדי ריפוד מרהיבים.
עבודת יד מעולה וגימור קפדני.
כך יוצרים רהיט מושלם.

הכנס המון נשמה לביתך.
בוא אל הגר.

תל־אביב, רח׳ פינסקר 54
טל׳: 03-296606
חיפה, רח׳ חורב 53, אחוזה
טל׳: 04-252214
כפר שמריהו, ״הבית״

הגר

הגר-גלריות לריהוט

פלדג'
Johnson wax
natural
pledge
بليدج طبيعي
ينظف ويلمع الموبيليا
פלדג' מנקה ומבריק את הרהיטים,
בכל פעם שאת מסירה את האבק.
פלדג' לרהיטי עץ ופורמייקה — ההבדל המבריק.
1.
התיזי פלדג' על המשטח.
2.
עברי עם מטלית יבשה.
3.
ראי כמה זה מבריק.
כל אשה שניה בארה"ב
מבריקה כל יום את הרהיטים
עם פלדג'.
עוד מוצר של ג'ונסון ואקס
מיובא במקור מאנגליה.
יבואן: דנשר טרייד
מוצרי איכות ויופי לשימוש אישי וביתי.
pledge
משווק: ברק אבנר מפיצים בע"מ, טל: 03-922855.

היום שבו

לא רעדה האדמה

הדגל הפלסטיני מונף על האנדרטה לזכר חללי יום־האדמה בסכנין

איש לא נהרג — לא בקרב הערבים בישראל, לא בשטחים הכבושים.

יום־האדמה, שרבים חששו שמא יהפוך מרחץ־דמים, עבר ללא תקרית חמורה אחת.

היו בכך שני לקחים חשובים.

לקח ראשון:

לפני שש שנים, כאשר החליטו הערבים בישראל לקיים את „יום האדמה" כמחאה על הפקעת אדמותיהם בגליל, החליטה ממשלת־ישראל דאז לנהוג ב„יד קשה". כתוצאה מכך נהרגו שישה ערבים, ללא שום סיבה סבירה, בעיקבות מעשים פרובוקטיביים של כוחות־הביטחון שהיו מיותרים לחלוטין.

ראש־הממשלה יצחק רבין, שר־המישטרה שלמה הילל ושר־הביטחון שימעון פרס, שקיבלו החלטה זו, הנחילו בכך לעם הפלסטיני סמל לאומי, כדומה ליום־הבסטיליה הצרפתי. הם חידשו, אחרי דור של ניתוק, את הקשר בין הערבים בישראל ובין אחיהם בשטחים המוחזקים ובפזורה. הם הניעו את אש"ף לאמץ לעצמו את הערבים בישראל, שהיו עד אז מוחרמים על־ידי שאר הפלסטינים, שראו בהם בוגדים.

כדברי האימרה הצרפתית, היה זה גרוע מפשע. זה היה מישגה.

השנה החליטו השילטונות למנוע כל פרובוקציות. המישטרה לא נכנסה לכפרים הערביים ולא התערבה בהפגנות־המחאה, גם כשהונף שם הדגל הפלסטיני. בשטחים הכבושים נמנעו כוחות הביטחון מכל פעולה פרובוקטיבית. התוצאה: יום־האדמה 1982 עבר מבלי להשאיר אחריו רשמים מיוחדים.

לקח שני:

בגדה המערבית וברצועת־עזה לא נהרג ולא נפצע אף מפגין אחד. בעקבות הוראות חמורות, לא פתחו כוחות־הביטחון באש.

הדבר מוכיח בעליל כי ניתן להימנע מפתיחה באש, מהרג ומפציעה, וכי בכל המיקרים שבהם נפתחה אש, ונהרגו מפגינים, אכן היתה כוונה להרוג ולפצוע.

בדרך לנצרת אנחנו עוברות את ואדי ערה. המיסעדה המפורסמת פתוחה. גם תחנת הדלק פועלת. „השביתה נכשלה," אני אומרת לגילה. אחר־כך אנחנו רואות צעירים ערביים מתגודדים ליד הכפר מוסמוס. שם יש לתנועת בני הכפר השפעה מרובה. צמיג בוער בשולי הדרך.

נצרת שובתת כימעט לחלוטין, לבד מחנות המזכרות הגדולה שברחוב פאולוס השישי, ולבית־קפה אחד שליד המעיין,

מאת

שרית ישי

צילמה גילה רזין

ולקיוסק שממול. החנויות סגורות על מנעול ובריח. צעירים מתגודדים ליד המעיין ועל מדרגות המרכז המיסחרי שבו מצויים מישרדי רק"ח.

באמצע רחוב פאולוס השישי ישנה התקהלות. היום נפתח כאן סניף של המשביר־לצרכן משוכלל ומפואר. הכל־בו הגדול עובד. חברת־העובדים של ההסתדרות, שהיא בעלת המשביר לצרכן, אינה שובתת. בפתח עומדים שני שוטרים, ובתוך המיבנה תנועה ערה. כמה מצעירי בנק"י — ברית נוער קומוניסטית — המתלווים אלינו, מספרים כי לא הורשו

היום שבו לא רעדה האדמה

(המשך מעמוד 23)
להיכנס אל הכלבו כמה שעות קודם לכן. כעת הם מורשים להיכנס, אחרי ששדרן מפשפש, כרגיל, בחפציהם ובחפצינו.

בכלבו עובדות צעירות יפות רבות. על מחלקת האיפור והקוסמטיקה אחראית צעירה יהודיה, ליזה פרץ, המתגוררת בנצרת עילית. סאמיה, העובדת גם היא במחלקה, מסרבת להצטלם. היא גם מסרבת לשוחח איתנו. איש גברתן מפריע לנו בעבודה. הוא יהודי, איש המשביר לצרכן. הוא מאיים שאם המוכרות תשוחחנה איתנו אנו עלולות לגרום לפיטוריהן. הוא דורש לראות אישור ממנהל הכלבו לשוחח עם העובדות. הוא מסרב להזדהות, ומעורר מהומה רבתי. אנחנו מעדיפות לעזוב.

בדרך החוצה, באחד הדוכנים, אני הספקתי לשאול את אחת העובדות מדוע אינה שובתת. „אני חדשה כאן. רק התחלתי לעבוד. אם לא הייתי באה כבר ביום הראשון לעבודה, היו מפטרים אותי," היא אומרת.

לא להרגיז

בבניין מיפלגת־העבודה מתקיימת ישיבה. עארף סולימאן, מזכיר סניף המיפלגה בנצרת, וזועבי עדנאן, חבר ועידת מיפלגת־העבודה וחבר הנהלת מיפלגת־העבודה בגליל המיזרחי, יושבים על המדוכה. אין מה לעשות. השביתה בנצרת הצליחה בדרך־כלל, אנשי רק"ח הצליחו לשכנע את רוב בעלי־החנויות, את כל הפועלים ואת כל הפקידים שלא לצאת לעבודה.

בנצרת יש למיפלגת־העבודה 5000 חברים מתוך 135 אלף תושבים, וחמישה מנדטים מתוך 15 בעירייה. עארף סולימאן מספר כי פעל באופן אישי במשך כל יום אתמול על־מנת למנוע את השביתה. הוא התקשר עם פעילים בשטח וניסה לארגן בכל כפר ערבי ועד, שיעשה להרגעת הרוחות. סולימאן אומר לי בביטחון מוחלט כי אנשי מיפלגת העבודה בכפרים ובנצרת אינם שובתים.

בדרך אל המעיין אנחנו אוספות שני טרמפיסטים, סולימאן זועבי פארוק וריפעת סעיד זועבי. האחד הוא בעל עסק לתיקון מקררים והשני פועל בבית־העסק. שניהם אינם שובתים. סולימאן זועבי פארוק אומר: „היום כל אחד צריך לרוץ אחרי הקמח שלו. אם אני לא אעבוד, מי יביא פיתות הביתה? מי יאכיל את הילדים שלי? אם אני אשב בבית־סוהר, מי יבוא לבקר אותי שם? מי יפרנס את המישפחה שלי?" כדי לא להרגיז יותר מדי הוא לא פתח את העסק, כדרכו, בשבע בבוקר, אלא שעתיים מאוחר יותר, ויתכן שיסגור יותר מוקדם.

על מדרגות המרכז המיסחרי ליד המעיין מתגודדים עשרות צעירים וצעירות. למה אתם מחכים, אני שואלת, „אין עבודה, אז ככה מתאספים ביחד," הם משיבים.

בכניסה למישרדי רק"ח פגשתי את נאילה זיאד, אשת ראש־העירייה, בחברת כמה נשים. „השביתה הצליחה מעל למשוער," היא אומרת: סיפרתי לה שראינו כמה בתי־עסק פתוחים. היא ממהרת במעלה המדרגות לעבר המישרדים.

המישרדים הומים אדם. כרזת־ענק של לנין תלוייה על אחד הקירות. זוהי כרזה נדירה, מעולם לא ראיתי כזאת קודם לכן. לידה תמונות של טרוצקי וברז'נייב.

אחד הפעילים ניגש אלי ומבקש לדעת היכן ראיתי עסקים פתוחים. אני מסרבת לענות. „לא יכול להיות, אין אף בית עסק פתוח!" אומרת אשת ראש־העיריה.

אני יושבת בחדר הישיבות עם ואליד חאג', מזכיר חזית־נצרת־הדמוקרטית, ועם אדיב אבו־רחמון, סגן ראש־העיריה. שניהם נראים מרוצים מאוד. אדיב אבו־רחמון אומר: „השביתה כללית ומוחלטת. התושבים נענו לשביתה באופן מוחלט. התארגנו, היפצנו כרוזים, ואנו דואגים לשמירה על שקט."

הוא מסביר שהשביתה נועדה למחות נגד הפקעת קרקעות הערבים. נגד הדיכוי הלאומי, וגם כאות הזדהות עם מאבקם של ערביי השטחים הכבושים. הוא מספר שבשבת שלפני יום־האדמה התקיימה ישיבה של הוועד הארצי שבראשו עומד הכומר שחאדה שחאדה, והחלט לשמור על שקט ויהי מה ולמנוע הפרת הסדר הטוב. לפעילים ניתנה הוראה להימנע מהתפרעויות ומאלימות, מהבערת צמיגים ומזריקת אבנים.

„החבר'ה שלנו ממושמעים מאוד ונשמעים להנהגה. הם מתנהגים בהתאם למה שביקשנו מהם," אומר אדיב אבו־רחמון. „לא נניף דגל פלסטין. זה לא בתוכנית," הוא מבטיח. אחר־כך הסתבר שמישהו הפר את התוכנית, ודגל פלסטין הונף, למרות ההוראה שניתנה על־ידי ראשי הוועד.

אבו־רחמן מספר שבשבת נעצרו יותר מעשרה אנשים שנשאו כרזות, ולולא ההוראות המפורשות שניתנו לאנשים לגלות התאפקות, היתה המישטרה מצליחה לגרור את האנשים לעימות חריף. עורכי־הדין של העצורים, כך הוא מספר לי, התקשרו לבניין המישטרה בנצרת ומפקד־המישטרה, ג'אבר ג'אברין, הבטיח שישחרר את העצורים מייד ולכן אין צורך שעורכי־הדין יגיעו למטה־המישטרה. אולם עורכי־הדין באו בכל זאת, וגילו שהעצורים הובאו לפני שופט שהאריך את מעצרם.

„צריך לראות, לא רק לשמוע"

המעיין, אחד המרכזים של נצרת, שוקק חיים. צעירים יושבים על גדר האבן. בכל ימות השבוע משמש המעיין נקודת איסוף ליותר מ־600 פועלים היוצאים לעבודה. ביום השביתה יצאו מנקודת האיסוף 50 פועלים בלבד. הכרוז שחולק יום קודם לכן על־ידי פעילי רק"ח עשה את שלו.

אמין מוחמד עלי, חבר הנהלת עיריית נצרת מטעם אירגון הסוחרים ובעל חנות מזכרות, שוחרר זה עתה ממעצרו והוא מספר: „הלכתי ברחוב וראיתי שני שוטרים באים לקראתי. הכרתי את אחד מהם. אמרתי לו מארחבה, ובמקום לענות על בירכתי אמר לי: שמעתי שאת דיברת עם סוחר ושיכנעת אותו לסגור את החנות. אמרתי לו: רק עכשיו קמתי, עוד לא הספקתי לדבר עם אף אחד. אז הוא אומר לי: אני שמעתי. אמרתי לו: צריך גם לראות לא רק לשמוע.

„פתאום השוטר נתן שריקה בשתי אצבעות, כמו ילד־רחוב. ממרחק של עשרה מטרים הגיעה קבוצת שוטרים שהקיפו אותי ואמרו לי: אתה בא בכוח או אתה בא בטוב! אמרתי: תפאדלו, אני בא בטוב. לקחו אותי לתחנת־המישטרה, חקרו אותי שעתיים, לקחו עדות והחתימו אותי על 50 אלף לירות ערבות."

אמין מוחמד עלי לא היה חבר הנהלת העיריה היחידי שנעצר באותו בוקר. יחד איתו נעצרו מנהל לישכת ראש־העיריה ואחד מסגני ראש העיריה. מנהל הלישכה דיבר עם אחד משכניו, כשניגש אליו שוטר והורה לו לעלות לניידת. הוא וסגן ראש העירייה האחר ניסו להסביר כי הם מופקדים על כך שהשביתה תצליח.

עצורה אחרת באותו בוקר היתה נאילה זיאד, אשתו של ראש העירייה. גברת זיאד היא אם לארבעה ילדים, העוסקת גם בפעילות ציבורית. „אותי לא ראית בטיולים שמארגנים לנשות חברי־כנסת בהתנחלויות בגדה, נכון?" היא שאלה בגיחוך.

אך מעבר לצחוק ולחוש ההומור שהיא מגלה היא סיפרה לי: „עמדתי ברחוב. פיתאום הגיעה ניידת והשוטר ביקש ממני שאכנס לניידת. אמרתי לו: חביבי, לא ידוע לי שיש עוצר. התחלנו להתווכח. לא רציתי להגיד לו שאני אשת ראש העירייה. הוא ביקש ממני תעודת־זהות, ראה ששם המישפחה שלי הוא זיאד, ואני חושבת שזה מספיק. התווכחנו, ולבסוף עליתי לניידת. השוטר, שהיה יהודי, שאל אותי מה אני עושה ברחוב בשעה שש בבוקר. הוא שאל אותי אם אני עובדת. אמרתי לו שלא. ואז הוא אמר לי: רק זונות עומדות ברחוב בשעה שש בבוקר.

„אמרתי לו: זונות הם אנשים שעוצרים אשה רק מפני שהיא עומדת ברחוב בשעה שש בבוקר. אחר כך אמרתי לו: אתה לא

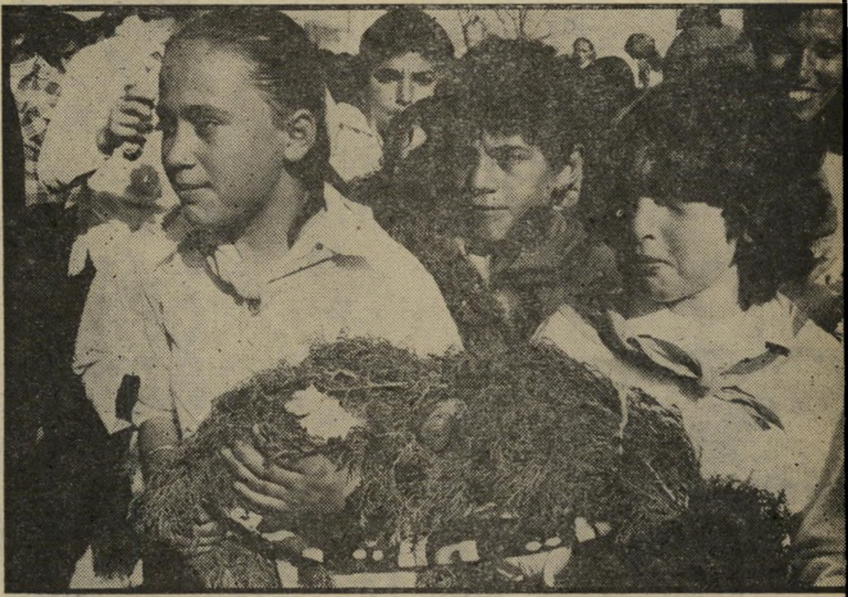

זר להרוגים

נושאות תלמידות מהכפר דיר־חנא. עשרות זרים נישאו בידי צעירים והונחו למרגלות האנדרטה, סיסמות הושמעו וכרזות הונפו, אך במהלך התהלוכה, ובמהלך העצרת כולה, לא היו התפרצויות.

ברוח ובדם

נפדה את הגליל, קוראים גברים ערבים שירדו מהגבעה והצטרפו לתהלוכה. אלפים הגיעו לעצרת מנצרת ומהכפרים סביב. טקסים נוספים התקיימו בכפר קנא ובכפר יסיף שבגליל, אך העצרת הגדולה היתה בסכנין.

„בגין החוצה!"

צועקות נשים ערביות שעמדו בשולי התהלוכה שהלכה מכפר דיר־חנא דרך הכפר ערבה לכפר סכנין, שם, למרגלות האנדרטה לזכר חללי יום־האדמה הראשון, נערכה העצרת המרכזית.

הזיאדים

ראש־עיריית נצרת וחבר־הכנסת מטעם רק"ח, תופיק זיאד, יושב בחברת אשתו נאילה זיאד במישרדי רק"ח בנצרת.

סגור

השוק המפורסם של נצרת נעול על מנעול ובריח. אין יוצא ואין בא. רוכלי השוק טוענים כי **המשביר־לצרכן** רוצה לשבור אותם.

תדבר אלי ככה! אני אשתו של ראש העירייה וחבר־כנסת. זה לא הרשים אותו.

„דיברתי עם יתר העצורים, והוא אמר לי לא לדבר איתם. אמרתי לו: למה? אין מי שיאסור עלי לדבר! אחר־כך בא מפקד־המישטרה ושיחרר אותי, וגם התנצל לפני על המעצר ועל התנהגות השוטר. אני רוצה כעת להגיש תלונה נגד השוטר. אפילו אם לא הייתי אשתו של ראש העיריה, הוא לא היה צריך לדבר כך אל אשה.”

רחוב ביר־זית

הסיפורים קולחים. נאילה זיאד מספרת לי על אחד מחברי רק״ח שניצל ממעצר, כאשר אשה שעמדה לגמרי במיקרה ברחוב ראתה כי השוטרים באים לעצור אותו. היא אמרה לשוטרים: „תעזבו את אחי, הוא בא לבקר אותי.”

נאילה זיאד, הפעילה באירגון־נשים־דמוקרטיות ובאירגון־נשי־נצרת, מספרת, שאחד הרחובות בנצרת נקרא „רחוב ביר־זית”. שאלתי אותה אם יש לשם משמעות פוליטית, והיא מספרת שאת הכביש ברחוב סללו תלמידי אוניברסיטת ביר־זית, ש־

זהו צעד פרובוקטיבי מצד המישטרה. אני מתפלא על זה מאוד. חבל שהם פתחו את יום השביתה, שאנו משתדלים שתהיה שקטה, בסידרת מעצרים שמחממים את האווירה. אנחנו דואגים לאווירה רגועה והמישטרה מחממת אותה. אנחנו דואגים שהמאבק יהיה בלי שפיכות דמים ובלי התנגשויות עם המישטרה, והמישטרה רוצה בכוח שפיכות דמים.”

זיאד מזמין אותי לעצרת שתתקיים באותו יום אחר־הצהריים בכפר הערבי סכנין. הוא עומד להיות הנואם העיקרי. אני מביעה את חששותי, אומרת לו שיתכן שזה מסוכן להיות בתוך העצרת, שמא יתלהטו הרוחות ויקרה אסון. הוא אומר לי: „אין לך שום סיבה לדאוג. במקום לדאוג דאגה סתמית, את צריכה להיות שם ולדווח מה בדיוק קרה.”

אני עונה לו שלפני שיצאתי לעשות את הכתבה על יום־האדמה הביעו כמה מחברי חששות מפני גילויי מרי שעלולים לגלות ערביי ישראל. אני מצטטת באוזניו מה שאמר לי מישהו: „עם הגדה אין לי בעיה. היא לא שלנו, וצריך לצאת ממנה. אבל יש לי בעיה עם הגליל. משם אני לא מוכן לצאת. אני פוחד מערביי ישראל יותר מאשר מערביי השטחים הכבושים. הם חבית חומר הנפץ האמיתי.”

זיאד מאזין בריכוז ומשיב: „במקום לדאוג דאגה סתמית, צריכים האנשים השפויים בישראל לצאת למאבק בעד זכויות ערביי ישראל. אנחנו חלק אינטגרלי מהעם הפלסטיני, וזוהי עובדה אובייקטיבית. הדגל הפלסטיני הוא דגל הלאום שלנו, ואנו לא מתביישים בכך. להיפך, אנחנו גאים בכך. אבל בין הנפת דגל פלסטין ובין מה שהממשלה מכנה ,מאבק נגד מדינת ישראל' — המרחק רב.

„המאבק של ערביי ישראל הוא לטובת המדינה, כי המדינה לא יכולה להתקיים לאורך זמן כשיש בה מיעוט מדוכא. מטרתו של המאבק שלנו היא להביא לידי כך שהערבים במדינה הזאת יהיו שווי זכויות ליהודים.”

„אני מתעקשת על עניין דגל הלאום הפלסטיני, ואומרת לו שהדגל הכחול־לבן הוא דיגלה של מדינת ישראל, ולא דיגלו של היהודי האמריקאי או הצרפתי, וזיאד עונה: „אין לאום יהודי, יש דת יהודית.”

אחר־כך הוא מוסיף: „אין ניגוד בין לאום פלסטיני ואזרחות ישראלית. אנחנו מיעוט לאומי בתוך מדינת ישראל, ואין מדינה בעולם שאין בה מיעוט לאומי. מבחינתי הדגל הפלסטיני הוא דיגלם של כל העמים הערביים, והצבעים של הדגל

פנים רעולות

שני צעירים נושאים את דגל פלסטין כשפניהם רעולות. הצעירים נישאו על כתפי אחרים. אחד מפעילי רק״ח שהשתתף בעצרת בסכנין טען, שנושאי הדגל הפלסטיני הם חברי תנועת **בני־הכפר**.

תופים וכרזות

צעירים ערביים במיצעד הארוך שהתנהל בכביש הצר המוביל לכפר סכנין. הצעירים הצטרפו אל התהלוכה בערבה, היכו בתופים, נשאו כרזות וענו בקול אחרי צעיר שקרא סיסמות ברמקול.

עבדו כפועלים בחופשות. התושבים התחילו לכנות את הרחוב ביר־זית על־שם התלמידים, והשם נשאר. למרות שאין שלט, זה שמו המוכר והידוע.

תופיק זיאד, חבר־כנסת וראש־עיריית נצרת מצטרף אלינו. הוא אומר: „נו, מה את אומרת על אשתי? גיבורה! עצרו אותה היום. צריך להתרגל למעצרים. זה מקל עלי — המישטרה דואגת לכך שאשתי תצטרף למאבק.

„בקשר למעצרים אני רוצה לומר ש־

נלקחו מתוך שיר של אחד ממשוררינו הגדולים. אנו מכבדים גם את הדגל הישראלי. לכל עם דגל משלו. הדגל הפלסטיני הוא דגל הלאום שלנו, והדגל הישראלי הוא דיגלה של המדינה שלנו.

„אין בכך כל סתירה, ומי שאומר שדגל פלסטין הוא דגל אש״ף אינו אלא בור ועם הארץ. החוק האוסר את הנפת דגל פלסטין הוא חוק חמור, חוק פאשיסטי. איך אפשר לבטל דגל בחוק? ובכלל, מה העניין הזה שעושים פה מדגל? הרי אחרי כל מישחק כדורגל לא מוצלח או אחרי הפסד במישחק כדורסל תמיד יש מישהו שמוציא את זעמו על הדגל.”

לימודים במזרח אירופה

קבוצה של צעירי בנק״י מצטרפת אלינו לסיור בנצרת. השוק המפורסם, שבו עוברים מדי יום אלפי אנשים, ריק לחלוטין. החנויות נעולות, על מדרגות העיריה יושבים כמה בטלנים. בנק־ברקליס פתוח. מנהל הבנק ואחת הפקידות משתזפים בשמש. „הבנק פתוח אבל אין עבודה. אף אחד לא בא להשתמש בשירותי הבנק, אפילו לא תיירים,” אומרת הפקידה.

סאמיה חכים, ספרית ובעלת בית־ספר לספרות, מספרת לי שזה עתה שוחררה ממעצרה: „דיברתי עם חברה שלי ברחוב. פתאום באה המישטרה ולקחה אותי. שאלתי למה, ואמרו לי: מה את עומדת ברחוב? אמרתי: אני בשביתה. סגרתי את המיספרה ואני הולכת לבקר אצל הורים שהבת שלהם נפטרה. השוטר אמר לי: אסור לך לדבר עם אף בן־אדם. אמרתי לו: ממתי אסור? אמר לי: יש חוק, שלא אני קבעתי אותו, הממשלה קבעה אותו.

„לקחו אותי למישטרה. אחר־כך שיחררו אותי בתנאי שלא אעזוב את הבית, אבל הנה אני פה. הם לא יכולים להחזיק אותי בבית. סגרתי את המיספרה. אמרתי לפועלות שאני אשלם להן בשביל יום השביתה. יש לי קורס עם שלושים תלמידות. שיחררתי אותן והבטחתי להן שאחזיר להן יום לימודים.”

נאצר חזיני, צעיר גבה־קומה ומשופם, סיים זה עתה בית־ספר תיכון. עכשיו הוא עובד וחוסך כסף ללימודים באוניברסיטה. הוא עדיין מקווה שהמיפלגה הקומוניסטית תשלח אותו לאחת האוניברסיטות במיזרח

(המשך בעמוד 60)

לְהִרָאוֹת פסקו - חגיגה!

מבצע
אביב

החגיגה מתקיימת בחנויות
האופנה המובחרות בכל הארץ

המחירים נכונים לחודש אפריל

קול המפרסם

ברית־המועצות: מצב בריאותו של הנשיא

שליט ברית־המועצות, ליאוניד ברז'נייב הוא אדם חולה, וספקולאציות על מצב בריאותו המחמיר והולך מתפרסמות חדשים לבקרים בעיתונות המערבית.

בשבוע שעבר ערך ברז'נייב ביקור באיזור בעייתי במיוחד עבורו, אסיה המרכזית, שבו גרים מיליוני מוסלמים העוברים תהליך הדרגתי של דה־רוסיפיקציה, המדאיג מאוד את מוסקווה. הסיקור המסורתי של ביקור ברז'נייב לא כלל הפעם את שובו למוסקווה. פרשנים סיפרו שברז'נייב נראה עייף וחולני, ובקושי הצליח ללכת בעצמו.

השמועות זכו באישור נוסף. השבוע ביטלה ברית־המועצות את ביקורו של נשיא דרום־תימן, עלי נאצר, במוסקווה. לא ניתן כל הסבר רשמי לביטול, וסובייטולוגים למיניהם עשו כמיטב יכולתם למצוא רמזים פוליטיים לקרע אפשרי בין ברית־המועצות ובין דרום־תימן. אלא שהפעם מדובר כנראה במחלה אמיתית, לא דיפלומטית, העשוייה למקד בקרוב את כלי־התיקשורת העולמיים במאבק על ירושת ברז'נייב.

איטליה:

הדרך השלישית

בניגוד גמור למתרחש בצרפת, מהווה המיפלגה הקומוניסטית האיטלקית את הכוח השמאלי העיקרי באיטליה. מנהיגה הנמרץ והמחונן, אנריקו ברלינגר, נחוש החלטה לגבש אידיאולוגיה וגם דרך־פעולה מעשית, שיעמידו את המיפלגה מחוץ לגוש הסובייטי, מבלי שיהפכו אותה לעוד גוף סוציאל־דמוקרטי.

הקו של ברלינגר ברור למדי. המודל הסובייטי הוא כישלון מנקודת ראות סוציאליסטית, ואינו רלוונטי כלל למדינות מתועשות, בעלות מסורת דמוקרטית, במערב אירופה. גם מדיניות־החוץ הסובייטית היא מעצמתית מובהקת, לעיתים (כמו בחיזור אחרי ארגנטינה הפאשיסטית) גם אופורטוניסטית, ואין לתמוך בה באורח עיוור כאלטרנטיבה היחידה לאימפריאליזם האמריקאי. הקומוניסטים האיטלקיים מתנגדים לשתי־מעצמות העל, והוציאו מאות אלפי בני־אדם להפגנות הן למען סולידאריות בפולין, הן נגד מדיניותה של ארצות־הברית באל־סלבדור.

אשר לסוציאל־דמוקרטיה — ברלינגר מטפח, אומנם, קשרים טובים עם הסוציאליסטים האירופים, בעיקר בצרפת ובגרמניה, על בסיס נייטראליסטי ואנטי־מילחמתי, אך הוא סבור שעידן הפשרה עם הרכושנות, באמצעות מדינת רווחה, תם. הימין במערב הפך אידיאולוגי ותוקפני, הכלכלה הרכושנית הפכה לכלכלה של אבטלה המונית. המערב זקוק לאלטרנטיבה סוציאליסטית לרכושנות, ולא לתיקונים בלבד. המיפלגה הקומוניסטית האיטלקית עדיין דבקה במהפכה מיבנית של הרכושנות, באמצעים דמוקרטיים, ומבלי לראות בסובייטים מודל הראוי לחיקוי.

הסוציאליסטים בעד נאט"ו. מעניין לציין שברלינגר נתקל בבעיות הסברתיות בתוך מיפלגתו בעניין סולידאריות. הקומוניזם האיטלקי צמח תוך עימות מתמיד עם הכנסייה הקאתולית. פועלים רבים באיטליה, שזכו לקבל חינוך אנטי־דתי מובהק על־ידי ראשי מיפלגתם, התקשו להזדהות עם הדתיות המופגנת המאפיינת את הפועלים הפולנים. ברלינגר עצמו מציין שההפגנות למען פולין זכו להצלחה רק עם שילוב עניין מרכז־אמריקה במסר שלהן. אל־סלבדור וגוואטמלה עומדות כיום במרכז ההתעניינות בשמאל האירופי. שילוב המסר האנטי־אמריקאי במסכת של התנגדות כללית למדיניות־הכוח של מעצמות־העל גרם לאימוץ המאבק הפולני על־ידי הפועלים האיטלקים.

מאמציו של ברלינגר לגבש חזית־שמאל באיטליה מוכשלים על־ידי הסוציאליסטים. בסתירה משוועת לכל התהליכים במדינות אירופיות אחרות, עוברת המיפלגה הסוציאליסטית האיטלקית תהליך של היימנה. הסוציאליסטים מפגינים תמיכה נלהבת בנאט"ו, ואפילו בהצבת טילים גרעיניים אמריקאיים מטיפוס קרוז על אדמת איטליה. שר־הביטחון הסוציאליסטי, ליליו לאגוריו, הפך בטחוניסט מובהק (בדומה לפינחס לבון לפני 27 שנים), הצליח להגדיל את תקציב־הבטחון ב־30 אחוז, ואף תמך בקיצוץ תקציבי־רווחה כדי לממן עיסקות נשק ענקיות. גם במישור הרשויות המקומיות מכשילים הסוציאליסטים את חזיתות השמאל, גרמו החודש להתפטרותו של ראש־עיריית פירנצה, קומוניסט מתקדם ואנטי־סובייטי, שעשה רבות לקידום התרבות והאמנות בעירו.

שמאל מטיפוס חדש. הדוגמאטים הפרו־סובייטים, המתנגדים לברלינגר, מתגודדים סביב ירחון אידיאולוגי, אינטרסטמפה. הם הוזהרו לא ליצור סיעה בתוך המיפלגה, ונתקלו בחזית משותפת של הימין במיפלגה, המאייש את המנגנון, ושל השמאל, תחת מנהיגותו רבת־ההשראה של פייטרו אינגראו.

השמאל מהווה את החלק הדמוקרטי ביותר במיפלגה. אינגראו, הנחשב כיום לאידיאולוג הראשי של המיפלגה, דוחה לחלוטין את המודל הסובייטי. הוא מטיף לשילוב כל הכוחות המתקדמים, כולל הקבוצות העוסקות בשיחרור האישה, בבעיות שלום, בנוער ובאיכות הסביבה. אינגראו בן ה־74 גורס שהדרך השלישית, שאליה חותרת מיפלגתו, אינה בין הסוציאל־דמוקרטיה ובין הכנסייה הסובייטית, אלא משמאל לשתיהן. הוא משוכנע שעומד לקום שמאל מטיפוס חדש בעל אוריינטציה מובהקת על העולם השלישי, ללא כל מחוייבות לעיוותי המישטר הפנימי והמדיניות הגלובאלית של בריה"מ.

אל־סלבדור:

פאשיסט „מתון"

במהדורת מבט, שעסקה בדיווח על מהלך „הבחירות" באל־סלבדור, הגדיר הקריין את הממשלה הנוכחית בארץ זו כ„מתונה".

מדובר, כמובן, בממשלתו של חוזה נאפוליון דוארטה, האחראית לרציחת 32 אלף אזרחים בשנתיים האחרונות.

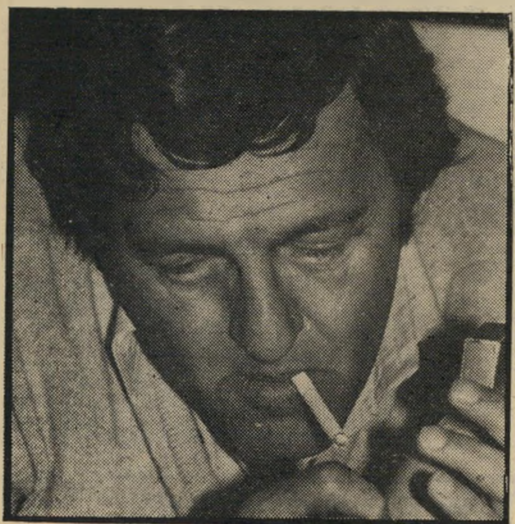

יאיר שטרן
התקרנפות במחלקת החדשות

לפי דיווחים ברוב כלי־התיקשורת הרציניים בעולם, נרצחו רבים בנשק שסופק לדוארטה על־ידי ממשלת מנחם בגין.

משקיפים מערביים מצביעים על העובדה שיריביו של דוארטה גרועים ממנו בהרבה. הם מתעלמים — חלקם במתכוון — לא רק מרצחנותה של הממשלה הנוכחית, אלא גם מהשיטה הנעוצה בבסיס התמיכה האמריקאית במישטר כזה. דוארטה איננו רוצח סתם, אלא מכשיר בידי 20 המישפחות השולטות באל־סלבדור ובידי החברות העל־לאומיות של ארצות־הברית. הוא מקיים, בכוח הנשק, מישטר של ניצול כלכלי משווע, כשרוב העם שרוי בבורות, תת־תזונה ומצב תברואתי חמור.

רונאלד רגן מעוניין בקיום מישטר כזה בחצרו האחורית משני טעמים: תמיכתו העיוורת בכל אנטי־קומוניסט, ואינטרסים כלכליים של חברות־הענק, שאותן הוא מייצג בבית הלבן. ארצות־הברית רואה בתפאורה דמוקרטית נכס תעמולתי חשוב, המאפשר לה להציג את מאבקה למען פאשיסט מובהק כמו דוארטה כחלק ממילחמתו של העולם החופשי. לכן רצתה וושינגטון בכשלון הסיעות האולטרה־ימניות שלקחו חלק בבחירות. מכאן עד להצגת דוארטה כ„מתון" הדרך ארוכה. זהו רק סימפטום נוסף לתהליך ההתקרנפות בטלוויזיה.

בעיני הפלסטינים

כך מציג השבועון הפלסטיני בשפה האנגלית, אל־פג'ר, את הדחת ראש עיריית אל־בירה, איברהים טאוויל, ואת השתוללות הצבא והמתנחלים בגדה המערבית.

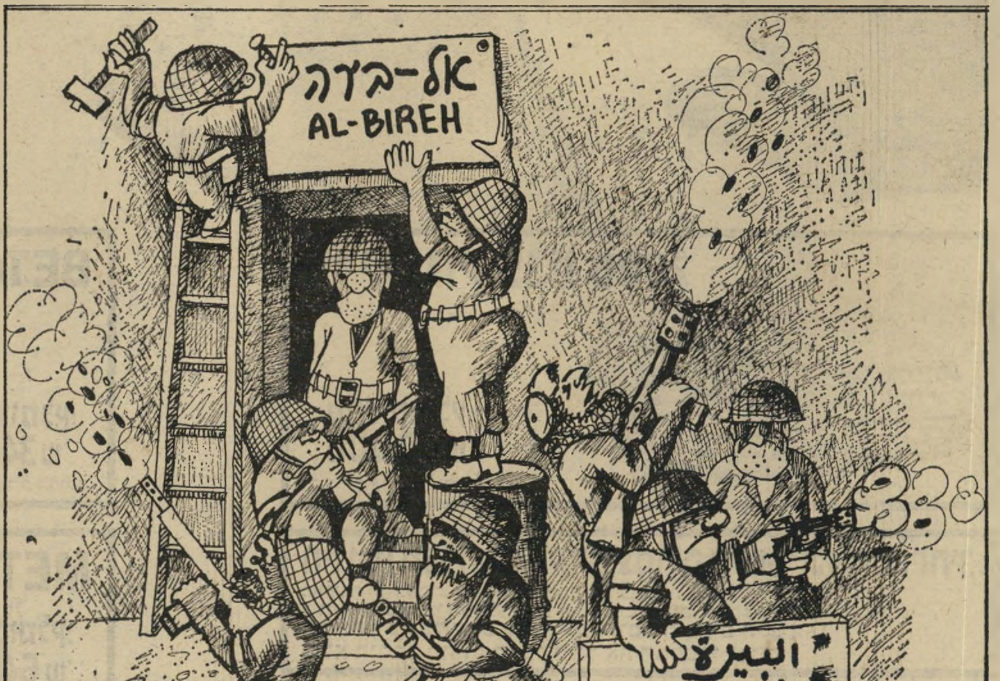

בטחון מלא לכספך

קנה היום "וידיאו" מעולה
תהנה ממנו
ואם תחליט להחזירו בעוד 10 שנים
תקבל את כל כספך בחזרה

100% צמוד לדולר

יואל אביטל

וידיאו בשיטת BETAMAX

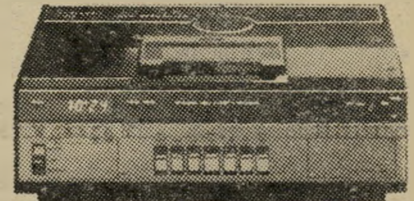

מחיר מומלץ:
34,000 ש'
לפי - 18.5 שקל הדולר.

וידיאו מץ צבע 2000

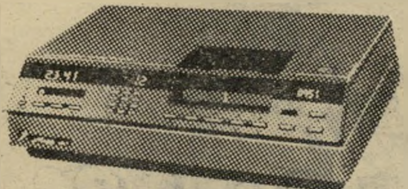

מחיר מומלץ:
50,000 ש'
לפי - 18.5 שקל הדולר.

METZ MITSUBISHI

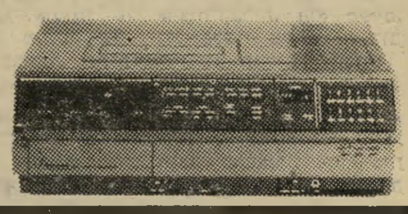

דגם 310
מחיר מומלץ:
64,000 ש'
דגם 302
מחיר מומלץ:
54,000 ש'
לפי - 18.5 שקל הדולר.

חידוש! תכנית תשלומים צמודה לרצונך ולאפשרויותיך.

באפשרותך לרכוש וידיארטייפ מעולה בתכנית תשלומים מהפכנית.
שלם 20% במזומן והיתרה ב־12 תשלומים שווים. האספקה בגמר התשלום.
אם תחליט בכל שלב שהוא להשלים את סכום הקניה
(ללא תוספת מחיר) תקבל מייד את המכשיר לביתך.

קסטות מכל הסוגים להשיג בסניפי
"וידיאו טק" בכל הארץ ובמרכז:
ריינס 23, תל־אביב.

Metz

כל קונה יקבל אישור מבנק לאומי על מישכון ניירות ערך בסכום ההתחייבות שהחברה לקחה על עצמה לזמן פרעון ההתחייבות הנ"ל. - תמורת תשלום קטן ביותר.

המכירה במרכז "מץ" בלבד, רח' מודיעין 19, בני-ברק.

אנשים בעולם

כריסטינה אונאסיס: הכסף אינו קונה את הכל!

כריסטינה אונאסיס (בתמונה למעלה) היא אולי היורשת העשירה ביותר בעולם, אבל בוודאי שלא המאושרת ביותר. זאת אפשר לראות כבר ממבט ראשון. היא בת 31 בלבד, גובהה 1.67 מטר ומישקלה, לאחרונה, עולה על 80 קילוגרם. היא מטיילת בגפה במרחבי פאריס, שם היא מתגוררת בבית מפואר שברובע ה־16. היא שותה קצת יותר מדי, אוכלת קצת יותר מדי וסובלת מבדידות מעיקה, שנדמה כי אין הכסף יכול להצילה ממנה. במולדתה, יוון, „מנהלים נגדי מסע השמצות," היא טוענת, וחשה עצמה נבגדת ומגורשת מן הבית שבו גדלה. כל האנשים שהיו קרובים אליה הלכו לעולמם באורח טראגי: אביה — ממחלה ממארת, אחיה — בתאונת מטוס, ואמה — בנסיבות שלא הובהרו די צורכן עד עצם היום הזה. אף אחד משלושת הבעלים שהיו לה, אחד אמריקאי, שני יווני ושלישי רוסי, לא החזיקו מעמד, והיא מגלה עתה חכמה עתיקה, שלהיות עשיר, זה עוד לא הכל.

ג׳ון טראוולטה: בן מאומץ למישפחת דפארדייה

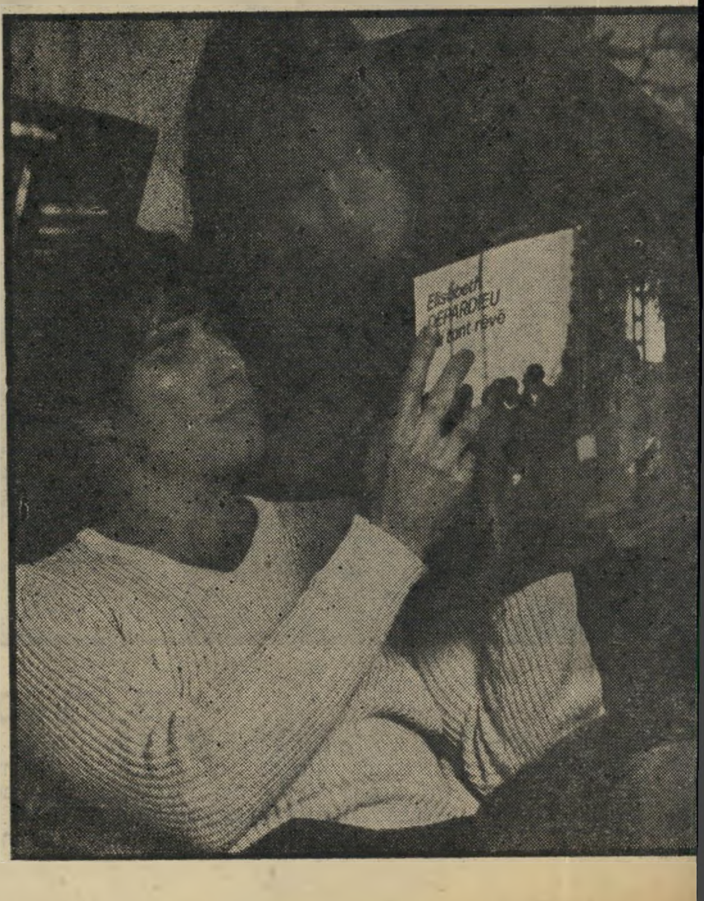

„אנחנו כמו נשואים, אתם כל־כך חמים אלי ואוהבים אותי." הכרזת אהבה זו באה מפיו של **ג׳ון טראוולטה**, והיא מכוונת לז׳ראר ו**אליזבת דפארדייה**, ידידיו בלב ונפש, שלמענם סס השנה חמש פעמים, במטוסו הפרטי, מן החוף המערבי של ארצות־הברית, לצרפת. בפעם האחרונה היה זה לעזור לקידום המכירות של סירטו התפוצצות.

טראוולטה ראה את דפארדייה לראשונה בסרט הפירחחים, וזה עשה עליו רושם אדיר כל־כך, שלא שקט עד אשר פגש אותו, באחד הפרברים של פאריס. דפארדייה סבור שכוכב שיגעון המוסיקה הוא „אגדה חיה, שחקן בלתי רגיל." מתוך הערכה הסכים להקליט בקולו את הגירסה דוברת הצרפתית של התפוצצות.

קליאו גולדסמית: למרות המסורת, נישואין אחרי ההריון

קליאו גולדסמית, חתולת המין החדשה והעסוקה ביותר לאחרונה על בדי איטליה וצרפת, חוגגת. היא בהריון, והיא ממתינה ליילד לקראת הסתיו. למרות שבזמן האחרון פשט הרגל בין כוכבות קולנוע, מ**פיי דאנאווי** ועד **ג׳סיקה לאנג**, דרך **קלאודיה קארדינלה** ו**אורסולה אנדרס**, להביא ילדים לעולם, ולוותר על נישואין או על אב חוקי, מגלה קליאו הצעירה דווקא נטיות שמרניות. היא תינשא לאהובה, קארלו, המנהל תחנת טלוויזיה פרטית במילאנו.

„החופה אינה חייבת ליטול את הקסם שבאהבה הפיסית, המתחדש מדי יום. אשר ללידה, היא גורמת לי אושר לא יתואר, משהו שמרטיט את כל נימי נפשי." את הנישואין היא מתכננת לערוך בחוג אינטימי של בני־המישפחה בלבד, ולא יהיה בהם, או בלידה, כדי לעצור את הקאריירה הדוהרת של הגברת הצעירה כהוא זה.

לאחרונה היא לא רק הופיעה בתפקיד הראשי, בסרט המתנה של **מישל לאנג**, אלא זכתה גם להקליט את השיר המלווה את הסרט, ופתחה בכך מסלול פעילות נוסף, כשמורה הדרך שלה היה לא פחות מאשר **מישל לגראן** בכבודו ובעצמו. אחרי יציאת הסרט למסכים היא מתכננת לבלות כמה זמן ברומא, עד ללידה.

אנשים בעולם

מידיי דארק: המצולמת מצלמת

כל מי שמכיר את **מיריי דארק** ככוכבת קולנוע, יצטרך להתרגל לתדמיתה החדשה. כדוגמת עמיתותיה, **ג׳ינה לולובריג׳ידה** ו**קאנדיס ברגן**, היא הפכה לצלמת, ויש לה כבר הצלחות נכבדות. ירחון האופנה ווג מילא עמודים שלמים בצלומיה, וירחון אחר, לואי, שלח אותה לאיי בורה־בורה, שם ערכה סידרת צילומים מרהיבים, עם דוגמנית העירום השוודית **טורון** (למעלה).

ברוק שילדס: מי ילביש ומי יפשיט

את הילדה היפה המפורסמת ביותר בעולם?

ברוק שילדס היא, כידוע, סיפור ההצלחה הגדול ביותר של מתחת לגיל 20, שידעה הוליווד בעשרים השנים האחרונות. כוכבת־מין כבר בגיל 10, יצאנית על המסך בגיל 12, מקשטת את כל קירות אמריקה כשחלק גופה העליון חשוף, וחלק גופה התחתון נתון במיכנסי ג׳ינס („שבינם וביני אין מאומה”, כפי שמכריזים הפלאקטים).

גברת שילדס הצעירה הצליחה למכור את עצמה בכל הדרכים האפשריות, ועם זאת, כך אומרים מכריה, לשמור על איזון נפשי מפתיע, ולהתנהג כנערה נורמלית בהחלט. ההרפתקה המרגינה החדשה של הכוכבת הצעירה (ושמא היוזמה היא גם הפעם של אמה, המיטיבה לדעת היכן מסתתרים האוצרות וכיצד לגלות אותם?.) היא הפקת סידרת בובות בדמותה.

ההשראה באה כמובן מן הסידרה המפורסמת של בובות בארבי, וגם הפעם, מצויידות הבובות במערכות לבוש רבות (33 מערכות נפרדות), כדי שהילדות הקטנות, אשר יקבלו את הבובות במתנה, יוכלו לקשטן כאוות נפשן. אלא שבמיקרה זה, אומרות הלשונות הרעות, מי שיהיה מעוניין להלביש ולהפשיט את ברוק המיניאטורית, יהיו לאו דווקא ילדות רכות ותמימות.

ז׳אן פול בלמונדו: בין פול לפול אין כמו ז׳אן פול!

ז׳אן־פול בלמונדו הוא, ללא ספק, כוכב הקופה מס׳ 1 של צרפת, המפיק בעצמו את סרטיו משום שאין מי שיוכל לשלם את משכורתו, וחוץ מזה, אין סיבה שיתחלק ברווחים כאשר הוא עושה את כל העבודה. הפירסום הגדול שמתלווה להצלחה מתחיל לעייף אותו לאחרונה, והוא הקדיש בשנים האחרונות זמן ניכר למישפחתו. להוריו (בתמונה משמאל) ובמיוחד לאביו **פול**, פסל ידוע וחבר האקדמיה הצרפתית, שנפטר לפני כמה חודשים, ולבנו, **פול** בן ה־19, שמבטיח ללכת בדרכי אביו, הן במראה החיצוני והן בנטיות נפשו: הוא כבר משתתף במירוצי אופנועים, מתעניין במירוצי מכוניות, ולאחרונה, אחרי שסיים את בחינות הבגרות, הצטרף לצוות הסרט של כוכב הכוכבים בתפקיד של עוזר־בימאי. כוכב הסרט היה, כמובן, ז׳אן־פול בלמונדו.

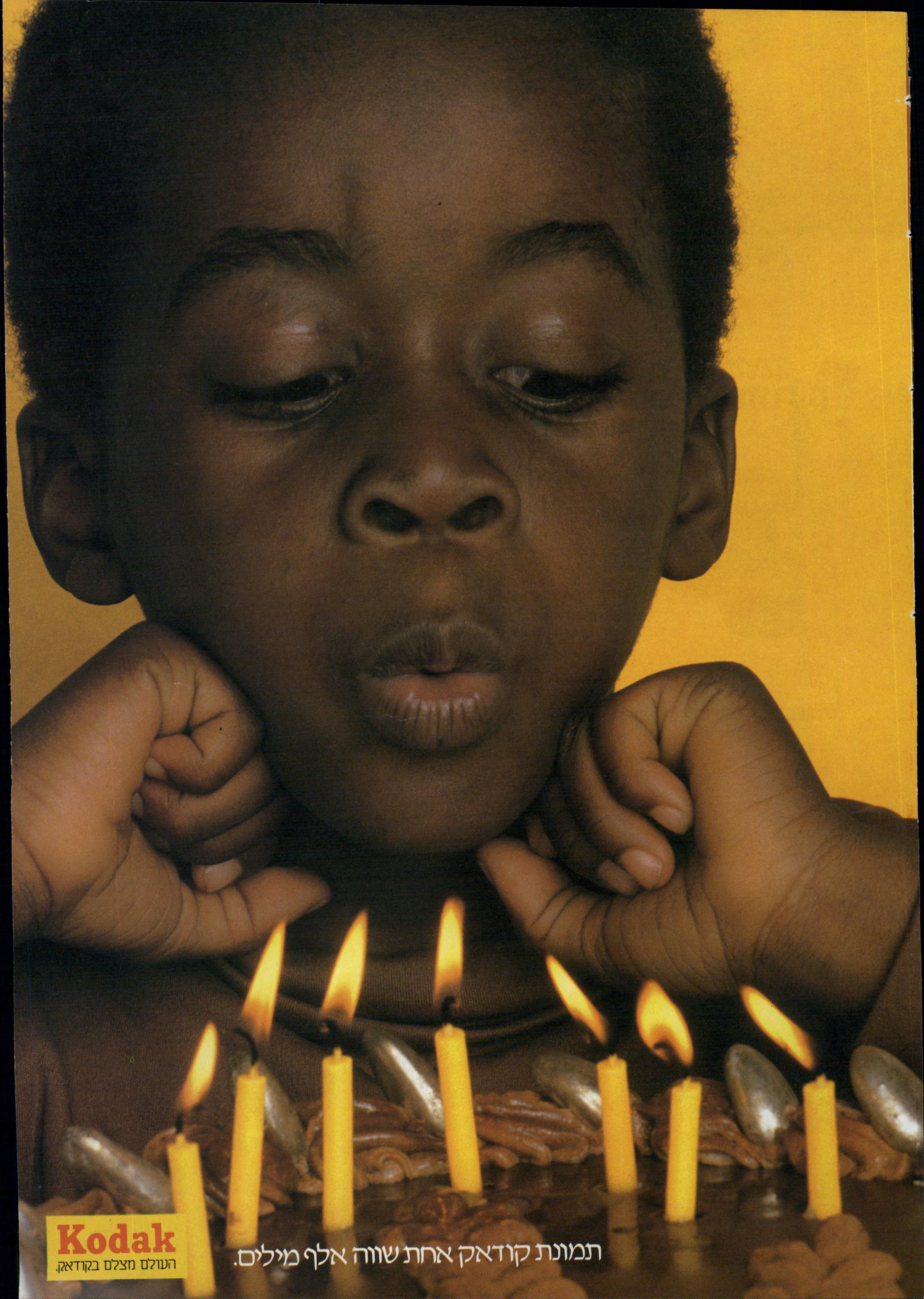
Kodak
העולם מצלם בקודאק.
תמונת קודאק אחת שווה אלף מילים.

מטהר אויר גלייד מוצק.
סופג ריחות ומפיץ ניחוח רענן
במשך שבועות.
פשוט מסובבים את הראש,
ומושכים כלפי מעלה.
מטהר האויר המופלא הזה,
עשוי מחומר מוצק וריחני
הסופג ריחות בית,
ומפיץ ניחוח מרענן שבועות
על גבי שבועות.
המצאה אדירה.
לרשותך 5 ניחוחות מרעננים.
עוד מוצר של ג'ונסון ואקס
מיובא במקור מאנגליה.
Glade
גלייד-מטהר האויר המוצק בעל הפעולה המתמשכת.
Glade
air freshener
Honeysuckle
יבואן: דנשר טרייד
מוצרי איכות ויופי לשימוש אישי וביתי
משווק: ברק אבנר מפיצים בע"מ,
טל: 03־922855.
W.C.

הממשלה תיפול על „שטיחי כרמל"

ושולמית אלוני מתקוזזת עם אברהם שפירא

אנשים

■ בשעה 1 בלילה, כאשר הכנסת עסקה באישור תקציב-הביניים, לפני יציאתה לפגרת-הפסח, ישבו **שימעון פרס** ואחדים מחברי סיעת-המערך במיזנון, ותוך כדי שיחה העלו השערה, שעד סוף הדיון ייווצר להם רוב. מישהו העלה את ההצעה להגיש הצעת אי-אמון. כששמע זאת דובר סיעת-המערך בכנסת, **ישראל** („רוליק") **פלג**, הוא אמר שהפצת שמועה כזאת לא תזיק. הוא לקח את כתב הרדיו, **רזי ברקאי**, עמד ליד שולחן שאליו הסבו חברים מהמיפלגה הליברלית, והתחיל להסביר לברקאי מדוע חושב המערך להגיש הצעת אי-אמון. מזכיר סיעת המפד"ל בכנסת, **אריה האן**, שעמד בקירבת מקום, קפץ ממקומו ומיהר לדווח על-כך ל**ירדנה מלר**, מזכירת סיעת-הליכוד. היא מיהרה להתקשר לביתו של **אריק שרון**, וכפי שהתברר אחר-כך, הוא הודיע על-כך לראש-הממשלה, **מנחם בגין**. הקואליציה היתה כמרקחה, ואז, כעבור כשעה, חזר פלג לברקאי והסביר לו שמדובר במתיחה של האחד באפריל.

■ בשחרית-שבת בתיאטרון חיפה שאל **ירון לונדון** את **אנט דולצ'ין** אם יש לה ויכוחים פוליטיים עם בעלה, **אריה**, יושב-ראש הסוכנות היהודית. אנט, שבעבר גילתה בפומבי את דיעותיה העצמאיות, שלא החמיאו לליכוד, אמרה: „כן, רק שילשום רבתי איתו קשה." שאל לונדון: „על בגין?" כשהודתה בכך המשיך לונדון: „את בטח לצידו!" כאן התפרצה אנט: „כשמדברים איתי עליו, אני שוכחת את העיברית שלי."

■ כאשר ביקר שר-החוץ הבריטי, **הלורד קרינגטון**, במישכן הנשיא בירושלים, הוא גילה עניין בציורים שעל תיקרת אולם קבלות-הפנים בלישכה. זהו ציור-ענק, המחולק לריבועים, לפי מיבנה האולם. **יצחק נבון** סיפר לאורחו שבמשך שנים לא ידע כלל על קיומו של הציור, משום שמעולם לא הרים את עיניו כלפי מעלה. הפעם הראשונה שהבחין בכך היתה כאשר באו מתנדבי מגן דויד אדום לביתו, כדי לקחת ממנו תרומת-דם. הם הניחו אותו על גבי מיטה באולם, ואז הוא גילה שהתיקרה מצויירת. „הדרך היחידה לראות את הציורים כאן, היא בשכיבה," יעץ לאורחו הבריטי, שהעדיף להרים את ראשו ולבחון את הציורים בעמידה.

■ הוכחה לכך שהעיר כרמיאל, שהוקמה בלב איזור ערבי בגליל, לא קידמה, ולוא בצעד קטן, את גיבוש הקשרים שבין היהודים והערבים, התגלתה, במיקרה, בעת ביקורו של הנשיא בעיירה. הוא שאל תלמידי כיתה בבית-ספר תיכון במקום מי מהם לומדים ערבית. איש לא הרים את ידו. נבון שאל בשנית ובשלישית, ואז קם מנהל בית-הספר והתנצל שעד הכיתה החמישית לומדים ערבית, ואילו מהכיתה השישית זוהי בחירה חופשית, ומתברר שאין שום מועמדים לשיעורי ערבית. נבון הפליט: „איפה אתם חושבים שאתם חיים, בניו-זילנד?"

■ מנכ"ל מישרד-הפנים, **חיים קוברסקי**, טוען שח"כ אגודת-ישראל, **אברהם שפירא**, טעה כשאמר שמוטב שהממשלה תיפול בהצבעה על חוק „מיהו יהודי", ולא על השטחים. „הוא לא דואג לאינטרסים שלו. טוב שהממשלה תיפול על שטיחי כרמל," אמר קוברסקי בהתכוונו לעסקיו הפרטיים של שפירא.

■ כשהדיון על חוק הפיצויים למתנחלי הפיתחה התארך, פנה שפירא לח"כ **שולמית אלוני** והציע לה להתקזז, משום שהוא אמור היה לצאת לחו"ל. אלוני, שהעדיפה לנסוע לביתה, הסכימה לקיזוז, אך מזכירתה, **מיכל רפאלי**, דרשה שזה יהיה בכתב. אלוני, שעמדה ליד שפירא בכניסה למליאה, כתבה: „אברהם שפירא ושולמית אלוני מתקזזים." ומתחת לכתוב רשמה את התאריך. שאל שפירא: „למה את לא מקדימה ,רב' לשמי?" אלוני ענתה שהוא ח"כ כמוה. שפירא הסכים לבסוף לחתום, כפי שהציעה אלוני, אך עמד על-כך שיחתום מעליה, משום שלא יתכן שחתימתו תתנוסס אחרי חתימת אשה.

■ יום לפני-כן, בעת שניסו הח"כים הדתיים ושליחיהם, לשכנע את הח"כים האחרים לתמוך בתיקון החוק „מיהו יהודי", פנה שפירא לח"כים של חד"ש, **מאיר וילנר** ו**תופיק טובי**, וניסה לשכנעם שיתמכו בתיקון. עם וילנר הוא אף שוחח באידיש. כשראתה זאת אלוני, היא אמרה לשני הח"כים הקומוניסטיים: „כל מה שהוא מבטיח לכם זה שיהיו פחות יהודים במדינת-ישראל."

■ כשפנה שפירא בבקשה דומה ל**דב זכין**, ענה לו הח"כ המפ"מי: „לפני שתגייר אותי כהלכה, אגייר אותך לצבא."

■ בישיבה של סיעת-המערך, שדנה בשאלה כיצד יצביעו הח"כים בעניין „מיהו יהודי", פרצה סערת-רוחות. כשניסה ח"כ **משה שחל** להחזיר את הסדר על כנו, הוא פנה לח"כית **תמר אשל** וקרא לה **תמר משל**. ח"כ **ירוחם משל**, שנכח בישיבה, התרעם על שיבוש שמו, רק בסוף הישיבה הוא הסביר שזה חודשים שהוא מקבל בכנסת מיכתבים המיועדים לתמר אשל. אשל ששמעה זאת אמרה שהיא סובלת מאותה צרה. היא מקבלת מיכתבי עובדים, המוחים על מדיניות ההסתדרות.

■ כאשר ישבו במיזנון הכללי בכנסת נציגי ועד-היישובים-בסיני ועורכי-הדין שלהם, הם דיברו בקול. ניגש אליהם **יוסף בורג** ואמר: „רבותי, כאן זה המיזנון, לא המליאה. נא לשמור על השקט!"

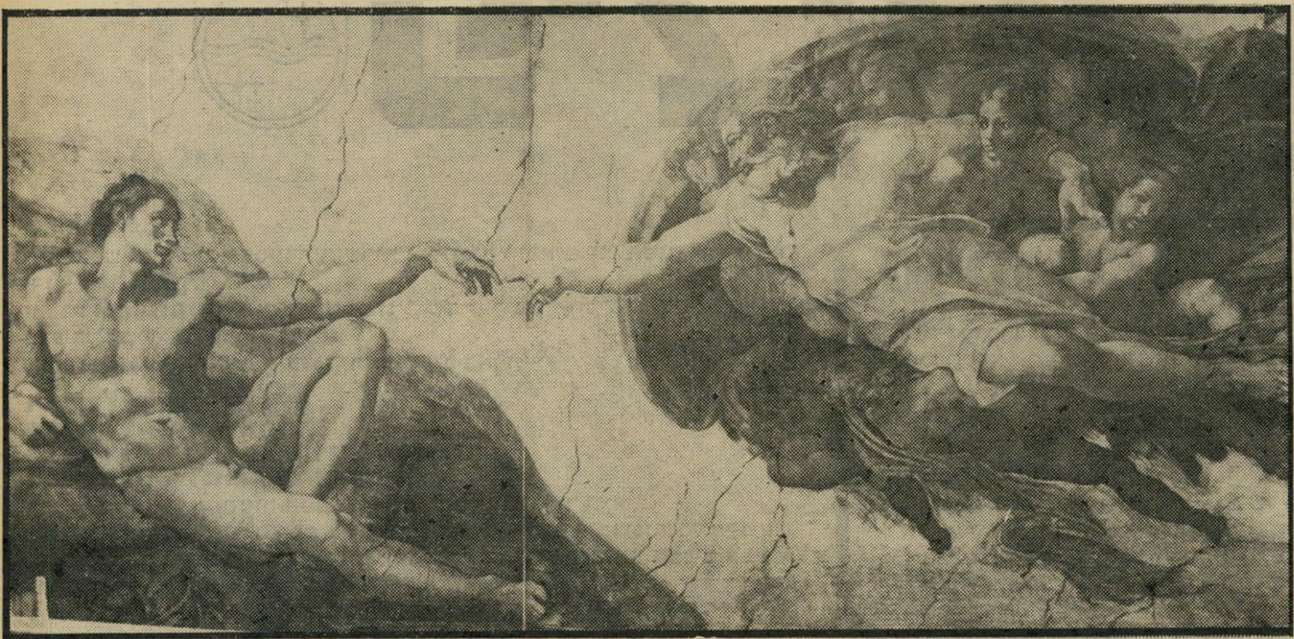

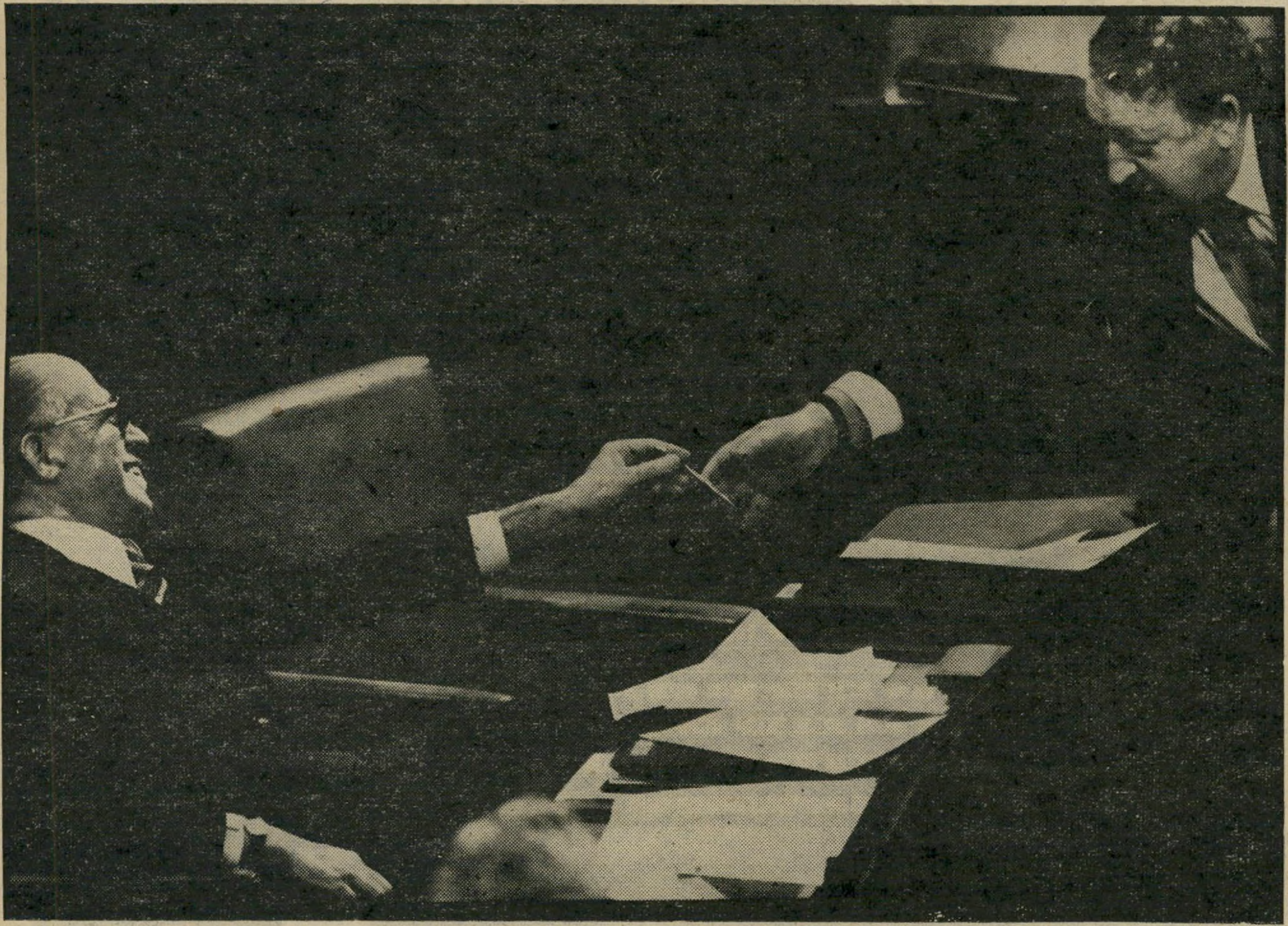

הקדוש-ברוך-הוא נוגע ביציר כפיו, האדם, בציור-התיקרה המפורסם של מיכאלאנג'לו משנת 1510, „בריאתו של אדם". בתנוחה דומה להפליא תפס צלם את שר-העל לענייני-כלכלה, יעקב מרידור, ואת ראש-הממשלה, מנחם בגין (למטה), ליד שולחן הממשלה בכנסת. בגין ביקש ממרידור להשאיל לו את עטו, והתנועה יצרה את הדימיון לציור.

משחק הטלויזיה של פיליפס

PHILIPS

מחיר מומלץ לצרכן 4950 ש' כולל מע"מ

הביטו בו היטב.
הוא כובש את העולם בסערה ועשרות מיליונים קוראים לו "המוח" ורואים בו יריב, ידיד ומחנך.
זהו וידאופק **G7000** משחק הטלויזיה של "פיליפס"- המילה האחרונה במשחק הטלויזיה בעולם היום.
וידאופק **G7000** משחק טלויזיה ממוחשב באמת!

רוצים לשחק?
רוצים ללמוד מתמטיקה?
רוצים ללמוד לנגן על אורגן חשמלי?
רוצים ללמוד לתכנת מחשבים?

לרשותכם עשרות קסטות המאפשרות לכם כל זאת ועוד יותר.
השוו אותו עם ה"דברים" האחרים שמנסים למכור לכם ותבינו שכל מי שעד היום ניסה למכור לכם "משהו" שנקרא משחק טלויזיה, פשוט מעליב את **G7000** ה"מוח" של "פיליפס".
פרטים והדגמה בכל חנויות החשמל הנבחרות המשווקות את מוצרי "פיליפס" בארץ.

שימו לב!!

הקפידו לדרוש ולקבל את תעודת האחריות המקורית של "ישרלקטרא" - היבואן הבלעדי של מוצרי "פיליפס" בישראל.

רק תעודה זו תקנה לכם:

* בטחון שבביתכם מוצר מקורי שעבר את ביקורת האיכות הקפדנית של "פיליפס".
* אחריות ושרות של מעבדות "פיליפס" בישראל.
* זכות להשתתף במועדון החברים של משחקי הטלויזיה של "פיליפס" בישראל, אשר באמצעותו תקבלו לביתכם מדי פעם בפעם מידע על קסטות משחקים חדשים וזכות להשתתף באליפות הארץ במשחקי טלויזיה של "פיליפס" שתתקיים בחול המועד סוכות.

פיליפס. אתה יודע.

הם המציאו את האלקטרוניקה

אנשים

בצלאל מיזרחי הרוויח והפסיד במכה אחת 18 מיליון ל"י ליד שולחן ההימורים במונטה־קארלו

■ כהרגלו מדי יום שלישי, בחמש דקות לפני שבע בערב, פנה שר־הפנים, הד"ר **יוסף בורג**, למקלט־הרדיו שבמיזנון הכנסת כדי להאזין לפרשנות־התנ"ך השבועית שלו באידיש. לידו צעד ח"כ חרות, **מאיר שיטרית**, וכשראה זאת חברו ח"כ **יצחק פרץ** קרא לעברו: „ממתי אתה יודע אידיש?" ענה לו שיטרית: „אני לא יודע אידיש, אבל תנ"ך כן."

■ אבי טנק המרכבה, ה־אלוף **ישראל טל**, ידוע בוויכוחים עם מהנדסיו. באחד הוויכוחים סיפר להם על ערבי, שנשאל כיצד הוא קובע את הדרך הקצרה ביותר בין שני מקומות. הערבי אמר: „אני לוקח את החמור שלי, הוא תמיד מוצא את הדרך הקצרה ביותר." השואלים התעקשו: „ואם אין לך חמור?" השיב הערבי: „אז אני לוקח מהנדס."

■ סיפור אחר המתהלך בחוגי המרכבה הוא שקצין־צה"ל לקח פעם חיילת בטרמפ, ושאל אותה מניין היא. כשהשיבה שהיא מבאר־טוביה, עצר הקצין וקרא: „את צריכה לגלות לי, מי זה אברום הנפח?" הסתבר כי טליק, שגדל בבאר־טוביה, רגיל להסתמך בכל מיקרה על איש זה, ותיק המושב, שהיה מסוגל לתקן את הכל, בימים שבהם היתה באר־טוביה היישוב היהודי הדרומי ביותר, וכימעט מנותק.

■ בזמן שח"כ הליברלים, **יצחק זייגר**, נאם מעל בימת־הכנסת על המיפעלים הפטרוכימיים, נאלץ היושב־ראש, **מאיר כהן**, להפסיקו. הוא אמר לח"כ המערך **נפתלי בלומנטל**: „לא ידעתי שאתה יודע לדבר בשפת־אילמים." התערב חברו של בלומנטל לסיעה, **יהודה חשאי**: „אבל הוא לא מדבר!" כהן: „כן, אני רואה, אבל זו שפת־אילמים." בתום נאומו של זייגר התבררה תוכנה של שיחת־הסימנים ששוחח בלומנטל עם שר־המיסחר־והתעשיה. בלומנטל ביקש **מגידעון פת** שיציע שהנושא יועבר לוועדה. ואילו הוא עצמו הציע להסיר את ההצעה מסדר־היום. לבסוף, בזמן ההצבעה על שתי ההצעות, נמנע פת מלתמוך בהצעה שהוא עצמו הציע.

■ מפיק תוכנית כלבוטק, **רפי גינת**, סיפר כיצד הצליחו עובדי התוכנית לגלות את השיטה של הכנת הכרוב הכבוש במיפעל מסויים, על־ידי דריכת הכרוב במגפיים. לדבריו, התקשר מורה לנהיגה מרמת־גן וביקש לדבר עם גינת אישית. אחרי שסירב לדבר עם כל אנשי הצוות, נטל גינת את השפופרת ואז אמר לו המורה: „אתה חייב לבוא!" גינת הסביר לו שאינו יכול לבוא אליו. לבסוף התרצה המורה והסכים לספר בטלפון על המיפעל השוכן ליד ביתו. גינת שלח לשם את אחד מאנשי־הצוות, וזה מיהר להתקשר אליו ואמר לו: „רפי, אתה חייב לבוא, דבר כזה כבר הרבה זמן לא ראית!" הקטע ששודר בטלוויזיה, ושעסק בדרך הכנת הכרוב הכבוש, צולם ממירפסת ביתו של מורה־הנהיגה. לפני שידור התוכנית, הופעל על גינת לחץ שלא ישדר את הסרטון, בעיקר על־ידי תעשיינים שונים. בין השאר טענו שהכרוב הכבוש נמכר בחו"ל, ברשת מרכס אנד ספנסר. אמר להם על־כך גינת: „תוצרת חיוורת לחלוטין. כשיצאה מאחורי הפרגוד שהפריד בינה ובין הגרפולוגית **חנה קורן** היא פלטה בזעם: „אני המומה! אני בשוק! איך אומרים עלי שאני רכלנית?" אברך היתה נושא התוכנית תרגיל בחמש אצבעות, שבו מנתחים את כתב־ידה של אישיות מסויימת, מבלי שהגרפולוג יודע, לפני שסיים את קריאת הדו"ח שהכין, במי מדובר. בהקלטת התוכנית ל־רגלי ישראל," והוסיף שהוא בדק את הנעשה גם במיפעלים אחרים, ושם המגפיים נועדו להליכה בילבד. סיכם גינת את פרק הכרוב הכבוש: „אילו הייתי צופה, ככל הצופים, הייתי אומר לעצמי: ,מעניין, איך הם עושים רסק־עגבניות?'"

■ **מירה אברך** היתה גלי צה"ל, שנערכה בבית ה־לוחם באפקה, פתחה חנה קורן את דבריה בטענה שמכל פינה בכתב־היד שהוגש לה בולטת תכונת הרכילות והחטטנות של הכותב, והיא אינה מסוגלת להתחיל בניתוח. היא הסבירה שהזווית השמאלית של כתב־היד מעידה על תככנות. אברך, בעלת טור אישי בידיעות אחרונות, ישבה מאחורי הפרגוד, כך שחוץ מקורן, כל הקהל ראה אותה. היא היתה עצבנית ביותר, ולא האזינה להמשך הניתוח שקלע לתכונות־אופי נוספות שלה. מפיקת התוכנית, **ציפי גזן־גרוס**, פנתה לקורן בסוף ההקלטה ושאלה אותה בפליאה: „מה, לפי כתב־היד לא ידעת מי זאת?"

■ מפיק־הסרטים הישראלי **אלכס מסיס** ייכלל בספרי השנה הבא של מי הוא מי בארצות־הברית. מסיס, שחברת הייעוץ שלו לשיווק סרטים ברחבי העולם הפכה לחברה החמישית בגודלה בעולם, תוך ארבע שנים בלבד, נבחר על־ידי המערכת הכוללת בספר החשוב בכל שנה כ־500 אישים חדשים.

בנימין נתניהו

אחיו של יוני, חלל מיבצע־אנטבה, היה אורח מישדר־טלוויזיה של רשת־השידור העצמאית של „מועדון ה־700", תנועה של נוצרים ימניים קנאים בארצות־הברית. באותו מישדר, שהצטיין בנימה אוהדת למדיניותה של ממשלת־ישראל, כמו כל תעמולת הימין הנוצרי הקיצוני, הסביר פט רוברטסון, מנהיג התנועה, שישראל תתקוף בקרוב את אש"ף בלבנון, ואף הצדיק התקפה זו. הוא הסביר על גבי מפה (למטה), כיצד תתנהל המיתקפה. בנימין נתניהו, בוגר מינהל־עסקים, אמור להתמנות כציר כלכלי בשגרירות הישראלית בוושינגטון.

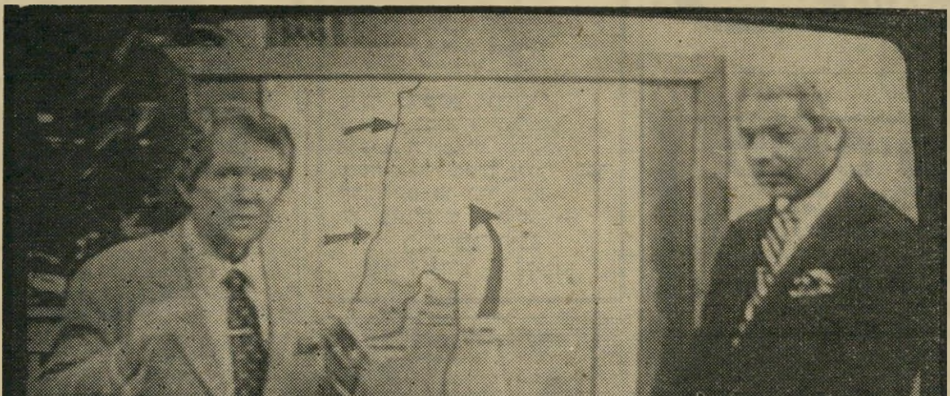

■ מפיק ישראלי אחר, **יעקב** („קובי") **ייגר**, התמנה כנשיאה של חברת־הסרטים של **רופרט מורדוך**, איל־העתונות האוסטרלי, החולש על רשת של 185 עיתונים ברחבי העולם, וביניהם טיימס של לונדון, ניו־יורק פוסט, וילג' וייס במנהטן, ניו־יורק מגזין ורשת 10 של הטלוויזיה האוסטרלית. חברת־הסרטים של מורדוך הפיקה לא מכבר את הסרט האוסטרלי המצליח, גליפולי.

■ **מנחם גולן** ו**יורם גלובוס**, צמד־המפיקים הישראלי, התקבלו לאיגוד חברות־ההפקה־והשיווק העצמאיות של ארצות־הברית. בישיבות מועצת־המנהלים הם יושבים לצידם של מסיס, הנמנה על מייסדי האיגוד, **רם בן־אפרים**, שהיה חניכו של מסיס בהשומר הצעיר, ו**ישראל שקד**, שהיה מנהל יומן־הרצליה בשנות ה־50'.

■ הכתב המדיני של הטלוויזיה, **אלימלך רם**, גילה שאחד המודיעים שלו הוא שר, שהוא ידידו האישי. אך כאשר אותו שר אינו רוצה לספר על פרט זה או אחר מישיבות־הממשלה, הוא אומר לרם: „אני נורא מצטער. איני יודע על מה מדובר, כי פשוט נרדמתי."

■ שחקני־ברידג' ישראליים שהזדמנו לתחרות במונטה־קארלו, ושניצלו את ההזדמנות לבקר בקאזינו, ראו הצטופפות מסביב לאדם שהימר ליד אחד השולחנות. תחילה סברו שזהו שייח' מאחת מנסיכויות־הנפט, אך אז הכירו את פני האיש. היה זה הקבלן **בצלאל מיזרחי**, שהרוויח בשלב מסויים כחצי מיליון פראנקים צרפתיים (כ־18 מיליון לירות), אך בהמשך המישחק הפסיד את הכל, ויותר.

■ מזכיר אירגון הסטודנטים חברי־הסתדרות בתל־אביב, **שאול רחבי**, שמונה לאחרונה לתפקידו, ממשיך במסורת מישפחתית של עבודה ציבורית. שאול הוא נכדה של **גולדה מאיר**, והוא לומד היסטוריה כללית באוניברסיטת תל־אביב.

■ לא בכל יום מזדמן לצופי־התיאטרון בארץ לראות את הבמאי **יוסף מונדי** משחק במחזה פרי־עטו. **פינחס צר־קרמן**, אחד משחקני המחזה המשיח, המוצג בבימרתף, לא יכול היה להופיע בהצגה, ואת מקומו תפס מונדי, שזכה בתשואות חמות בתום ההצגה.

■ כשנדרש יושב־ראש ה־איגוד הארצי של עיתונאי ישראל, **לוי־יצחק הירושלמי**, להתייחס לניסיון הממשלה להצר את רגלי העיתונות, הוא הזכיר את שביתת־המחאה שערכו עיתונאי ישראל נגד ממשלתו של **לוי אשכול**, באמצע שנות ה־60, כאשר נחקק חוק לשון הרע. „אתם צריכים לעלות על קברו של אשכול," אמר לידידיו העיתונאים, „ולבקש ממנו סליחה, מחילה וכפרה, על־כך שערכנו אז שביתה בעניין חופש־הביטוי. לעומת מה שנעשה היום, אז זה היה גן־עדן עלי־אדמות!"

■ לשחקן הבימה **שימעון כהן** יש גירסה מעניינת לבעיה המעסיקה באחרונה את ראש־הממשלה: „מי רצח את (**חיים**) **ארלוזורוב**? ה,אין כניסה' של (**מאיר**) **דיזנגוף**."

■ רב־פקד **אמנון הלפר**, ראש מדור־הבילוש ביחידה המרכזית שבמישטרת תל־אביב, האחראי גם על מיחלק־המוסר שבמרחב, סיפר שהלהיט כיום בקרב הזונות התל־אביביות הוא סרסורים ערביים. כשנשאל מה ההבדל בינם לבין יהודים, חברי אותו המיקצוע, ענה: „לערבי יש סטייל. במקום להרביץ לחברה שלו פעם ביום, הוא מרביץ לה פעם ביומיים."

הגיע!
הירחון היוקרתי לי ולך
PENTHOUSE
גיליון חודש מאי 1982

- ★ The Ten Most Bizarre Sex Crimes of the Twentieth Century.
- ★ Shere Hite
  What Men Don't Know About Women.
- ★ The Joy of Breasts:
  A Pictorial Overniew.

ועוד מאמרים רבים אחרים
והרבה, הרבה יותר

הפצה בלעדית
סטימצקי

מקסי (מודל 82)
מגיע לכל מקום שצריך...

▪הילוכים-100%אוטומטי▪מושב לשני נוסעים▪מנוע 48.8 סמ"ק המפתח 2.2 כ"ס▪צריכת דלק עד 60 קמ' לליטר▪רישוי מעל גיל 16 ▪חלקי חילוף ורשת שרות מובטחת▪אפשרות רכישה בתשלומים

מבצע! לימוד נהיגה על חשבוננו או שני תשלומים ללא ריבית

PUCH
Puch Maxi פוך מקסי
STEYR DAIMLER PUCH - AUSTRIA
שיווק בלעדי: תובל בע"מ, רח' יהודה הלוי 59 ת"א טל': 621143

התנין של לקוסט הגיע לכפר־שמריהו

חנות הלבשה נפתחה בימים אלה במרכז המסחרי בכפר־שמריהו. תאמרו: עוד חנות חדשה!

אבל לא, משום שמדובר בחנות יחודית — חנות לקוסט, שמרבית המוצרים בה הם מתוצרת לקוסט הידועה מצרפת.

כולנו מכירים את חולצות הספורט של לקוסט, הסוודרים ומכנסי הג'ינס והקורדרוי. אך מלבד אלה ניתן למצוא בחנות החדשה שורה שלמה של מוצרים נוספים עם סמל התנין: מערכות בגדי טניס וספורט, בגדי טריינינג שהם גם בגדי בית מקסימים בגווניהם, תיקים ומגבות.

כולם כאמור מוצרים צרפתיים מקוריים (חשוב ביותר — כשכל כך הרבה זיופים וחיקויים נמצאים בשוק).

אז בואו לפגוש את התנין של לקוסט בחנות לקוסט החדשה במרכז המסחרי של כפר־שמריהו.

וידיאוסֶרט
הסרטת ארועים בוידיאו!
צילום חתונות, בר מצווה וארועים מיוחדים
רח' רוזנבאום 5, ת"א, טל. 296662
רח' ירושלים 13 חיפה טל. 662757

לוחות פלסטיים

שוטף מהמלאי, גליונות, פילמים במידות עוביים, צבעים ודוגמאות שונות, קשיחים או רכים (כולל כסף וזהב) עם או בלי דבק. וכן פלטות רובקס.
רבי טרידינג
טל. 827315 — 822926

חדש
בככר המדינה
בית אופנה
למידות גדולות
(44-54)
ה' באייר 52 ת"א
טל. 455938
52

קורסים לקצרנות
עברית ו/או אנגלית ★ בוקר וערב

תוך זמן קצר ובהצלחה מובטחת! קורס חדש ב־18.4.82

ת"א: אולפן גרג (בר־קמא), רח' וייצמן 22, טל. 254826
חיפה: „במעלה", טל. 664922.
באיזורים אחרים — לפי פניה לת"א.

אנו הפתרון לכל בעיות האיוורור

Venta
"שרון" תעשיות מיזוג אויר בע"מ
הגלעד 2, רמת־גן, טל: 733251/737626

אנשים

מצב המדינה אינו רענן ואינו נאור

■ לעיתים רחוקות מצליח אדם להגשים חלום ישן. אחד מאותם שעשה זאת הוא הפסיכולוג התעשייתי **אמנון טיל**. כאשר נשאל במישאל־בזק (העולם הזה 2310) מה היה עושה אילו זכה בפרס הראשון בטוטו, השיב שהיה רוצה לגור בבית בודד בגליל ולעסוק בחקלאות. טיל, שכנראה התלהב מחלומו, החליט להגשימו עוד בימיו, גם בטרם זכה בפרס הגדול. הוא שכר בית בצפת, ומתכוון לחיות שם ממזון שהוא ייצר בעצמו.

■ סגן שר־התחבורה, **דויד שיפמן**, מספר לידידיו שהוא גילה רק באחרונה תופעה חדשה. כאשר הוא לא הצליח לצאת בריכבו מהכנסת, בעת הפגנה סוערת שערכו שם מתנגדי הנסיגה מסיני, הוא אמר: „תמיד ידעתי שקשה להיכנס לכנסת. מעולם לא העליתי על דעתי שגם כל־כך קשה לצאת.”

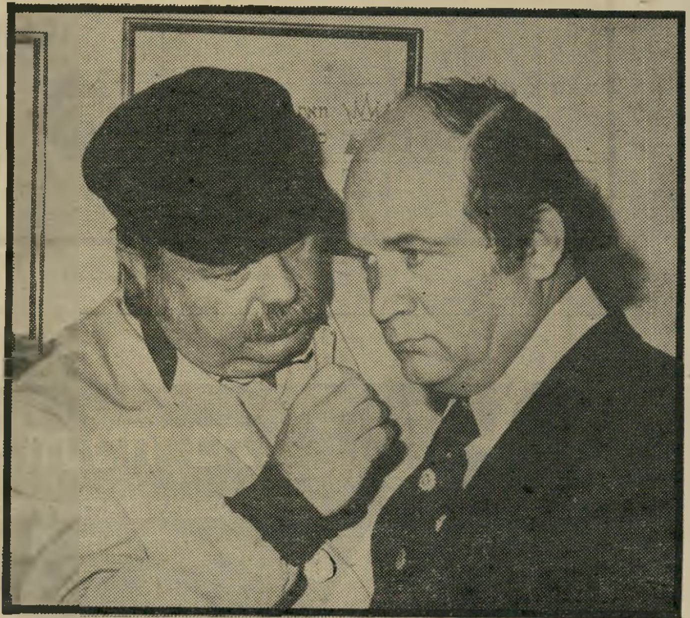

יהושע מצא נראה כאילו הוא עומד לקבל מכת־אגרוף בפניו מידי יהודה ליש. מצא, יושב־ראש מועצת המנהלים של חברת הבנייה הממשלתית, „שיכון ופיתוח”, נפגש במסיבת־עיתונאים, שקיימה החברה בבאר־שבע, עם המישנה־למנכ״ל החברה, יהודה ליש. מילבד עבודתם המשותפת בחברה, שניהם עסקני־כדורגל ידועים בירושלים, עיר מגוריהם. אך בעוד שמצא נמנה עם תומכי בית״ר, ליש הוא מאנשי הפועל.

■ במכירה פומבית למען סדנת ההדפס של אגודת הציירים בתל־אביב, נמכר שיר בכתב־ידו של **עודד פיינגרש** ב־40 אלף לירות. פיינגרש הצייר עסוק כרגע בעוד דברים. הוא לומד, שנה רביעית, ידיעת הארץ, מכין ספר על טיולים ארכיאולוגיים בארץ, מסיים כתיבת ספר־שירים שני, ומכין ארבע תערוכות, שלוש מהן בארץ ואחת בפאריס. ואם לא די בזאת, הוא הצליח להשלים שני ציורי־קיר גדולים לשתי חברות מיסחריות בארץ, במחיר בן שש כפרות כל אחד.

פסוקי השבוע

● **ראש־הממשלה מנחם בגין**, על נסיונות המערך להפיל את הממשלה: „שימעון (פרס) הוא חולה מרכבה.”

● **ח״כ אגודת־ישראל אברהם שפירא**: „אני מחכה בפינה. פיתאום אני קם ו...בום — חוק מיהו יהודי יעבור.”

● **יושב־ראש הכנסת, מנחם סבידור**, ליושב־ראש ועדת־הכספים, שלמה לורנץ, בדיון על חוק תקציב־הביניים שהאריך בדיבור כדי שהקואליציה תספיק להזעיק את חבריה להצבעה: „געוואלד, געוואלד, תגמור כבר.”

● **ח״כ המערך דב בן־מאיר**, על הנ״ל: „אולי נקרא כמה פרקי תהילים, בינתיים?”

● **ח״כ המערך משה שחל**, לדב בן־מאיר: „תשב כאן. זה היום האחרון של הכנסת, וכולם רצים להתקזז.”

● **ח״כ המערך ז׳ק אמיר**, למזכירת סיעת־המערך בכנסת, בהירה ברדוגו, ששאלה אותו מדוע נעדר מההצבעה: „כל פקיד מושתן אומר לי היום מה לעשות!”

● **הנ״ל**, באיגרת אישית לכל בית־אב בדימונה: „כל מי שרוצה להעריך מדריך־טלפון, חייב להתעמק בו, חייב לעבור ביסודיות אות־אות, שםשם.”

● **המשורר יונה („יבי”) בן־יהודה**: „מצב המדינה לא רענן ולא נאור.”

● **הרב הראשי האשכנזי, שלמה גורן**, לאחר ששב משיחה בת 15 דקות עם רונלד רגן: „אעשה הכל שיוזמן גם הרב עובדיה יוסף לבית הלבן. אצל האמריקאים יש יחס כבוד לאנשי־דת, לא כמו אצלנו.”

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

מנחם בגין ורונלד רגן בבית הלבן

לבני הכותנה המעולים

סְבִּיגָאִיש

לא הגדולים ביותר-אבל הטובים ביותר

כן, אתה יכול להרשות לעצמך Nikon

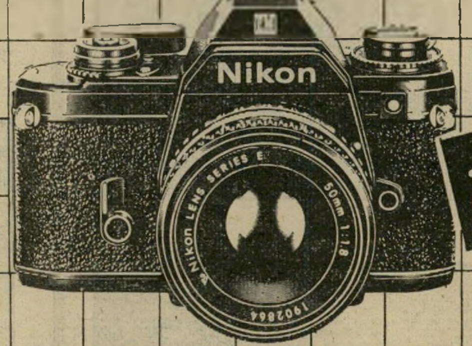

5 דגמים לבחירתך

להשיג גם משקפות "ניקון".

יבואן:
"הדר" אחד העם 36 ת"א

תנופה

"גארלי" - האצילות מחייבת...

"גארלי" שם דבר בתעשיית הטסנועים והאופנועים בעולם
השם מחייב איכות טכנולוגית גבוהה

GARELLI

המחיר
17,200
(כולל 12% מ.ע.מ.)
המחירים נכונים ליום הפרסום

המחיר
32,900
(כולל 12% מ.ע.מ.)
המחירים נכונים ליום הפרסום

CONCORDE VIP/2

* עם החידוש הבלעדי - מיכלים נפרדים לשמן ודלק
* כ 50 ק"מ לליטר
* תיבת הילוכים אוטומטית בעלת 2 מהירויות
* שני נוסעים

SPORT SUPER

* 4 בולמי זעזועים
* גלגלי אלומיניום
* בלמי דיסק קדמיים
* מד סיבובי מנוע
* סבל אחורי
* שני נוסעים

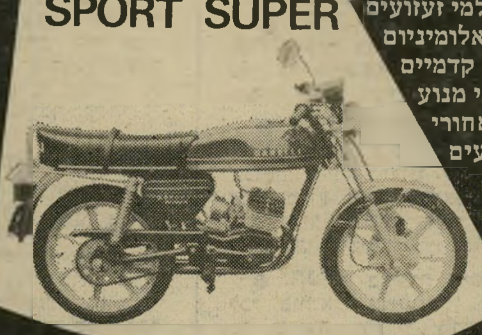

יבואן בלעדי ומוסך מרכזי: מרוז מרכז רכב וציוד בע"מ אזור התעשיה, ק. ביאליק ת.ד. 175ד, חיפה, 31071, טל. 731291

בואו לראות את "גארלי" אצל אחד הסוכנים המורשים

חיפה: י.א.ב. 521813; חב' מוסמך בע"מ 522258 * תל-אביב: מוסך המהיר 253641; אבי, מוסך הונדה 613879; * חולון: רונקו 845743 * ירושלים: נתן, מוסך הונדס 713748; גסנר צבי, שרותי רכב 523222 * באר שבע: מוסך מלכה 057-31614; החלק057-36663 * רחובות: סוכנות ראשית פריצל 054-52074 * הוד השרון: מוסך דאום 052-24295 *חדרה: פלדמן שלום 063-22670 * נהריה: וולפוביץ 920543 * קרית שמונה: בי"ס לנהיגה נמרוד 067-35359 * אילת: מוסך הקטנוע 059-73408 * ערד: פייר דוד, 057-98425 * באר טוביה: 055-82454 * עפולה: מרכז האופנים 065-91088 ת"א — ע.ב.מ., השכרה ומכירה, 03-834105.

קבלת מודעות לכל העיתונים
במחירי המערכת

* שרות ת.ד
ללא תשלום
* מכבדים
כרטיסי אשראי

פרסום אידיאל
אבן גבירול כוו
טל: 227117

POMPADOUR

תה פירות וצמחים בשקיקים

לכל המשפחה:

FIXFRUTA
תה תערובת פירות

FIXBUTTE
תה שושנים

תן טרמפ לחייל

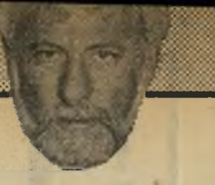

ליד שולחן הסדר, אנא חשוב על כך'

שפוך חמתך

כשתשב ליד שולחן הסדר — אם מתוך אמונה, אם מתוך „שמירה על המסורת", אם מפני שסבתא וסבא מכריחים אותך — מחשבתך עלולה לנדוד. הנה קצת מזון למחשבה.

■ ■ ■

חשוב-נא על טיבו של טקס-הסדר. **נדמה שבכל תולדות העמים והדתות, לא הומצא מכשיר חזק יותר להשפעה על נפש-האדם.**

אילו הושיבו עתה ועדה של גדולי הפסיכולוגים, הפדגוגים והתומעלגים, והטילו עליה להמציא טקס אשר יטביע על נפשו של אדם חותם שלא יימחה עד יום מותו — לא יכלו אף להתקרב לעוצמת הסדר. **זהו טקס טוטאלי, המשפיע על האדם באופן טוטאלי.**

במילות ההגדה הוא פונה אל ההכרה ובאותה השעה הוא משליך עוגן עמוק-עמוק אל מצולות תת-ההכרה.

הוא פונה בו-זמנית אל כל החושים — הראייה, השמיעה, הריח, הטעם והמישוש.

הוא משלב מילים ומנגינות. הוא ממחיש את הסיפור באביזרי-עזר פדגוגיים — כסא פנוי ודלת פתוחה, חרוסת וכרפס, מרור וזרוע, ארבע כוסות יין ומרק-כופתאות, וכוס מיוחדת לאליהו הנביא.

המשתתף בטקס שומע את המילים וחוזר על אחדות מהן בקצב קבוע, שר ושותה יין (שלרוב אינו רגיל אליו), רואה את האביזורים הממחישים את הסיפור ופותח את הדלת, נוטל ידיים ואומר ברכות, עושה את התנועות הקבועות ואומר את המילים הקבועות, אומר „אמן" ומחפש את האפיקומן, אוכל ושותה ושר, שבע בגופו ובנפשו ובחושיו. הטקס אינו פוסח אף על חוש אחד, על חווייה אחת וכל זה חוזר על עצמו בדיוק נמרץ, שנה אחרי שנה, במשך כל החיים, תוך שימוש יעיל בעיקרון החזרה.

כל המסובים משתתפים בטקס באופן פעיל, איש-איש ואשה-אשה במקומם ובשעתם. לכל אחד ולכל אחת יש תפקיד, החל בזקן הקורא בקול רם, וכלה בצעיר השואל את הקושיות.

זוהי חווייה טוטאלית. שום חגיגה מתחת לעץ-האשוח, שום תפילה בכנסיה או במיסגד, שום טקס של עליה-לרגל, אינם יכולים להשתוות אליה.

הילד העובר חווייה זו פעם-פעמיים-ושלוש בגיל הרך, שבו הוא חשוף ביותר להשפעות של היפנוזה וסוגסטיה, יזכור לעד את אשר ראה ושמע במעמד זה. ילדים אלה יכולים להפוך ברבות הימים סוציאליסטים ומארכסיסטים, אתיאיסטים וסתם ליסטים, אך מתחת לסף-הכרתם הם כלואים לעד בכלוב-הזהב של הנוסטלגיה לאותו „בית יהודי חם", לאותה הרגשה של ביטחון ושלמות ושלווה ואחווה ששררה ליד שולחן-הסדר. הרבה ממה שמתרחש עתה בארץ, כאשר כופרים ציוניים קשישים הופכים לפתע קנאים דתיים משתוללים — מקורו באותה סוגסטיה אדירה בימי הילדות.

יותר מן השבת, יותר אף מיום-הכיפורים, עיצב ליל-הסדר את דמותו הרוחנית של העם היהודי.

הוא גם ריתק את דמיון הגויים — ולראייה האגדות האנטי-שמיות שנרקמו.

■ ■ ■

המיתוס המונחל בעזרת חווייה טוטאלית זו הוא סיפור יציאת-מצריים. **גם זהו, כשלעצמו, מיתוס אדיר בעוצמתו, ואין רבים כמוהו בתולדות העמים והדתות.**

קשה להשוותו אף למיתוס של ישוע מנצרת — האיש הטהור, מטיף-האהבה, אשר עונה ונצלב וקם לתחייה. אמנם, זהו מיתוס בעל עוצמה אדירה, המעורר אחרי 1950 שנים ויותר רגשות עמוקים בליבם של מאות מיליוני בני-אדם. אבל סיפורו של ישוע הוא סיפורו של איש אחד. הנוצרים משייכים את עצמם אל ישוע באופן מופשט ומיסטי בילבד.

ואילו המיתוס של יציאת-מצריים הוא מיתוס דתי-לאומי משולב. היהודי בימינו משייך את עצמו במישרין, בצורה מוחשית ביותר, אל עדת יוצאי-מצריים מלפני יותר מ-3000 שנים. הוא מאמין בכל ליבו שהוא צאצאה הישיר.

האמת ההיסטורית כלל אינה חשובה לגבי מיתוס זה. אכן, מעולם לא נמצא שמץ של הוכחה כי יש בסיס כלשהו לסיפור. המצרים, שנהגו לרשום בקפדנות את מעשיהם, לא הזכירוהו. אין לסיפור גם כל תימוכין ארכיאולוגיים. אין כל אפשרות לקבוע מבחינה מדעית אם בכלל היתה יציאת-מצריים, ואם כן — האם יצא ממצריים עם או כמה חמולות בילבד, בהנהגת נסיך מצרי, מבני ביתו של פרעה.

אפשר לקיים על כך דיונים מלומדים, אך אין לכך שום חשיבות שהיא.

כי המיתוס של יציאת-מצריים עיצב את ההיסטוריה היהודית יותר מאשר כל מיתוס אחר — ויותר מכפי שעיצב מיתוס כלשהו את דמותו של עם אחר כלשהו.

סיפור העבדות והשיחרור, הסבל והגאולה, הגלות והשיבה — האם אך מיקרה הוא שהוא חוזר בתולדות היהודים שוב ושוב, במציאות חייהם, במקומות רבים בעולם ובתקופות שונות — ארצות ותקופות שנדמה כי שום דבר אינו מקשר אותן, מילבד גורל יהודי זה?

ילד יהודי, היושב השבוע כפעם הראשונה ליד שולחן הסדר ושומע את הסיפור הזה מחדש — האם נגזר עליו לא רק להיות שבוי בי קיסמו, אלא גם להשתתף בסיבוב נוסף של גלגל ניצחי זה של ירידה מן הארץ ושיבה אליה, עבדות ושיחרור ועבדות חדשה?

■ ■ ■

המיתוס של יציאת-מצריים, כפי שהונצח בספר שמות, הלהיב תמיד את דמיונם של בני-אדם, לא רק של יהודים אלא גם של נוצרים, מוסלמים ואחרים.

זהו סיפור נתון. אך ה מ ס ר הטמון בו א י נ ו נתון.

על כך כדאי לתת את המחשבה — גם ליד שולחן-הסדר. יש במחשבה זו כדי להגן על ההכרה הצלולה מפני ההסתערות של הסמלים והטקסים, ולעצור את הפלישה אל תת-ההכרה.

המסר של יציאת מצריים יכול להיות אחד משניים.

זה יכול להיות מסר של התגברות הרוח האנושית, על כוחות-השחור, של שיחרור האדם מעול העבדות והרשע.

וזה יכול להיות מסר של רחמים על עצמנו, של שינאה לגויים, של התבדלות.

המסר הראשון הוא מסר אוניברסלי, מסר של אחוות-האדם, של סובלנות, של ניצחון ההומאניזם.

המסר השני הוא מסר של שינאת-האדם ושינאת-העמים, שמקורן בסבל ובתוצאתן: התנשאות לאומנית ודתית ושיעבוד הזולת.

שני המסרים האלה קיימים במסורת היהודית, זה לצד זה, זה נגד זה.

האחד הגיע לביטויו המושלם בסיפור האגדה: „מעשה-ידי טובעים בים, ואתם אומרים שירה?"

השני הגיע לביטוי מושלם בהגדה: „שפוך חמתך אל הגויים!"

■ ■ ■

המסר ההומאני הטבוע במקורות עמנו אינו שיטחי, אינו מתחסד ואינו כוזב. הוא אמיתי.

גם הוא פותח במילים בנות-האלמוות: „עבדים היינו לפרעה במצריים."

התורה חוזרת ומצווה עשרות פעמים על בני-ישראל להעניק שיוויון וצדק לגר, כי „גרים הייתם בארץ מצריים."

שולחן הסדר: מכשיר כביר של סוגסטיה היפנוטית

בניגוד לשימוש הלשוני של ימינו, הגר המופיע במיצוות תנ"כיות אלה אינו „גר צדק", אדם שהתגייר והיה ליהודי. בשפה התנ"כית, גר אינו אלא זר — כ ל ז ר — החי בקרב בני-ישראל.

הקשר בין התביעה ההומאניסטית להעניק לגרים יחס הוגן ובין המיתוס של יציאת-מצריים הוא ישיר ובלתי-אמצעי. המילים „כי גרים הייתם בארץ מצריים" מופיעות כימעט תמיד לצד הדרישה להתייחס יפה ללא-ישראלים.

„וגר לא תונה ולא תלחצנו, כי גרים הייתם בארץ מצריים." „וגר לא תלחץ — ואתם ידעתם את נפש הגר, כי גרים הייתם בארץ מצריים." „כי כה אמר ה': עשו מישפט וצדקה, והצילו גזול מיד עשוק, וגר, יתום ואלמנה לא תונו... ואם לא תשמעו את הדברים האלה, בי נשבעתי, נאום ה', כי לחורבה יהיה הבית הזה." „ואלמנה ויתום, גר ועני, אל תעשקו!" „עושה מישפט יתום ואלמנה, ואוהב גר, לתת לו לחם ושימלה. ואהבתם את הגר, כי גרים הייתם בארץ-מצריים." וכן הלאה.

יש בסיפור יציאת-מצריים מסר ל כ ל העשוקים והנרדפים, לקום ולמרוד בעושקיהם ולהביסם. מסר ל כ ל העמים, לבל יעשקו את זולתם. מסר להקמת מישטר של שיוויון וצדק חברתי בכל אתר ואתר.

אך זהו בראש וראשונה מסר ליהודים עצמם: אל-נא תעשו לאחרים את אשר עשו לכם! אתם, שנעשקתם ונגאלתם, אל תעשקו עמים אחרים! אתם, שהוציאו אתכם אל מחוץ לחוק, דאגו לכך שבמדינתכם „חוקה אחת לכם ולגר!"

זהו מסר אקטואלי מאין כמוהו. יש בו מיצווה לגבי המתרחש עכשיו ממש ברמאללה ובעזה, בשכם ובמג'דל-אל-שמס. יש בו מיצווה למחוקק הישראלי ולבית-המישפט הישראלי. יש בו מיצווה לשרים ולרבנים. יש בו מיצווה לכל מפקד, שחייליו עומדים בנשק דרוך מול נערים מפגינים.

„מעשה-ידי טובעים בים, ואתם אומרים שירה?"

■ ■ ■

המסר ה ה פ ו ך — הלאומני, הקנאי, הרווי בשינאת הזרים — טבוע אף הוא במסורת היהודית העתיקה ביותר.

המסר ה ז ה הוא השולט בספר ההגדה, ליד שולחן-הסדר.

פסוקים נוראים: „שפוך חמתך אל הגויים אשר לא ידעוך, ועל הממלכות אשר בשימך לא קראו, כי אכל את יעקוב ואת נווהו השמו! שפוך עליהם זעמך וחרון-אפך ישיגם, תרדוף באף והשמידם מתחת שמי ה'!"

אפשר לפרש פסוקים אלה כך או אחרת כדי לסייגם, אך פירושים אלה אינם אלא מיצוות אנשים מלומדה. לאדם הפשוט, לילד הקולט מילים אלה ליד הנרות, באווירה ההיפנוטית של טקס הסדר, יש להן משמעות פשוטה, מוחצת, מעצבת תמונת-עולם: כ ל הגויים שונאים אותנו, כ ל הגויים אכלו אותנו, ואחד דינם: להשמידם מתחת לשמיים:

כאן, בלקח הזה המוסק מאותו מיתוס עצמו של יציאת-מצריים, מתחילה השינאה האיומה לכל עמי העולם, ל„גויים", הטבועה כה עמוק בתודעה היהודית — והישראלית — כיום.

כאן נמתח קו מוחלט בין יהודים ומי שאינם-יהודים, תהום שאין עליה גשר.

לא אנושות אחת, לא אחווה עולמית שכולנו צריכים לשאוף אליה, גם בימים של דיכוי ומילחמה, אלא „עם לבדד ישכון", גטו במצור, „העולם כולו נגדנו".

כימעט כל מילה בהגדה טומנת בחובה את המסר הזה. מדובר על בני-ישראל, ועליהם בלבד. „למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלה, הוציאנו מעבדות לחרות, מיגון לשימחה, מאבל ליום-טוב ומאפלה לאור גדול ומשיעבד לגאולה..." מילים נהדרות, נדירות בכוחן — אך אין בהן זכר לכך שכ ל העמים המשועבדים ראויים לאותה הגאולה. וכאשר נאמר כי „בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצריים... לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש-ברוך-הוא אלא אף אותנו גאל עימהם... למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו..." ברור לחלוטין כי התיבה „אדם" מתייחסת אך ורק לאדם מישראל. אין המדובר בשום אדם אחר.

האל המופיע בספר ההגדה הוא אל פרטי של עם-ישראל, האל הצועד בראש צבאנו, המשחרר אותנו ביד חזקה ובזרוע נטוייה ובמורא גדול, העושה שפטים באויבינו. זהו האל שציווה עלינו „זכור את אשר עשה לך עמלק," שהטיל עלינו לבצע בארץ-כנען השמדת-עמים.

■ ■ ■

אפשר להבין מדוע היה מסר זה קרוב יותר לליבם של בני-הגטו האומללים בפזורה. המסר של „שפוך חמתך" נסך עוז ואמונה בליבם של מי שחיכו בכל רגע לקוזאקים.

אך כאמור מסר זה משתלט על אזרחי ישראל החדשה, אין זה מסר של גאולה אלא של שיעבוד — שיעבוד נפשנו לקנאות חשוכה, ושיעבוד העם השני לנו.

שתי נשמות מתרוצצות בקירבנו. בני-חורין אנחנו להעדיף זו על פני זו.

חשוב על כך ליד שולחן-הסדר!

מאת אורי אבנרי

שלום עכשיו עם הולנד!

אורי אבנרי
יומן אישי

משהו נורא קרה בהפגנה שהתקיימה בתל־אביב ביוזמת שלום עכשיו.

משהו איום.

מישהו הכין באופן פרטיזני כרזה. הוא צייר על גליון־נייר שני דגלים, זה לצד זה — הדגל הלאומי שלנו והדגל הלאומי הפלסטיני. ואת הכרזה הזאת הוא נשא בהפגנה.

ראיתי את הכרזה בהפגנה, ולא שמתי אליה לב במיוחד. היא נראתה לי כטיבעית. גם איש מן האלפים שצעדו בהפגנה לא הגיב עליה בשלילה. רק מלשין קטן אחד, העובד באחד העיתונים, רץ אל השוטרים כדי להתלונן. השוטרים פרצו למקום, התפתח ויכוח. בעל־הכרזה קיפל אותה. כעבור כמה דקות הניף אותה מחדש. וכך נשארה, כמדומני, עד סוף ההפגנה.

מדוע לא התרגש איש? מפני שזו היתה הכרזה ההגיונית ביותר בהפגנה כולה.

רוצים לעשות שלום עכשיו. עם מי? עם הפלסטינים, כמובן. לפלסטינים, כמו לנו, יש דגל לאומי. הדגל הזה, הירוק־לבן־שחור־אדום, קדוש לארבעה מיליוני פלסטינים, כשם שדיגלנו הכחול־לבן קדוש לשלושה מיליון ישרא־לים, ועוד כמה מיליוני יהודים בעולם. הדגל הפלסטיני הזה קיים לפחות 65 שנים — כימעט כשנות קיומו של הדגל הציוני.

מי ששואף לשלום בין שני עמים אלה, שלום המבוסס על הכרה הדדית וכבוד הדדי, יראה בדו־הקיום של שני הדגלים את הסמל המושלם לכך.

אך הנה קרה משהו.

מר מנחם בגין תקף את ההפגנה, על כי הונפה בה כרזה זו. זה טיבעי, כי מר בגין אינו רוצה בשלום בין שני העמים האלה. הוא מכחיש את עצם קיומו של העם השני. (כלומר, הוא מכחיש את קיומו בעברית. הוא הכיר בקיומו בנוסח האנגלי של הסכם קמפ־דייוויד, שהוא הנוסח הקובע כחוק.)

מיפלגת־העבודה תקפה את הכרזה. וגם זה טיבעי. כי מיפלגת־העבודה היא כיום קאריקטורה של הליכוד.

הנהגת מפ״ם תקפה את הכרזה הזאת. גם זה טיבעי, לצערי. כי הנהגת מפ״ם היא קאריקטורה של הנהגת מיפלגת־העבודה, שהיא קאריקטורה של הליכוד.

אך על כולם עלו העסקנים של שלום עכשיו. מאז השמיע מר בגין את דברו, הם נחרדו. הם הזדעזעו. הם יצאו מגידרם כדי לגנות את הכרזה הזאת. הם התנצלו שוב ושוב. הם הצטלבו שלוש פעמים ביום. הם פירסמו מודעת־ענק, שבה הכריזו קבל עם ועדה כי הם קרעו במו ידיהם את הכרזה הזאת. (זה לא כל־כך נכון, אבל לא זהו הדבר החשוב.)

והריני תמה. אם הדגל הלאומי של העם הפלסטיני הוא כה נתעב בעיני העסקנים של שלום עכשיו, גם כשהוא מופיע לצד הדגל הלאומי שלנו, אין מנוס מן המסקנה כי הסיסמה „שלום עכשיו" אינה מתייחסת לשלום עם הפלסטינים. אם פלסטיני יקרע את הדגל הלאומי שלי, בוודאי לא אאמין שהוא מעוניין בשלום עימי.

ומאז מנקרת בראשי שאלה: אם לא שלום עכשיו עם הפלסטינים, ולא שלום עכשיו עם הערבים (כי הערבים לא יעשו עימנו שלום **בלי** השתתפות הפלס־טינים), אז למען השם — **שלום עכשיו עם מי?**

חשבתי, חשבתי ומצאתי. יש עם סימפאטי מאוד — העם ההולנדי. אין אדם בישראל — לא בליכוד, לא במיפלגת־העבודה, לא במפ״ם — המתנגד לשלום עם ההולנדים. יתר־על־כן, נדמה לי שאין אף הולנדי אחד המתנגד לשלום עם מדינת־ישראל.

על כן אני מציע שבהפגנה הבאה של שלום עכשיו, יינשאו כרזות, שבהן יופיעו זה לצד זה הדגל הישראלי והדגל ההולנדי.

מנחם בגין יהיה מרוצה. שימעון פרס יהיה מרוצה. יעקב חזן יהיה מרוצה. עסקני שלום עכשיו יהיו מרוצים. ושלום על ישראל.

תפקיד זועק לגיבור

כאשר הלכתי לדרכי, אחרי אותה הפגנה של שלום עכשיו, הייתי מדוכא מאוד.

חזרתי באותו יום מרמאללה. ראיתי מה שמתרחש שם. ראיתי את תהומות השינאה הנפערים בין מיטב הנוער שלנו, שנכפה עליו תפקיד קלגסים של צבא־כיבוש, ובין מיטב הנוער הפלסטיני. ראיתי את המיכללה הסגורה. הספרים האסורים. העיתונים שהפצתם נמנעת. ראשי־העיריות הנבחרים שגורשו. החנויות הפרוצות. המפגינים שנפגעו בכתף ובחזה מ„יריות באוויר".

באתי אל ההפגנה בתיקווה גדולה, ובליבי זעקה גדולה. ראיתי את האלפים שהתקבצו — מיטב האנשים, חברי תנועת־השלום למיניהן, והרבה אנשים שאינם שייכים לשום תנועה, אך שהמועקה האיומה רובצת עליהם, והם מחפשים נחמה ופורקן לכאבם. הם היו צמאים לשמוע מה לעשות, כיצד למלא את חובתם המוסרית מול פני המעשים הנעשים בשמם. הכרתי אישית כמה מאות מן הבאים, כי פגשתי אותם בהפגנות קודמות ובפעולות אחרות.

קיוויתי לראות על הבמה את נביא־הזעם הדגול, ישעיהו ליבוביץ, האיש שהזהיר לפני הרבה שנים שיקרה מה שקורה עתה. הייתי בטוח שאשמע את דבריו של נציג ערבי מן הגדה, שיספר לאלפים מה מתרחש שם. קיוויתי לשמוע שם את אנשי האמונה והמוסר, ואת מנהיגי־המאבק, אשר ילהיבו את האלפים והמדוכד־כים ויגידו להם מה לעשות וכיצד לפעול. השתוקקתי לשמוע את שירי־השלום פורצים מאלפי גרונות. הייתי צמא לאותה רוח של אחווה והתעלות והחלטה מחודשת, כמו זו שראיתי בהפגנות האמריקאיות נגד מילחמת ויאט־נאם, למשל.

שום דבר מכל אלה לא היה ולא נראה ולא נשמע. על הבמה דיברו כמה בחורים צעירים וטובים, צלי רשף וחבריו, שלא היה להם הרבה מה לאמר, ושגם לא ידעו — כך נדמה לי — מה מתרחש בגדה, במרחק של שעת־נסיעה. לא שמעתי מילה רעה אחת על הפרופסור־הקלגס המגואל־בדם, המנ־צח על המלאכה הבזויה. הסתבר כי הוא ידידם ו־איש־חסותם של כמה מ־ראשי המערך — והבחו־רים הטובים על הבמה נזהרו מאוד־מאוד שלא ל־הגיד אף מילה אחת העלו־לה להרגיז מישהו מעסקני המערך.

רשף

מילבד כמה חרוזים מאולתרים של אחד הנוא־מים, לא נשמע בהפגנה אף שיר אחד. ולא נראה אף דגל אחד (מילבד אותה כרזה, שגרמה לאחר־מכן למהומה כה רבה.) ולא נשמעה אף סיסמה מלהי־בה אחת.

ובעיקר — לא נראה על הבמה אף לא פלסטיני אחד — חוץ מאשר בקטע משפיל של הצגה שהוצגה על־ידי כמה בחורים, שבה נראו ערבים בזויים ונכנעים ועלובי־חיים, שנראו כאילו נלקחו מקאריקטורה אנטישמית. איזה מרחק היה קיים בין קאריקטורה זו ובין הצעירים והצעירות שעימם דיברתי כמה שעות לפני כן בבית־החולים של רמאללה, שיצאו חשופי־חזה מול החיילים היורים, אבנים מול תת־מקלעים!

מציגי אותו קטע בוודאי לא התכוונו לרעה, להיפך. אך הם כלל לא העלו על דעתם איך מוכרח היה הדבר להראות בעיני ערבי. וזוהי הצרה. היה נדמה כי המארגנים חשבו יותר על הנפש היפה שלנו עצמנו, מאשר על העם השני, שעימו אנו רוצים ומצווים להגיע למצב של שלום.

ניסיתי לאתר את מקור הדיכאון שהיה בליבי, בתום ההפגנה. הוא נבע מהרגשת הדיספרופורציה הנוראה בין גודל האסון המתרגש עלינו, ובין טיבה של הפגנה זו. סכנה נוראה מרחפת על ראשינו, סכנה המאיימת על עתידנו הלאומי, על הבסיס המוסרי, המדיני והביטחוני של קיומנו — וסיגנון ההפגנה התאים למחאה על קיצוץ תוספת־היוקר.

אני אוהב את הבחורים הטובים שיזמו את שלום עכשיו. עד כה נעניתי לכל קריאותיהם. לפני שנתיים־שלוש מילאו חלל ריק. אך אין הם ממלאים כיום את החלל שנפער בחיינו הלאומיים. או שיערכו עתה חשבון־נפש ויקבלו על עצמם את התפקיד החדש — או שיקומו בהכרח כוחות חדשים, אשר ימלאו את החלל הריק.

יש תפקיד. הוא זועק לגיבוריו.

בדיחה מזוקנת

זה נראה כמו בדיחה. בדיחה בפלת זקן.

יעקב מרידור הבטיח לנו מקור חדש של אנרגיה, אשר ישנה את פני העולם ויהפוך את חוקי הפיסיקה על פיהם. הוא הביא לנו תיבה שחורה של נוכל המעורר רחמים.

שלמה גורן עולה עליו. הוא דיבר עם רונלד רגן במשך 15 דקות, ולא יכול היה לגלות ברבים את תוכן הדברים. הוא דיבר עם הנשיא על עניינים כה סודיים, הודיע לנו, עד כי יכול היה לספר על כך רק למנחם בגין, בשיחה בין ארבע עיניים.

מרידור בעל־כיפה.

על ישוע איש־נצרת נאמר, כי האכיל והשביע חמשת אלפים גברים, על נשיהם וילדיהם, בחמישה כיכרות־לחם ובשני דגים. זהו כאין ו־כאפס לעומת נס רבנו גורן, שהסביר לרונלד רגן ב־15 דקות את מהות ה־סיכסוך הישראלי־ערבי, את המצב בגדה המערבית ו־ברצועת־עזה, את הבעיות הכרוכות בנסיגה מסיני ו־בשלום עם מצריים, את המצב המדיני בישראל ו־את מצוקת היהודים ב־ברית־המועצות ובעולם כו־לו, ועוד נותר לו די זמן כדי לבחון את הלב ו־הכליות של רגן, ולגלות כי אכן הוא ידיד נאמן של ישראל. כל זה מילבד אותם עניינים כמוסים־כמוסים, כמובן.

גורן

אחרי נס זה, הייפלא כי גורן מציע להפקיע את הסברת־החוץ של ישראל מידי הדיפלומטים, ולמסרם בידי הרבנים?

מה חשב על כך רונלד רגן? נקל להבין מדוע סירב להצטלם בחברת גורן, מדוע לא ליווה אותו עד לדלת, מדוע לא הניח לעוזריו להופיע לצדו לפני המיקרופונים. אילו היה בקיא בתנ״ך, יכול היה רגן לחזור על דבריו של אכיש מלך־גת, שקרא בייאוש: „חסר משוגעים אני, כי הבאתם את זה להשתגע עלי?" (שמואל א', כ״א, ט״ז).

אך הנזק שנגרם על־ידי הבדיחה המזוקנת למדינה הוא כאין וכאפס לעומת הנזק לדת־ישראל. אילו הייתי אדם דתי, הייתי מתרגז מאוד־מאוד.

האם זה תפקידם של רבנים להסביר את מדיניותן של ממשלות ומעשיהם של עסקנים פוליטיים? האם אין בפיהם מילה על הבעיות המוסריות המאמירות, המטרידות עתה רבבות בישראל? האם אין להם לאמר דבר וחצי־דבר לכל אותם רבים וטובים, בני התשחורת, שהמצב במדינה ובשטחים המוחזקים מדיר שינה מעיניהם?

שלמה גורן הוא רב־מטעם. הוא הגיע למישרה הרמה תודות לקנוניות מיפלגתיות. הוא פקיד שכיר של יוסף בורג ונושא־כלים של מנחם בגין. עכשיו הוא רוצה לשמש גם כשליח מדיני.

האם לא די בכך כדי לשכנע כל אדם דתי שיש צורך חיוני בהפרדת הדת מן המדינה? האם לא ברור כי דת־ישראל זקוקה להפרדה זו אף יותר מאשר השילטון החילוני?

אמנם, דת־ישראל עברה במרוצת הדורות צרות רבות, והחזיקה מעמד. אך צרה כמו שלמה גורן אינה כתובה גם בתורה.

הביישנות של דיין

סיפר לי בוטרוס בוטרוס־ע׳אלי לפני כמה ימים:

כמה שבועות לפני הבחירות האחרונות בישראל הזדמן לנמל־התעופה של ציריך. שומרי־ראשו דחפו אותו לעבר חדר־האורחים־החשובים, מטעמי ביטחון. שם נתקלו בקבוצה של שומרי־ראש ישראליים, מכריהם הוותיקים, והתחבקו עימם. כאשר הביט בוטרוס־ע׳אלי סביבו בסקר־נות, כדי לגלות את סיבת השימחה, ראה את משה דיין שישב בפינה.

השר המצרי שאל את עמיתו־לשעבר לגבי סיכויי רשימתו החדשה, תל״ם. דיין השיב בנימה פסימית שהוא מקווה להשיג מנדט אחד או שניים. (באותו זמן דיברו בארץ על 10 ואף 15 מנדאטים לרשימה החדשה.)

השיחה התגלגלה לאפשרות שהמערך יזכה בבחירות ויקים את הממשלה החדשה. דיין אמר לבוטרוס־ע׳אלי שזה יהיה אסון. שימעון פרס, אמר, לא יהיה מסוגל לפנות את המתנחלים מחבל־ימית. רק מנחם בגין מסוגל לכך.

דעתו של המדינאי המצרי על דיין: „הוא היה ביישן ושתקן. זה הולך לעיתים קרובות ביחד. ביסודו של דבר היה אדם ביישני מאוד."

כשהערתי שדיין היה בעל מוח מקורי אך שיטחי, השיב השר המצרי, שהוא פרופסור ואיש־האקדמיה: „פוליטיקאי אינו יכול להיות עמוק. אין לו זמן לקרוא ספר. אילו היה איש מעמיק, לא היה יכול לפעול בהחלטיות."

אך בוטרוס־ע׳אלי עצמו הוא, בלי ספק, אדם מעמיק מאוד.

תפקידו של זאב ריכטר לוודא שלא כל בעל רשיון נהיגה לאוטובוס יהיה נהג באגד.

"אז מה אם יש לך רשיון נהיגה?" אומר זאב ("צמחי") ריכטר, מנהל ביה"ס לנהיגה של אגד, ושולח את המרואיין שלו למסע ארוך: למבחנים במכון להכוונה מקצועית, לבדיקה רפואית במכון לבטיחות בדרכים, לקורס עיוני לנהגי רכב צבורי ומשם–לביה"ס לנהיגה של אגד. "יש אנשים רבים בעלי רשיון נהיגה. אך היכולת לתפקד כעובד צבור, לנהוג באוטובוס ולשאת באחריות לשלומם ולבטחונם של הנוסעים–היא נחלתם של מעטים בלבד. תפקידי הוא להבטיח שרק אנשים אלה יתקבלו לביה"ס לנהיגה של אגד", אומר זאב ריכטר. מבחנים, מבדקים וקורסים בדיני תעבורה, במכונאות, בידיעת הארץ, בעזרה ראשונה, בזיהוי חומרי חבלה ובאזרחות–הם השלב הראשון בדרכם של המועמדים לביה"ס לנהיגה. שם תחת עינו הפקוחה של זאב ריכטר, מכשירים אותם המורים המנוסים להיות נהגים באגד. זאת ועוד. מרגע שקבלו את האשור הנכסף, נמצאים נהגי אגד כל הזמן תחת פקוח. השתלמויות, הרצאות והתעדכנויות בכל הנוגע להתנהגות בכבישים הם מנת חלקם–לאורך כל הדרך. עכשיו, קחו את עקומת תאונות הדרכים של אגד–והשוו אותה לשנים קודמות. הירידה התלולה מדברת בעד עצמה. ובעד זאב ("צמחי") ריכטר.

התחביב של זאב ריכטר הוא גילוף עץ.

אגד האדם הוא המניע

"אני לובש סברינה,
סימן שזה טוב".
"כדי להגיע לשלמות במשחק אני זקוק
לציוד מושלם. אני לובש מוצרי סברינה
כיוון שהם טובים, אמינים ומקנים לי הרגשת
חופשיות ונוחות. במשך המשחק—ולאחריו.
לכן, אני ממליץ על סברינה".
sabrina
הֶרְמֶס חולצת טריקו לגבר.
sabrina
הֶקְטוֹר
גופית כותנה לגברים
ריב כפול
sabrina
sabrina
תחתוני גברים
SPORT SOCKS
sabrina
סברינה.
יצרנית תחתונים, גופיות, גרביים
וחולצות לגברים לנשים ולילדים.
sabrina
סברינה סימן שזה טוב.

אתה והשקל

מאת מאיר תדמור

תלונות במישטרה במילחמת הביטוח

המילחמה הסמוייה בין סוכני־הביטוח ובין הבנקים, העוסקים, בין היתר, בביטוח במיסגרת תוכניות חיסכון וגמל שונות, נמשכת. בשבוע שעבר פרץ העניין החוצה. לישכת סוכני־הביטוח איימה בנקיטת אמצעים מישפטיים נגד בנק הפועלים, כדי שזה יפסיק בפעולות ביטוח במיסגרת הבנק, כטענתם.

סוכני־הביטוח פנו גם למפקח על הביטוח וטענו שהבנק עובר על החוק. לעומתם טען הבנק שבידו אישור של המפקח על הביטוח על פעולותיו כנותן שרות, להבדיל ממתווך, לחברים בקופות הגמל של הבנק.

מאחר שהעניין נראה ללא פיתרון מהיר, החליטו סוכני־הביטוח להגיש תלונות למישטרה. התלונות הן נגד הפקידים של הבנק העוסקים בביטוח, ובכך עוברים, לדעת סוכני־הביטוח, על חוק הפיקוח על הביטוח. המעניין פה הוא לא ההתגוששות, אלא עצם הגשת תלונות אישיות במישטרה. אם יוכח שהעניין „עובד", יצטרך המפקח על הביטוח, ד"ר בן־עמי צוקרמן, שהוא גם הממונה על שוק ההון, לשחרר בערבות את פקידי הבנק המועמדים למעצר.

הבורסה

תעשיות ומקרקעין היו כדאיות

גם לי מגיע לעיתים שיגידו לי שאני בסדר. אמרתי וחזרתי ואמרתי לכל מי שהיה מוכן לשמוע, שהמניות, כל המניות, יעלו לקראת סוף שנת התקציב — וכך קרה. אמרתי כאן ואמרתי גם בטלוויזיה, שכדאי להשקיע במניות של חברות תעשייתיות וחברות־מקרקעין. והנה ראו, הן עלו בריבעון הראשון של השנה ב־44% למניות התעשיה, ו־40% למניות חברות־המקרקעין.

חכם אחד אמר לי, שזה ממוצע ולא כל מניה עלתה בשיעורים אלה. באמת הוא צודק. שיחפש מניות שהן מתחת לממוצע, ואם הוא רוצה להיות בטוח לגמרי, שישקיע במניות הבנקים הגדולים, שם אין אפס, אבל יש מדד, בינתיים.

ועוד משהו. מי שחיפש נפט ומימון אפילו לא זכה באפס עגול. שני ענפי מיסחר אלה נתנו בבורסה בממוצע פחות מאפס. יש דבר כזה. מי שהשקיע שקל אחד נשאר עם אותו שקל אחרי שלושה חודשים.

פרושו המדוייק של עניין זה הוא — הפסד ריאלי של כ־20%, גם האינפלציה עולה אצלנו, לא רק שערי המניות, ואם הם לא עלו, סימן מובהק שהפסידו: ונא לא לשכוח כי גם זה ממוצע.

ריגר מריץ את אתא

לקראת החג יש לי כמה סיפורים לא נורמליים. אבל תחילה, אני חייב תודה לאחד מעמיתי ברדיו, שהעיר את תשומת ליבי לכך, שכאשר אני מספר על מניה זו או אחרת, רצוי להרחיב את היריעה. דהיינו, כמו שהיה אומר המורה לסיפרות, סיפור עם תוכן.

אתא ג' היא סיפור ישן. אבל כמו יין ישן היא נעשית טובה יותר במחזורים קבועים. עכשיו שוב הגיע תורה, והעניין בעיצומו. השער של היום, או אולי של אתמול, כמעט לא רלוונטי. תמיד אפשר להרקיע שחקים. התהליך הוא זה: מתחילים להריץ, השער עולה ועימו ראשוני המצטרפים. אתנחתה, שוב הרצה, שוב נחיל של מצטרפים, המעגל מתרחב, השער עוד לא. יש עוד מרחב תימרון. עוד דחיפה קלה, מתחילה הסתערות של „לא כדאי להחמיץ, נעשה 10% ונברח." בינתיים הם בפנים. למחרת לא כדאי לצאת, אולי נעשה עוד 10% ובינתיים כמובן יש מצטרפים חדשים. אין שמועות על חלוקת מניות הטבה, זה כבר לא פועל. אין שמועות על סגירת המיפעל ומכירת הקרקעות ל־בניה, גם זה כבר לא סחורה. ובינתיים השער עולה. כשיגמור לעלות ויתחיל לרדת, יהיה מאוחר מדי. אבל כמה חבר'ה עשו בינתיים כמה פונטים.

שכחתי לספר לכם שאת „אתא ג'" ו„נחושתן" מריצים אנשי קבוצת ריגר. אפשר לסמוך עליהם: את ההתמחות הם עשו בין היתר אצל מיקי אלבין.

„סהר" מריץ את „דובק"

לבורסה הצטרף לאחרונה ברוקר חדש: סהר ניירות ערך. מהר מאוד הם תפסו שוונג, והנה הם בפנים. ומי אתם חושבים עושה סטאז' על טרומאסבסט 1 ודובק? מיודעינו החדשים. התחלה צנועה לברוקרים חדשים. עלו והצליחו, אך היזהרו מהנמרים שמחכים בפינה.

מי מצא עניין ב„ארגמן"? „חלב השקעות", לשעבר „חלב מקרקעין", שהחליטה, או ליתר דיוק המנכ"ל שלה יהושע ליבוביץ החליט, לקנות חבילות גדולות בבורסה, בשיתוף עם גורם מחו"ל; למה? לא ברור. מה שכן ברור הוא שגם צביקה לובצקי („זה מהטלוויזיה") נמצא בתמונה.

אלסקה־ספורט מתחילה גם היא במירוץ. כששאלתי מי מריץ, אמרו לי „החברים שלך בחברה המרכזית." ואת זה אמר לי חבר שלי מאחד הבנקים.

אני מציע לכם לעקוב אחרי „גליל תעשיות", עוד לפני שיתאחדו עם חברת הטכסטיל המצליחה „דלתא". האיחוד ייעשה בצורת העברת מניות. יש לזה יתרון מסויים, בעיקר כשאפשר לקזז את ההפסדים של גליל תעשיות ברווחים של „דלתא".

מי שסבור היה שמיודענו, מאיר חן, עזב את הזירה, טעה. הוסבר לי שהוא מקיים יחסים טובים עם המחלקה לניירות ערך של בנק־מימון, ובתור שכזה הוא מייעץ למשקיעים לשים יהבם על כבלי ציון ואלקו. ואפילו פטרוכימיים. נא לא לטעות — פרוטארום זה המיגרש של מוריץ את טוכלר.

● מי קונה סהר החזקות 1 שקל? בעלי הבית. מישהו הציע להם לקחת סחורה מחוץ לבורסה, אך הם מוכנים למכור רק ב־550 לעומת השער הקיים של 512.

● אוכלוסי ישראל הפכו בשבועות האחרונים לאוכלי הסרדינים הגדולים בעולם. סקר שערכתי מעלה, כי בעיקבות העליות המרשימות של מניות מפעלי מן לסרדינים וטונה, עלה מיספרם של אלה האוכלים סרדינים לארוחת הבוקר, ועקב כך נוצר ביקוש גואה בקופסות שימורי הדגים של חברה זו. כלכלנים בכירים — שלא זוהו — הסבירו את הביקוש החריג, בין היתר, בעיקבות ועידה כל־עולמית של דגי הרקק ליד חוף עכו. בוועידה השתתפו מרצים אורחים מטעם כור־מזון ועסיס, שהגיעו למקום עם המארח, מנכ"ל חברת מן. אגב, באחת מוועדות המישנה של הכנס, הועלתה תיאוריה חדשה על מקור הסירחון בקופסות סרדינים „נפוחות".

● **אני מצטער, מי ששאל אותי על „קירור והספקה" 1 שקל, יקבל תשובה חלקית בלבד. כל הבירורים שלי העלו, כי המקור לחגיגה הוא בנק־מימון והברוקרים „נשואה". השיטה היא, הוסיפו, שעל כל לירה שלהם מריצים 7 לירות של הקליינטים.**

מאיזו אופציה צריך להתרחק

באחת ההזדמנויות הקרובות נקדיש יותר מקום לנושא האופציות, שעיקרו הזכות לקנות מניה בעתיד, בתאריך נתון ובמחיר נתון. יש נייר ערך הקרוי אופציה 2 של מירב למשכנתאות, הבנק למשכנתאות הקשור לקבוצת הבנק הבינלאומי. ובכן, האופציה הנ"ל נגמרת ב־30 במאי 1982. לכל 2.32 מניות נקבעה תוספת מימוש 150. האופציה עמדה ב־31.3 על 2050. עם תוספת מימוש מגיעים ל־2200, שאותו נחלק ב־2.32, ונקבל 948. מי שרוצה לקנות את המניה דרך האופציה בסוף מאי, ישלם לפי 948 וזאת כאשר המניה עצמה עומדת על 540. אם נרחיק לכת ונכפיל 540 ב־2.32 נקבל 1252.

מי שמבין באופציות וגם מי שאינו מבין, ירחק מאלה.

ולבסוף, המיסחר בבורסה בחול המועד יהיה קצר, אבל מעניין ואפילו כדאי. חג שמח.

לקורפו לא היה זמן!

בשבוע שעבר ביקרה בארץ מישלחת קנדית, שבראשה עמד מנהל מחלקת־הרכבות בממשלת קנדה. הם באו להציע לישראל להשתתף בהקמת מסילת הרכבת לאילת. הם מציעים ידע, מימון, תיכנון וכו'. תוכניתם תעלה כ־185 מיליון דולר, כולל מסילה וציוד.

המחותן הראשי בארץ היה, כמובן, מנהל־הרכבת שלקח אותם לכל מקום, סידר להם פגישות עם כל מי שאפשר, והשתדל מאוד.

שר קורפו
למְמשלה אין תקציב

אבל זה לא יעזור לו. ספק אם בכלל יגשו לתיכנון מוקדם, בלי כל קשר אם צריך רכבת או לא צריך רכבת לאילת. האורחים ביקרו יחד עם אנשי השגרירות שלהם בארץ, אצל שר־התעשיה, גדעון פת, אצל סגן־שר־האוצר, חיים־קופמן, וכמובן אצל שר־התחבורה, חיים קורפו.

לקורפו לא היה זמן, ולכן הוא קיבל אותם בכנסת לפגישה שארכה שמונה דקות, שבהן אמר שלממשלה אין תקציב וסירב להיכנס לפרטים נוספים.

זה שאין תקציב, זה ברור. הם לא ביקשו תקציב, הם ביקשו שיתייחסו לדבריהם ברצינות ובכבוד. וזה לא קרה. הם נעלבו. עכשיו לא חשוב אם תיסלל מסילה לאילת, אבל לקלקל יחסים עם מדינה כמו קנדה אפשר בקלות.

כאשר שר־האנרגיה יחזור לבקש את הסיוע של קנדה בתחום האנרגיה הגרעינית, יהיה מי שיזכיר לו את היחס שבו זכתה המשלחת.

ערך השקל

עלה

השבוע, לקראת חג הפסח, יחגוג הדולר את יובל 20 השקל. המחיר לדולר בבנקים, כולל העמלה, כבר הגיע ל־20 שקל. השער היציג שנקבע על־ידי בנק ישראל יסב עימנו לסדר.

ובכל זאת, האם הדולר יקר או זול? לדולר, כמו לכל סחורה אחרת, יש מחיר בשקלים.

מתברר שהדולר היום זול יותר

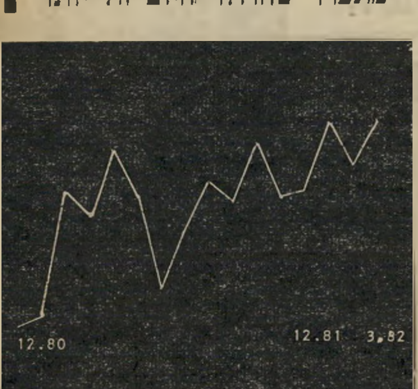

שער החליפין הריאלי של השקל
מדצמבר 1980 עד מארס 1982

משהיה לפני שנה. מטבעות אירופיים זולים הרבה יותר.

כדי למדוד בכמה זול יותר המט"ח לעומת השקל נקבע שער חליפין ריאלי. שער זה הוא היחס שבין הפרשי האינפלציה בין ישראל לבין שאר העולם, לבין פיחות השקל ביחס לסל המטבעות. על־פי סל מטבעות זה, המורכב מדולרים, לירות סטרלינג, מארקים גרמניים, פרנקים צרפתיים ופלורינים הולנדיים, נקבע קצב הפיחות או התיסוף הריאלי של השקל.

הדיאגרמה המצורפת מדגימה את עליית ערכו הריאלי של השקל מאז דצמבר 1980.

מתברר כי מאז סוף 1980 חל תיסוף ריאלי של השקל וכך עלה ערכו לאורך כל שנת 1981, כאשר שיעור התיסוף הולך וגדל לקראת סוף 1981 ותחילת 1982.

לתיסוף זה יש משמעות נוספת: אנחנו אומנם קונים מט"ח במחיר זול יותר, אך היצוא שלנו מתייקר ולעומתו היבוא נעשה זול יותר, הכל במונחים ריאליים.

הקרונות היפאניים והמובטלים האמריקאיים

איגוד עובדי הפלדה של אמריקה ואירגון תעשיית הפלדה בארצות־הברית, שלחו בסוף השבוע החולף מיברק בהול לנשיא רגן. הנושא: זכייתה של חברת־הענק היפאנית קאוואסקי בהזמנה של 325 קרונות לרכבת התחתית של ניו־יורק רבתי. שוויה של ההזמנה הוא 274.4 מיליון דולר. במיברק מתבקש הנשיא רגן לעצור את המכירה של קרונות יפאניים לרכבת של ניו־יורק. במיברק מסבירים שולחיו, שהייצור של הקרונות מסובסד בחלקו על־ידי ממשלת יפאן, ועל כן עומד בניגוד להסכמי הסחר בין שתי המדינות.

המעניינת ביותר היא תגובת דובר רשמי מטעם רגן: לממשלה אין כל כוונה להתערב בעניין, מאחר שבמכירת הקרונות לא נעשתה שום עבירה. העובדה ששיעורי הריבית ביפאן נמוכים מאלה הנהוגים בארצות־הברית אינה מעניינה של הממשלה.

פרט אחרון: על פי הדו"ח האחרון של הלישכה האמריקאית לסטטיסטיקה, הגיע השבוע מיספר המובטלים באמריקה ל־9% מכוח־העבודה. בניית הקרונות ביפאן תוסיף בוודאי שיעור מובטלים נוסף של כמה שברי אחוז, לכלכלתה הממותנת של ארצות־הברית.

שנים עשר שירים עלובים התחרו על התואר והשיר העלוב ביותר ניצח

לפתע השתררה דממה. ה־אמנים, שישבו מאחורי ה־קלעים ושצפו בטלוויזיה, ששידרה במעגל סגור, היו המומים.

קריאות־בהלה נשמעו מכל עבר.

הרשם־קול נותק מפאת קצר חש־מלי. לא נשמעה מוסיקה ולא נש־מעו קולות הזמרים. הרביעייה שעל הבימה, שהורכבה לצורך ה־הופעה, המשיכה לרקוד ולשיר לתוך מיקרופון, שלא היה מחובר לחשמל.

הקהל בבית לא הבין, בוודאי, מה פישרן של מחיאות־הכפיים ה־סוערות, שהוענקו לחמישה צעירים לא־מוכרים ששירם לא היה טוב מקודמיו. מחיאות־הכפיים הוענקו ליואב שמר ולחברי להקת חלום בשל העובדה שהם המשיכו לשיר למרות שלא נשמעו כלל באולם תיאטרון ירושלים.

תחרות הקדם־אירוויזיון הוקלטה ימים ספורים לפני שידורה ב־טלוויזיה. הצופים שחזו בתחרות בביתם, והשופטים שהעניקו נקו־דות לשירים, לא היו עדים ל סצינה המביכה. בזה אחר זה הושמעו 12 שירים, שכולם הושמעו בהקלטת־אולפן, שהיא הקלטה נקיה הרבה יותר מהקלטה בעת הופעה חיה. האמנים החזיקו בידיהם מיקרופונים מדומים רק כדי ליצור רושם של הופעה חיה.

בהקלטת אולפן יכול אמן להי־שמע במיטבו. זמרי־ההקלטות ה־נשמעים נהדר כתוצאה מפעלולים טכניים נשמעים שונה בהופעה חיה. הם נשמעים פחות טוב, וכך גם ייאלצו להופיע בתחרות ה־אירוויזיון. באנגליה לא יזכה האמן בהופעה שליווה. הוא יצטרך לעבוד הרבה יותר קשה כדי להשמיע צלילים נקיים, כפי שהשמיע בארץ.

מכנה משותף: קיטש

המיבחן האמיתי הוא איך נשמע הקול במצבי לחץ ובעת התרגשות. מיבחן זה לא נאלצו לע־בור המתחרים. כל שהיה עליהם לעשות זה לחייך יפה על הבמה. להיות יפים ולשתוק.

אולם הפלייבק לא היווה את השערוריה העיקרית בתחרות. השערוריה האמיתית היתה המו־סיקה העלובה שהושמעה בה.

יוצרים הנחשבים כבעלי איכות כלל לא הגישו את שיריהם ל־תחרות. תחת שתעלה רמת השי־רים המתחרים מדי שנה, היא יורדת והלכת, ונעשית גרועה מתחרות לתחרות. הביזיון העיקרי הוא לא רק של המבצעים, אלא גם של בוחרי השירים, שאין כל אפשרות להבין את טעמם המוסיקלי, ואת התלהבותם מפארודיה על שירי־ההורה. פארודיה שאינה מצחיקה, אלא מכעיסה.

מבחינה חיצונית, נראה האירוע כמוצלח. התפאורה היתה נאה, ה־

רגע של תדהמה ירדנה ארזי היא חיפאית, ולכן נדהמה כשקיבלה רק שש נקודות בעיר מגוריה. היא ניהלה מאבק כימעט צמוד עם אבי טולדאנו על הזכייה, אולם בסופו של דבר נותרה שנייה, כשהניצחון נשמט מידה על חודו של קול.

...לולה לוקחת אתי צוב־רי, שהיתה אחת ...שלושת היפות שליוו את ירדנה.

...זהר כהן היה המאופק מבין המתחרים. הוא ישב ב־...סאו בנחת והמתין לתורו לשיר.

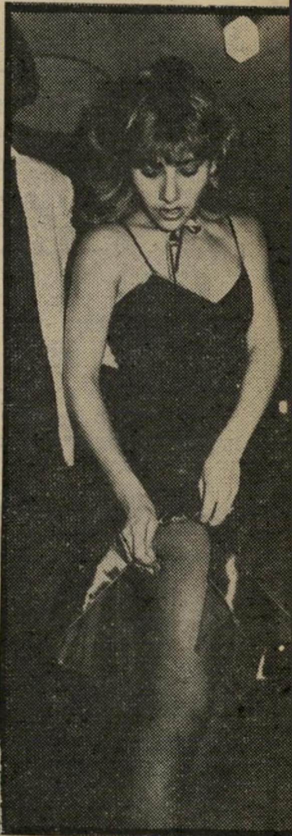

...מתיחה עירית ענבי מו־תחת את גרביה ...קות מעטות לפני שעלתה לשיר.

פאנצ'ר לחברי להקת **חלום**, שהופיעו ללא קול. מימין: אבי טולדאנו, שניות ספורות לפני עלייתו לבימה כמנצח, עם המאפרת שפידרה את פניו בשקדנות, בפעם השנייה באותו הערב.

הורה סקנדל

תלבושות מרהיבות. אולם המטרה האמיתית של תחרות זו היא ה־מוסיקה, ועם־ישראל כבר זכה לשמוע כימעט את כל האמנים האלה, כשהם מבצעים שירים מוצ־לחים הרבה יותר מאותם שהוש־מעו ביום החמישי.

רוב הזמרים השתמשו בגימיקים מובהקים. מישחקי־המילים, ומילים הנשמעות מוכרות גם באנגלית, נועדו לתפוס את תשומת־ליבו של ארזי לא שינו את מיקומה ברשימת הזוכים.

ההצבעה נערכה מייד בתום הש־מעת השירים. גם לולא היו הקי־בוצניקים שלמים עם התוצאה ה־סופית, לא היתה להם כל אפשרות לשנות אותה. ההחלטה שלהם כבר נקבעה, והם לא היו רשאים להח־ליט על הניקוד ברגע האחרון, במהלך קריאת התוצאות.

מאחורי הקלעים לא שרר מתח זוכה של אבי טולדאנו, אוסף של סיסמות ריקות:

„עוד מזהיב השדה שעזבנו אז / עוד הארץ נושאת יבולה / ועוד יפים הם הלילות בכנען / טרם השמש עולה / עוד רכבת חוצה שם פרדס ירוק / חסידה עוד רוגעת מעל / ועוד נישא ערפל בעמק / בין הזריחה והטל / וגם ההורה / ההיא עם ההה! / קולה עוד עולה / קולה לא נדם / וגם ההורה / ההיא

קצין אופרטה

צביקה פיק לבוש בבגדי ההופע שנראו כמדי קצין בשל העיטורי שנתפרו על החליפה הלבנה. פיק לא הסתיר את אכזבתו מן ההפס

פיק. „היינו כימעט בטוחות שנזכ במקום הראשון, ולכן גם רצי להופיע עם צביקה." האכזבה ע פניהם היתה ברורה. העוגות ש הכינו נותרו מיותמות. על אכזב ההפסד נוספה לצביקה ולאשת העיתונאית והתמלילנית מירית ש אור, אכזבה נוספת: „שני שי הורה ששלחנו," סיפרה מירי בתום המופע, „לא התקבלו לתח רות."

הפתעה שונה לגמרי שייכת ל שיר מס' 12, מלודי. להקה חדש בשם איזוליר־בנד כבשה את הקה וצבו'ה נקודות רבות. רוני ויי מוטי דיכנה, עמי פרנקל, שרי ברוך וריקי מגור היו מאושרי הם לא ציפו להצלחה כה גדול „לנו אין גימיק, אבל יש לנו ה שיניים של המדינה, עמי פרנק שזו לו הפעם הראשונה שהוא ש על בימה." החבורה העליזה עובד בימים אלה על הכנת ערב־סאטיר ומעידה על עצמה שהיא להקה ע הומור — מיצרך נדיר באר לדבריהם.

לא
ולא

גאל לא היה זקוק לזו „בשנה הבאה הוא יפי מישהו אחר," טענה בתום ד

(המשך בעמוד 62

רגע הניצחון

אבי טולדאנו עדיין לא החליט איך יקרא ללהקה המלווה אותו, בעוד כשבועיים תצא המישלחת, הכוללת גם את אמרגנו שלמה צח והכוריאוגרף שלמה רוזמרין, לאנגליה, כדי להתכונן להופעה. לפני הקהל האירופי הוא עומד להשמיע מחרוזת של קיטש נבוב. בתמונה למעלה מוחא אבי כפיים לעצמו, מייד אחרי שהתברר לו כי אכן ניצח בתחרות האירוויזיון.

הקהל האירופי. הגימיקים היו קי־צוניים, לכאן או לכאן: „הן ולאו" על משקל המילה LOVE „מוסי־קה" ו„מלודי", מצד אחד, לעומת הורה ולילות־כנען ושאר סיסמות פטריוטיות סאכאריניות, מצד שני.

המכנה המשותף: קיטש.

לפני שהתחילו בהשמעת השירים הזהיר מנחה־הערב, דניאל פאר, את השופטים בעדינות האופיינית לו, כי יש לחשוב היטב לפני הענקת הנקודות. השיר צריך להיות בינלאומי, אמר פאר, שיר העשוי להוביל את ישראל לניצחון באירוויזיון בפעם השלישית. לא היה ספק שהכוונה היתה לשירו של אבי טולדאנו. אבי עצמו הס־תובב מאחרי הקלעים בביטחון רב. „אני יודע שדניאל התכוון אלי," טען, „רק לי יש שיר יש־ראלי מובהק, ולכן גם אזכה."

הימורו של טולדאנו על הקיטש הפטריוטי התגלה כנכון. הקיבוצ־ניקים מאשדות־יעקוב הכריעו את הכף והעניקו להורה את עשר ה־נקודות שהזניקו את השיר לפיס־גה. 12 הנקודות שהעניקו לירדנה רב. „יש לו גימיק מצויין. הוא יזכה במקום הראשון," טענו מצדדי הורה. אולם היו גם שהיו משוכ־נעים בניצחונה של ירדנה ארזי, ואין כל ספק ששירה היה זוכה באנגליה בתשואות רבות יותר מאשר שירו של טולדאנו. בעת השידור היו מאות אלפי הצופיים בטוחים לגמרי כי ירדנה וחברותיה תזכינה בניצחון.

כדי לזכות במקום הראשון בשנה הבאה בתחרות הקדם־אירוויזיון לא יצטרך מחבר השיר לעבוד קשה. כל שיהיה עליו לעשות הוא לחבר כמה סיסמות, ה„עובדות" על הקהל הישראלי. סיסמות המדב־רות על ציונות ואהבת־הארץ הו־כיחו את עצמן ככובשות את ה־קהל.

12 השירים היו למעשה שיר אחד. כולם נשמעו דומים להפליא זה לזה. מלחין השיר של השנה הבאה כדאי שילמד היטב את ה־תיבות הקליטות שהרכיבו את ה־שירים השנה, יאמץ אותן לעצמו וירכיב מהן את המוסיקה.

התוצאה תהיה דומה לשירו ה־עם ההה! / שירה ממלא ליבי לעולם / עוד שטים עננים על בתי העיר / והים מלטף את החול / ועוד נשמע איך בלבבות פועם לו / זמר ישן ומחול...

השיניים
של המדינה

הרבה לפני האכזבה מן השיר הזוכה כבר היתה האכזבה על שלא התגלה אמן חדש ומבטיח. לא נשבה על הבמה כל רוח חדשה, שהיתה עשויה ליצור דברים אחרים, בעלי איכות גבוהה יותר. הרגשה זו ליוותה את המופע עד סופו.

סוגים שונים של מוסיקה נוצרים בארץ, אך הם אינם מגיעים ל־תחרות, משום שאינם תואמים את טעמם של הממונים על בחירת השירים, ולפי בחירתם השנה נוצר הרושם כי אלה אוהבים את ה־להקות הצבאיות. את סוג המוסיקה שלהקות אלה משמיעות ותו לא.

למרות הכל התגלו כמה הפ־תעות בתחרות. הפתעה אחת שייכת ליזהר כהן. מילבד ההפתעה ש־בעצם השתתפותו במופע בפעם השנייה, אחרי תקופה של שקט מוסיקלי, היתה הפתעה נעימה יותר: יערית בן־יעקב, בת ה־14, בתם של שימרית אור והעיתונאי ורדי („ורדי היפה") בן־יעקב, יפה־פיה אמיתית שליוותה את יזהר בנגינה על חליל. הנערה לבושה בבגדים לבנים, וזר על ראשה, סימלה את האור בשירו של כהן אל האור.

התלבושת היפה ביותר היתה זו שלבשו ששי קשת ולהקתו. מעצבי־האופנה שוקי לוי הכין עבור ה־חבורה בגדים התואמים למסר של השיר. הם שרו להימאליה, כשהם לבושים בבגדי־סקי מבריקים.

יובל כספי היה בין המעצבים שעבדו קשה לפני התחרות. הוא עיצב את התלבושות ללהקת קסם, ליואב שמר, שהופיע עם להקת חלום, ואת ביגדי־הקיטש המחרי־דים לצביקה פיק ומלוויו.

„לפני ששמענו את שאר השי־רים הרגשנו טוב," סיפרו עירית בולקא ומלי ברונשטיין, שיחד עם אהרון סייקס וצבי בומס ליוו את

תגלית

היוותה יערי בן־יעקב, שליוו תה את יזהר כהן בנגינה על חליל

זוהי האמת: כך קיבלו הדרוזים בגולן „מרצון" את התעודות

תעודת־זהות – או יריה ברגל!

אסור לצאת מהבית! אסור לצאת למירפסת! אסור לפתוח חלון! אסור להסיט וילון! אלה היו הקריאות שהופנו אל הדרוזים בכפרי רמת־הגולן. החיילים נסעו בג׳יפים והיו להם רמקולים, שבהם הוסבר לתושבים עד כמה חמור העוצר.

זו היתה ההקדמה למיבצע צבאי מתוכנן, אשר במיסגרתו ביקשו להפוך את הדרוזים לאזרחי מדינת ישראל, על־ידי חלוקת תעודות־זהות לכולם. עם הטלת העוצר, פשטו החיילים במחלקות בנות 30 חיילים על הכפרים ועברו בבתים כדי לאסוף את תעודות־הזהות הישנות, הצבאיות. אשה אחת, דרוזית־ישראלית שנישאה לדרוזי מרמת־הגולן, אמרה לחיילים שאין לה תעודה כזאת. החיילים הכו את בנה לפני שהשתכנעו כי היא דוברת אמת. אשה אחרת סיפרה שביקשה לשלוח את בתה, תינוקת בת ארבע לבית־החולים, והחיילים אמרו לה: „שתמות בתוך הבית."

ב־1 באפריל, אחרי שהסתיים השלב הראשון, התחיל השלב השני: חלוקת תעודות־הזהות החדשות. תחילה נבחרו בתיהם של המנהיגים. החיילים נכנסו לביתו של שייך סלמאן טאהר ואמרו לו: „הנה התעודה. תרצה או לא תרצה — אתה מקבל אותה." השייך השיב: „אני בן 70 וזהותי כבר ידועה לכולם. אינני רוצה בתעודה, קחו אותה." החיילים השאירו את התעודה ויצאו. השייך שלח אחריהם את בתו, שהחזירה את התעודה לחיילים. כך קיבל השייך את התעודה — וגם לא קיבל אותה.

היכו נשים וילדים

מן הרגע הראשון התחילו ההתנגשויות בין הצבא ובין התושבים שביקשו להחזיר את תעודות־הזהות. כמה מהתושבים נפצעו. אך הקרב האמיתי התחיל רק למחרת היום, ה־2 באפריל. בכפר מסעדה צעדו צעירי הכפר במאורגן אל בית־הספר, שהפך למרכז המימשל הצבאי. הם השליכו בחצר את תעודות־הזהות של כל תושבי הכפר. החיילים הסתערו עליהם והיכו אותם ב־אלות. כמה מהצעירים נגררו למיקלט בית־הספר, למעצר. שניים מהצעירים, שידיהם נשברו, נשלחו לבית־החולים בצפת.

במג׳ד־אל־שאמס התרחשה ההתנגשות העיקרית בשכונה המיזרחית של העיירה. התושבים, בני מישפחת איברהים, שיגרו את הנשים והילדים כדי שיחזירו את התעודות שקיבלו. בתחילה פעל הטכסיס. אך בשעה 11 בבוקר, לדברי התושבים, התחילו החיילים להכות את הנשים וה־ילדים. הגברים הדרוזים פרצו מהבתים — והחיילים פתחו באש. ארבעה מפצועי התקרית הזאת מאושפזים בבית־החולים רמב״ם בחיפה.

על אירועי שני הימים הראשונים של אפריל מספר אחד הפצועים, האיל איברהים בן ה־32, אב לשישה ילדים:

„הם מספרים שארבעת אלפים קיבלו תעודות־זהות? אבל כולם לקחו וזרקו אותן בכביש. השייך טאהר — חס־וחלילה, הוא לא לקח.

„חיים רעים היו לנו כאן. בלילה באים חיילים ודורכים על הגג. הבת שלי, בת ארבע, משתינה במיכנסיים גם ביום. בלילה היא צועקת מתוך שינה: החיילים באים!

„איך נפצעתי? הילדים יצאו החוצה להחזיר את תעודות־הזהות אחרי שזרקו לנו אותן בבתים. החיילים הרביצו לילדים וירו באוויר ובאדמה. באו הנשים להגן על הילדים ולהחזיר אותם, וירו על הנשים. אז יצאו הגברים עם מקלות וירו לי בכתף."

מחיר הסירוב

מן יריות החיילים נפצעו גם ילד בן 10, גבר בן 64 ואשה בת 32, כולם בני מישפחת איברהים. 12 אנשים נוספים נפצעו מחבטות. אחד מהם, גבר בן 70, נותח בבית־החולים רמב״ם.

תגובת דובר צה״ל: „הם כולם נפצעו קל. כאשר ניסו להפר את העוצר והיה חשש להתפרעות, ואחרי אזהרות, נורו יריות לרגליים. צריך לזכור שבתקריות נפצעו גם שישה מחיילי צה״ל."

הכניסה לעיתונאים נאסרה. דובר צה״ל אמר כי אין מניעה שעיתונאים ידברו עם התושבים הדרוזיים מחוץ לכפרים, ליד המחסומים. אך לשם מגיעים רק אותם דרוזים שהסכימו לקבל תעודות־זהות.

דרוזים שלא הסכימו לקבל תעודות־זהות ישראליות אפשר היה למצוא רק במקום אחד: בחדרי בית־החולים, אחרי ששילמו ביוקר רב את מחיר הסירוב להיות אזרחים ישראליים.

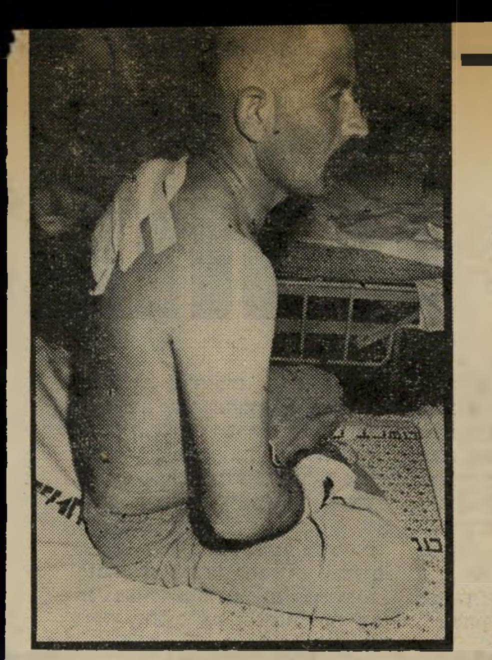

בכתף האיל איברהים (32) בבית־החולים. הוא נורה בכתפו כשרץ לעבר החיילים שהיכו קרוב שלו.

ביד נורה מוחמד סאלח איברהים (64), שיצא למירפסת ביתו כששמע את היריות. הוא נפגע גם בצידו, ונותח כשש שעות בבית־החולים רמב״ם.

כדור ברגל ספג כרים סאלח איברהים (10) תלמיד כיתה ה׳. הוא נורה ברגלו כאשר ביקש לאסוף את אחיו הצעירים יותר, שהוכו על־ידי החיילים ברחובות מג׳ד־אל־שאמס. 12 אנשים נוספים נפגעו מחבטות יבשות.

כדור בכף היד נאהי איברהים (32) נורתה כאשר ביקשה לבוא לעזרת אחיה. היא ספגה שני כדורים בכף ידה. הנשים נפגעו בגל השני, כשיצאו להגן על ילדיהן מפני מחלקי התעודות המזויינים.

gottex

את צריכה יותר מ"גוטקס" אחד הקיץ...

MIMOSA BA & MARIGOLD PAREO

PALMES BA

FIREBIRD PONCHO & PANTS

ROSEBUD BA

PALM BEACH BI & PALMES PANTS

BLUETTE BA
BLUE DANUBE SKIRT

MEDITERRANEAN BA & MARATHON LJ

gottex

אדמון • בן לם • טורנובס

ROLLING STONES BA

MACCABIA BA

ROCKY BA

CALEIDOSCOPE BA

INTERMEZZO BA

SOLVEIG BA & SARAH BERNHARDT COAT

אדרתון • בן לם • טורנובסקי

ספורט

כדורסל

ארל המזמר

ארל ויליאמס וג'ק צימרמן, האמריקאים גיבורי ישראל, התקשו להירדם בלילה שאחרי ההפסד בקלן. התבוסה שנחלה קבוצתם דחפה אותם לצאת במרץ מחודש לבלות ולרקוד, ואולי לשכוח לשעות מע־טות את הקלון. הם הסתערו ביחד עם עשרות ישראלים אחרים על הדיסקוטק אפרופו, בלב העיר, שבעליו הוא הכדורגלן־לשעבר של הפועל ראשון־לציון, רמי אלון.

הצטרפו אליהם להילולה מארזורטי, הרכז המצטיין של קאנטו, וצ'רלי קופק יפה־התואר.

חישוב הרווח. ארל, שהימר על נצ־חון בטוח למכבי, ביקש מראש את חברו, זמר הבלוז והנשמה השחור, רוי יאנג, אשר שהה בלונדון לרגל הופעות, לבוא ולחגוג את הנצחון. ארל לא ויתר על החגיגה למרות ההפסד. הוא הזעיק את הזמר בדחיפות, וביחד ערכו לפני כל הנוכחים הופעה משותפת על הבימה — ארל עזר לחברו במלאכה. החוגגים רוו הנאה למראה הכדורסלן הענק, שזימר כ־טוב ליבו ביין. הם מכירים אותו בדרך־כלל, כרציני ומאופק או בהתקפות הזעם שלו.

מיקי ברקוביץ, לעומתם, לא מצא זמן לריקודים. כל זמן שהותו בקלן עסק ב־חישוב הרווח שיעשה בארץ ממכירת מכונית ב־מ־וו 318, שרכש בגרמניה. אולסי פרי הקדיש את כל זמנו לחברתו הזוהרת, תמי בן־עמי, שאותה לא ראה כשבוע, בגלל עיסוקיה באירופה.

כדורגל

מאמן חסר זוהר

הרבה תיקוות תלו העונה בקבוצת מכבי תל־אביב. התיקוות התעצמו עם שובו של הכדורגלן הבינלאומי, אבי כהן. מנהלי ה־קבוצה קיוו ש"האנגלי", ביחד עם שחקני צמרת אחרים, יצליח לסחוף שוב אוהדים. אך הדבר לא סיפק את הנהלת הקבוצה. היא החליטה שקבוצה מפוארת זקוקה גם למאמן מפואר, ויעקב גרונדמן לא היה מספיק זוהר, לטעמם.

"מכבי תצא מזה". כאן התחילו ה־צרות. במהרה התחילו לשדר לגרונדמן, שהוא לא די גדול לקבוצה פייבוריטית כמו מכבי תל־אביב, והתחילו להאשים אותו בכישלונה. (אלא מה, קשה להאשים קבוצת שחקנים שלמה. קל יותר להאשים אדם אחד מאשר גדוד שלם.)

ליעקב גרונדמן היה ברור מלכתחילה שההנהלה כמעט שלא נותנת לו גיבוי. אך להתפטר מייד היה לו קשה. היה לו חוזה והוא חש שיש לו התחייבות מוסרית לקבו־צה. כך הלכה האווירה והעכירה, וגרמה להידרדרות הקבוצה. השחקנים דיברו אז על חוסר מוטיבציה קבוצתית, בלי לדעת את הסיבה האמיתית לכך, והתחילו להטיח האשמות שונות ומשונות. גרונדמן היה השעיר לעזאזל. לקראת סוף העונה גברו הלחצים, והמאמן נאלץ לעזוב.

האיש שהודח, למעשה, מאימון הקבוצה, מתרכז בימים אלה בעסקיו.

השבוע נאות גרונדמן להגיב על הפרשה.

ללא ריגשי כעס או טינה, אמר גרונד־מן: "לא חשבתי שזה יהיה כך, יש עוד זמן לסיום הליגה, ואין לי ספק שקבוצת מכבי תל־אביב תצא מזה. אך אני לא ממורמר. הם לא פחות טובים מהאחרים, הם עוד יגיעו למרכז הטבלה. אין לי שום תוכניות, יש לי הצעות, אך אני לא רוצה לענות עליהן. יש עוד זמן. צריך לדעת לבחור בהצעה הכי טובה. לא תמיד השם קובע.

"אבי כהן עזר רק בהתחלה. אחר־כך באה תפנית בקבוצה, שלא היתה קשורה בו."

כדורסלן ארל בדיסקוטק בקלן
בחברת המנצחים האיטלקים

נעיצת רומח

ספורט של כובשים

לא כל ספורט זוכה להיכלל כספורט מוכר ורישמי במיסגרת האולימפית העול־מית. כך הקאראטה, שלא נמצאו לו עדיין חוקים מדוייקים לניצחון מוגדר וסופי, וכך גם נעיצת־רומח, הנעשית תוך כדי דהירה שועטת על סוסים.

זה נשמע כמו לקוח מסיפורי התורה או המיתולוגיה היוונית. לאחרונה התגלה שגם בארץ יש כמה ישראלים העוסקים במלאכת נעיצת־הרומח בהתלהבות לא קטנה.

בדרום־אפריקה ענף ספורטיבי זה הוא פופולרי עד כדי קיום תחרויות פרטיות. ארבעה צעירים ישראלים נמרצים הגיעו לתחרויות אלה בעיקבות קשרים פרטיים. הם הוזמנו לדרום־אפריקה, ובשבוע זה הם נסעו לווסט באופורט שליד קייפטאון — על חשבונם של המארגנים המקומיים.

יקי שרף (28) מהרצליה מיהר להדגיש בצאתו את הארץ: "אין כל גושפנקה ממלכתית לנסיעתנו."

ההדגשה שהמישחקים הם פרטיים היתה חשובה ליקי וחבריו. דרום־אפריקה הגזעית, שאינה משתפת בנבחרות הלאומיות שלה שחקנים שחומי־עור, הוחרמה על־ידי הוועדה־האולימפית. מי שמתעלם מחרם בינלאומי זה ומגיע לתחרויות רישמיות, נכלל מייד ברשימה השחורה של הוועדה ואינו יכול יותר להשתתף ברוב אירועי הספורט הבינלאומיים.

ספורט לעשירים. ספורט נעיצת הרומח נולד בהודו, לפני כמה דורות, בעת מאבקם של הכובשים הבריטים נגד בני־הארץ. תוך כדי דהירה פראית על סוסיהם נהגו החיילים לנעוץ רומח בתוך יתדות־העץ של אוהלי היריבים, ולעקור אותם מתוך האדמה. בכך גרמו להתמוטטות מהי־רה וקלה של האוהלים.

היום הפך תרגיל מילחמתי זה לספורט ממוסד. תוקעים יתדות בקרקע לאורך מסלול, ותוך כדי דהירה על סוס עוקרים את היתדות מהקרקע — הכל במהירות ובדייקנות. מישקלו של הרומח כ־2.5 קילו־גרם בלבד, ואורכו 2.5 מטר. הוא עשוי עץ במבוק ואלומניום.

ארבעת הצעירים עוסקים מילדות ב־רכיבה על סוסים. מספורט זה הם הגיעו גם לרומח. לפני נסיעתם ידעו לספר שבארץ יש כ־50 נועצי רומחים, רובם קיבוצניקים — לא כל אחד הרי יכול להרשות לעצמו ספורט לעשירים זה.

כדורגלן אבי כהן
קשה להאשים גדוד

תחזית המאמן

השבוע חוזה את תוצאות מישחקי השבת זאב זלצר, מאמנה של מכבי פתח־תיקווה, אשר עלתה להתמודד בשלב רבע הגמר על גביע המדינה. את תוצאות מישחקה של מכבי פתח־תיקווה חוזה שימעון שנהר, מאמנה של הפועל באר־שבע.

מאמן זלצר

2 — 1. מכבי פתח־תקווה — הפועל תל־אביב: אני מהמר על הפועל תל־אביב, כי היא טובה יותר ונמצאת בתנופה. (תחזיתו של שמעון שנהר.)

1 — 2. בית"ר ירושלים — הפועל ראשל"צ: מסורת הגביע והביתיות תביא לירו־שלים את הנצחון.

X — 3. מכבי חיפה — הפועל יהוד: יהיה תיקו.

1 — 4. בירמינגהאם — לידס: בירמינגהאם תנצח כי היא טובה יותר. לידס מגלה העונה חולשה.

X — 5. ברייטון — ארסנל: ארסנל טובה יותר ושואפת לצמרת. מכיוון שה־מישחק יהיה בברייטון, יהיה תיקו.

X — 6. אברטון — מנצ'סטר־יונייטד: שתי הקבוצות טובות ומשופעות ב־שחקנים טובים. יהיה תיקו.

1 — 7. מנצ'סטר־סיטי — ליברפול: לי־ברפול טובה יותר, תשאף לשמור על מקומה הראשון בטבלה. אך מאחר שהמישחק ייערך במנצ'סטר, אני מהמר על נצחון ביתי.

1 — 8. מידלסבורו — נוטס־קאונטי: מי־דלסבורו נמצאת בתחתית וכנראה תרד מהליגה, לכן תעשה הכל כדי לנצח בשבת זו. אני מהמר עליה.

1 — 9. נוטינגהאם פ. — וולבס: נוטינג־האם טובה יותר. אני מהמר עליה.

1 — 10. סאות'האמפטון — אסטון וילה: זהו מיפגש בין שתי קבוצות צמרת בליגה האנגלית. משום שסאות' קבוצה ביתית מובהקת, אני מהמר עליה.

2 — 11. טוטנהאם — איפסוויץ': שתיהן בצמרת. מאחר שלטוטנהאם יש משי־מות נוספות בגביע האנגלי והאירופי, אני מהמר שאיפסוויץ תנצח, כי יש לה רק משימה אחת.

1 — 12. וסט־ברומיץ' — קובנטרי: שתי ה־קבוצות נאבקות בתחתית כדי שלא לרדת לליגה השניה. אני מהמר על וסט־ברומיץ.

X — 13. ווסט־האם — סוואנסי: למרות שסוואנסי בעמדה טובה יותר בטבלה בשל הביתיות, אני מהמר על תיקו.

המאמן נינו ברגיג הצליח בשבוע שעבר לנחש נכונה תוצאות של שיבעה מישחקים.

הורה סקנדל

(המשך מעמוד 45)

חרות מיקה בשן היפהפיה. מיקה, מנסה את כוחה בעיצוב־אופנה, יכננה את בגדי־הופעתו של יגאל שן ולהקתו. יגאל באמת לא היה קוק לתחרות. היא עלולה להזיק קאריירה שלו.

חמש הרווקות

שן מוכר כזמר בעל איכות ובעל מסלול מסויים. זהו סלול שונה לחלוטין ממסלולם ל זמרי האירוויזיונים השונים. ולם הוא לא נראה כסובל. בשן א חשב שיזכה במקום הראשון, דבריו הוא רצה לצאת בכבוד כל העסק.

חדרו היה החדר העליז ביותר. מנים רבים התכנסו בו וחיברו ירי־ניצחון למיקרה שיזכו.

בנות להקת סקססה, לעומת זאת, נעלו בחדרן והקפידו על דלת גורה. הן יצאו רק כדי לגשת בורסת הכרטיסים — הטלפון ה־יבורי, שדרכו קיבלו ידידי־אמנים ובני־מישפחותיהם הודעות ל כרטיסים למופע.

חמש הרווקות, שנראו ככלות שמלותיהן הלבנות, היו בין ה־אוכזבות העיקריות. היתה זו פעם האחרונה שבה ייצג אותן מרגנן, גברי מזור, שסיפר כי מחרת היום הוא מתחיל לעבוד ם להקת האחים והאחיות. החמי־ייה לא קצרה נקודות רבות. בכל עם שהתקבלו הודעות של שופ־ים, הן פרצו בקריאות־תדהמה. או נקודות קיבל שיר הן ולאו. להקה נמצאת בשפל המדרגה. די שנה מנסה אבשלום רובין הצעיד אותן למעלה, אולם ללא ל תועלת. גם הפעם שבו הביתה ידיים ריקות.

בדרכו להקלטה ברדיו נכנס אריק סיני לתיאטרון ירושלים, לצפות בעמיתיו למקצוע. „אני ל־כך שמח שאני מחוץ לעסק זה," סיפר, „כיף להסתכל מהצד, בל אני לא צריך תחרות כזו, אשום שזה לא הכיוון שלי." מבין ותם שנטלו חלק בתחרות היו בים צריכים לנהוג כפי שנהג יני. לא כל זמר ישראלי יכול להשתלב בשוק־הבידור האירופי, לא כל אחד מהם הוא בעל רפר־טואר העשוי להתאים לקהל האירו־י.

מיליון לירות לשיר

וד לפני התחרות רינוננו אמ־נים רבים על הדרכים הבלתי־כשירות לבחירת השירים. מפיק הערב, חנוך חסון, ושאר אנשי־הצוות שבחרו בשירים ספגו הערות רבות כל־כך שאנשים העובדים בתחום המוסיקה בחרו בשירים שאותם יבצעו בני־טיפוחיהם.

כימעט כל זמרי המופע ברנשים חלומות השתתפו בתחרות. עם בוחרי השירים נמנה גם אבינועם קורן, שתירגם את מילות שירי־ההצגה לעברית. שני שירים שהל־חין קובי אושרת התחרו בתחרות. שני לחנים משל אלדד שרים, ושלושה שירים משל שימרית אור התקבלו לתחרות.

השיר הזוכה אמור היה להיות שירה הרביעי של שימרית. הלחן היה מוכן, והוא הוגש לשימרית כדי שתכתוב לו מילים. אור כתבה שיר הורה, אולם בשל חילוקי־הדיעות בינה ובין חברת־התקליטים הד ארצי על דרך הפקת השיר היא גנזה את מילותיו.

טולדאנו אימץ את רעיון ההורה, ופנה ליורם טהר־לב כדי שזה יכתוב מילים לשיר, כשהרעיון המרכזי שלו יהיה הורה, כדי לש־מור על הגימיק העלוב.

תחרות הקדם־אירוויזיון שינתה פניה. שוב אין היא תחרות ייצו־גית. היא תחרות עיסקית. אלא שלשני הסוגים נחוצה בחירה קפ־דנית של שירים, כפי שלא היתה בתחרות זו, שנראתה כעין קרנבל בזעיר־אנפין, בשל מיגוון־הצבעים בה. קרנבל בעל איכות מוסיקלית ירודה ביותר.

האמנים השקיעו כסף רב כדי להפיק את שיריהם. הקלטת שני שירים באולפן עולה לפחות 500 אלף לירות. הבגדים עולים הון תועפות וכל זמר שהופיע עם להקה מימן גם כוריאוגרף. המחיר הממוצע שעלה לזמר כזה נע בין מיליון למיליון וחצי לירות.

הוצאה שכזו מצריכה הופעה על אותה רמה, אולם למרבה הפלא איפיין את התחרות יחס הפוך. ההוצאה מירבית, התוצאה שואפת לאפס.

בסתר ליבו קיווה כל אחד מן המשתתפים לזכות בתחרות, ש־אמורה היתה להיות יוקרתית. רבים מהם תיכננו מסיבות, ואף הודיעו על כך לחבריהם.

צביקה פיק תיכנן מסיבה במלון הילטון בירושלים. שימרית אור הבטיחה מסיבה, אחרי הזכייה שהיתה כמעט ודאית עבורה, בשל העובדה ששלושה שירים מפרי עטה נכללו בתחרות, ואילו חברי להקת הכל עובר חביבי, שכתבו את שירו של פיק, הזמינו למסיבה תל־אביבית במיסעדה של הזמר־לשעבר, מוטי פליישר.

סנדלים תנ"כיים

אך יש מן המתכננים לא זכה להגשים את תיקוותו. כל השי־רים היו בעלי מכנה משותף — איכות גרועה. ומביניהם נבחר אחד שהיה הגרוע מכולם. ההורה הסינ־תטית של אבי טולדאנו, יורם טהר־לב וננסי ברנדיס תייצג את ישראל לעיני העולם ותציג לפניו את דעת הישראלים על מוסיקה טובה ועל הופעה יוקרתית.

ספק רב אם שיר אחד מבין אותם שהושמעו היה מעורר הת־פעלות באירופה, אך סיסמות ארץ־ישראליות, קיטשיות, העובדות טוב על אוהבי יורם טהר־לב, לא יספקו את האירופים. סיסמות אלה רוכשים מעריצי טהר־לב בחנויות־הספרים, ואז הן גם מעוררות התייחסות שו־נה. אין להן מקום בתחרות ה־אירוויזיון. הסנדלים התנ"כיים ו־הריקוד דמוי־ההורה רק יעזרו ל־הגברת הסלידה מן הטעם הישראלי במוסיקה, ומן הידע של הקהל כאן לגבי איכות מוסיקלית.

הנקודה המרגיזה ביותר בכל פרשת האירוויזיון היא שקיימים בארץ יוצרים מעניינים. קיימת מוסיקה אחרת. מוסיקה בעלת מסר ובעלת איכות גבוהה, אולם יצירות אלה אינן מזכירות במאומה את הלהקות הצבאיות ואת שירי ארץ־ישראל הישנה והטובה, ואין להן כל סיכוי להגיע לתחרות זו, הן בשל המחסומים שמציבים ליוצרים בארץ, הן בשל אפסיות הסיכוי של אמן לא ידוע, שאינו בעל אמצעים רבים להתקדם ולנסות לעשות קאריירה בינלאומית, כזו שתייצג את ישראל בכבוד לעיני העולם כולו.

בתום התחרות התבדחו ליצני ישראל ואמרו כי רשות השידור הורתה לשופטים להעניק את ה־ניקוד הגבוה לשיר הגרוע ביותר, כדי שישראל לא תנצח באירוויז־יון. עריכת תחרות זו בארץ תעלה בכסף רב, וההפסד יבטיח חיסכון ניכר בכסף.

טיבי זכרוני

„אני רוצה להקדיש את חיי למילחמה בפשע!" אמרה שולי שלי, שנרצחה בידי כנופיית הסמים

האם היתה שלי שוטרת סמויה?

האם היתה שולמית („שולי") שלי סוכנת סמוייה של ה־מישטרה?

לפי הגירסה הרישמית של ה־מישטרה, נרצחה שלי על רקע היותה חברה ברשת של הברחת סמים, שבראשה עמד שמעיה אנ־ג'ל. אולם ישנם כמה סימנים, היכולים להצביע על כך שתברותה של שלי בכנופיית־הסמים היתה רק מסווה, שבמיסגרתו צברה ו־מסרה מידע רב־ערך למישטרה. זהו גם הסבר סביר לנסיבות הירצחה.

כאשר נעצרה לפני שנה, בנמל־התעופה בן־גוריון, בלדרית־הס־מים חגית ולדמן, כשבאמתחתה יותר מקילוגרם של הרואין נקי, היה למישטרה מידע מוקדם על בוא הסם ארצה. מידע זה יכלו למסור רק שולי שלי, או חברה, מישל נחמיאס, שלטענת המישטרה היו החוליה המקשרת בין ולדמן ואנג'ל. עיקבותיהם של השניים נעלמו זמן קצר אחרי התפיסה. האם נרצחו בשל החשד שאחד מהם מסר את המידע למישטרה?

להקדיש החיים למילחמה בפשע

קיימים סימנים נוספים לכך ששולי שלי (26) השתייכה ליחידה הסמוייה של המישטרה.

ילדותה של שלי עברה עליה ברחוב מנוחה ביפו, איזור השורץ סוחרי־סמים ועבריינים אחרים. כבר בילדותה פיתחה שינאה עזה לאנשי העולם התחתון, שהפכו את חיי התושבים בסביבה לסיוט מת־משך.

בתקופת נעוריה נמנעה שולי מלהתרועע עם בני־שכונתה. היא קנתה לה חברים בצפון תל־אביב וסביבתה. כאשר היו חברים אלה מבקרים בביתה, היתה מצביעה בבוז על העבריינים שבשכונתה, ומדגישה כי אינה רוצה בכל קשר עימם. היא הירבתה להביע את סלידתה העזה מן הסמים, שבהם נמנעה לחלוטין מלגעת, ואף יעצה לחבריה ללכת בדרכה.

כאשר התבגרה, חל בה לפתע שינוי ניכר, שאפילו בני־מיש־פחתה לא מצאו לו הסבר. היא החלה מפתחת קשרים עם העבר־יינים שבשכונתה, יצאה עימם לבילויים ואט־אט גם הפכה אשת־סודם בעיסקי־הסמים. ההסבר ל־מיפנה קוטבי בולט זה בחייה עשוי להיות מישחק כפול.

„אני רוצה להקדיש את חיי למילחמה בפשע," סיפרה שלי לא פעם לחבריה מצפון תל־אביב, „גדלתי בסביבה של עבריינים, ואני יודעת איזה נזק הם גורמים לחברה ולעצמם."

מאוחר יותר ניתקה שולי את מרבית קשריה עם חבריה מהצפון, ובילתה את זמנה במחיצת העבר־

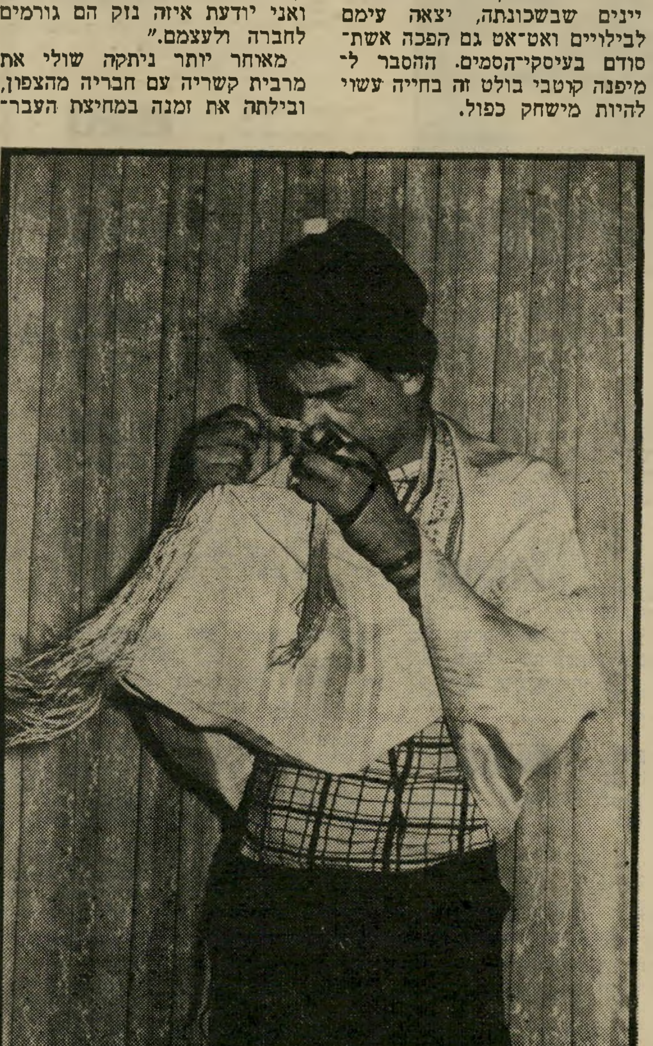

שמעיה אנג'ל מתפלל
ההשגחה העליונה תדאג

יינים. האם קיימה את הבטחתה, והקריבה את חייה למען חברה טובה יותר?

שולי הגיעה לקירבת שמעיה אנג'ל דרך חברה, מישל נחמיאס, שאף הוא תושב יפו. נחמיאס, המקורב לאנג'ל, ביקש לשאת את שולי. אולם היא דחתה את נישואיהם שוב ושוב, בטענה שאביה מתנגד לכך. בני־הזוג הירבו להתרועע עם אנג'ל, ולפי החומר שבידי המישטרה גייסו את חגית ולדמן, שאף היא הסתובבה בחוגי העולם התחתון, כדי שתשמש כבלדרית. השאלה שנשארה סתומה היא מי העביר למישטרה את המידע על הסם שהביאה ולדמן ארצה.

„שמעיה לא יפול לבד!"

החשוד הראשי בפרשה, שמעיה אנג'ל בן ה־30, מי שהוגדר בעבר על־ידי המישטרה כפושע מס' 1 בישראל, נמצא

„יש לנו חומר שהוא פצצה," התבטא אחד מאנשי הצח"ם. „כאשר תסתיים החקירה והדברים יתבהרו, יזדעזעו אמות־הסיפים של העולם התחתון. שמעיה לא יפול לבד. יפלו איתו עוד רבים אחרים."

כיום סבורה המישטרה, על־פי המידע שנצבר בתיק־החקירה, כי העבריין הידוע עמוס מסיקה מכפר־שלם בתל־אביב היה שותפו של אנג'ל בהפעלת רשת נרחבת להברחת הרואין ארצה ולהפצתו במרכזי מימכר־הסמים. לרשת זו השתייכו גם שלי ונחמיאס.

דממת חקירה מוחלטת

תקופת־מה לפני מעצרה של ולדמן הגיעה ארצה כמות גדולה של הרואין, שלא נתפסה. כמות זו היתה מיועדת ברובה הגדול, על־פי המידע שהצטבר במישטרה, למסיקה, שסיים לפני שנה וחצי בלבד ריצוי עונש מאסר על סחר בהרואין. משום־מה לא

שרה אנג'ל
גירושין — ונישואין מחדש כעבור יומיים

בשנים האחרונות על כוונת המישטרה, שעשתה כל מה שביכולתה כדי להחזירו לבית־הסוהר, משם השתחרר לפני שלוש שנים. מעצריו החוזרים ונשנים כחשוד ברציחות ובפשעים חמורים אחרים, הצלחתו המדהימה „להתחלק" בכל פעם מחדש מרשימה ארוכה ומעוררת־חלחלה זו של תיקים, סיפור עלייתו המסחררת והמעמד ללא־עוררין שכבש לעצמו בצמרת העולם התחתון, הסיקור הנרחב שבו זכתה הקאריירה שלו באמצעי־התיקשורת הכתובים והאלקטרוניים כאחד — כל אלה הפכו זה מכבר את שמו לאגדה. שרשרת הכישלונות של המישטרה, שלא הצליחה להוכיח, ולו פעם אחת, את טענתה כי אנג'ל הוא רוצח מסוכן וחסר־רחמים, הפכה את החקירה נגדו לאתגר, אשר בו תלויה במידה רבה יוקרתה של המישטרה כולה.

הפעם בטוחים החוקרים כי הצליחו לשים את ידיהם על אנג'ל סופית. הם משוכנעים כי יצליחו להוכיח לא רק שהוא עומד מאחרי רציחתם של שלי ונחמיאס, אלא גם להוכיח חלק ניכר מקופת־השרצים שכבר יוחסה לו בעבר. עם התקדמות החקירה מתכוונת המישטרה לבצע מעצרים נרחבים נוספים בקרב בדוקאים ועבריינים ידועים, שאותם היא מקשרת לפרשות השונות המיוחסות לאנג'ל.

הגיע משלוח זה ליעדו. על רקע זה נוצר סיכסוך בין ראשי הרשת. המישטרה ניצלה את המחלוקת בדרכים מתוחכמות לצבירת מידע רב נוסף. ריב נעלם זה הוא שנתן, כפי הנראה, את הזינוק להתפתחות החקירה.

לפרשה זו מתקשר גם מותו של בנימין מסיקה, אחיו של עמוס, שנורה ביום השני השבוע מאקדח, סמוך לביתו בכפר־שלם. למרות שפורסם כי נחקרת האפשרות שבנימין התאבד, מופנה כיוון החקירה העיקרי לחשד שנרצח על־ידי אנשיו של אנג'ל, במטרה לסייע בידי מנהיגם העצור. על־פי החומר שבידיהם סבורים החוקרים שמטרת הרצח היתה להתנקם ולהזהיר את מסיקה.

היעלמותם של שלי ונחמיאס לא טירפדה את החקירה. היא גרמה רק לשינוי בטקטיקה. במשך שנה שלמה פעל צוות־החקירה־המיוחד (צח"ם), בראשותו של המפקח מרדכי ליבר ממדור התישאול ביחידה המרכזית, תוך שמירה על דממת־חקירה מוחלטת. לא בוצעו מעצרים, לא הוצעו עיסקות תמורת מידע והחשוב מכל — לא היו הדלפות.

במשך שנה זו הוצמד לאנג'ל מעקב סמוי צמוד, שהתחקה על עיקבותיו במשך 24 שעות ביממה. בכל הדירות שבהן התגורר צותתו לטלפון. כפי הנראה הצליחה המישטרה להביא לקירבתו אנשים נוספים מן היחידה הסמוייה, והם שסיפקו את חומר־הראיות האחרון, שבעיקבותיו בוצעו המעצרים. החומר החשוב ביותר שבידי המישטרה נאסר לפירסום על־פי צו של בית־המישפט, שהומצא לכל מערכות העיתונים.

מי שתרם רבות לקידום החקירה הוא המפקד החדש של מישטרת־מחוז־תל־אביב, ניצב אברהם תורגמן. הוא נתן למדור התישאול את הגיבוי בתקציב ובאמצעים, ואף התערב אישית במהלך העניינים. אנשי־הצח"ם עצמם הקדישו ימים ולילות למטרה שהציבו לעצמם: להכניס את שמעיה אנג'ל לבית־הסוהר.

מבין העצורים האחרים בפרשה בולטת אשתו של שמעיה, שרה („שמוליק") אנג'ל, שלה מייחסת המישטרה מעורבות ברצח ובעיסקי הסמים. מעצרה הוארך ב־15 ימים. שמוליק נעצרה בעבר בכמה פרשות שבהם היה מעורב בעלה. הפעולות החוזרות ונשנות של המישטרה, לחץ החקירות, חיי הנדודים מדירה לדירה וחוסר־השקט הנובע מחיים במחיצתו של עבריין שהמישטרה נמצאת כל העת בעיקבותיו, גרמו לקרע בחיי־המישפחה. לפני כמה חודשים התגרשו בני־הזוג, אולם כעבור יומיים התפייסו, חזרו לרבנות ונישאו מחדש.

הפשע וההשגחה העליונה

לבית־המישפט הובאה קבוצה גדולה של חשודים, שנעצרו כולם ל־15 ימים. בבקשת־המעצר ציינה המישטרה באופן סתמי, כי הם חשודים במעורבות בביצוע הרצח הכפול של שלי ונחמיאס. בין העצורים נמצא ישראל ישורון בן ה־30 מחולון, שכבר נעצר לפני שנה בקשר למעורבות בכנופיית־הסמים, ושוחרר מחוסר־הוכחות.

בהחלטתו להארכת מעצרם של החשודים השונים קבע השופט דויד בר־אופיר: „התגלתה מסכת חמורה ביותר של עבירות, אשר על־פי הדברים בוצעה על־ידי חבורה מאורגנת, שכל אחד מיחידיה מילא תפקיד מסויים כלשהו."

שמעיה אנג'ל עצמו הובא לבית־המישפט בנפרד, תחת מישמר כבד, שאחד מאנשיו היה מצוייד בעוזי. אנג'ל, הנוהג להתפלל מדי בוקר והמאמין בהשגחה העליונה, הפגין בבית־המישפט את ביטחונו כי גם הפעם אין זה אלא מעצר־שווא. לפחות כלפי חוץ הוא נראה מעודד ורגוע. בעת שנעצר בידי המישטרה, הטיל מטבע ואמר „פלי"*. כאשר הבחין שהמטבע נפל כשצד העץ דווקא למעלה, העיר בבדיחות־הדעת: „אוי, יהיו צרות!"

בעת הדיון על הארכת המעצר לא היתה לפרקליטו של אנג'ל, עורך־הדין סמי יונה, המייצג את מרבית החשודים בפרשה, עבודה רבה. נציג המישטרה, המפקח אבי בללי מצוות־החקירה־המיוחד, ענה על מרבית שאלותיו ב„אין תגובה". כך ענה גם על השאלה אם נמצאו הגופות של שלי ונחמיאס. לבסוף התייאש הסניגור והפסיק את החקירה.

* המילה „פלי" היא קיצור המילה „פלסטיין" (פלסטין באנגלית), זכר מתקופת־המנדט, שבה הופיע שם זה על צד אחד של המטבע, ואילו עץ על הצד השני.

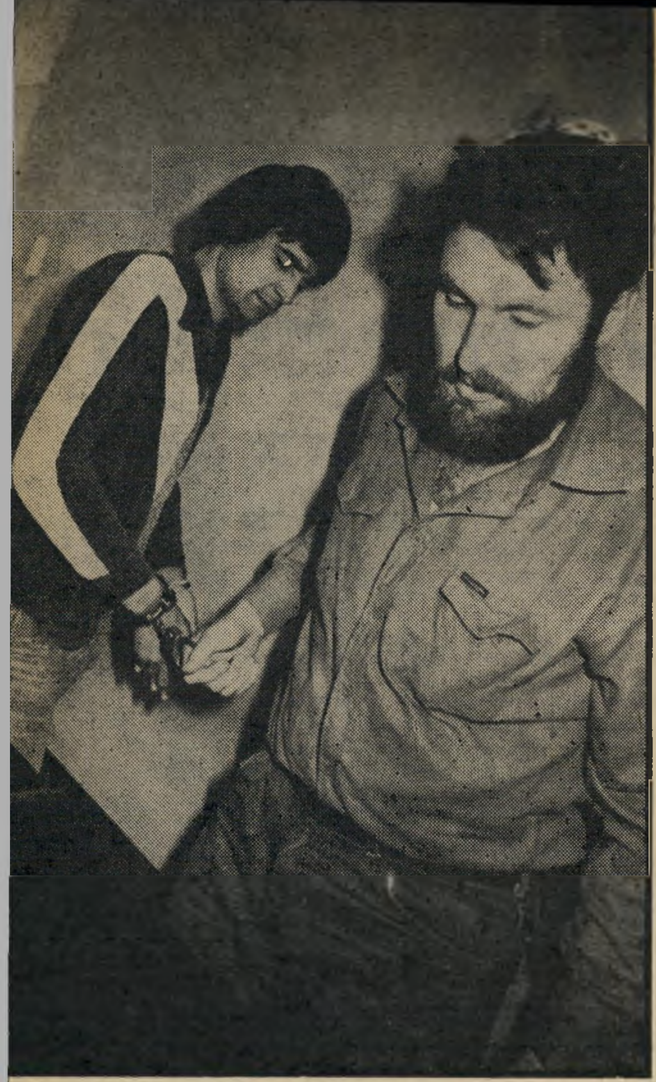

חשוד אנג'ל באזיקים (מימין: שוטר־ליווי חמוש ב„עוזי")
„הפעם הוא אכל אותה!"

„אי מסירת פרטים מדוייקים לגבי הרצח מונעת מן החשודים את האפשרות להגן על עצמם," טען עורך־הדין יונה. „כיצד יכול אדם להוכיח את חפותו, אם המישטרה מסרבת למסור לו אפילו את מועד ביצוע העבירה שבה הוא חשוד? כיצד יוכל להביא אליבי, אם אינו יודע מתי בכלל בוצעה העבירה?" אולם השופט, שעיין בחומר החסוי שבידי המישטרה, סירב לקבל נימוק זה, והאריך את מעצרם של החשודים.

סיוטי לילה לקצינים

המישטרה מחזיקה את אנג'ל בבידוד גמור ותחת שמירה קפדנית. מקום־מעצרו נשמר בסודיות. העובדה שהוא עצמו משתמש בהרואין, שממנו הוא נוהג „להריח" כארבע מנות של חצי גרם בכל יום, מקשה עליו. בעייתו זו מתחזקת לאור העובדה שהמישטרה אינה נחפזת לספק לו כדורי אדולן, כנהוג במיקרים כאלה.

אך שמעיה אינו טיפוס שנשבר. אמנם אין לו סבלנות לקרוא את הספרים הרבים שהוכנסו אליו, אך תחת זאת הוא מרבה להתקלח במים קרים כקרח, ולהסתובב הלוך ושוב בתאו. והחשוב מכל: הוא אינו אומר לחוקריו דבר מלבד ה„אני חף־מפשע!" הנצחי שלו.

מאידך גיסא משוכנעת המישטרה כי היא אינה זקוקה להודאתו של שמעיה כדי להפלילו. „הפעם הוא אכל אותה!" אמר קצין־מישטרה, המעורב בחקירה, „הוא יכול להמשיך לצעוק שהוא חף־מפשע, אבל ההוכחות נמצאות אצלנו בתיק."

אם תנצח הפעם המישטרה במילחמתה ב„פושע מס' 1", תהיה זו הצלחה מרשימה, שתיזקף לזכות היחידה המרכזית בתל־אביב. אך אם תפסיד המישטרה גם בקרב זה, ישחק אנג'ל במשך זמן רב, תפקיד ראשי בסיוטי הלילה של קציניה ומפקדיה.

יוסי היימן

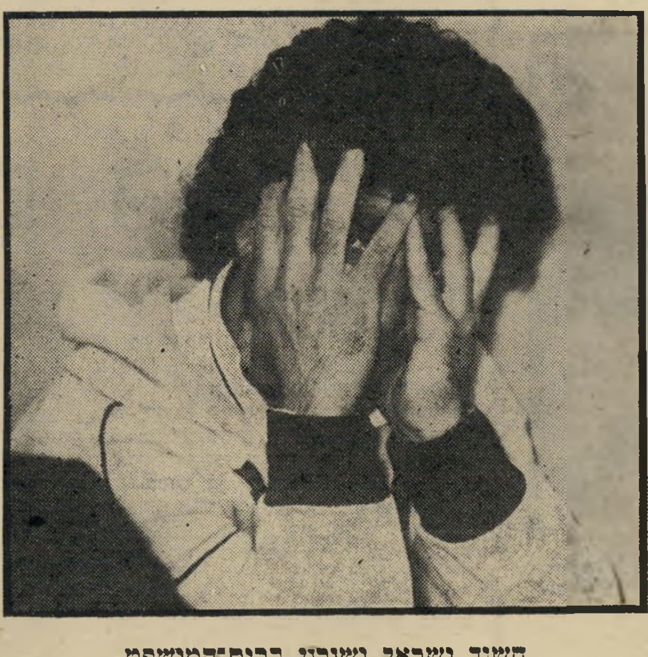

חשוד ישראל ישורון בבית־המישפט
המידע נאסר לפירסום

הפרקליט ואשת הלקוח

סוזן סעד
טיול ללונדון

היו זמנים שבהם ניצב עורך־הדין גדעון גולד מן העבר השני של המיתרס.

רק לפני כמה חודשים הוא ייצג בבית־המישפט את מרדוך סעד, האיש שירה בראשה של אשתו סוזן, והחטיא (העולם הזה 2312).

באותו מישפט שנערך בחיפה, הציג הפרקליט את העדה — אשת הנאשם — כדמות מפתה ומושחתת, אשר במעשיה הרעים גרמה לכך שבעלה יירה בה.

סוזן כעסה מאוד על גדעון גולד, ואת זה בדיוק באה לומר לו במישרדו. הפרקליט הסביר לה שחוק זה חוק, ועבודה זו עבודה, אך כפיצוי הזמין אותה לטייל איתו בתל־אביב.

מאז טיילו השניים הרבה, ובכל מיני מקומות, וגדעון גולד סעד את סוזן סעד בימיה הקשים.

סוזן האנגליה, שהיתה פעם מנהלת־הימורים במועדון הלונדוני גולדן נוגט, חדלה לפתע למצוא עניין בטיולים המשותפים האלה עם הפרקליט, ויום אחד, בלי הודעה מוקדמת, קמה ונסעה ללונדון.

כעת מתהלך גולד בין מכריו ומקונן:

גידעון גולד
טיול לתל־אביב

„למה היא עשתה לי את זה? הרי הייתי כל־כך טוב אליה!"

גברים או נשים?

חנוך רייכלסון הוא דייל לעת מצוא, סטודנט מן המניין ודוגמן שלאחרונה נראה הרבה על המסלול. אך ברגע שהוא יורד ממנו, הוא נצמד לבלונדית חמורה בת 21, העונה לשם לימור רמר.

הרומן ניצת במיכללת שנקר, שבה לומדים שניהם, לפני יותר מחודשיים וחצי. היום, כפי שמספר חנוך, הוא כבר רציני ביותר. מה זה רציני? „רציני, זה שחושבים מחשבות רציניות על העתיד." איך זה מסתדר עם העובדה שרואים אותו מדי

חנוך רייכלסון
דייל לעת מצוא

פעם בבארים, בפאבים ובמקומות מיפגש של אוהבי־גברים? תשובתו פשוטה מאוד: „זכותי לשתות בירה איפה שאני רוצה."

והאמהות, מה הן אומרות? „אמי מרוצה, ואמה אף יותר — היא כל־כך אוהבת אותי, שלפעמים אני לא יודע אם אני מנהל רומן עם לימור או עם האמא שלה."

האהבה השקטה של צבי סלטון

קריין הרדיו והטלוויזיה צבי סלטון מנהל, בדרך־כלל, אהבות שקטות, ואינו מתלהב מכך שכותבים עליהן בעיתונים. הוא, מה שנקרא, בחור רציני.

אולם האהבה האחרונה של סלטון, תהיה שקטה ככל שתהיה, מתנהלת על מים סוערים. סלטון, שפרש מתפקידו כקריין־רצף בטלוויזיה ומתרכז בעיקר בעבודתו כקריין־רדיו, ואף סיים את עבודת הדוקטוראט שלו בפיסיקה, התאהב בוורדה.

העובדה שבתחילת הרומן היתה ורדה אשה נשואה כדת וכדין, הפריעה אמנם לסלטון, הידוע כבחור שומר מוסר. אולם האהבה גברה לבסוף גם על בעיות המוסר, גם על כל המכשולים האחרים. השניים נראים היום צמודים ומאושרים בכל מקום, משום שוורדה פתחה בהליכי־גירושין מבעלה, ועומדת לקבל בקרוב את הגט המיוחל.

אני מאחלת לו, לבחור, מזל טוב מכל הלב, מה גם שרק לאחרונה החלים מתאונת־דרכים, שבה היה מעורב. חוץ מזה, תסכימו

צבי סלטון
לקראת גיל ה־40

איתי, הגיע הזמן שצעיר נצחי, המתקרב לגיל 40, ייפטר מסטאטוס הרווק המבוקש.

זה שנשארו בירושלים כמה לבבות שבורים בגלל הרומן בין צבי סלטון וורדה נצר, זו כבר בעיה אחרת, אך גם להם יימצא, בוודאי, מזור.

ההריון של שלומית אמיר

הסיפור הכי־שמח של השבוע הוא הסיפור של שלומית אמיר, דוגמנית־הצמרת שבאה לתל־אביב מהעיירה הדרומית נתיבות, ושל בעלה, צלם־האופנה מפאריס מישל טסייה.

שלומית ומישל נחשבים בעולם האופנה והדוגמניות כזוג מושלם ומאושר. רק עננה אחת העיבה על שמי־אושרם: מזה תקופה ארוכה מנסה שלומית להיכנס להריון, אך ללא הצלחה. לפני כמה חודשים חזרו בני־הזוג אמיר־טסייה מפאריס, והשתלבו כאן מצויין בעולם־האופנה — שלומית כדוגמנית, מישל כצלם. היא הופיעה בכל תצוגות־האופנה, והיתה כוכב בשבוע־האופנה הישראלי. אך למרות ההצלחה ולמרות הזרועות הפתוחות שבהן התקבלה בארץ, רצתה שלומית רק בדבר אחד — בן מישפחה נוסף.

בימים אלה נודע לי כי החלום הפך סוף־סוף למציאות. שלומית אישרה באוזניי כי היא בהריון, וכי היא מאושרת־מאושרת־מאושרת־מאושרת.

שלומית אמיר
אחרי נסיונות אין־ספור

הדרום הפרוע

הסיפור התרחש בעיירת־פיתוח דרומית: גיבוריו הם שני שוטרים, המשרתים באותה תחנת־מישטרה. הם זנחו את נשותיהם החוקיות והילדים לטובת האהבה האסורה.

הראשון זנח את אשתו כשהיתה בהריון מתקדם, לטובת פרוצה מקומית, אם לילדים, הטוענת כי חזרה למוטב.

הדבר אינו מפריע לשוטר, אשר מופיע מדי פעם בבית, מוציא מערכת סטריאו יקרה, ולעיתים מפליא את מכותיו באשתו, שהעזה לדבר סרה בצרתה, להתנכר לתינוקת ולגדולה.

אשתו מתפרנסת מקיצבת סעד. כשהגיעו מים עד נפש והתלוננה במישטרה, השיבו לה, כי אינם מתערבים בחייו הפרטיים של השוטר. האשה עצמה גוזרת על עצמה שתיקה, לא משמיצה, שומרת לו אמונים, אוהבת אותו, ומאמינה כי הוא עוד ישוב אליה.

בניגוד לתגובה הסבילה של האשה החוקית, הודיע הסרסור, היושב בבית־הסוהר, שלא ישלים בשום אופן עם מצב העניינים.

הגיבור השני גר במושב סמוך לעיירה. הוא אמנם חי עם אשה בעלת מיקצוע מכובד יותר, אך הסתבך בפרשת חטיפת שני ילדיו, שאותה ביצע יחד עם אהובתו. הילדים הוחזרו לאמם, הגרה בבית מוזנח במושב ליד הורי בעלה, התומכים בה. היא טוענת: „לעולם לא יקבל ממני גט."

מה קורה להם שם, לשוטרים בדרום הפרוע?

תל־אביב
גבעת אביבים
דירות יוקרה 5 חדרים
ופנטהאוזים מיוחדים

רמת חן:
דירות רווחה 3 חדרים
(דירה + גג)

פתח תקוה
גני רסקו
דירות רווחה
3, $3\frac{1}{2}$, 4 חדרים

חולון
שכונת בן גוריון
דירות רווחה
3 חדרים - לזכאים

הוד השרון
דירות יוקרה
4, $4\frac{1}{2}$ + סטודיו
ופנטהאוז

באר יעקב
דירות רווחה 3, 4 חדרים

חיפה
גבעת הרקפות:
דירות רווחה $4\frac{1}{2}$ חדרים

נווה שאנן
דירות רווחה 3 חדרים

קרית מוצקין
לב הקריות
דירות רווחה
$3\frac{1}{2}$, 4, $4\frac{1}{2}$, חדרים

מוצקין צפון
דירות רווחה,
$3\frac{1}{2}$ חדרים

קרית־ים
דירות רווחה, $3\frac{1}{2}$,
ו־4 חדרים

עכו
קוטג'ים,
$4\frac{1}{2}$ חדרים
דירות רווחה,
$3\frac{1}{2}$ ו־4 חדרים

ירושלים
מבשרת ציון
קוטג'ים 5 חדרים. דירות
רווחה, 3, $3\frac{1}{2}$ ו־4 חדרים

נוה גרנות
דירות יוקרה, 4 חדרים

רמות
דירות חד מפלסיות,
וקוטג'ים 4, 5 חדרים

גילה:
דירות 2, 3, 4 חדרים

באר־שבע
רח' שאול המלך
קוטג'ים, יחידות "פטיו"
ודירות רווחה 3 חדרים

שכונה י"א
דירות רווחה
3, 4, חדרים

עומר
ווילות דו־מפלסיות,
קוטג' ווילה
עם גג רעפים
ובית גדל.

נתיבות ואופקים
דירות 3, 4 חדרים

הקניה הטובה ביותר 1982

1982

מידע נוסף:
"רסקו" תל־אביב
רח' הר־סיני 1
טל. 627811, 5־627823

"רסקו" חיפה
רח' הרצל 1
טל. 04־668161

"רסקו" ירושלים
רח' שמאי 8
טל. 02־224421

"רסקו" באר־שבע

לישראל יש מועמד בטוח בהתמודדות על המקום הראשון בדרוג הבינלאומי.

נעלי הספורט של "גלי".

פרסום מליניק

"כשאתה משחק עם שחקני טניס הטובים בעולם, אתה לומד להכיר גם את הנעלים הטובות בעולם, וכשראיתי את נעלי הספורט של "גלי", אמרתי לעצמי שלישראל יש נעלי ספורט שבהן יצרני הנעלים הגדולים בעולם יכולים להתגאות.
ברור שהדבר החשוב ביותר לשחקן טניס הוא הכושר האישי, אבל נעלי ספורט ברמה בינלאומית כמו "גלי" בהחלט מסייעות להגיע לתוצאות טובות יותר."

ג'ימי קונורס
ארה"ב

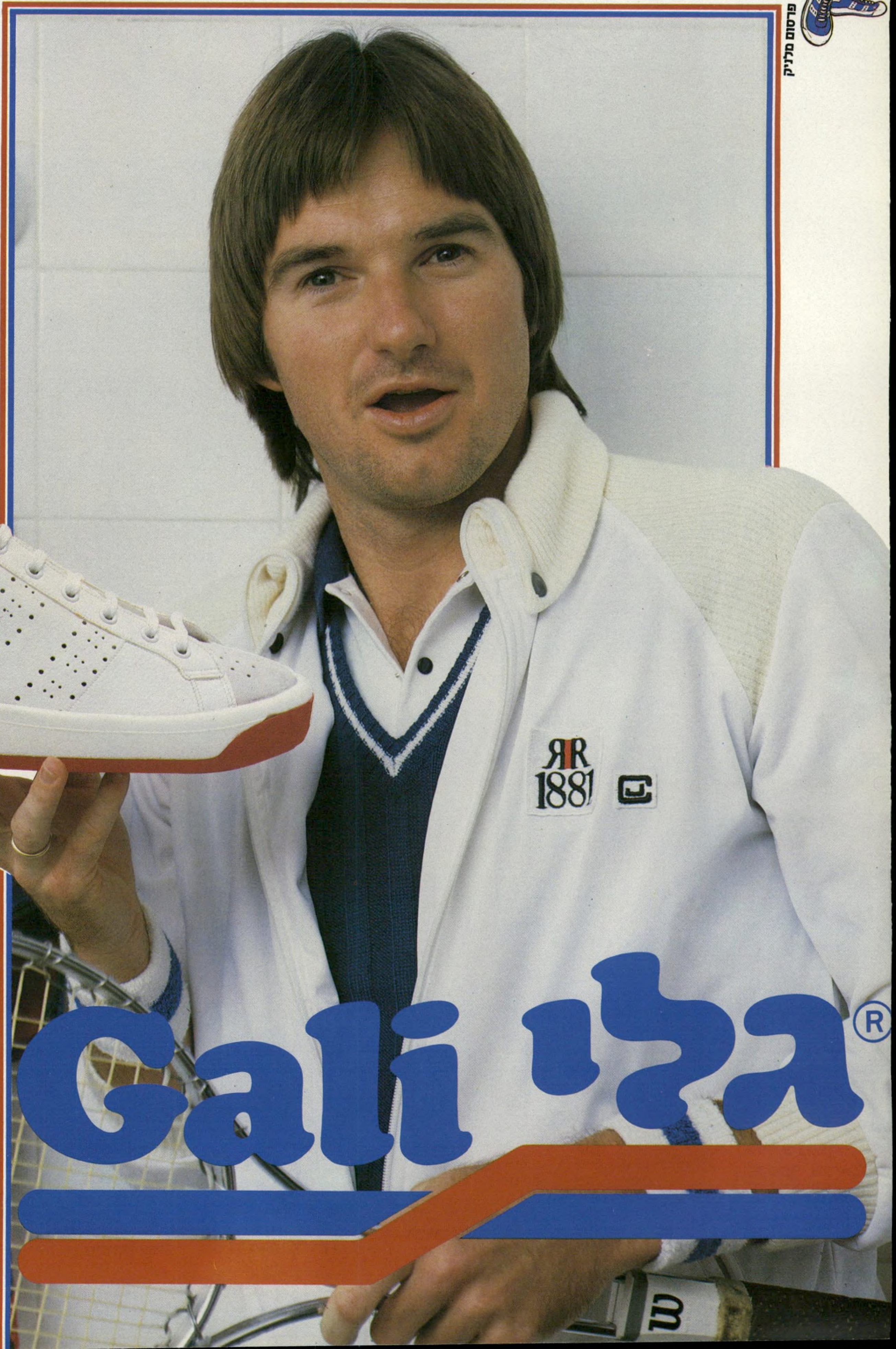

במדינה

ישראלים בחו״ל

עיקר החדשות

הרב דרוקמן מסביר לאמריקאים את מדיניות הממשלה.

הליכוד החליט לערוך „מיתקפת הסברה" בארצות־הברית. מיספר טלפון מיוחד הוקצב למטרה זו בניו־יורק: 212—9869669. מי שמ־צלצל למיספר זה זוכה למהדורת־חדשות מוקלטת מתוך מיבחר שי־דורי קול ישראל באנגלית, באותו שבוע.

מהדורת החדשות של השבוע שבו המטיר ראש־הממשלה מנחם בגין קולות, רעמים וברקים על מתנחלי סיני, כללה:

ראיון עם הרב של ימית, שדיבר נגד הנסיגה; ראיון עם מתנחל שהסביר מדוע הוא יתנגד בכוח לחיילים שיבואו לפנות אותו; ראיון עם הרב דרוקמן שהסביר מדוע אין חובה למלא כל פקודה ועל כל פנים כדאי לחייל לבקש העברה לתפקיד אחר; ראיון עם אליהו בן־אלישר, יו״ר ועדת־החוץ־והביט־חון שהסביר מדוע המצרים יצננו היטב את יחסיהם עם ישראל אחרי הפינוי וראיון עם השר אריאל שרון שהסביר מדוע ישראל תיאלץ ל־פתוח במערכה מחודשת נגד הלבנונים (שאינם תחת פיקוד רב־סרן סעד חאדאד) ו/או הפלסטינים ו/או הירדנים ו/או כולם ביחד.

המהדורה כללה גם קטע „חיובי": תיאור פגישתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, עם שחקני ליגה ב' של הסידרה דאלאס.

אלה היו החדשות.

איפה ישראל

העיתון קורא להאמין בהשגחה העליונה, והשגרירות תומכת בו.

בחדר ההמתנה של הקונסוליה הישראלית בניו־יורק יכול המבקר להיווכח כי הגיע למולדתו: „ישר־אל שלנו" זועקת הכותרת מעל גבי הגיליונות הרבים המפוזרים בחדר.

עורך השבועון בעברית, סבור באמת שישראל שלו: שמואל שמואלי, העורך, הוא יהודי דתי, שגר כמה שנים בישראל, המאמין כי ישראל שייכת לכל יהודי העולם ובוודאי לישראלים שעזבו אותה כדי להישבע אמונים לחוקת ארצות־הברית ולהצהיר, תוך כדי קבלת האזרחות, כי שבועתם החדשה עדיפה ומבטלת על שבועה קודמת, כולל כמובן שבועתם לצה״ל.

אורחים שפויים (ותמימים) יא־מינו בוודאי כי נציגות ישראל בארצות־הברית שומרת עצמה מכל מישמר, כדי שלא להזדהם במגע עם עיתון שכזה ועורכו — שמואלי מטיף בכל שבוע בעיתונו, בטור העורך, להמר את החלטות הכנסת והממשלה בהוראות השגחה העל־יונה, הרבנים הקיצוניים וגוש אמו־נים. טעות: השגרירות בוושינגטון והקונסוליה בניו־יורק מקיימות קשר הדוק עם העורך ועם שבועונו, הקוראים ל„הפגנות המונים נגד ממשלת ישראל וגזירת הנסיגה שלה". השגריר ועוזריו מספקים ידיעות לטור הרכילות, הקונסול הכללי בניו־יורק (נפתלי לביא) דואג שתמונות החתונה של בן אחיו יופיעו בשבועון ושרים ה־מבקרים בניו־יורק מעניקים ראיו־נות מיוחדים. סגן־השר דב שי־לנסקי, שבא כדי להסביר לישראלים שישראל שלהם היא במיזרח התי־כון, השאיר בידי העורך את תמלילי שיחותיו עם המהגרים מהמולדת.

ישראל שלנו היא החוליה הנו־ספת בשלב העתקתה של מדינת ישראל לארצות־הברית והפיכתה של המולדת, ציון, להתנחלות מרוחקת לתמהונים ותמימים.

לי לה לו

מה הולך

★ **קיוסק פינתי.** למסירה קיוסק פינתי ברמת־גן, למכירה שולחן וארבעה כיסאות. משה טרגר, רמת־גן, רחוב אלימלך 6, מיקוד 52424.

תמורת החזוקה

בחור צעיר מחפש דירת חדר קטן אצל מישפחה בתל־אביב, תמורת חזוקה בחשמל, מים, גינון וכל מה שאפשר. כל הצעה, תבוא עליה הבר־כה. טלפון 051־85483 רק ב־ערב.

★ **זיווג דחוף.** כלב דני שחור־לבן יפה־תואר וגיזעי + תעודות מחפש כלבה דנית גיזעית לזיווג דחוף. טלפון 03־829467.

★ **להשגחה.** דרוש גבר מסור־תי, בעל ניסיון, להשגחה על אדם מבוגר (מעט עזרה) ל־4 שעות בערך, כל יום ולפני הצהריים. טלפון 03־482920.

אכזבה

בחור צעיר שכותב ספר ה־מבוסס על אכזבה (אהבה זה סתם בילבול מוח) מחפש

תורמים. כל סכום יתקבל ב־תודה. ת״ד 337 קירית־גת, מיקוד 82000.

מיד ליד

★ **הזדמנות נדירה.** אנציק־לופדיות שלמות, חדשות באריזה: האמנות, האנושות, התרבות, דב־ריימי עם־עולם של דובנוב, תול־דות הספרות של בן־אור ועוד ו־עוד. טלפון 03־446426.

★ **נחלה.** רק לבעלי ממון רב: נחלה (מינהל) עם בית ושני לשי־פוץ ליד תל־אביב, למכירה. טל־פון 03־954396.

תחרות חשובה

מדור **לי לה לו** מכריז בזה על פתיחת תחרות חשובה בין משתתפיו.

וזה דבר התחרות: קורא אשר ישלח בדיחה המבוססת על מישחק־מילים, ורצוי מחו־רזת, יזכה שתתפרסם כאן ו־תעלה חיוך בשפתי הקוראים, וזה דבר חשוב מאוד בימים אלה! לכתוב מייד לת״ד 136 תל־אביב.

★ **מאיטליה.** ביגוד ישן ו־חדש מאיטליה לנשים, במצב מצו־יין ובהזדמנות. טלפון 03־482920.

★ **המשוכללת בעולם.** מקרנה 8 סופר, המשוכללת בעולם. אפ־שר להקליט על הסרט בסטריאו. טלפון 03־482920.

★ **לרציניים.** בהזדמנות מג־בר (70 W) + פטיפון מיקצועי + רמקולים מטרפים + רדיו־טייפ סטריאופוני (כולל אורגן אורות חינם) תמורת 9000 שקל. רציניים יפנו לעוזי. טלפון 02־419804.

החלפות

★ **אופניים.** סידרת גדולי ה־ציור ב־40 כרכים או אופניים 24" חדשות תמורת קסטות ל־ATARI או שקלים. בערב אך לא בשבת — טלפון 03־756848.

★ **חוברות מצולמות.** מעונ־יין להחליף / למכור / לקנות ספרי כיס באנגלית מסידרת ביוזאר (בנושא S&M) וכן חוברות מצו־למות בנושא. טלפון 03־265883 בימים א'־ה' בשעות 15 עד 18, יונתן.

נוגע ללב

★ **קשר משמעותי.** צעיר 25/180, מסודר + דירה מעוניין בבחורה צעירה ושקטה לקשר מש־מעותי. טלפון 03־702604 בערב. לדויד.

★ **או ירידה.** כבר שנתיים אלמן, פנסיונר, מעוניין ברצינית או בידידה עד 60 או 65. לכתוב ללוי זכריה, שבטי ישראל 36, נווה מגן, רמת־השרון.

בתול חיפאי

S.O.S. צעיר נאה מעוניין באשה שתגאל אותו מבתוליו. לרציניות — ת״ד 45059 חיפה, מיקוד 31449. סודיות, הנאה ותשובה מובטחים.

★ **מבוגרת.** אקדמאי, 40, נאה, פנוי, בידידה מבוגרת. ת״ד 31256 תל־אביב, מיקוד 61312.

מבוקש בעל הומור

משכילה רווקה חיננית ונח־מדה מעוניינת ברציני, רגיש, אינטליגנטי ובעל הומור ב־גילאים 37 עד 47. לפנות עם פרטים וטלפון לת״ד 7152, ירושלים, מיקוד 91071.

צירופים אפשריים

★ **בא לניו־יורק?** — אם אתה יפה (נאה) צעיר (30—21) משכיל ועליז, תוכל (אולי) להת־ארח אצל ישראלי בעיר. שלח מכתב + תמונה (ותאריך הביקור) ל־עוזי, ת״ד 597 לנוקס סטיישון, ניו־יורק 10021, ארצות־הברית.

★ **רק רציניות.** צעיר אירופי נחמד בעל ביישן מעוניין להכיר אשה עד גיל 52 מחיפה למטרה דיסקרטית. רק פניות רציניות. ת״ד 33226, תל־אביב.

★ **מגורים בסטודיו.** צייר/צלם מעוניין בצעירה נאה וחטובה ל־צילום ולהשראה. אפשרות למגורים בסטודיו. ת״ד 4449 רמת־גן.

ריחות הדרים

קצין בן 32 מחפש נאה וחו־שנית לקשר אינטימי. בעל רכב + דירה באיזור ספוג ריחות הדרים ופירחי ציפורן. מצב משפחתי — לא חשוב. ת״ד 91 תל־מונד מיקוד 40600.

★ **תמורה מובטחת.** גבר נאה מאוד, בן 31, גבוה, עדיין בתול, מעוניין להכיר צעירה נאה בעלת־ניסיון. תמורה מובטחת! ת״ד 4434 רמת־גן.

★ **להיפרד מהדרום.** שני סטודנטים נאים בני 27 ו־29 נוס־עים להיפרד מהדרום, כולל ביקור באילת, לפני שיהיה מאוחר מדי. מעוניינים לצרף שתי בחורות נח־מדות. אבנר, 03־789883.

★ **מטרות דיסקרטיות.** גבר נאה ומשכיל 48/160 לא פנוי, אי־רופי, מעוניין באשה נאה ומלאה עד לגיל 45 למטרות דיסקרטיות. רצוי מאירופה. ת״ד 5146 תל־אביב, מיקוד 61051.

ברכות

★ **לקיבוץ מגן.** שהצלחתם להעביר את דינה מלווינגר לרוני ברנשטיין. אילנה ועדי.

★ **לשרה.** אחרי שכבר מצאת דירה ואפילו מכונית, שעכשיו תיזכי בבעל ובילדים, לא חשוב ה־סדר. מהחברות.

★ **לאלי.** שמעתי אותך מנגן באפרופו ונדלקתי. ראיתי אותך משחק בהבימה ורציתי לגשת אל מאחורי הקלעים. הזהירו אותי ש־אתה קוטל נשים ידוע, אני לא נבהלת. אני עוד אתפוס אותך ב־סיבוב. הבלונדית.

★ **למיכה.** הבעל והילדים מ־חולון שולחים לך הרבה ברכות חמות לרגל יום ההולדת שלך — עד 120, אם זה אפשרי. שמעון, צילה, אהובה ורמי.

★ **לגוגה.** אני מת עליך! א
אוהב אותך יותר משאני אוהב א
הגוף שלך! אני רוצה אותך ב
חזרה! אל תלכי! משייקה.

★ **למקסי.** פשוט ליום ההולדת
פשוט ברכות לבביות, פשוט ב
אהבה, מריטה.

★ **לדניאל פורמן.** חבריך מוד
אגים אבל בכל זאת מאחלים ל
כל־טוב שם בניו־יורק. תכתו
פעם. משה ושלמה.

שיקוצים

★ **ליועץ.** אתה מבל״ל שהכנס
אותי לבוץ עם האג״ח הצמוד מה
סדרות שאף אחד לא סוחר בה
וסיפרת לי שזה על־בטוח — ש
ככה יהיו לך שמחות בחיים כמ
לירות שאני ראיתי מההשקעה ה
זאת. דנקו.

★ **לאביבה.** שעשית לי עיני
במסיבה, ורק בסוף סיפרת לי שי
לך חבר צמוד — הלוואי ש.
בעצם לא חשוב. מההוא עם ה
מכנסיים הלבנים.

חיכיתי, חיכיתי

לטכנאי הדואר שהבטיחו
לבוא בין 8 ל־12 ולתקן לי את
הטלפון: חיכיתי חיכיתי, בכיי־

תי בכיתי, ומי לא בא? הלוואי
שתשמעו במשך שלושה ימים
צילצולים באוזניים בין 8 ל־
12. מהמנותקת.

★ **לתעשיינים.** אלה שעושי
את שקיות הפלסטיק שמוכרים ב
סופרמרקטים ותמיד נקרעות להן
הידיות, אני לא אעזוב אתכם ב
שקט! אילנה.

★ **בחורה.** זאת מרמת־גן ש
רצתה לשבש את חיינו ולא הצ־
ליחה — צרור גדול של שיקוצים
לדובי — התנצלות.

חינם אין כסף!

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, לספר בדיחה טובה, ואפילו לקלל — קדימה!

- **כל הודעה יכולה לכ־לול עד 20 מילים.**
- **מי שרוצה לצרף תמו־נה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המו־צעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**
- **ההודעה תיכתב על גבי גלויית־דואר, למערכת „העולם הזה", ת״ד 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להש־תמש במעטפה). לא תתקבל־נה שום הודעות בעל־פה, ב־טלפון או בביקור אישי.**
- **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

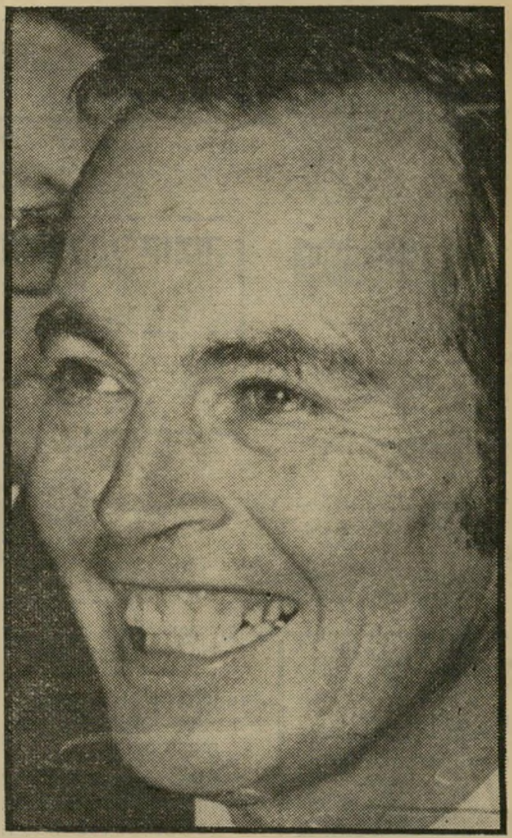

כריסטיאן ברנארד:

„מוות ללא צורך גורם לי לתיסכול!"

משתיל הלבבות השרמנטי מדרום־אפריקה נמצא בישראל ומשתתף כאן בכינוס „אנושות 2000", המתקיים בחיפה. הפרופסור הדרום־אפריקאי הוא האורח המבוקש ביותר מבין כל משתתפי הוועידה, שבין משתתפיה המפורסמים גם הפרופסור סאלק ורעייתו פראנסואז ז'ילו, מי שהיתה חברתו לחיים ואם שני ילדיו של פאבלו פיקאסו. הפרופסור סיפר לי שהוא כל־כך עסוק בדיוני הוועידה עד כי אינו מספיק לבלות. ואני הרי ידוע, אמר לי הפרופסור בחיוך, כאחד שאוהב בילויים...

שאלתי את הפרופסור ברנארד:

● כיצד אתה מתרשם מוועידת „אנושות 2000".

אני מוכרח לציין שהיתה זו חוויה מיוחדת במינה. הדיונים נסבו לא רק סביב השתלת לבבות והארכת חיי אדם, אלא הקיפו את כל האספקטים של האנושות בשנות האלפיים. היה זה מרתק לפגוש באיש שהמציא את תרכיב סאלק המפורסם, שהציל עשרות ילדים משיתוק ילדים. היה גם מרתק להיפגש עם לוחמות לשיוויון זכויות מלא לנשים, ולהתווכח איתן על משמעותה ו־תיפקודה של האשה באנושות של שנות האלפיים.

אחת השאלות ששאלו אותי כאן, במיסגרת הכינוס ובמיסגרות פרטיות היתה, מדוע איני משתיל יותר לבבות. ובכן, אמרתי שכאשר אני קורא על כל אותם ילדים הגוועים ברעב בעולם, על כל אותה אוכלוסייה עצומה של אנשים ההולכת ונכחדת ביגלל תנאי תברואה לקויים, ביגלל תת־תזונה, אני נעשה מתוסכל, וחושב לעצמי: הנה אני הופך את העולם ומנסה להציל חייו של איש אחד על־ידי השתלת לב, וכאן, בעולם, ניתן להציל חייהם של מיליונים ללא סיבוכים רפואיים וללא תימרוני אקרובטיקה ולהטוטי רפואה, ואיש אינו נוקף אצבע. האין זה מתסכל? מוות ללא צורך גורם לי לתיסכול.

ד"ר אורי אלקיים:

„מה שהיה אסור לפני עשרים שנה!"

ד"ר אורי אלקיים הוא קרדיולוג ישראלי, המנהל את היחידה לטיפול נמרץ בבית־החולים האוניברסיטאי של אוניברסיטת דרום־קליפורניה. באמצע חודש יוני עומד לצאת־לאור ספר בשם „מחלות לב בהריון". את הספר ערך ד"ר אלקיים ביחד עם הגינקולוג, הפרופסור נורברט בלייכר, בוגר בית־הספר לרפואה של האוני־ברסיטה העברית, המכהן כמנהל מחלקת־המיילדות של בית־החולים „הר סיני" בשיקגו. הספר מהווה אירוע בעולם הרפואי. הספר האחרון בנושא מחלות לב בהריון יצא לאור בשנת 1974, אחרי שקודם לכן נכתבו בסך הכל שלושה ספרים בנושא זה.

● ד"ר אלקיים, במה בדיוק עוסק הספר?

בהריון חלים שינויים ניכרים במערכת הלב ובמערכת כלי־הדם של האשה. במיקרים נורמליים לא גורמים השינויים כל בעיה, אולם אצל נשים הסובלות ממחלות לב הם עלולים לסכן את האשה ואת העובר. הספר מסכם ומעדכן את כל הידע שהצטבר בשטח זה בשנים האח־רונות, ובפעם הראשונה בתולדות הרפואה יכלול גם פרק מיוחד שיעסוק באיבחון מחלות לב אצל עוברים בתקופת ההריון והטיפול בהן.

● כיצד יכולה מחלת לב של אשה בהריון להשפיע על העובר?

הלב הוא כמו משאבה, המספקת חמצן לאברי האם והעובר. אם הלב אינו מתפקד כהלכה, העובר אינו יכול לקבל את החמצן והמזון שהוא זקוק להם.

● עד היום היה מקובל לחשוב כי אשה הסובלת ממחלות לב מוטב לה להימנע מהריון.

מה שהיה אסור לפני עשרים שנה מותר היום. ברוב המיקרים, בגלל ההתקדמות הטכנולוגית של הרפואה, יכולה אשה הסובלת ממחלת לב להגיע ללידה בהשגחה של קרדיולוג וגינקולוג. ידוע לנו כי ברוב המיקרים ניתן להביא את ההריון לסוף טוב.

● האם קורה שמחלת לב מתגלה תוך כדי ההריון?

זה די שכיח וקורה לעיתים תכופות, מכיוון שישנן נשים שהפעם הראשונה שבה הן נבדקות על־ידי רופא הוא כאשר הן נכנסות להריון. הדיאגנוזה קובעת במיקרים כאלה מהי המחלה וכיצד צריך לטפל בה.

● האם הספר עוסק במדע פופולרי או שהוא מיועד לרופאים בלבד?

הספר הוא מה שנקרא באנגלית Textbook. מחלות לב בהריון הן שטח הנופל בין שני הכיסאות. הגינקולוג אינו יודע די על קרדיולוגיה, והקרדיולוג אינו יודע די על גינקולוגיה. כך בעצם נולד הרעיון לערוך את הספר. הפרופסור בלייכר ואני נהגנו לטלפן זה לזה כדי להתייעץ בבעיות שהתגלו תוך כדי עבודתנו, וכך נולד הרעיון לערוך את הספר ולכתוב כמה פרקים ביחד.

דליה לביא:

„אני לא מתגעגעת לחיי הזוהר!"

דליה לביא היא ללא ספק אחת הנשים היפות ביותר שייצאה ישראל לחו"ל. דליה היא גם הישראלית היחידה שהצליחה בעולם הקולנוע בחו"ל. היא שיחקה ביותר מ־25 סרטים בתפקידים מרכזיים, למולם של כוכבים כמו קירק דגלס ואלן דילון. לאחרונה היא כונתה על־ידי עיתון אמריקאי בשם בריג'יט ברדו היש־ראלית. למרות שהיא לא חיה כאן כבר הרבה שנים, היא מתבלת את העברית שלה עם מילים כמו: „יאללה" ו„דוגרי", ואף לא במישפט אחד באנגלית. לה לא קרה מה שקורה לכל מיני יורדים חדשים. לה לא קשה להתבטא בעברית. בשבוע שעבר ביקרה דליה לביא בישראל, אינקוגניטו. הספקתי לתפוס אותה ושאלתי:

● דליה, מה את עושה בישראל?

הגעתי לכאן לרגל אירוע משמח במיוחד. גיסתי, דליה, שהיתה נשואה לאחי המנוח, עומדת להתחתן, ובאתי לשמוח בשימחתה. אנחנו קרובות מאוד־מאוד, וגם השמות שלנו זהים. אני כל־כך שמחה שהיא מתחתנת. אני ממש מאחלת לה כל טוב.

● איך זה שאת לא מתגוררת במלון מפו־אר?

באתי כדי להיות עם דליה ביום חתונתה. אני מעדיפה לגור בבית שלה ברמת־השרון. זה עדיף בעיני על פני הגדול שבמלונות.

● מה את עושה כעת? האם את מנסה לחדש את הקאריירה שלך?

בכלל לא! עזבתי את הקאריירה לגמרי. יש לי ארבעה ילדים ואת מכירה קאריירה יותר קשה מזאת? פעם בשנה אני מקליטה בשביל השוק באירופה, אבל אני לא נוסעת לאירופה. חברת ההקלטה שלי מארגנת לי הקלטה במיאמי.

● ומה עם סרטים?

לא מעניין אותי. אני לא חושבת על זה. אולי זה יישמע משונה, אבל אני אפילו לא מתגעגעת. עזבתי את העולם הזה בשיא ההצלחה. אף פעם לא התלהבתי במיוחד מכל העניין. הייתי בעסק הזה שנים, עם כל הזוהר המזוייף האופף את מה שנקרא עולם הקולנוע. תאמיני לי, הכיף האמיתי שלי הוא להיות עקרת־בית, אשה טובה לבעלי ואמא לילדים שלי.

● ומה עם קצת זוהר?

אני לא יודעת אם זה זוהר, אבל פה ושם אני מתחככת עם כל מיני מי ומי במסיבות של הבונדס, וזה מספיק לי. אני לא צריכה יותר.

אבי טולדאנו:

„פתאום זה לא בושה להיות לאומני!"

תגידו מה שתגידו על השיר „הורה", שזכה במקום ראשון בתחרות הקדם אירוויזיון. תגידו שהוא מתאים לפסטיבל מחולות־העם של דליה, ולא לאירוויזיון; תגידו שבשנה הבאה ישלחו לאירוויזיון את „הורה ממטרה", ותגידו שהלוקאל־פטריוטיזם המשתולל מפחיד אתכם. אך על דבר אחד נדמה לי שאין עוררין: אבי טולדאנו מנסה כל כך הרבה שנים להגיע לאירוויזיון, והנה סוף־סוף, הוא עשה את זה.

● **אבי, מה היתה הרגשתך לגבי השיר?**

ההרגשה שלי היתה מושלמת. חשבתי שהשיר שונה מכל יתר השירים, שהוא פועל נגד הזרם, שהוא כל־כך אמיתי, שאם הוא יצליח הרי שההצלחה תהיה אדירה. ואם יכשל — הכישלון יהיה חרוץ. הייתי מוכן להמר על השיר. ידעתי ששיר כל־כך אמיתי חייב להגיע בדרך זו או אחרת אל האנשים.

● **מניין שאבת את ההשראה למנגינה?**

כשכתבתי את השיר נזכרתי פיתאום בהרגשה של פעם, כשהייתי עדיין במרוקו והיו מגיעים לשם תקליטים מוברחים של הדודאים ושל שושנה דמארי. בכל זמן כתיבת השיר הייתי שקוע בתוך חלום רחוק, שניבט אלי מבעד לעיני היהודים בגולה. כשגמרתי לכתוב את המנגינה, ידעתי שיש לי שיר עם כוח. שיר חזק.

● **האם אינך מייחס את הצלחת השיר לעובדה שאת הארץ שוטף גל של לוקאל־פטריוטיזם?**

אני מרגיש את הגל הזה כבר שנתיים. אני מרגיש שכל דבר שהוא לאומי, מדבר אל הקהל. יש מין נטיה לחזור לשורשים. פיתאום זה לא בושה להיות לאומני. תראי מה קורה בשטח הבידור: להקות כמו שלום 82 ולהקת כרמון מפוצצות אולמות. הורה מצטרף אל הרצון הזה של הקהל לחזור אל הדברים האמיתיים.

● **האם קיבלת קודם את המילים של השיר וכתבת להן מנגינה?**

לא. המנגינה היתה קיימת, עם המילה הורה. זה כל מה שהיה לי. פניתי ליורם טהר־לב והזמנתי אצלו מילים.

● **מהם לדעתך סיכוייך באירוויזיון?**

טובים מאוד. השיר הוא שורשי ומזוהה איתנו. אז אם הבחירה תתעלה על פוליטיקה, השיר יתחרה על המקומות הגבוהים ביותר.

● **מה היה הדירוג הפרטי שלך בקדם־אירוויזיון?**

ידעתי שתהיה לי תחרות קשה עם ירדנה ארזי. מבחינה ויזואלית היא והמלוות שלה עשו עבודה יוצאת מהכלל. המנגינה היתה נחמדה, אבל לא משהו מיוחד. ירדנה הרימה את השיר. היא היתה נהדרת, והיוותה סכנה רצינית עבורי. הימרתי גם על צביקה פיק. כששמעתי את השיר ממש דאגתי. אבל הוא והמלווים פישלו בהגשה.

דורין פרנקפורט:

„כסף לא עושים בפסטיבלי זמר!"

המנצחת העיקרית של תחרות הקדם־אירוויזיון היא דורין פרנקפורט, ששני הזוכים הראשונים בתחרות, עם מלוויהם, לבשו בגדים פרי תיכנונה. אין ספק כי הבגדים המדהימים שלבשו ירדנה ארזי ומלוותיה תרמו לא מעט להצלחת השיר שלהן. גם הבגדים של אבי טולדאנו והמלווים שלו, כולל הסנדלים שבעיצובה של דורין, תרמו לא מעט לרוח השיר. יזהר כהן אומנם לא הגיע אף לאחד מהמקומות הראשונים, אך הרשים בהופעתו והיה לבוש גם הוא בבגד של דורין פרנקפורט.

● **דורין, כיצד עיצבת את הבגד שלבש אבי טולדאנו ואת בגדי להקת הליווי שלו?**

ניסיתי להעביר דרך הבגדים מסר ישראלי נקי, פשוט, רענן, לא יומרני וחביב.

● **מהם לדעתך סיכויי השיר באירוויזיון?**

הפעמים שבהן זכינו במקום הראשון היו אותן פעמים בהן שלחנו שירים ישראליים מאוד, כמו אבניבי והללוייה. אני מאמינה שגם הורה עוד יפתיע, ויזכה באחד המקומות הראשונים. לדעתי השיר הוא מקסים.

● **הבגדים שלבשו ירדנה ארזי ובנות להקתה היו נועזים. האם הלכת בכוונה על סיגנון נועז ומדהים או שזה מה שיצא לך?**

היה צריך הרבה אומץ בשביל ללכת על הצבעים שבחרתי בשביל הבנות, והיה צריך הרבה אומץ מצידה של ירדנה ללכת איתי עד הסוף. אף אחד מהמעורבים בהפקת השיר לא ידע מה ייצא מהרעיון שלי. אני ידעתי. ידעתי בדיוק איך יצטלמו הבגדים. אני מכירה את מכשיר הווידיאו מצויין. אני יודעת מה עובר דרכו ומה לא עובר. היה לי קשה במיוחד לשכנע את הלהקה המלווה ללכת איתי על הבגדים. הבנות עשו לי חיים קשים, הן לא סמכו עלי. ירדנה, לעומת זאת, סמכה עלי בעיניים עצומות, ורק אחרי המופע הודתה באוזני שכל הזמן לא הבינה בעצם מה אני עושה.

● **מה דעתך על יתר התילבושות במופע?**

התלבושת של ששי קשת, שעוצבה על ידי שוקי לוי, היתה מקסימה. חיים צדוק, שהלביש את עצמו, היה משגע.

● **הרכילות אומרת שירדנה ארזי ויתר הזמרים השקיעו מיליונים בתלבושת.**

התילבושת של ירדנה ושל המלוות שלה עלתה גרו־שים, וכשאני אומרת גרושים אני מתכוונת לגרושים. לעשות בגד במיליונים זה הכי קל. לעשות בגד שנראה כאילו הוא שווה מיליונים — זו החוכמה. אם ירדנה היתה באה אלי ואומרת לי שהיא לא יכולה לשלם בשביל התילבושת, היתה מקבלת את הבגד חינם. אני עובדת איתה כבר שנים. בגד אחד יותר או פחות לא יישנה את חשבון הבנק שלי. ובכלל, מי שרוצה לעשות כסף, לא עושה אותו בפסטיבלי זמר.

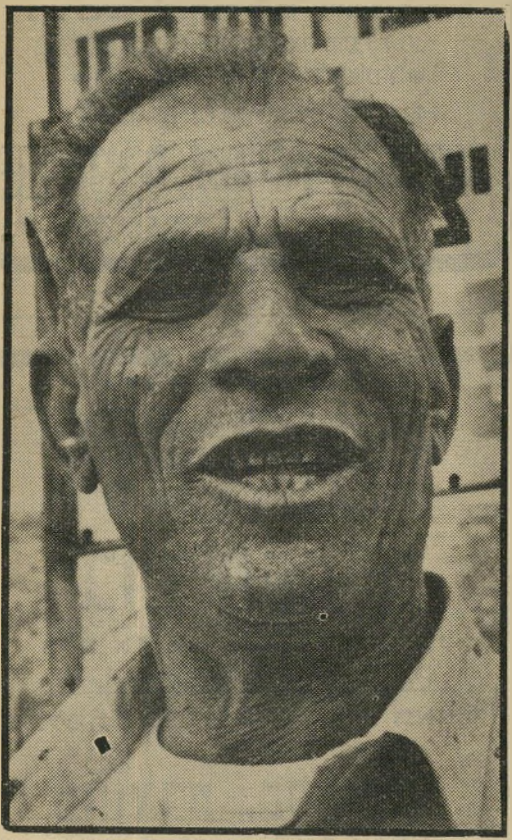

חסן אבו־רומי:

„היהודים למדו לאהוב לבנה!"

במשך כל יום שהותי בגליל בשבוע שעבר חלמתי רק על דבר אחד — על הלבנה של אבו־רומי מהכפר הערבי תמרה. החלטתי שמה שלא יהיה ואיך שלא יהיה — אני חוזרת הביתה עם לבנה של אבו־רומי, שמן זית מעצי הזיתים של ערבה, וגלידת מסטיק ערבית משפרעם. בשעות הערב המאוחרות הגענו לתמרה. כל ילד בכפר מכיר את מחלבות הגליל של אבו־רומי. כעת מכיר אותן גם כל ילד בצפון תל־אביב, כי הלבנה הערבית המשגעת של אבו־רומי היא מוצר מבוקש ביותר בסופרמרקטים. אבו־רומי עצמו נדהם מהצלחת הלבנה שלו, ואמר לי:

היום כימעט שאין מקרר שלא תמצאי בו לבנה. האוכלוסיה היהודית למדה סוף־סוף לאהוב את הלבנה, ועכשיו התחילו לאכול לבנה כמו שאוכלים חומוס עם טחינה.

● **כמה שנים אתה עוסק בייצור לבנה?**

מאז שאני מכיר את עצמי. נולדתי בבית שעסקו בו בייצור לבנה. המיקצוע הזה עובר אצלנו מדורי דורות. אבל אז, בזמן ההוא, היינו מייצרים לבנה מחלב עיזים וחלב כבשים. היום אנחנו מייצרים לבנה מחלב פרות. כשהייתי ילד היינו מסיעים את שקיות הלבנה על גבי חמורים. היום יש לי ציוד משוכלל ושמונה פועלים.

● **מהם התנאים הסניטריים שבהם מיוצרת הלבנה?**

יש פה נקיון של בית־מרקחת, ומישרד־הבריאות בא לעשות בדיקה כל שבוע.

● **אתה עצמך אוהב לבנה?**

אוהו! אני אוהב לבנה וקפה. בשבילנו, הערבים, לבנה זה ארוחה שלמה. צלחת לבנה, שמן זית, פיתה וגזוז — אין לך ארוחה טובה מזו.

היום שבו לא רעדה האדמה

(המשך מעמוד 25)
אירופה. אם לא, ינסה להתקבל לאחת האוניברסיטות בארץ.

עמאד אבו־אחמד אומר לי: „הם פתחו את המשביר־לצרכן כדי לשבור את השוק. אני לא אקנה שם אפילו מסטיק בזוקה. כל גרוש שנכנס להמשביר לצרכן הולך ל־התנחלויות.”

בדרך למכונית, החונה ליד המעיין, עומדת קבוצת גברים. אחד מהם, פרח דניאל, בעל חנות פלא־פל, מוכן לפתוח למענגו את החנות. „אני לא שובת, אבל אני לא רוצה שיבואו לפה צעירים ויתחילו ל־עשות לי צרות. אז אני מעדיף לעמוד ליד החנות ולהשאיר אותה סגורה,” הוא אומר.

אל החנות מגיע סאמיר מוטראן, פירסומאי ואיש יחסי־ציבור. מאוחר יותר הסתבר כי הפגישה עם סאמיר מוטראן היתה העסק הטוב ביותר שעשינו באותו יום. סאמיר, מי שמארגן מדי שנה את טקס בחירת מלכת היופי הערבייה, הוא בן לאחת המישפחות המכובדות בנצ־רת. מישפחתו מתנגדת לשביתה, אך כדי שלא להיות יוצאת דופן החליטה לסגור את מישרד הפירסום ואת העסק המישפחתי, שהוא ייצור ממתקים מיזרחיים.

אנחנו מוצאים בית־קפה פתוח. שותים קפה תורכי. בעל בית־הקפה טוען שאינו יכול לסגור את בית־הקפה מכיוון שזהו מקום צי־בורי. מזכיר בית־המישפט מצטרף אלינו ומספר כי השופטים הלכו הביתה מכיוון שאף אחד מהעומדים למישפט לא הגיע, ואלה שהובאו על־ידי שוטרים להארכת מעצר הוחזרו לתאי־הכלא מכיוון שעורכי־הדין לא הגיעו.

קופת־החולים בנצרת פתוחה. גם לישכת־העבודה. שם מתנהלת ה־עבודה כסידרה.

ברוח ובדם

דרך לסכנין אנחנו עוברים דרך כפר רינה. סאמיר מוטראן מתנדב להצטרף אלינו, כדי להורות לנו את הדרך. מוסך כפר רינה פתוח. גם חנויות המכולת פתוחות. במיסעדה של יונס, ליד צומת גולני, העבודה כרגיל. בעל המיס־עדה, ערבי עשיר שבבעלותו גם מיסעדת יונס המפורסמת מיפו, נתן הוראה חד־משמעית: לא ל־שבות! גם תחנת הדלק והמיזנון שבבעלותו פועלים.

בכניסה לכביש המחבר את הכפ־רים דיר־חנא, ערבה וסכנין, עוצרת המישטרה מכונית אמריקאית שכו־רה של אחת מרשתות הטלוויזיה הזרות, ואת מכונית הפולקסוואגן שלנו. השוטרים אוסרים עלינו להיכנס. אוטובוס מלא ערבים ש־מגיע לצומת עובר ללא כל קושי. השוטרים מבקשים אישור ממפקדם לאפשר לנו להיכנס. המפקד מאשר ומבקש להזהיר אותנו שאנחנו נכנסים על אחריותנו.

ליד דיר־חנא שלט כחול בשלוש שפות: „שביתה”. אנחנו מאיטים. שיירה נושאת שלטים יוצאת מדיר־חנא והולכת בדרך לסכנין. עשרות נשים וילדים צועדים רגלי. רבים מגיעים במכוניותיהם. כמה נשים מתעלפות בצידי הדרך. תינוקות בני יומם נישאים בזרועות אמהו־תיהם.

יש פה ילדים, אז לא תהיה מהומה, אני מנסה להרגיע את עצמי. אני מודה שאני חוששת. אזהרת המישטרה והזרם האדיר של תושבים ערביים נושאי השל־טים, הצועקים בקולי קולות: „בדם וברוח נפדה את הגליל!” עושים את שלהם. גילה מנחשת שלא יהיה אף שוטר אחד בתוך הכפרים. אני משוכנעת שהמקום יהיה מוצף בשוטרים ובחיילים. אחר־כך מסתבר שגילה צדקה. המישטרה נהגה ב־תבונה. אף לא שוטר אחד, אף לא איש מישמר־גבול אחד נראה בשטח שבו התקיימה התהלוכה וההפגנה.

האירגון מופתי. בערבה יורדת שיירה של גברים מהגיבעה ומצ־טרפת אל התהלוכה. „ברוח ובדם נפדה את הגליל! ברוח ובדם נפ־דה את פלסטין!” נשמע בקצב אחיד ובהנפת ידיים.

המכונית מתנהלת לאיטה. גילה מזנקת כל כמה דקות מהמכונית כדי לצלם. המכוניות האחרות שיי־כות גם הן לכתבים ולצלמים של העיתונות הזרה. פרט לחנוך גוט־מן, אנחנו לא מצליחות לזהות צלמים או כתבים ישראליים. לטל־וויזיה הישראלית אין זכר.

קבוצת אנשים עוצרת אותנו ו־שואלת איך מגיעים לטייבה. אני שואלת אותם איזה עיתון הם מייצגים. הם אומרים שהם עובדים באוניברסיטת ביר־זית.

המונים מקיפים את המכונית ה־קטנה. הסיסמות הולכות ומתרבות, התופים והמצלתיים מכים. מתוך מכונית פז'ו משדר צעיר ברמקול סיסמות. סאמיר מספר לי שהוא קורא שירים של סאמיח קאסם.

שירותים בבית ערבי

עשרות צעירים בגילאי תי־כון, נושאים על כתפיהם את חבריהם המניפים את דגלי פלסטין, כשפניהם רעולות בכפיות אדומות.

לוכה כזאת בירושלים, ואחד ה־ערבים היה מבקש להשתמש בשי־רותים של בית יהודי. ספק אם מישהו היה פותח לו את הדלת.

התהלוכה מגיעה לכיכר בית־הקברות, הנמצא בלב סכנין. אנ־דרטה לזכר הרוגי יום־האדמה נמ־צאת באמצע בית הקברות. למרג־לות האנדרטה יינשאו הנאומים.

ראשון נואם ראש־מועצת ערבה, מוחמד עברי, המזכיר כי זוהי ה־פעם השישית שבה משתקיים יום־האדמה. מחיאות כפיים.

הומור יהודי

אחריו נואם מאיר וילנר. מ־אחרי האנדרטה מהומה. כמה ערבים רבים ביניהם מי ינאם ראשון. התחרות היא בין נואם על רק"ח ובין נואם של בני־הכפר: וילנר קורא בקול: „חברים! ידי־דים! העם של הגליל!” הוא מדבר על השודדים ששדדו אדמה ערבית, מדבר נגד המיצפים, קורא לתוש־ביהם שודדים ומבטיח כי ההיס־טוריה לא תשתוק על העוול שנע־שה לעם הפלסטיני. הוא מצטט את בסאם שכעה, שאמר לחיילים: „לכם יש רובים אין לכם ראש.” אחר כך הוא מנסה להצחיק כש־

נערות במשאית בדרך להפגנה
בדם ורוח נפדה את הגליל

פעיל רק"ח אומר לנו כי אלה הם חברי תנועת בני־הכפר. אחר כך יפריעו חברי תנועת בני־הכפר ל־מהלך נאומו של מאיר וילנר, ה־נישא בעברית.

תופיק זיאד ואשתו מגיעים ב־מכונית המתנהלת לאיטה. זיאד הוא אחד הנואמים. „ראית שאין מישטרה,” הוא אומר לי. „סוף סוף מישהו קיבל שכל והבין שזוהי הדרך למנוע פרובוקציה.” אני או־מרת לו שאני קצת חוששת, והוא מרגיע אותי ומבטיח: „ההוראות שניתנו הן חד־משמעיות. הפגנה שקטה ולא אלימה.”

זיאד לא מצליח לעודד אותי. גילה נעלמת עם המצלמה בין נחי־לי האדם. אנחנו מחנים את המכו־נית בכניסה לסכנין. אין אפשרות להתקדם איתה יותר. כמונו עו־שים כל יתר הכתבים הזרים. אנחנו מתנהלים לאיטנו בתוך התהלוכה. אני מרגישה כמו נטע זר. כולם יודעים שאני לא משלהם. אני מביכה את סאמיר המוסלמי, כאשר איני מניחה לזרועו. הוא איש מוכר מאוד. הוא מרגיש לא נוח שאשה יהודיה אוחזת בזרועו. אחת ממכרותיו אף מעירה לו על כך. הוא מסביר לה שאני מ„הסאחפה”, העיתונות, וקצת מודאגת.

אנחנו נסחפים עם המוני האדם. בשלב מסויים אנחנו מוצאים את גילה, המצפה בשולי הדרך. הזע־קות רמות. מכל עבר נשמעות סיס־מות ומונפות כרזות. סאמיר דואג לנו לשירותים ולמים בביתו של מורה הכפר. אנחנו מתקבלות ב־אהלן וסאלן. אני חושבת מה היה אילו קרה מיקרה הפוך בירושלים, למשל. אילו היתה מתקיימת תה־

הוא אומר: „יש עוד גיבור אחד. פרופסור הוא קורא לעצמו. הוא פרופסור כמו שהרב כהנא הוא רב.” הנסיון נכשל. ההומור היהודי שונה כנראה מההומור הערבי.

במהלך כל הנאום נשמעות הפר־עות מצד בני־הכפר, ומעט מחיאות כפיים. העם מתפזר בין הקברים. נראה כאילו התהלוכה וקריאת ה־סיסמות הוציאה מעט את הרוח מהמיפרשים.

אנו מתחילים ללכת לכיוון ה־מכונית, כדי לצאת מסכנין לפני שאלפי האנשים יציפו את הדרכים, ולא נשארים לנאומו של תופיק זיאד. בדרך אנחנו פוגשים אחד מבני־הכפר ואומרים לו: התהלו־כה היתה מרשימה, אבל העצרת מאכזבת. הוא משיב: „מה את מדברת? זו היתה הצלחה כבירה! העובדה שהינפנו את דגל פלסטין היא מבחינתנו הצלחה.”

כמה פעילים של מצפן ושל גור־מים קיצוניים בתוך מצפן, בלונדים תכולי עיניים, מחלקים כרוזים ב־ערבית, ומנסים למכור חוברות כתובות ערבית. איך ידענו שהם ממצפן? שאלנו אותם.

סאמיר עוקף את הפקקים שמת־חילים להתהוות, ונוסע בדרך־לא־דרך. הוא מכיר את שבילי הגליל כמו את כף ידו. מבלי שנדע איך, אנחנו מוצאים את עצמנו בצומת יגור. אוטובוס של המישטרה אוסף את השוטרים מהמחסום. המישטרה סיימה את עבודתה. יום־האדמה עבר בשלום. בגדה לא נהרג איש, וגם בגליל היה שקט. בכפר תמרה קנינו לבנה אצל אבו־רומי. הוא לא שבת. בשביל מה לשבות, הוא אומר, מה ייצא לי מזה?

למד צילום עכשיו
קורסים למתחילים ומתקדמים
מספר התלמידים בקבוצה מוגבל ל־10
• החלה ההרשמה לשנה"ל תשמ"ג •
עוד פרטים-בין השעות 10.00-22.00
קמרה אובסקורה לימודי צילום
תל אביב: רח' ביאליק 23, טלפון 03-658677
ירושלים: רח' בצלאל 6, טלפון 02-233502
חיפה: רח' הנביאים 13, טלפון 04-662773

חינם!!!
מצלמת וידאוטייפ
במיבצע פסח
בוידאוקולור
צלם את ליל הסדר בביתך על חשבוננו (כולל הדרכה וייעוץ)
מצלמת וידאוטייפ + ציוד תאורה + אדפטור
מתוצרת „טלפונקן”
תוגרל בין הרוכשים אצלנו וידאוטייפ (מכל סוג) במחירים סבירים
ההגרלה תערך בפיקוח עו"ד ורואה חשבון החברה • המיבצע עד 2.4.82
פרס תנחומים לכל דורש —
העברת סרטים לוידאו סופר 8
לשעה שלמה ללא תשלום
(לא כולל קסטה)
★ מבחר וידאוטייפים
★ קסטות וידאו
★ מעבדה צמודה
וידאוקולור
ת"א, כבר המדינה 22, טל' 217039

הופיע ונמצא למכירה
נגה
מגזין אחר של נשים

תן טרמפ לחייל

(המשך מעמוד 11)

מיפעל ומיפעל. תוספת היוקר צריכה להיות כזאת שמחסלת הפרש זה לא רק במשק כולו אלא בכל מיפעל ומיפעל. בזה היא תמלא את תפקידה בשמירה על השכר הריאלי, בחיסול רווחי האינפלציה ובעת ובעונה אחת היא גם תהווה תמריץ ייצור ותמריץ ותמורה להגברת הפריון.

שיטת תוספת יוקר זו שתענה על כל הדרישות האלה היא שיטת תשלום תוספת יוקר ענפית, שאת עקרונותיה אציג להלן.

תוספת יוקר ענפית

תוספת היוקר משולמת, בכל אחוז שהוא, לפי עליית מדד יוקר המחיה. מדד זה מודד את עליית המחירים הממוצעת במשק. יש ענפים שבהם המחירים עולים יותר מהר מאשר המדד, בשעה שמחירי ענפים אחרים עולים פחות ממנו. הבל זה בין הענפים אינו משתקף בתשלום תוספת היוקר. לשיטה הזאת יש שתי תוצאות לוואי בלתי רצויות:

1. בחלק מהענפים מרוויחים מתשלום תוספת היוקר באופן בלתי מוצדק. בחלק השני של הענפים, אותו חלק שבו המחירים עלו פחות מן המדד, מפסידים על תשלום תוספת היוקר באופן בלתי מוצדק.

2. כל המיפעלים מעלים את מחיריהם בעיקבות תשלום תוספת היוקר, כי אין קשר בין תוספת היוקר שמשולמת על־ידם לעובדיהם ובין המחירים שהם דורשים עבור סחורותיהם. קשר כזה — העליה הממוצעת של המחירים — קיים כמובן, אך הוא מרוחק ולא ניתן להשפעה מן הבחינה של הענף הבודד.

השיטה המקובלת לא נותנת את ההרגשה למיפעל או לענף הבודד שהוא יצטרך לשלם יותר שכר אם הוא יעלה את המחירים ביותר אחוזים.

מסיבה זו תשלומי תוספת היוקר מעלים את המחירים אפילו במיקרים שבהם השכר מפגר אחרי המחירים. **הדרך לתיקון מצב זה הוא השיטה של תשלום תוספת יוקר ענפית!**

השיטה: יש לבטל את תשלום תוספת היוקר לפי עליית המחירים הממוצעת במשק וליישם במקומו תשלום תוספת יוקר בכל ענף וענף לפי מדד המחירים של הענף עצמו.

מדד יוקר המחיה מורכב ממדדי הענפים, לכן אין צורך בפעולה מיוחדת כדי לברר את קצב עליית המחירים בענף מסויים. אין לבטל את מדד יוקר המחייה. הוא ימשיך למדוד את האינפלציה גם בעתיד וישמש למטרות רבות אחרות, אך את השכר יש לשלם לפי מרכיבי המדד ולא לפי המדד עצמו, שהוא רק הממוצע.

אם נצמיד את תוספת היוקר בכל ענף וענף ב־100% לעליית המדד של הענף, התוצאה המיספרית לגבי כל המשק תהיה שווה להצמדת תוספת היוקר ב־100% למדד יוקר המחיה.

לשיטה זו יש יתרונות רבים:

1. היא תגרום לחיסול רווחים שמקורם בפיגור השכר אחרי קצב עליית מחירי המוצר של הענף, ולא בייעול ובהשקעות. רווחים אלה משמשים אצלנו להגברת הרווחים הפיננסיים, להשקעות בחו״ל ולדירבון התהליך האינפלציוני עצמו כאן.

מצד שני, היא תגרום במידה רבה לחיסול ההפסדים האינפלציוניים של מיפעלים רבים, ולכן היא תמנע את סגירתם ואת הגברת האבטלה.

2. הנקודה המרכזית: יווצר קשר ישיר בין העלאת המחירים הענפיים או המיפעליים — לבין השכר שעליהם לשלם בעקבותיה.

יש להניח שהמיפעלים ישנו את שיקוליהם ומדיניות המחירים שלהם אם יהיה להם ברור שכל אחוז של עלייה במחירי מוצריהם יגרור אחריו אותו אחוז של עליית שכר.

התוצאה של השיטה הזאת תהיה שעליות המחירים ברמה המיפעלית תהיינה נמוכות בהרבה מאשר לפי השיטה הנוכחית.

3. תשלום תוספת יוקר ענפית יכולה לבוא במקום תוספות שכר שונות, כגון תוספת ענפית או מיפעלית, כי שתי התוספות האלה כבר כלולות בתוך תוספת יוקר זו. תוספת התפוקה לשכר יכולה להתבטא בפרמיות או בהורדת מס הכנסה על פרמיות ושעות נוספות. בשיטה הזו אין צורך בדבר נוסף.

מצב זה ירחוף את היצרנים לחפש את הגברת רווחיהם בהגברת התפוקה, בייצור ובשיווק מוגבר, ולא בעליות מחירים תוך כדי צימצום התפוקה.

4. שיטה זו עושה צדק עם עובדי המיפעלים כדי שחלקם במחיר של התוצר — בהכנסה הגדלה מן התוצר בעיקבות עליית מחירו — לא יקופח.

5. שיטה זו תעשה דיפרנציאציה בשכר לפי רווחיות המיפעלים ותמשוך עובדים למיפעלים הכדאיים ביותר.

בצורה זו היא תעזור לארגן מחדש את מיבנה המשק לפי היעילות המירבית בייצור.

החידוש העיקרי והעקרוני בשיטה שאני מציעה כאן, הוא תוספת שכר לפי עליות המחירים של הענף ולא לפי רווחיו.

לפי השיטה המוצעת מיפעלים שמחיריהם עולים פחות מן המדד ישלמו תוספת יוקר קטנה מעליית יוקר המחייה. זהו דבר לא צודק לגבי העובדים ולא ניתן לביצוע. לכן, כאן יש מקום להשלמת תוספת היוקר על־ידי המדינה. כאן המקום להנהיג מס־הכנסה שלילי. אם רמת השכר בענף מסויים נמוכה מדי, ומתחת ל־40% של השכר הממוצע במשק. שם יש לדאוג גם להעלאת רמת השכר באופן חד־פעמי ולא להשלים אותו באופן שוטף על־ידי המדינה דרך השלמת הכנסות כפי שמוצע היום. מספיק — ורצוי — שהמדינה תשלם תוספת לתוספות יוקר היכן שנחוץ.

ומה באשר לענפי השירותים?

בשירותים הציבוריים והפרטיים, בממשלה, במיסחר, בבנקאות וכו' יש לשלם את תוספת היוקר לפי המדד הממוצע הרגיל. 200% תוספת יוקר של 100%. עובדי השירותים גם יקבלו תוספת תפוקה לפי העליה הכללית בתל״ג.

עם הנהגת תוספת יוקר ענפית לא תהיה יותר אפשרות להאשים את עליית השכר בעליות המחירים. יהיה ברור שהעליות בשכר הן תוצאה ישירה של כל עליה ועליה במחירים.

קשה להניח שירוחם משל ימצא עניין בהצעה זו. 100 האחוזות שלו יקרות לו מדי. אולי 13 הוועדים ימצאו עניין בהצעה זו?

קופל נסיעות מציעה לך 3 סיורים בארצות הקסומות של המזרח הרחוק יציאות כל שבועיים מ-4/4/82

23 יום במחיר $2645

30 יום במחיר $2995

31 יום במחיר $3195 טיסה הלוך ושוב מעל הקוטב הצפוני

לבעלי כרטיס אשראי דיינרס קלוב או ויזה אפשרות תשלומים מיוחדים:
50% במזומן ו־50% בארבעה תשלומים חדשיים שוים ללא ריבית וללא הצמדה.
או10% במזומן ו־90% ב־6 תשלומים חודשיים צמודים ושוים ללא ריבית.

להנאתך בסיורים:
- בתי מלון מעולים במרכזי הערים.
- ארוחות בוקר אמריקאית לאורך כל הדרך.
- שרותי קרקע מלוים ואוטובוסים מרווחים וממוזגי אויר.

שים לב: בסיורים כלולים כל אתרי התיור החשובים והיפים ביותר וכמובן: ניקו ביפן וטאג' מהאל בהודו!

השווה את סיורי המזרח הרחוק של "קופל" לסיורים אחרים, אל תתפתה לניסוחים מפתים, בדוק היטב את המוצע לך ותווכח כי קופל מעניקה לך במחיר ללא תחרות, סיורים מעולים ועשירי חויות!

דרוש את עלוני הסיורים למזרח הרחוק בכל סניפי "קופל".

וצא למזרח הרחוק עם קופל נסיעות

משרד ראשי: רח' פרישמן 14 ת"א, טלפון 03-246121 ובכל סניפי "קופל" בארץ.

לעולם הגדול טוס עם הגדולים-"קופל"

K-Adv

כוכבים

ניצחון הגברת הזקנה

המועמדת הטבעית ביותר לזכייה בפרס האוסקר לשחקנית הטובה ביותר לשנת 1981, היתה מריל סטריפ. הופעתה ב־אהובת הקצין הצרפתי מילאה את כל הדרישות שאפשר להעלות על הדעת: וירטואוזית, רגישה, מפוכחת, רבת־גוונים. התפקיד נוצר כאילו למיבצע־אוסקר, והגב־רת סטריפ עשתה כל מה שצריך היה

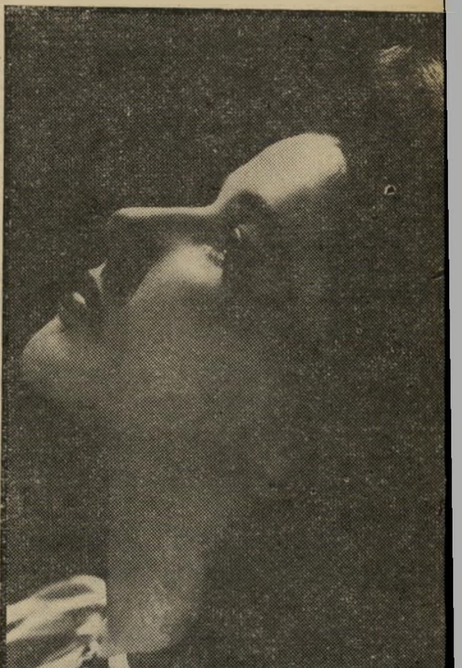

הפבורן ב־1941
שיסתכלו אליה למעלה

לעשות, ועוד הרבה יותר מזה, כדי ש־הפרס יפול בחלקה.

אלא שרבים נוטים לשכוח שהאוסקר אינו בהכרח פרס איכות טהור. זהו פרס שנקבע לפי קולות של מצביעים, כולם אנשי מיקצוע, אבל רובם בעלי נטיות אישיות המשפיעות על החלטתם לא פחות מן השיקול המיקצועי. וכך, בלילה של ה־29 במארס, במקום מריל סטריפ, היתה זאת הגברת הזקנה של הוליווד, קאתרין הפבורן, שהוזמנה לקבל את הפיסלון ה־מוזהב הרביעי שלה, והפכה בכך לאלופה הבלתי־מעורערת של עיר־הסרטים, עטורת פרסים יותר מכל שחקן או שחקנית אח־רת בתולדות התעשייה; אות לכבוד ולחיי בה שרוכשים לה חבריה למיקצוע.

אדם בלתי־נסבל. זהו הישג לא רע לגבי שחקנית אשר בשלהי שנות ה־30' נחשבה ל„רעל קופתי"; חברת אר־קיי־או שמחה להיפטר ממנה, לשחרר אותה מן החוזה שקשר אותה אל החברה, ולשלחה חזרה לברודוויי. באותו זמן היא נחשבה לסנובית, לקאפריסית, למתנשאת, לאדם בלתי־נסבל שאינו מוכן להתפשר.

הכל ידעו שהגברת ניחנה בכישרון־מישחק בלתי רגיל. פרס האוסקר הראשון שבו זכתה, שנה אחרי שהגיעה להוליווד עבור שחר הזריחה, הוכיח זאת מעל לכל ספק. אבל לא די בכישרון כאשר צריך להתמודד עם הרודנים הכל־יכולים של אולפני הסרטים.

„קיית סבורה שהיא גבוהה," מספר עליה ידידה, המחזאי, התסריטאי והבימאי גארסון (מוביולה) קאנין. „אבל היא בכל זאת לא גבוהה מספיק, ומשום כך נהגה לנעול, בעקשנות, נעלי פלאטפורמה ש־הוסיפו עוד עשרה סנטימטרים לקומתה, ובנוסף סידרה את שערה כלפי מעלה. כל זאת, כדי שתוכל להתבונן בכל הדברים שסביבה מלמעלה. בעיקר במפיקים ובו־מנהלי־האולפנים, אשר בדרך מיקרה אולי, היו באותו הזמן, כמעט כולם, נמוכי קו־מה, ונאלצו באמת להסתכל כלפי מעלה כדי לראות את עיניה." הרכילות מספרת שמפיק אחד, אשר היה גבוה די הצורך עבורה, הווארד יוז, היה האחראי לטירפוד הקאריירה שלה בשנות ה־30' רק משום שהגברת לא כיבדה אותו ביחס שהוא ציפה לו.

חריפת לשון. עד כמה טעתה הוליווד בהערכתה, הסתבר כמה שנים לאחר־מכן, כאשר הפבורן שבה אל המסכים, הפעם לפי תנאיה, כשהיא קובעת מי יהיה ה־בימאי שיביים אותה — ג'ורג' קיוקור, מומחה לבימוי נשים; מי יהיו הכוכבים שיופיעו לצידה — קרי גראנט וג'יימס סטיוארט, ואפילו מה יהיה החומר שיצולם — המחזה סיפור פילדלפיה, שאת זכו־יות ההסרטה שלו רכשה.

התפקיד הנשי הראשי כאילו נוצר עבו־רה — בת למשפחה עשירה, גרושה פעם אחת, עומדת להינשא בשנית, כאשר הבעל הראשון מופיע שוב ומנסה בכל מיני תחבולות לרכוש את ליבה בחזרה. היא גאה, נמרצת, שנונה, חריפת לשון, אצי־לית עד קצות אצבעותיה, עד כדי כך ש־אינה צריכה לטרוח כלל על גינוני טקס כדי לשכנע מישהו במוצאה.

זאת היתה השיבה הרשמית שלה אל צמרת הבד, וגם אם בשנים שחלפו מאז, לא נמנתה בקביעות עם כוכבות הקופה של הוליווד (אף שרבים מסרטיה הכניסו ממון רב), היא היתה תמיד שייכת לאצו־לה הגבוהה, לכוכבים האמיתיים, שרק מעטים כמותם עוד נותרו כיום.

במשך 25 שנים, מ־1942 ועד ליום מותו, ב־1967, היתה בת זוגו הנאמנה של ספנסר טרייסי. היא לא נישאה לו מעולם, ואילו היה מעמדם קצת פחות חזק, אין ספק שהקאריירה שלהם היתה מתמוטטת תחת שבט הביקורת של אירגוני האמהות ה־אמריקאיות, נציגי הכנסיות והדתות השו־נות, ואבירי המוסר המתנדבים.

להם לא הפריע הדבר כהוא זה. הם הופיעו ביחד בתשעה סרטים — מאשת השנה, שבו גילמה קאריריסטית מושבעת הנשואה לעיתונאי ספורט (טרייסי) ועד לנחש מי בא לסעוד (פרס האוסקר השלי־שי שלה), שבו היתה רעייתו של טרייסי, בסרט שבו הם צריכים להשלים עם העובדה שבתם מנהלת רומן עם כושי.

תפקידים מזהירים. הבטחון העצמי הרב, השליטה המוחלטת בכל מה שהיא עושה והמקוריות של מינהגיה, היו טב־עיים למי שהיתה בת של פמיניסטית מושבעת (חברתן של אמה גולדמן ו־מארגרט סאנגר) ושל רופא שיניים מפור־כח, שניהל את כספי בתו עד ליום מותו, בשנת 1962. היא חונכה באחת המיכל־לות היוקרתיות ביותר של ארצות־הברית, ברין מאור, אבל כאשר התעקשה להמיר לימודים בתיאטרון, לא עמד איש בדרכה.

כבר בסרטה הראשון, תעודת גירושין, שבו גילמה את בתו של ג'ון בארימור, ה־מתגרש, זכתה לשבחים מכל הכיוונים. שם הכירה לראשונה את ג'ורג' קיוקור, הבימאי שעימו שיתפה פעולה, בחדווה רבה, פעמים רבות לאחר מכן (כולל כמה מתוך תישעת הסרטים המשותפים לה ו־לטרייסי). שנה לאחר מכן זכתה בפרס האוסקר, והופיעה בעוד כמה תפקידים שהכל נכספו אליהם, כמו בנשים קט־נות (שוב בהדרכת קיוקור).

היום, אחרי חמישים שנות קולנוע וארבעה פרסי אוסקר, כאשר באמתחתה שורה ארוכה של תפקידים מזהירים על הבד וגם על הבימה, היא אינה זקוקה עוד לנעלי פלאטפורמה כדי שהכל יסתכלו אליה למעלה. היא המלכה הבלתי־מוכתרת של הקולנוע האמריקאי, ובמידה רבה, גם של הבימה, שם הופכת כל הופעה שלה לאירוע יחידי במינו. (יש האומרים שה־

שחקנית קתרין הפבורן בלי איפור — 1982
המינהג: לא לבוא לטקס חלוקת האוסקר

הפבורן עם ג'יין פונדה ב„אגם המוזהב" שזיכה אותה בפרס
אוסקר מס' 4

נא להתלונן!

מזה כמה שבועות, נשמעות בין חובבי הקולנוע בישראל תלונות הולכות ונשנות על כך שמפיצי סרטים ובעלי בתי־הקולנוע התגייסו לצבא יוצרי הסרטים. כאשר נופל בידיהם סרט, הם מחליטים שזה עדיין לא המוצר המוגמר, נוטלים לידיהם מספריים ומתחילים לשפץ פה ושם, כדי להתאים את הסרט לתנאי הארץ — כך לפחות הם מסבירים. התוצאה היא, שכמה מן הסרטים היוקרתיים ביותר של התקופה האחרונה, ובמיוחד כאלה שאורכם יותר מהרגיל, מגיעים אל הקהל בגירסה חדשה וקצרה יותר, כי הרי הכל יודעים שהקהל הישראלי מורכב מהדיוטות שאינם מוכשרים לשאת סרט באורך של יותר משעתיים.

מאחר שרוב המבקרים רואים את הסרטים שעליהם הם כותבים בהקרנות מוקדמות, ובהקרנות אלה השיפוצים טרם בוצעו, יתכן מאוד שאין לכותבים על הסרטים מושג על המתרחש בהמשך.

בכל פעם שמעלים את הנושא לפני מפיצים ובעלי בתי־קולנוע, הם מכחישים בכל תוקף שדבר כזה עלול לקרות, וככל שחולף הזמן, אחרי הצגת הבכורה, נוטים הסרטים להתקצר בהדרגה, מבלי שאיש ימחה על כך.

על כן, כל מי שנתקל בסרט אשר נראה לו קצר מן הרגיל, בסרט שבו חסרה סצינה שעליה קרא בעיתון או שמע מחבר, או מי שנתקל בסרט שמצבו הטכני פגום, והוא שרוט, מרוט וקרוע, מתבקש להתלונן. כיתבו מכתב למערכת והוא יתפרסם בקול גדול. בסופו של דבר, אם ביטלו את המיסים על כרטיסי הקולנוע, זכאי גם הקהל לתמורה נאותה לכספו.

מחזמר קוקו, על חייה של האופנאית קוקו שאנל, לא היה זוכה לעולם להצלחה בלי הפבורן בתפקיד הראשי).

הקשר הסנטימנטלי. 11 פעמים כבר היתה מועמדת לאוסקר, וכאשר זכתה בו, לא היה זה דווקא עבור התפקידים הטובים ביותר שלה. סרטים כמו חינוכה של בייבי, סיפור פילדלפיה, המלכה האפריקאית, חופשת קיץ או המסע הארוך בתוך הלילה, שהיו אולי ההישגים המרשימים ביותר שלה על הבד, הביאו לה לכל היותר, מועמדות לפרס, אבל לא את הפרס עצמו. לעומת זאת, הקשר הסנטימנטלי שלה עם טרייסי החולה, שהחזיק מעמד במאמץ של נחש מי בא לסעוד בזכות תמיכתה, כבש את לב עמיתיה, שהצביעו כולם לטובתה (אז טענו שהפרס הגיע לפיי דאנאווי על בוני וקלייד). שנה לאחר מכן התחלקה בפרס עם ברברה סטרייסנד (שהיתה אז תגלית השנה במצחיקונת), והשנה, שוב בגלל הערך הנוסטלגי של הפגישה בין שני ענקי העבר — הפבורן והנרי פונדה, היא הוכתרה ברביעית.

היא כמובן מרוצה, אבל אינה מגזימה בערך של כל העניין (היא היתה גם מפורסמת במינהגה הקבוע שלא להופיע לטקס חלוקת הפרסים). „כישרון מישחק הוא כישרון מישני בהחלט. אין זו דרך נשגבת ביותר להתפרנס. בסך הכל, אפילו ילדה בת ארבע, בשם שירלי טמפל, היטיבה לעשות זאת ממני.״

לא לעצור. זה אינו מפחית מן ההתלהבות שלה להמשיך קדימה, למרות גילה (72). „העיקר הוא לנוע תמיד קדימה, לא לעצור, להמשיך במאבק. אין צורך לדרוך על אחרים, אבל אדם צריך לסחוט את כל מה שיש מתוך עצמו, לגייס את כל כישוריו ולדאוג שלא יובס.״

כדרכה, היא ממשיכה להתנזר מן הזוהר ההוליוודי. טרייסי בזמנו אמר שהוא „אדם קטן ולכן הוא רוצה לגור בבית קטן,״ להבדיל מן הארמונות של הכוכבים האחרים. והפבורן משלימה: „יש לי מספיק כסף וכל התכשיטים שלהם אני זקוקה. אני לובשת חולצות שחורות ומכנסיים רחבים משום שכך נוח לי. לאבי היו שתי חליפות

הפבורן בהסרטה — 1981
אדם קטן

ושני זוגות נעליים. בשביל מה צריך לסבך את החיים יותר?״

ביקור בנוסיאון

האחיות ברונטה (תכלת, תל-אביב, צרפת) — אילו אפשר היה להתייחס לכוונות של הסרט הזה בלבד, ולא לתוצאות, היתה חוות־הדעת חייבת להיות חיובית. מישפחת ברונטה היא נושא מרתק — שלוש אחיות ואח שחיו לכאורה לפי מיטב המסורת הוויקטוריאנית, אך מתחת לחיצוניות המהוגנת והמגוהצת בערה אש תופת כמעט, שבאה לידי ביטוי בכתביהם השונים, מג׳יין אייר ועד לאנקת גבהים, ובמידה מסויימת גם בחייהם.

אלא שכוונות לחוד, וסרט לחוד. קשה להבין כיצד בימאי כמו אנדרה טשינה, שהיה במשך שנים שותף במהפיכה נגד הקולנוע המיושן, שערך את כתב־העת הצרפתי מחברות הקולנוע, יכול היה לחטוא בכל החטאים של הדור הקודם.

ביקור בסרט הזה הוא כמו ביקור במוסיאון שעווה. הצילומים של ברונו נויטן יפים להפליא, התילבושות והתיפאורות הוכנו בקפדנות ובדימיון, הכוכבים הם בין המפורסמים שיש היום לצרפת — איזבל אדג׳אני, איזאבל הופר ומארי־פראנס פיזיה, והשחקן פטריק מק׳גי. אבל כל זה נעדר חיים על המסך, ונדמה כאילו השחקנים זזים מפוזה אחת לשניה, כדי שיצלמו אותם באור הנכון ומן הזווית הנכונה. הכל צריך להזכיר את הציורים של הקלאסיקנים האנגליים והנשמה נשרה באיזשהו מקום בדרך.

שלוש הגברות הנאות נראות כיפהפיות חיוורות, לא רק בפניהן אלא גם במהותן, וקשה להחליט אם הזהירות היתרה שבה נוהג טשינה נובעת מהערצת יתר (לדבריו אין זה כך) או מתוך אי־השתתפות רגשית שלו בעניין. סערת הרגשות שצריכה לסחוף את האח בראנוול (שנחשב אז למוכשר ביותר בכל המישפחה) באהבתו לאם תלמידו (יש אומרים שהוא היה מאוהב דווקא בתלמיד), או את שארלוט, באהבתה למנהל בית־הספר שבו לימדה, חנוקה תחת גל של גינונים והגחלים לוחשות אך בקושי.

הסרט ייצג את צרפת בפסטיבל הסרטים בקאן. יתכן שבמבט ראשון הוא נראה כמו מוצר איכות, אך אחרי המבט הראשון, הצופה עלול להיות אדיש מכדי להתבונן בו שנית.

איזאבל אדג׳אני ופטריק מק׳גי, מפוזה לפוזה

ספרים

הרבה יותר מביקורת

את הספר החדש מסך גדול, צריך היה לקבל בברכה. כמות החומר המתפרסמת על הקולנוע בספרים, בשפה העברית, היא זעירה כל־כך, עד שכל תוספת חדשה היא בבחינת ברכה.

לא כל שכן, כאשר מדובר באוסף כתבים של מי שהיה במשך שנים מבקר הקולנוע של היומון דבר, ואולי היחידי שהצליח להחדיר גישה רצינית, מעמיקה, ורבת־היקף, לביקורת הקולנועית, בשעה שרבים אחרים עדיין התייחסו אליה כאל סיקור אירוע ספורטיבי, שבו יש לחלק ציונים ותו לא.

אכן, מאז עלה ארצה, בשנת 1951, ועד ליומו האחרון, היה זאב רב־נוף דוגמה ומופת לכל מי שהתכוון לכתוב על סרטים. לא זו בלבד שהוא הקפיד להקדיש אותה תשומת־לב לכל הסרטים שהוצגו לפניו, אלא שבכל מיקרה הפעיל את אוצר הידיעות הבלום שלו, השתמש בסימוכין ששאב מן האמנות הפלאסטית ומן הפילוסופיה, מן הסיפרות ומן התיאטרון, מן המוסיקה ומן הפוליטיקה, מהאנתרופולוגיה ומתורת המדינה; כדי להסביר את הקולנוע, להבהיר אותו, לנתח אותו, לאמוד את ערכו האמיתי.

זאב רב־נוף לא נימנה עם אותם מבקרים — למרבה הצער רבים למדי — המתבוננים בקולנוע בזילזול, מתוך מיגדל השן של תרבות העולם הנשגבה. הוא אהב את הקולנוע בכל נימי נפשו, ראה בו תימצות של כל האמנויות האחרות, וסקר אותו בשקדנות ובסבלנות אין קץ.

מסך גדול מביא אוסף מן הביקורות שפירסם במדורו הקבוע בדבר, אוסף שנערך בתשומת־לב רבה על־ידי אורי קליין, ומביא פרקים שכל אחד מהם מוק־

זאב רב־נוף ז״ל
איש גדול

דש ליוצר חשוב בתחום העשיה הקולנועית.

כאשר היה עדיין בין החיים, נדמה היה שהפעלת כל הידע האנציקלופדי בניתוח כל סרט, ההתפלמסות עם הביקורת, בעיקר זאת שהתפרסמה ברחבי העולם, המובאות הרבות שבהן השתמש כדי לנמק את ניתוחיו — שכל אלה הם תותחים כבדים מדי לכתבה בעיתון.

אך היום, בקריאה חוזרת, נראה שיש לגישה הזאת הצדקה מלאה. פליני, אנטוניוני, קובריק, אלן רנה, או לוקינו ויסקונטי אינם אך ורק יוצרים של סרט בודד שאותו סוקרת הביקורת בהזדמנות מסויימת. הסקירה המפורטת מספקת חומר מחשבה ומידע על הקאריירה שלהם, על הקווים המאפיינים אותה, על מקורות השראתם, על דרכי המחשבה שלהם.

מסקירות על סרטים בודדים מצטיירת דמות של אמן ושל יצירתו בדרך מאלפת ביותר. זאת ועוד — ההתפלמסות עם מבקרים זרים, שנראתה בזמנו מיותרת, היא היום חיונית, משום שהיא מספקת מימד נוסף, שדרכו אפשר להציץ אל היחס שבו זכו היוצרים לא רק בעיניין של זאב רב־נוף, אלא אל הוויכוחים שהתעוררו סביבם, אל הדרכים השונות שבהן אפשר לראות את מיפעל חייהם.

ולבסוף, לכל מי שחשש כי עם חלוף הזמן יאבדו כתבים אלה את תוקפם, ושמה שנכתב עליהם אתמול אינו נכון עוד היום, צפוייה הפתעה. גם אם אין בספר מאמר על מונטנגרו, יש בו כל מה שאדם יכול לחפש על מהות היצירה של דושאן מאקאבייב, וגם ללא המטרו האחרון אפשר לתפוס את העקרונות שהם נר לרגליו של פרנסואה טריפו.

עכשיו צריך להמתין למו״ל הנועז אשר יטול את כל מה שכתב זאב רב־נוף על הקולנוע הישראלי — חומר שספר זה אינו עוסק בו כלל — ויוציא אותו לאור. כאשר נכתב, סברו רבים שהדעות מגמתיות והעמדה סובייקטיבית. אילו היו מעיינים בחומר שוב, יתכן שאפשר היה לדלות מן החומר הקיים את הגירסה המעניינת ביותר, מבהינה ביקורתית, של תולדות הקולנוע הישראלי.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — פאדרה פאדרונה, קבקבי העץ, מרכבות האש, אהובת הקצין הצרפתי, גאליפולי, מפיסטו, נועה בת 17.

ירושלים — מפיסטו, חלף עם הרוח, נועה בת 17, גאליפולי.

חיפה — אהובת הקצין הצרפתי, שודדי התיבה האבודה.

תל־אביב

★★★★ **קבקבי העץ** (אורלי, איטליה) — שנה בחייהם של איכרים, לפני כמאה שנה, בצפון איטליה. הירהור פיוטי ופילוסופי גם יחד על היחס שבין אדם לאדם ובין האדם לטבע. יצירת מופת. אורך הסרט: 3 שעות.

★★★★ **מפיסטו** (סינמה 2, הונגריה) — עלייתו ונפילתו של שחקן אשר מוכן היה להקריב הכל למען קאריירה בגרמניה הנאצית. האמנות שבויה בציפורני הפוליטיקאים. מישחק מזהיר של קלאוס־מאריה ברנדאור. אורך הסרט: 140 דקות.

★★★ **נועה בת 17** (פארים, ישראל) — הקרע בתנועת העבודה הישראלית, מתחילת שנות ה־50, כפי שהיא משתקפת במשבר מישפחתי ובחייה של נערה מתבגרת. צנוע ומרתק.

★★★ **גאליפולי** (רב־חן 3, אוסטרליה) — שני אצנים צעירים מתגייסים לצבא האוסטרלי, במילחמת העולם השניה, ואחרי מישחקי ההכנה השיגרתיים, מגלים את תופת המילחמה בכל זוועתה, על חופי תורכיה. סרט אנטי־מילחמתי מרשים.

★★★ **מרכבות האש** (דקל, אנגליה) — זוכה האוסקרים של השנה, סרט חביב על תחרות בין אצן סקוטי שהנצרות מדרבנת אותו קדימה, ואצן יהודי שמוצאו הוא המנוע להצלחותיו. בימאי: יו האדסון.

ירושלים

★★★★ **חלף עם הרוח** (אדיסון, ארצות־הברית) — סירטו האגדי של דייוויד סלזניק, עדיין מחזיק מעמד. סיפור מילחמת הצפון נגד הדרום, עם גיבורים ואהבות גדולים מן החיים.

חיפה

★★★ **אהובת הקצין הצרפתי** (פאר, אנגליה) — עיבוד אינטליגנטי ומבריק לספר של ג׳ון פאולס, המתאר סיפור אהבה ויקטוריאני מבעד לעיניים מודרניות. מישחק מזהיר של מריל סטריפ בתפקיד הראשי.

★★★ **שודדי התיבה האבודה** (חן, ארצות־הברית) — סרט הרפתקות שאין בו רגע אחד של הרפיה, על ארכיאולוג וחברתו, שמתמודדים עם כל הצבא הנאצי, על גילוי ארון־הברית בקבר מצרי עתיק. משעשע מאוד.

שידור

צל"ג

פסח - בעמאן

● **להנהלת הטלוויזיה הישראלית** על מישדרי חג־הפסח, המקיפים את הסרט ההונגרי מחניים (שנועד לנוער), מיכלול של תוכניות־דת המעידות על התחזקותה של מחלקת־הדת בטלוויזיה, אוראטוריה של **הנדל** בשני חלקים. הנהלת הטלוויזיה אחראית לכך שחלק מכובד של צופי־הטלוויזיה יכוונו את מכשיריהם בחג יציאת־מצריים אל תחנות־השידור של הארצות השכנות, או שיתענגו על סירטי וידיאו.

מאחרי הקלעים

מוות לדיווח

תהליך הכפייה הממשלתית על חטיבת־החדשות של הטלוויזיה ערב „חג החרות" מזכיר את התהליך העובר במחצית השנה האחרונה על הטלוויזיה הממלכתית בפולין. עיקרון הטלוויזיה הממלכתית והלא־ממשלתית אינו ברור לממשלת ישראל.

הסחף הכפייתי העובר על מחלקת־החדשות מוחק תהליך בן 20 שנה של עצמאות רשות־השידור.

חברי הוועד המנהל של רשות השידור, שהיו צריכים לייצג בהבנתם ובהחלטותיהם את הציבור הרחב, מייצגים יותר ויותר את ראייתו של ראש־הממשלה. דבריו החריפים של מנחם בגין על הנהלת רשות־השידור (טלוויזיה ורדיו), בראשית השבוע שעבר, זכו באוזן קשבת בוועד־המנהל, שהחליט לחסל את שאריות העצמאות הדיווחית של חטיבות־החדשות ברדיו ובטלוויזיה, בעקבות הדיווחים מהמתרחש בגדה המערבית וברמת־הגולן.

לתהליך חיסול העצמאות הדיווחית קדם ביטולה של מהדורת כימעט חצות, בטענה של „קיצוצים תקציביים", וניסיון של חברי הוועד־המנהל לקיצור מהדורות מבט לכדי רבע שעה.

הערכותיו של ראש־הממשלה וחשיפת כמה משרי־הממשלה (אהרון אבו־חצירה, יצחק מודעי ויעקב מרידור) לביקורת המצלמה הביאו לתגובת־מיד של חברי הוועד־המנהל.

בישיבת הוועד, העומדת להיערך השבוע, יש בכוונת חברי הוועד־המנהל לתקן תקנות חדשות לדיווח, אשר ייעקרו את סמכויותיהם של מנהלי הטלוויזיה והרדיו ויעבירו אותן לידיו של מנכ"ל רשות־השידור **יוסף לפיד**. החלטה תיעשה בשותפות יחד עם יו"ר הרשות, הפרופ' **ראובן ירון** — בעצה אחת עם השר־הממונה של תיק הטלוויזיה, שר־החינוך והתרבות **זבולון המר**.

זוהי פוליטיזציה מוחלטת של כלי־תיקשורת ממלכתיים אלה, שאיבדו כבר קודם לכן את כושר הדיווח האובייקטיבי שלהם.

העיר מנהל־הטלוויזיה, **טוביה סער**, באוזני העולם הזה: **„זה יעקור את מנהלי הטלוויזיה והרדיו בתפקידיהם. לדעתי, שיקולי הדיווח הם רק של הכתב בשטח, ולא של מנהליו. על העורכים להחליט אם החומר שהכתב הביא מהשטח מתאים לאמות־המידה של חדשות או לא. גם הנוהל הנוכחי, של בקשת אישור לדיווח במיקרים מסויימים, הוא פסול. אם עכשיו יחליטו על סירבול העבודה, יהיה לכתבים קשה לדווח דיווח אמין מהשטח..."**

פורום שכעה

הגוף החדשותי של רשות השידור, פורום החדשות, התמקד בישיבתו האחרונה בבחינת הסיבות שהביעו לביקורת החריפה של הממשלה על אופן הדיווח והתיפקוד של רשות השידור, לגבי המתרחש בגדה המערבית וברמת־הגולן.

מנהל־טלוויזיה סער
נוהל פסול

בן־אחותי עימנואל,

הדוד מנחם ובסאם אל־שכעה

מנהל־חטיבה הלפרין
חילוקי־דיעות במישפחת בגין

את הקרב עם מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, לשידור ראיון־הרדיו עם **בסאם אל־שכעה** ביום־פיטוריו, ניהל מנהל הטיבת־החדשות ברדיו **עמנואל הלפרין**, שהוא בת־אחותו של **מנחם בגין** („בן אחותי עמנואל..." כפי שכינה אותו בגין אחרי הפצצת הכור הגרעיני בעיראק). התייצבותו של הלפרין בראש המאבק להתרת הראיונות עם ראשי־הערים המודחים מעידה על חילוקי־דיעות במישפחת בגין, על אופן הדיווח בכלי־התיקשורת הממלכתיים.

מתוך שיחזור המתרחש התברר כי ראשי־הערים המודחים בגדה המערבית רואיינו לראשונה על־ידי כתבי הרדיו. ראיונות־הרדיו עם כרים ח'לף ובסאם אל־שכעה עוררו את אנשי מבט לראיין אף הם את ראשי־הערים המודהים.

בדיון שנערך בנוכחות מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, הגיעו אנשי־הטלוויזיה לעימות עם אנשי־הרדיו, תוך האשמתם בחריגה מהנוהל המחייב אותם לפנות אל מנכ"ל הרשות לשם קבלת אישור לראיין ראשי־ערים בגדה־המערבית.

על נהרות שכם

לפני כשבועיים הקרינה הטלוויזיה הישראלית, במיסגרת מדיניות־החיסכון שלה, שכתוצאה ממנה מרבים בשידורים חוזרים של סרטים שכבר הוקרנו, את סירטו המעולה של **רם לוי** על ביצוע האופרה נאבוקו בקיסריה במיסגרת הפסטיבל הישראלי. כאשר נשאלו כמה מיוצרי אותו סרט על הסיבות לאי־הפצתו של הסרט בתחנות־טלוויזיה בעולם, היפנו את אצבעם לעבר מנכ"ל־הרשות, **יוסף לפיד**.

הגיב לפיד: „בשעתו התרתי את הקרנתו של הסרט באר, מתוך שאני חושב שהוא סרט אמנותי מעולה, ומדרגה ראשונה. מה עוד, שהצופה הישראלי מכיר את המציאות כפי שזו משתקפת בו. לעומת זאת, הרמז הקיים בסרט, כאילו הערבים בשטחים (הכבושים) נמצאים כיום במצב דומה לזה שהיהודים היו בבבל, יכול היה להתקבל בחוצלארץ כתעמולה אנטי־ישראלית. לכן איננו יכולים למכור את הסרט במתכונתו הנוכחית."

חד־גד־יא 1982

משל הגדת־הפסח חד־גדיא מתרחש בימים אלה במציאות של התדרדרות יחסי־העבודה בבניין הטלוויזיה הישראלית.

זה החל כאשר נציגי העובדים הטכניים בטלוויזיה הבהירו להנהלה, שיש בכוונתם למנוע את שידור קונצרט האוראטוריה של הנדל, ישראל במצריים. הסיבה: את הקונצרט, שהוקלט לשידור־טלוויזיה סטריאופוני, לא ניתן לערוך בציוד הטלוויזיה הישראלית, ולכן שוגרו מפיקיו, **איילון גוייטן** ו**מיקי דרון** לאנגליה, לעריכת הקונצרט עם הבמאי.

לא נשלח עורך־וידיאו, ביחד עם מפיקי התוכנית לאנגליה. הבי־בי־סי לא היה מאפשר לו לערוך את הסרט במיתקניו. הדבר גרם לאיומי עורכי־הוידיאו למנוע את שידור הקונצרט בחג־הפסח.

האיומים הועילו. לעורכי הווידיאו של הטלוויזיה הובטח שאחד מהם ישוגר למצריים, ליום־השידורים המשותף של הטלוויזיה הישראלית והמצרית, עם השלמת הנסיגה מסיני. מובן שהטלוויזיה המצרית לא תאפשר לו לערוך את הסרטים באולפניה.

כאשר שמעו עורכי־הסרטים (פילם) על הכוונה לשגר איש־וידיאו למצריים, איימו מייד בהשבתה, אם לא ישוגר במקביל גם עורך־סרטים למצריים. כאשר שמעו מקליטי־הקול, שעורכי־הסרטים תובעים שיגור אחד משלהם למצריים, תבעו לשגר גם עורך משלהם עם הצוות למצריים. כאשר שמעו התאורנים את סיפור עורכי הווידיאו, הסרטים והמקליטים, תבעו את שיגורו של תאורן.

במיסדרונות הטלוויזיה הישראלית מתלוצצים עתה שביום־השידורים המשותף עם הטלוויזיה המצרית ישהו כל־העובדים הטכניים של הטלוויזיה הישראלית במצריים, כדי למנוע את השבתת הטלוויזיה הישראלית.

פסקול

אלוני או רביב?

למרות שלמראית־עין מוקפא עניין בחירתו של מנהל חטיבת־החדשות בטלוויזיה, עד להסדר בין ועד אגודת־העיתונאים והנהלת רשות־השידור ועד לקביעת נוהל סופי לניהול המיכרזים ברשות־השידור, לא שככו הלחצים לבחירת מנהל־החטיבה החדש. בעוד שמצד עובדי חטיבת החדשות מופעלים לחצים למען מינויו של **יאיר אלוני**, איש־חדשות ותיק ואחרון אנשי הדור הראשון של חטיבת־החדשות, מתבהרת כוונת ההנהלה לבחור בשליח הטלוויזיה בארצות־הברית, **דן רביב**, למישרה זו. הערכת העובדים היא שסיכויי השניים במיכרז שווים ●● שדר גלי צה"ל, **יצחק בן־נר**, פתח בשבוע שעבר את אחת מתוכניותיו הפופולריות, נכון לעכשיו, בקביעה: „אם הרב **שלמה גורן** יוצא בשליחות מדינית לארצות־הברית, האם ייתכן ששר־החוץ **יצחק שמיר** יישלח בקרוב לפזורה בשליחות דתית?" ●● מסכת ההתפטרויות של עובדים בכירים ברשות־השידור טרם תמה. בימים אלה עשוי אחד מעובדיה הבכירים ביותר של הרשות להודיע על התפטרותו.

בימאי לוי (בפורים)
ערבים ברמאללה, יהודים בבבל

יום האדמה של רפיק השני

סיפור־השבוע במיסדרונות הטלוויזיה הוא סיפורו של כתב הטלוויזיה הערבית, **רפיק חג'־יחיא** (בן־דודו של ח"כ של"י לשעבר), על מה שעבר עליו במהלך „יום האדמה".

רפיק חג'־יחיא נשלח על־ידי מחלקת החדשות של הטלוויזיה הערבית לסקר המתרחש במשולש.

כאשר הגיע רפיק לשערי כפרו־מולדתו, טייבה, מצא שם תור ארוך של מכוניות, שהתעכב במחסום שהקימו אנשי מישמר־הגבול. כאשר הגיע רפיק אל המחסום, הוא התבקש להזדהות. הוא שלף את תעודת־העיתונאי הממשלתית שלו, וציין שהוא גם תושב טייבה. אנשי מישמר־הגבול ביקשו ממנו להמתין בצד.

כעבור מחצית השעה הם ביקשו ממנו לפתוח את תא־המיטען של מכוניתו. אנשי מג"ב תבעו ממנו להוציא את תכולת תא־המיטען. רפיק השיב שאין זה תפקידו. איש־המג"ב הגיב: „אני לא הסבל שלך!"

כאשר שם רפיק וציין כי יש בידו תעודת־עיתונאי ממשלתית, הגיב מפקד המחסום: „גם מחבל יכול למצוא תעודת־עיתונאי!" רפיק חייך ואמר לו: „באותה המידה, שמחבל יכול להשיג מדים של מישמר־הגבול."

שוטרי מג"ב החליטו, לבסוף, לערוך בכוחות עצמם את החיפוש במכוניתו. רק כעבור שעה נוספת, לפני יותר מאלפיים איש, שהמתינו במבואות הכפר, איפשרו אנשי־מג"ב לרפיק להיכנס לכפרו. בינתיים תמה עצרת יום־האדמה, שרפיק נשלח לסקרה.

מתכונים אלה מוקדשים לעקרת הבית לחג הפסח בהוקרה מתנורי אמקור.

עוף ממולא בתוספת תפוחי אדמה, גזר ושעועית ירוקה.

החמרים להכנת העוף

1 עוף במשקל 1500 – 1600 גרם.
תבלינים לטבול העוף: מלח, פלפל לבן, פפריקה אדומה, ומעט רוטב סויה.

החמרים למלוי

4 תפוחי עץ גרנד אלכסנדר בגודל בינוני, חתוכים לקוביות קטנות.
50 ג' צימוקים
50 ג' אגוזים כתושים
1/2 כפית קינמון
1 כף שמיר קצוץ
4 כפות קמח מצה
2 כפות שמן
4 כפות מים קרים
2 כפיות אבקת מרק מוזהב
1 כף רוטב סויה
חמרי תבול: מלח ופלפל לבן

הירקות

6–8 תפוחי אדמה בגודל בינוני
6–8 גזר חתוכים לאצבעות
400 ג' שעועית ירוקה
1½–2 כוסות נוזלים, מים או מרק צח, או חצי כמות מים וחצי כמות מיץ תפוזים.
1 כף רוטב סויה
2 כפיות דבש
1/2 כפית קינמון
1 כף מרגרינה או שמן.

אופן ההכנה

לתבל את העוף בתבלינים ע"י שפשוף העוף מבחוץ וגם בפנים. לערבב את כל חומרי המלית ולשפר הטעם. למלא את פנים העוף במלית ולסוגרו היטב. לאחד הכנפיים והשוקיים ע"י חוט משיכה, כך שיהיה הכל צמוד לגוף העוף. להניח את העוף על גבו בתבנית אפיה מתאימה. להניח את כל הירקות מסביב לעוף בצורה דקורטיבית. לערבב הנוזלים עם יתר החמרים ולצקת סביב העוף. את המרגרינה לפזר על גבי כל השטח. יש לכסות את כלי האפיה, כך שכל התבשיל יהיה מכוסה. לאפות בתנור אפיה בחום בינוני גבוה במס' 7 קרוב לשעתיים. מידי פעם רצוי לצקת מן הנוזלים על גבי העוף והירקות. רצוי לגלות את התבשיל מן הכיסוי אחרי שעה וחצי בערך ולהמשיך לאפות ללא כיסוי עד אשר יתקבל הצבע הזהוב והיפה.

פשטידת קשואים ותפוחי אדמה

הכמויות

750 ג' קשואים
250 ג' תפוחי אדמה
1 בצל בגודל בינוני
1 כף שמיר קצוץ
4 ביצים
4 כפות פירורי קמח מצה
מלח, פלפל לבן, מעט אגוז מוסקט, 1 כף אבקת מרק זהב.
1 כף פירורי מרגרינה
מעט פפריקה מתוקה

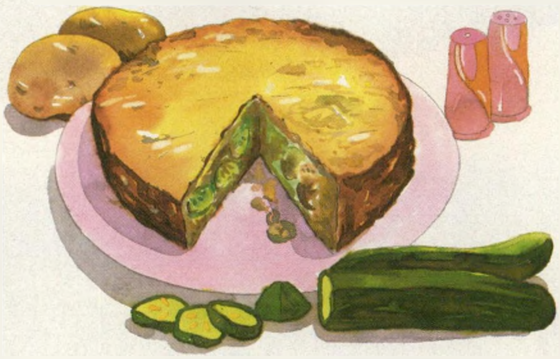

אופן ההכנה

הירקות הקלופים לרסק בפוד פרוססור במגרדת הדקה. להעביר לקערת עבודה ולהוסיף ביצים, תבלינים ואבקת מרק. לבחוש בקלות ולהוסיף קמח המצה. למרוח תבנית האפיה במעט מרגרינה, לצקת העיסה, לפזר מעל גרגירי מרגרינה ומעט פפריקה מתוקה. לאפות בחום בינוני בערך ארבעים דקות. להגיש חם.

טורט שוקולד עם אגוזים וציפוי עליון

החמרים

6 ביצים
1½ כוסות סוכר
1 ח' מרגרינה
150 ג' שוקולד מריר + 1 כפית קפה נמס + 2 כפות מים.
1 כפית גרידת לימון
1 כף קוניאק
4 כפות קמח מצה
100 ג' אגוזים כתושים
1 כפית אבקת אפיה

אופן ההכנה

שוקולד + קפה נמס ומים להמיס על גבי אדים ולבחוש לעיסה חלקה. לקרר. להקציף יחד החלמונים, מרגרינה, 1 כוס סוכר וגרידת לימון. להוסיף את השוקולד. להקציף יחד עד שתעשה עיסה בהירה וקלילה. להוריד 1/3 מן הכמות עבור קשוט העוגה. לערבב יחד אגוזים, קמח מצה ואבקת אפיה. להקציף קצף חזק מן החלבונים + 1/2 כוס סוכר. לתערובת של השוקולד להוסיף תוך כדי קפולים קלים, תערובת של אגוזים וקצף לסירוגין. למרוח תבנית אפיה מס' 28 במעט מרגרינה. לשים עיסת העוגה ולאפות בחום מס' 6 בערך 40 דקות. לאחר שהעוגה אפויה לסגור את חם התנור ולהשהות העוגה בתנור עוד כ־10 דקות. לקרר העוגה ולקשט בקרם הנותר. אפשר לקשט במעט אגוזים.

המתכונים מלשכת יעוץ לעקרת הבית-אמפא.

טל-ארויו

אמקור טוב להיות בבית.

כלבוטק אישר כי תנור אמקור עמד בכל הבדיקות התקניות של מכון התקנים, לפי הזמנת המועצה לצרכנות.

כל מה שאת צריכה מהשמש...לא יותר. אולטרסול.
שיזוף נכון הוא ענין של יופי
ובריאות כאחד.
קרני השמש מעניקות לעורך
את השיזוף היפה והגוון השחום,
אך חשוב לווסת את כמות
הקרינה החודרת לעור, כדי למנוע
נזק. תכשירי אולטרסול מאפשרים
שיזוף בריא ויפה, מונעים
התייבשות העור ונזק מקרינת יתר.
הם יעניקו לעורך את כל שהוא
זקוק מהשמש ולא יותר.
אולטרסול לשיזוף בריא,
לבחירתך – שמן שיזוף, תחליבי
שיזוף (המותאמים לרגישויות עור
שונות) ותחליב לאחר שיזוף.
ULTRASOL
ULTRA SOL
Dr. Fischer
Dr. Fischer
פרסום מלניק • יעקב פרנקו

יום רביעי

7. 4
ליל הסדר

● **כפייה דתית: הגדות לפסח (8.50 — שידור בצבע, מדבר עברית).** סרט של שירות הסרטים הממשלתי על סוגי הגדות פסח שונות, לאורך תולדות העם היהודי.

● **בידור: זמר אביב (9.15 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית).** שירי אביב ופסח בצוותא עם חנן גולדבלט, בהשתתפות חבורת הזמר של רפי פסחזון.

● **סרט קולנוע הונגרי: מחניים (10.00 — שידור בצבע, מדבר הונגרית).** סרט הונגרי, המבוסס על הרומן הידוע של הסופר פרנץ מולנר. הס״ט עוסק במילחמת כנופיות בין נערים בבודאפשט. אחת הכנופיות טוענת לזכויות טריטוריאליות על מגרש ריק וכנופיה אחרת קוראת עליה תיגר. בסופו של דבר אף כנופיה אינה זוכה במיגרש, המופקע על־ידי העיריה לצורכי בנייה. הסרט הוא אליגוריה חכמה ונוגעת ללב על חוסר הטעם שבמילחמה, ומאבק על שטחי כיבוש שהמילחמה יוצרת.

יום חמישי

8. 4
א׳ פסח

● **כפייה דתית: בכל דור ודור (8.00 — שידור בצבע, מדבר עברית).** פסח בתקופות שונות בחיי עם ישראל, ובעיקר תקופת בית שני ונוסח הפסח אצל האנוסים.

● **מולדת: הנופים אשר אהבנו (8.30 — שידור בצבע, מדבר עברית).** עוד אחד מתריסר סרטי סיני שהופקו בטלוויזיה הישראלית, והפעם זו פרידת צוות נקודת חן מחצי האי המצרי.

● **אופרה: ישראל במצריים (9.15 — שידור בצבע, מזמר אנגלית).** קונצרט יוקרה מיוחד שצולם לחוף ים סוף מול אי האלמוגים, בהשתתפות מקהלת פסטיבל אדינבורו, מקהלת התיזמורות הלאומיות הסקוטית, ותיזמורת ירושלים. במישדר זה יובא החלק הראשון של האורטוריה שחיבר הנדל, תחת הכותרת יציאת מצריים.

רן: מסיכת הברזל
יום שישי, שעה 10.15

● **סרט טלוויזיה: נערתו של סנדנס (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** המשך לסרט קיד וקסידי, ובו קורות נערתו של קיד סנדנס אחרי מותו. סיפור מעקב הבלשים אחריה, והאופן שבו היא גייסה את פנצ׳ו ויילה המקסיקאי לעזרתה. בתפקיד הראשי: קתרין רוס.

יום שישי

9. 4

● **סרט ערבי: נערה ושמה שוק (5.32 — שידור בצבע, מדבר ערבית).** סיפור העלילה מתרחש בכפר עני ונידח השוכן לחוף הים בצפון מצריים. גיבורת הסרט, שוק (השחקנית נאדיה אלג׳נדי) היא רקדנית־בטן שרבים מגברי הכפר חושקים בה. שוק אוהבת את אחמד (חסיין פאהמי) אך נישאת לאחיו הצעיר מוח׳תאר, שהוא שיכור ובטלן, מאחר שאחמד המשכיל אינו מעוניין להינשא לבחורה שהיא רקדנית־בטן מחשש הרכילויות של בני הכפר.

● **בידור: שעה טובה עם מני פאר ואורחיו (9.15 — שידור בצבע, מדבר עברית)** תוכנית הבידור היוקרתית של הטלוויזיה הישראלית. עם הסאטירה העוקצנית המובאת בסופה מפי שלמה ניצן.

● **סרט קולנוע: האיש במסיכת הברזל (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** גירסה קולנועית נוספת לספר ההרפתקות של אלכסנדר דיומא, העוסק באח התאום והטוב של המלך לואי ה־14, אשר נכלא בין כתלי הבסטיליה. הסיפור מתאר את האופן שבו הצליחו נאמני האח הטוב להחליף בינו ובין האח הרע שישב על כס המלכות. בתפקידים הראשיים: ריצ׳רד צ׳מברליין, לואי ג׳ורדן וג׳נבייב רו.

שבת

10. 4

● **סידרת טלוויזיה: בנסון (8.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק המציל ממוות מספר כיצד מבקשת קייטי מהמושל לבוא ולהרצות בבית סיפרה, והוא ניאות. בינתיים סועדת קראוס את ליבה בסופגניה שנתקעת בגרונה וגורמת לה להיחנק כמעט. בנסון, הנמצא במקום, אינו מאבד עשתונותיו ונחלץ לעזרתה. ברגע האחרון נאלץ המושל לבטל את הרצאתו בבית סיפרה של קייטי, והוא שולח במקומו את קלייטון.

● **פולקלור מיזרחי: למנצח שיר מזמור (9.30 — שידור ישיר בצבע, מדבר ומזמר עברית).** חלק א׳ בהשתתפות אבנר גדסי, רמי דנוך ולהקת העוד, משפחת סולימאן, משה הילל, זוהר ארגוב ואחרים.

● **ספורט: מבט ספורט (10.30 — שחור־לבן, מדבר עברית נוסח ניסים קיוויתי).**

● **פולקלור מיזרחי: למנצח שיר מזמור (11.00 — שידור ישיר בצבע, מדבר ומזמר עברית).** חלק שני של המופע בהשתתפות צילה דגן, מירי אלוני, אופירה גלוסקא, דודו זכאי, עוזי מאירי ואחרים.

קוטן: לא יאומן כי יסופר
יום ראשון, שעה 10.50

יום ראשון

11. 4

● **מולדת: ארץ אהבתי (8.03 — שחור־לבן ו/או בצבע).** מגזין שבועי בהגשתו של מאיר שליו, שמרוב אהבתו לארץ, אינו חוסך את חיציו מהשולטים בה.

ייטס וצ׳רצ׳יל: דרמה
יום שני, שעה 10.20

● **סידרת טלוויזיה: דאלאס (9.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית בעגה טכסאסית).** הפרק קשר ונצואלה מחדד את העימות שבין ג׳יי־אר ובובי כאשר בובי מסרב לוותר על תפקידו כנשיא החברה. ג׳וק מוצא את עצמו לכוד באמצע, מכיוון שמתברר שבובי מוצלח יותר מג׳יי אר בניהול החברה, והראייה: האופן שבו הוא חצליח לרכוש בית־זיקוק חדש. בינתיים ממשיכה פאם לחפש את אמה ולוסי מציגה את מיטש לפני חבריה, והתוצאה היא כישלון מוחלט.

● **מותחן: לא יאומן כי יסופר (10.50 — שידור בצבע, מדבר אנגלית מעודה).** ג׳וזף קוטן מוקף בסרט זה בשתי יפהפיות זוהרות, גלוריה גראהם ומורין אובריאן. קוטן הוא אספן חפצי אמנות ליונל למפסון, שנגרר, במידה רבה בעל כורחו, לקרב נקם משולש. על פני השטח זה נראה כרומן רומנטי, אך ביסודו טמונים הגורמים לתאוות הבצע והמירמה. האם למפסון הוא יריב הולם לכל אחת מהנשים? והאם עירטול אמנותי של אחת משתי היפהפיות הוא אכזרי, או אולי נקמתה של אחת מהן?

יום שני

12. 4

● **דרמה: המיקצוע של ג׳ק (10.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מבט חודר אל סדרות הפשע בטלוויזיה, דרך עיניו הציניות של כותב תסריטים לסדרות אלה. השאלות הן האם השוטרים באמת כפי שהם מוצגים על המסך, או שמא הטלוויזיה תפרה להם תדמית שעונה על ציפיות הקהל. זהו מעין מחזה בתוך מחזה, שבמהלכו בונה התסריטאי סצינות ומעיר עליהן את הערותיו תוך כדי הסרט. דונלד צ׳רצ׳יל משחק את התסריטאי, ואשתו בחיים, פאולין ייטס, מגלמת את דמות אשתו בדראמה.

תוכניות מומלצות בטלוויזיה הירדנית

יום רביעי 7. 4

● **סידרה חינוכית־בידורית: חיות מופלאות (6.40 — ערוץ 3 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מופע לפני קהל באולפן טלוויזיה אמריקאי. בעלי־חיים מאולפים המבצעים להטוטים, וכן קטעי סרטים על אורח חייהן של חיות נדירות. בתוכנית הפעם: נמלים לבנות מאפריקה, אווזים מקנדה, בעלי תכונות מיוחדות, חיות בקירקס, ומפלאי העולם התת־מימי. התוכנית מוגשת על־ידי ברג׳ס מרדית, פרסיליה פרסלי וג׳ים סטפורד.

● **מדע — הממציאים (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** המאה ה־20 הביאה בכנפיה המצאות רבות ומגוונות לטובתו ורווחתו של המין האנושי. על כמה מהמצאות אלה וממציאיהן תספר לנו סידרה זו.

יום חמישי 8. 4

● **סידרה לנוער: רימי (4.50 — שני הערוצים — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרת אנימציה יפאנית לילדים, על הרפתקאותיו של נער צרפתי יתום ושמו רימיי, החי עם אמו, ונאלץ לעבוד במיכרות פחם כדי לפרנס את מישפחתו.

● **שעשועון: חשוב וזכה (7.00 — ערוץ 3 — שידור בצבע, מדבר ערבית).** שעה של חידונים ושעשועונים המבוססים על מעט ידע והרבה מזל, בהנחייתו של ראפע שאהין.

יום שישי 9. 4

● **ספורט: כדורגל אירופי (2.15 — שני הערוצים — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מישחקי כדורגל נבחרים של קבוצות מן הליגה הלאומית באנגליה וגרמניה המערבית.

● **דרמה: דרך הפלמינגו (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע — מדבר אנגלית).** המשך קורותיה של מישפחת וולדן (קוין מקארתי וברברה רש) ובתם המאומצת קונסטנס (מורגן פירצ׳יילד) בעיירה האמריקאית הדרומית „טרורו״. הבת קונסטנס היא נערה מפונקת ונצלנית, המקבלת את כל מבוקשה גם אם הדבר מביא את אביה אל סף פשיטת־רגל. אהבות, בגידות ואינטריגות במנות גדושות.

יום שבת 10. 4

● **סידרת הרפתקאות: בי.ג׳י והדוב (6.20 — ערוץ 3 — שידור בצבע — מדבר אנגלית).** סידרה על נהג משאינת נאה ושמו בי ג׳י מקיי (השחקן גרג אביגן) היוצא לנסיעותיו הארוכות בחברת שימפנזה העונה לשם „בר״ (דוב), ומוצא את עצמו תמיד מעורב בהרפתקות מהרפתקות שונות. לצידו בסידרה מופיעות כחצי תריסר נערות נאות העובדות כנהגות משאיות בחברה שבה עובד בי ג׳י, והנזקקות תמיד לעזרתו ולהגנתו.

יום ראשון 11. 4

● **בידור: אמנים צרפתיים (6.00 — ערוץ 6 — שידור בצבע, מדבר צרפתית).** מופע הבידור של מחלקת התוכניות בצרפתית. זמרים ובדרנים צרפתיים מן השורה הראשונה בצילומי אולפן ובהופעה בפני קהל.

יום שני 12. 4

● **סידרה דרמטית: שערי העיר (8.30 — ערוץ 3 — שידור בצבע, מדבר ערבית).** סידרה מצרית על בני כפר במצריים עילית השואפים להיטיב את מצבם ולהגר אל העיר הגדולה, אך ארוכה הדרך אל שערי העיר.

יום שלישי 13. 4

● **סידרה משעשעת: המצלמה הנסתרת (7.00 — ערוץ 3 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרת־טלוויזיה אמריקאית פופולרית הבנויה על סיטואציות מפתיעות ומצחיקות, תוך ניצול תמימותם וטוב ליבם של אנשים. הסידרה מוגשת לפני קהל באולפן, בהנחייתם של אלן פנט (שזכה לכינוי „מר מצלמה נסתרת״) ופיליס ג׳ורג׳.

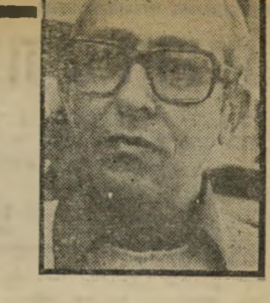

יעקב שרת / איש ממאדים

הדגל הפלסטיני

כשהייתי נער בירושלים שחוברה לה יחדיו לפני קום המדינה, מה היינו עושים, חברי ואני האפיקורסים מלידה במוצאי יום־הכיפורים? היינו ממהרים אל הכותל דרך סימטות העיר העתיקה, ובהתקרבנו אליו — מי חלם אז על הרחבה — היינו נדחקים ומפלסים בחירוף־נפש דרך בתוך חגוש הצפוף של המוני המתפללים היהודים, אובדים ומתגלים מחדש בתוך ים הראשים הנרגש ואחר־כך, משהגענו אל היעד הנכסף, היינו ממתינים בציפיה לשעת נעילה.

ותמיד באה ההמתנה הדרוכה על שכרה. כי פתאום, אי־מפה, אי־משם, לפעמים ממש בסמוך לך, שלף יהודי מתוך שולי מיקטורנו או קפטנו שופר, הרכין ראש, תקע תקיעה — והסתיר את השופר חזרה.

זה היה מיבצע!

כי ממש באותו רגע היו שוטרים בריטיים שעמדו בתוך הקהל, ממתינים אף הם למאורע המיוחד במינו הזה, נדחקים בעל כורחם לעבר התוקע כדי להניח עליו ידיהם, ואז כל הקהל הקדוש — ואנחנו הנערים בתוכו, היה מתחיל לנוע כאיש אחד אנה ואנה בכוח איתנים כדי למנוע בעד השוטרים הבריטים, ימח שמם לנצח, מלהפיק את זוממם וללכוד את התוקע.

זה היה גדול!

בכל כוחנו היינו הודפים את עצמנו ואת זולתנו כחומה בצורה אל מול השוטרים עוכרי ישראל, שמשום־מה יצא קיצפם על השופר. מי מאיתנו הירהר אז מה פירוש שופר, מה פירוש תקיעה — רק מקץ ימים רבים נתחוורו לי יסודות הפולחן האלילי הפראי הזה — באותם רגעים של מאבק לאומי היה מדובר בסמל מובהק של הוויה יהודית שמישהו זר גמר אומר לגזור עליו, להתנכל לסמליותו, תהא אשר תהא; ואנו, הנערים האפיקורסים של המחנות העולים (לפני הפילוג) התלכדנו ממש לבשר אחד עם כל הציבור היהודי למאותיו, רובו ככולו דתי, במאמץ עליון למנוע מנציגי שילטון זר להכתיב לנו את התנהגותו, לקבוע מה מותר ומה אסור לנו, מה יהיו סמלינו ומה לא יהיו.

זו היתה חוויה!

כן, כל זה היה מזמן, די מזמן. נאמר, לפני 40 שנה פלוס מינוס. ילדים, נערים היינו, ואני בטוח שאיש מאיתנו לא

צדקה עשו המעצמות עם רבים מאיתנו ב־1949 וב־1947, שכפו עלינו לפנות את השטחים שכבשנו בסיני חיש מהר, וגאלום מתחושת נצח הכיבוש (אחד הגאולים הללו, למי שנכון להיזכר, היה דוד בן־גוריון, שעם כיבוש האי טיראן ב־1956 הזדרז להכריז על מלכות ישראל השלישית). המארה דבקה בנו במלוא עוצמתה, כמגיפה ממש, במהלך הכיבוש המתמשך של השטחים לא־לנו שנפלו בידינו ב־1967. משלא הוחזרנו לאלתר, תחת להחזירם ביוזמתנו, או לפחות לנפנף בהם כבפיקדון השמור לבעליו תמורת הסדר סביר, העדפנו להכות בהם שורשים (אומרים, שבסיני בלבד במחיר 14 מיליארד דולר — סכום שווה־ערך לחוב החיצון שלנו), והצלחנו לדמיין מציאות שיקרית משוכללת, שהמירה בהצלחה יתרה את המציאות האמיתית.

אם אכן בדעתנו לחזור לשארם אל־שיח' בשלישית בכוח הזרוע, כי אז באמת עלינו לחגור שק ולקונן עכשיו מרה בשם הדם ששפכנו בסיני וממערב לתעלה ובשם הדם שיישפך; כי אז באמת עלינו לראות בחזרתנו אל גבולות ארצנו, שלפי כל הסימנים נשארו במקומם, נסיגה מבישה.

אבל אם רצוננו לחיות במציאות האמיתית ולא לשגות בדמיונות אימפריאליים ולבנות אימפריה על חולות מידבר נודדים, ואם אנו נכונים לברך על שלום, או על סיכוי לשלום, חרף העובדה שמצב מפחיד ולא מוכר זה לא היה פרי מאמץ ישיר שלנו, אלא נכפה עלינו על־ידי איש זר — אל־סאדאת — ולאו־דווקא בכוח מחוות־השלום שלו אלא יותר בכוח הוכחתו המדהימה שניתן להוליך עם ערבי למילחמה עקובה מדם כדי להבהיר באורח מוחץ אי־השלמה עם מציאות שיקרית שביקשה ישראל להנציח, כלומר שנצח הכיבוש פירושו נצח המילחמה ושפך־הדם (וכל תינוק יודע מי יכול להרשות לעצמו לאבד יותר), כי אז עלינו לשמוח על יציאת סיני, להודות על הורדת דגל ישראל מעל שטח זר, שהשליטה בו רק מזמינה מילחמות. דגלנו, אשר יתנפנף בארצנו, לא יחסר את כתם האימפריאליזם הדרומי שדבק בו זה 15 שנה בהתנופפו ברחבי סיני — הוא רק יהיה טהור יותר, יפה יותר.

מי יתן, שכתמי הכיבוש האחרים המכפישים את הדגל הזה יוסרו ממנו אף הם. ביוזמתנו ולא ביוזמת זרים. מרצון ולא מאונס, בשימחה ולא בתאניה־ואניה של נגזלים כביכול,

רבי גורן: אתה נציגנו בחדרו של מלך־מלכי־המלכים ★ עונשו של כיבוש

ישכח לעולם אותם רגעים גדולים, מרגשים ומלמדים של הגנה על התוקע ושופרו.

מים רבים זרמו מאז באין רואים בניקבת השילוח. אני התבגרתי כלשהו מסמלים ומפולחנם. אבל לאסור על סמלים, ומה גם לאומיים שבמלאומיים?

לא הייתי מציע.

מדוע אינני בוכה

שלוש פעמים חצה צה"ל את הגבול הבינלאומי המפריד בין מדינת ישראל ומצריים, ושלוש פעמים הוחזר לאחור. לא חזר. הוחזר. ובכל פעם — ב־1949, ב־1957 ועכשיו, ב־1982 — בשל צירוף אחר של נסיבות ולחצים חיצוניים. כלום צריך צה"ל לחצות גבול זה ברביעית או בחמישית על מנת להיות מוחזר ברביעית ובחמישית, כדי שעם ישראל, הבוחר את ממשלת ישראל, המחליטה בדרך כלשהי על כל צעד שמבצע צה"ל, יכיר באחת מעובדות־היסוד של החיים המדיניים בימינו, ימים שבהם כבר נתקווקווה מפת העולם כולו בקווי־גבול ישרים ומפותלים, טיבעיים ולא־טיבעיים, הגיוניים ואוויליים, מרגיעים או מסכסכים — אבל, וזהו העיקר, משום־מה, כולם מקודשים — ששום מדינה, ובוודאי לא מדינה קטנה, ובוודאי לא באיזור „רגיש" — כלומר איזור מועד לפורענויות העשויות לגרור את העולם כולו למערבולת דמים — לא יכולה עוד להרשות יותר לעצמה לשבור על דעת עצמה את קדושת הקווים האלה באין פוצה פה ומצפצף?

כמובן, הדברים אינם כל־כך פשוטים. מילחמה שוברת כלים רבים, לרבות גבולות מדיניים. אבל מילחמה, מטבע בריתה, נגמרת, ולא אחת נגמרת מהר למדי — ואז מה? מתברר, שחציית הגבול הבינלאומי לא מחקה אותו. למי שחציית הגבול לא היתה אלא תימרון צבאי בשטח לצורך לחימה, אין השטח הכבוש עצמו אומר דבר, אפילו נשפך עליו דם יקר; פינויו של שטח שכזה אחרי המילחמה אינו כרוך לגביו בתחושה המשולה לקטיעת אבר מגופו־הוא; לכל היותר, עשוי שטח זה לשמש קלף־מיקוח בהסדר היחסים שאחרי המילחמה, וביחוד מילחמה שלא הוכרעה עד גמירה.

לא כן לגבי מי שיש לו למפרע כוונות התפשטות וסיפוח (היכולות להיות מיוסדות על תקדימים היסטוריים, עקרונות דתיים, חמידת משאבי־טבע ועמדות אסטרטגיות, או אפילו על התאהבות בנוף), או מי שמפתח כוונות שכאלה בשעת מעשה ולאחריו. ספחן שכזה מועד למשבר נפשי עז בהגיע רגע ההתפכחות, שעה שהמציאות החדשה שנצטיירה יפה כל־כך בתפישתו־הוא בדמות תמורת־קבע שחלה, כביכול, במערך הגבולות הבינלאומיים, מפנה מקומה למציאות האמיתית — שבעצם תמיד היתה שם — החוזרת לאיתנה.

בהקלה של ברוך שפטרנו מעונשו של כיבוש ולא באנחת־הרווחה של אונס מוזמן.

טעות בכתובת

רגע אחד, רבי גורן, רגע אחד, מה אתה מתרוצץ שם על פני מידשאת הבית הלבן כאילו זה רחבת־הכותל או פיסגת הר־סיני או מערת־האימים או קברות מלכי בית־דויד, עם שופר או בלי שופר, עם שק עצמות או בלי שק עצמות, העיקר עם מצלמה?

כן, רבי גורן, מה אתה עושה שם?

אנחנו בחרנו ממשלה, שבחרה אותך לתפקיד המפוקפק של רבי ראשי אשכנזי לישראל אך ורק לצורך תיקשורת עם אלוהי־אתה־בחרתנו. בשביל זה אנחנו מממנים את משכורתך ממיסינו. יש אלוהים או אין אלוהים — שאלה זו עדיין לא הוכרעה סופית, אבל על כל צרה שלא תבוא, למיקרה שיש, אתה ולא אחר הוא הנציג הכי מוסמך שלנו בחצרו. אז בבקשה, אם לעם ישראל יש בעיות, או אם לבגין יש בעיות בתור ראש הממשלה שנבחרה על ידינו, וצריך לעשות משהו כדי לפתור אותן או להתגבר עליהן, מה אתה רץ לוושינגטון? ממתי רגן הוא האלוהים שלנו? הוא אולי ידיד טוב ונאמן, אבל לא יותר מזה, ואלוהים הוא בוודאי לא.

אז נא, רבי גורן, אל תעשה לך חיים קלים מדי על חשבון המשכורת שאנחנו מקפידים לשלם לך. אתה, רבי גורן, צריך ללכת אל אלוהים ולא לאיזה מלך בן־תמותה. לך יש עסק עם מלך־מלכי־המלכים. ושם, אצלו תראה לנו בבקשה את כוחך. לרגן כל נאד יכול לגשת. אפילו ארנס זכור לטוב מן הסיפוח האחרון של הגדה. ואם לא ארנס אז מישהו אחר. לא חשוב. אבל לאלוהים לא כל אחד מוכן לגשת.

אנחנו לא דורשים ממך הרבה. איננו מצפים, שתעניק לנו שמץ התעלות רוחנית, שתחזק את כוחנו המוסרי, שתלחם באלילות הפושה בתוכנו. אנחנו יודעים שאתה מנוער מכל הכישורים הללו. בימים כתיקנם די למו שתפקח ממרומי תלולית הרבנות הראשית שלך על עיסקי קבורה והקמת מצבות, אספקת מקצצי עורלות, חיתון וגיטגוט, מכירת המדינה לנוכרי ערב פסח, השגחה יתרה על כל גדי שלא ייאכל בחלב אמו, הצמדת מרחיקי־שדים למזוזות דלתות ישראל, וכיוצא באלה עניינים מאלף ועד תרי"ג.

אבל מה? זה בימים כתיקנם. בשעת משבר כבימים טרופים אלה, כשעם ישראל שקוע עמוק בצרות וצריך לעשות משהו ממשי, בלתי־שיגרתי, כדי להושיעו, האם לא ברור שרב ראשי בישראל נדרש לעשות אך ורק לצעד אחד ויחיד — להתקשר ישיר עם אלוהים?

אז ממתי רגן תחליף?

הורוסקופ

(המשך מעמוד 18)

תנועה. מיקצועות התיקשורת ויחסי־הציבור מתאימים לו, אך גם עיסוק הקשור בנסיעות מרובות וקצרות. הוא אוהב לבצע כמה דברים בעת ובעונה אחת. ספרים חביבים עליו ביותר, אך לעתים אינו מסוגל אפילו להתיישב ולקרוא, וזאת כאשר פוקד אותו חוסר־מנוחה ביגלל עצביו הרגישים.

סיפרה 6

נשלטת על־ידי ונוס. מעידה על טיפוס שקט, נעים ונוח. הוא רומנטי ללא־תקנה, וכל שאיפתו לאהוב ולהיות מוקף באהבה. ביתו מקושט בתמונות וחפצי־נוי, ובגדיו בהירים ועדינים. הוא מוכרח להמצא בסביבה שקטה ויפה, מקום רועש ומלוכלך גורם לו סבל. הוא נמשך לכל האמנויות, וניחן בחוש אסתטי מפותח. הוא מעשי ואחראי, אך אינו אוהב ש־מטילים עליו משימות קשות. הוא חייב לעשות כל דבר בקצב איטי ושקט. לעתים הוא מפונק מדי ומרבה באכילה, אך אם ימצא לו שטח ביטוי הולם, הוא יתגבר על חסרונות אלה.

סיפרה 7

נשלטת על־ידי כוכב נפטון. מעידה על טיפוס מופנם, בעל מחשבה עמוקה ונוטה למיסתורין. קשה לו להסתגל לחברה, הוא מאוד קפדן וברגן כאשר מדובר ב־ידידים קרובים. הוא אינדיווידואליסט, ל־עולם אינו חושב כמו כולם, ניחן ביושר פנימי וחוש־צדק מפותח. הוא מאוד יצי־רתי, בעל־השראה, ויותר מכל נמשך ל־מוסיקה, לריקוד ולשירה. חסרונו ה־גדול: הצורך להתנתק לעיתים מהמצי־אות ולהכנס לעולם של אשליות, עד כדי התמכרות לסמים ולאלכוהול. בעל ה־סיפרה 7 מתעניין במיסטיקה, גיגול־נשמות, פרה־פסיכולוגיה וכו'. הוא מאוד אינטואיטיבי ורגיש. חוט של מלנכוליה מלווה את חייו. עבודותיו בדרך־כלל בל־תי־שיגרתיות וקשורות בעולם הרוחני.

סיפרה 8

נשלטת על־ידי כוכב סטורן. כאן אפשר לפגוש באדם רציני, שאפתן, מציאותי ובעל דרישות קשות מעצמו ומאחרים. כל עבודה שיקח על עצמו תבליט את רצי־נותו וכישרונותיו, שביניהם בולט ה־כישרון לארגן ולנהל. חייו על־פי־רוב קשים ולמודי־סבל, ילדותו עוברת עליו בקשיים, ולעיתים קרובות הוא גדל בלי אחד ההורים. הוא בעל סמכות ועובד ללא לאות עד להשגת המטרה הנכספת. אדם זה זקוק לבית ולחום, אך ינשא מאוחר, וגם אז לא יהיה מסוגל לבטא את ריגשותיו. הוא מסור ונאמן, וכאשר הוא החליט להתקשר לבן־זוג, הוא לא ינתק קשרים בקלות. הכסף מעניק לו ביטחון, וכמעט תמיד יהיה מצוי בכיסו.

סיפרה 9

נשלטת על־ידי מרס. מעידה על אדם אמיץ, נועז ואוהב החידוש בכל דבר. הוא חריף, חזק ועצמאי. את ייחודו הוא מבטא בתחום העבודה שהוא בוחר. מצ־טיין בנקיון־ביצוע, בזריזות ובמומחיות. הוא יצירתי מאוד ואחראי, וחש צורך לשרת את החברה. הוא ניחן בכושר מנהיגות ואמביציה. הרפתקן ואוהב להדהים את מכריו במעשים נועזים. ל־עתים הוא אנוכי ואינו מתחשב בזולת, אך אם הוא משתייך לסוג החזק, הוא יעודד את כולם באופטימיות וחוסר־פחד מפני קשיים.

הסיפרה 11

נשלטת על־ידי פלוטו. זה אדם עקשן וחסר פשרות. לעתים הוא ניחן בגוף גדול ורחב והופעה סמכותית. הוא אוהב הכל בגדול, וכאשר לוקח על עצמו משי־מה, הוא מבצע אותה בדייקנות ומתייחס לכל פרט, ולו השולי ביותר. הוא אינו מנסה להיות מקובל על האחרים, ומאזין לאינטואיציה החזקה שמדריכה אותו ב־חייו. הוא מסוגל להיות קיצוני, ואינו מקבל על עצמו הגבלות ומישטר. יש בו כוחות איפוק בלתי־רגילים והרגשת ייעוד. לפעמים הוא נוקם ונוטר, ומחכה לשעת־כושר להחזיר לאלה שפגעו בו.

במדינה

פשעים

אופנאית

כעדת־הגנה

האם מתאימים צעיפים כלבוש לצילומי ארוטיקה?

קהל הצופים בבית־המישפט היה סקרן מאוד. מה עושה האשה היפה והאלגנטית במישפטו של צלם הפורנו דניאל גרנות? האם האשה, הלבושה במיטב האופנה, עטופה בצעיף רקום בזהב נפלה גם היא קורבן לצלם? התעלומה נפתרה כאשר הכריז הסניגור צבי לידסקי כי הוא מעלה כעדת־הגנה את הגברת שרה מילר, אופנאית.

במבוכה קלה עלתה האופנאית על דוכן העדים והמתינה לשאלות. היא סיפרה לשופט, שמואל קוראט כי היא עוסקת באופנה מזה 15 שנה, וכיום יש לה בית־אופנה משלה שבו היא מייצרת מבגדי־ים ועד שמלות־ערב.

היא הסבירה כי אירגנה מאות תצוגות וצילומי אופנה רבים. היא אומנם לא צילמה מעולם בעצמה, אך היא הלבישה את הדוגמניות, העמידה אותן בתנוחות הנכונות ודאגה להופעה האופנתית של הצילום.

לא עסקה בצילום. הסניגור הציג לפני העדה כמה תצלומים שצילם הנאשם דניאל גרנות שעלו סומק בלחייה, ושאל: „האם נערה השוכבת בתנוחה כזו של פישוק רגליים אינה מודעת לכך שאבר מינה גלוי למצלמה?” שרה מילר בדקה את התמונה והשיבה כי דוגמניות נוהגות לבדוק את עצמן בראי לפני הצילום, כדי להיווכח שהן מכוסות כראוי. הן גם ממששות את עצמן כדי לוודא שהביקיני לא זז מהמקום ומגלה יותר משהוא אמור לגלות.

כאשר הגיע תורו של התובע, אברהם לנדשטיין, לחקור את ה־

מילר בבית־המישפט
מלבישה אותן

אופנאית, הוא הסביר לה כי גרנות לא צילם דוגמניות מנוסות, אלא נערות שמעולם לא עמדו לפני מצלמה, אותן הציב בתנוחה הרצויה והן לא יכלו לנחש כיצד הן נראות מזווית זו או אחרת של העדשה. העדה הסכימה כי כאשר נערה מכוסה בצעיף קטן בלבד, יתכן שצידה האחד יהיה מכוסה, בעוד שמזווית אחרת יתגלו מעורמיה. היא גם הסכימה עם התובע שמעולם לא עסקה בצילום דוגמניות שהצטלמו בפיסות בד ללא תחתונים.

אשתו של הקצין הישראלי פנתה לבית־המישפט כדי שיוציא צו מניעה זמני, נגד בעלה, וטענה כי מטרתו היא להביאה למשבר נפשי כדי שיוכל להתגרש ממנה

אהובת הקצין הישראלי

הידיעה היכתה בהלם את צמרת צה״ל המתגוררת בנווה־מונסון, וגם את יושבי שכונת הווילות המפוארת בהרצליה.

בבקשה שהוגשה לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, התבקש בית־המישפט לתת צו מניעה זמני אשר יאסור על אלוף־מישנה ניסים חלי (43), שעומד להתמנות בקרוב תת־אלוף, מלהיכנס לביתו. בתצהיר שהוגש לבית־המישפט טוענת אישתו רחל (42), שהוא מקיים יחסים הדוקים, לרבות מיניים, עם אישה נשואה בעלת אמצעים מהרצליה פיתוח, שעובדת כעיתונאית בירחון הנשים את.

התצהיר, שהוגש לבית־המישפט באמצעות עורך־הדין הפתח־תקוואי משה סיוון, מגלה טפח מחייהם של אנשי צבא בכירים ובני־מישפחותיהם.

בני הזוג נישאו ב־1966, ויש להם שני ילדים.

רחל חלי טוענת בתצהיר:

„מזה תקופה שאין יחסינו תקינים. עתה ידוע לי כי הקשר הזה בין בעלי והמאהבת שלו נמשך זה כמה שנים, והוא רצוף וקבוע. רק עתה נתאמתו חשדותי על פי דו״ח חקירה פרטית.

בעת האחרונה החל בעלי מתאכזר אלי התאכזרות נפשית ופיסית, המתבטאת בהשפלות תכופות, תוך גידופים וקללות לפני הילדים, ותוך שהוא מכנה אותי בכינויים שונים, בנוכחות הילדים. הדבר פוגע בהם ביותר והם מתוסכלים ממצבי זה ונפגעים קשות, עקב כך.

בעלי החל לאיים עלי כי יפגע בי בצורה כזו שלא אוכל להיות אחראית למעשי, כלומר ימוטטני נפשית.

הוא מטיל אימה, בי ובילדים, תוך שהוא משתיק אותנו תכופות. בני פוחד להתקרב אליו, נמנע מחברתו וחי באימה מתמדת מפניו.

לאחרונה החל בעלי משליך קליפות פירות, פסולת, כביסה מלוכלכת וכיוצא בזה בכל מקום אפשרי על־מנת לאלצני לשרתו, תוך דאגתי לניקיון הבית ולסידורו המתמיד.

מזה תקופה שהוא נוהג בבית כבבית־מלון, מגיע בשעות מאוחרות בלילה, או שאיננו מגיע בכלל, תוך שהוא נעדר תכופות מן הבית. ב־19 ביולי 1981 הודיע לי במפתיע סגנו, טלפונית, כי בעלי נסע לחו״ל, ללא הודעה מוקדמת, וללא פרידה מהמישפחה. למרות כל מאמצי וחרדתי, לא הצ־

תובעת חלי
פוחדת

לחתי לגלות לאן, אם בכלל, נסע לחו״ל, ונטש אותי ואת הילדים ללא מישען. היעדרותו נמשכה יותר משבועיים וככל הנראה בילה עם מאהבתו.

עתה הגיע הדבר לאלימות פיסית. ב־23 בדצמבר 1981, בשעה 11 בלילה, הוא חזר הביתה, ופתח במריבה קולנית, תוך שהוא מושך בשמיכתי, החל להכות אותי בחלקי גוף שונים, לרבות בצלעותי ובבית החזה, ומשך בשערותי, וגרר אותי בשערותי על־פני חדר־השינה, כשהוא גורם לי חבלות בחלקי גוף שונים ומכה אותי קשה בידיו.

אל״מ חלי
מאיים

למחרת פניתי למישטרת אור־יהודה, שם נרשמה תלונתי. השוטרים הפנו אותי לטיפול בבית־החולים תל־השומר.

כבר בחודש מארס לפני שנה, הודיע לי בעלי באופן מפורש כי ברצונו להתגרש ממני, וכי הוא יעשה הכל על־מנת להיפטר ממני, ומאז החלו להגיע הודעות טלפוניות שונות ממודיעים וממודיעות שסיפרו על יחסיו של בעלי עם מאהבתו. הוא אף אמר לי מפורשות כי יש לו אשה אחרת, וכי הוא רוצה לתתגרש ממני. ניסיתי לדבר על ליבו, שיחדל מכך, אך הוא מסרב מאז לשוב לחיי־מישפחה תקינים.

הנני משוכנעת כי כל מגמת בעלי היא לשבור אותי, למוטטני נפשית ולהביאני למצב שבו יוכל לעשות כרצונו. מאז שהודיע לי שהוא רוצה להתגרש ממני, ירדתי במישקלי כ־15 קילוגרם, ושערי הלבין כמעט לחלוטין. אני בטיפול של רופאים בקופת־חולים, ולמעשה יש היום סכנה ממשית לבריאותי, ועקב כך לילדי, שהנני מטפלת בהם.

הנני חוששת מאוד כי לא אוכל לעמוד בכך יותר, הואיל ויחסו אלי נעשה עתה אלים מאוד. הנני פוחדת ממנו ואיני יכולה להישאר במחיצתו, והוא מאיים עלי כל העת.

עד כאן דברי רחל.

בכתב התביעה למזונות שהגישה רחל לפני כן, היא מציינת שבעלה נמצא בצבא הקבע מזה כ־25 שנה. הוא משרת בדרגת אלוף־מישנה. משכורתו, בשנת 1981, היתה יותר מ־130 אלף לירות נטו, ועוד הטבות כגון מענקי שירות, אחזקת רכב, כלכלה והטבות נוספות המקובלות בקרב הקצונה הבכירה.

המישפחה חיה ברמת חיים גבוהה בהתאם למעמדו הבכיר של ניסים חלי. היא מתגוררת בבית פרטי מפואר, שבנייתו הסתיימה לאחרונה. כשהיא מפרטת את רמת החיים הגבוהה של בני המישפחה, מזכירה רחל שלילדיה מנוי שנתי בבריכה בנווה־מונוסון. הבת לומדת לפרוט על פסנתר, והבן משתתף בחוג לטניס.

כתב הגנה טרם הוגש.

מישפט

שופט דתי

הנאשם הודה באשמה מכיוון שהמישטרה הבטיחה שיישפט על־ידי שופט דתי.

„השוטרים אמרו לי שהחגים מתקרבים, ואם אודה באשמה ידאגו שאשפט אצל שופט דתי, והוא בוודאי יתחשב בימים הנוראים ובכך שאני חוזר בתשובה ויתן לי עונש קל.”

כך טען רוני שמלץ, כאשר נאשם בבית המישפט המחוזי בירושלים ב־34 מיקרים של פריצה וגניבה מבתי־מגורים.

שמלץ, תושב טבעון בן 30, חזר בתשובה, ואחרי נסיונות גמילה רבים מסמים קשים הגיע לישיבה בירושלים. שם קיבל תמיכה מוסרית ולמד תורה. אלא שהצורך בסמים הכריעו. כדי להשיג כסף פרץ לעשרות דירות וגנב משם רכוש רב. המשבר החריף כשנעצר. הוא ניסה להתאבד בבליעת זכוכית בבית־המעצר.

ביקורת קשה. בית־המישפט המחוזי לא קיבל את טענותיו שההודאה הוצאה ממנו בפיתוי, וכי אינה נכונה. הוא הורשע ב־34 מיקרי פריצה והוטל עליו עונש של שלוש שנות מאסר. שמלץ עירער לפני בית־המישפט העליון על העונש ועל ההרשעה. הוא חזר גם שם על סיפור ההבטחה לשופט דתי.

בית־המישפט העליון גילה שאט־נפש מהבטחה זו של אנשי־המישטרה. „מכל ההבטחות ראויה לביקורת קשה ההבטחה שהתיק יובא לפני שופט דתי לפי בחירת המישטרה. הבטחה כזו — אפילו אינה ריאלית או בת ביצוע — פוגעת קשות בתדמיתה של המישטרה, קל וחומר של בתי־המישפט.” אך למרות הבטחה זו לא ראה בית־המישפט העליון כי ההודאות היו שיקריות. בית־המישפט דחה את עירעורו של האשם, וקיבל את עירעורה של התביעה, אשר ביקשה להגדיל את העונש.

„המערער הוא כבן 30, ולא מדובר בצעיר שעדיין לא הגיע לבגרות נפשית ונתפס לחטאי נעורים. התמכרותו החוזרת לסמים מלמדת שאפילו תוך כדי מאמצי השיקום בישיבה לא עמדו לו כוחותיו הנפשיים להמשיך בדרך הישר.. אין אנו יכולים לעצום עינינו לעבירות החמורות שפגעו ברכושם של אזרחים שלווים.”

בית־המישפט העמיד את עונש־המאסר על חמש שנים בפועל, ועוד שתי שנות מאסר על תאי.

מישטרה

המודיע והמישטרה

האם מתנכלת המישטרה למודיע?

שנים רבות נמשך הרומן של סלומון משראווי עם מישטרת־ישראל. הערבי הצעיר, יליד יפו, מנהל מערכת יחסים דו־ערכית עם השוטרים. מצד אחד הסך את עצמו לנציג החוק ביפו, והוא נלחם בעצמו בסוחרי־סמים, סוחרי־רכוש גנוב ועבריינים אחרים. הוא שם להם מארבים ומסגירם לידי המישטרה. פעמים רבות אף סיכן את חייו וחיי בני־מישפחתו בשל פעולותיו אלה.

אולם מאידך, מפעם לפעם נעצר הוא עצמו על־ידי המישטרה, הטוענת כי הוא עובר עבירות שונות, ואינה מוכה לוותר לו. כאשר מתגבר גל התביעות פונה משראווי לעיתונאים, שהוא ידידם הגדול, ומבקש את עזרתם נגד התנכלות המישטרה.

בימים אלה שוב מסתובב משראווי בבית־המישפט, כאשר חבילה גדולה של כתבי־אישום בידיו. הוא טוען כי הפעם החליטה המישטרה להאשימו בסידרה של קטטות במקום ציבורי.

„כל האשמות הן שקר, אלה עבריינים שהסגרתי למישטרה המנסים לנקום בי בדרך זו של עלילה,” אומר המודיע הצנום. טענותיו התמידיות מזכירות את תלונותיה של אשה נבגדת השונאת את בעלה ואוהבת אותו, אינה יכולה איתו ואינה יכולה בלעדיו.

Pierre Cardin
להשיג ברשתות השיווק הגדולות ובחנויות
ההלבשה המובחרות.

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

הבנק המערבי

בשבועות האחרונים מתפרסמים בזה אחר זה המאזנים החיוביים של הבנקים, ואני כולי מתמלא בשימחה ובעליצות ואומר לעצמי: אכן, יש עתיד לציונות!

צאו וראו! בשעה שהחקלאות גוססת לה, וכל האיכרים האלה עסוקים יותר בהפגנות מול הכנסת מאשר בזיבול השדות שלהם; בשעה שהתעשייה בצרות, והתעשיינים מבלים יותר זמן עם רואי־החשבון שלהם מאשר בהשגחה על העבודה התקינה של הפועלים ליד המכונות; בשעה שהיהלומנים עסוקים כל הזמן עם המישטרה מצד אחד ועם עורכי־הדין מן העבר השני, וכבר אין להם זמן לאיזה ליטוש הגון; בשעה שעובדי הניקיון, בושה וחרפה, עושים שביתות בכפרים שלהם —

הבנקים עולים ופורחים! המאזנים גדלים, הרווחים מתעצמים, ההפרשות למס — בתוקפן, הכל דופק כמו שעון!

וזה מביא אותי ישר לרעיון המרכזי שלי.

אולי הגיע הזמן שנפסיק עם השטויות, חברים? כל מי שמבין משהו בתורת הכלכלה, יודע שהעולם הגיע לשלב ההתמחותי. כל משק מדיני צריך לעבור לענף מסויים, שבו הוא הוכיח את כוחו ויכולתו. כך, למשל, חייבים היפנים את שיגשוגם ופריחתם לעובדה שהם התרכזו בענפי האלקטרוניקה והמכוניות, הגרמנים פרחו מפני שהתרכזו בתעשיה הכבדה, ההולנדים מייצרים גבינות והסעודים מפיקים נפט.

ואילו אנחנו — נדמה לי שעכשיו זה כבר ברור לגמרי — צריכים להתרכז בענף הבנקאות.

אז זהו. נא לחסל את התעשיה והחקלאות, להפסיק לבלבל לנו את המוח עם התיירות ועם היהלומים, ולעשות מהמדינה בנק אחד גדול! כולנו נהיה פקידי בנק ומנהלי בנק, טלרים ויועצים להשקעות, מנהלי מדור מט"ח ופקידי המחלקה להשקעות. תוך חודשים ספורים אפשר לעשות הסבה של כל המיבנים המשרתים כרגע את התעשייה והחקלאות לסניפי בנק מצוחצחים עם המון פורמאיקה וזכוכיות, להרבות מאוד בכספומטים ובבנקטים, לחייב כל אזרח בכרטיס אשראי, ושלום על ישראל!

ואפילו שם בשביל הבנק הזה יש לי. וכי לא אומר ראש־הממשלה שלנו, מנחם בגין, שוב ושוב שהשם „הגדה המערבית" הוא חסר שחר, משום שכל ארץ ישראל שממערב לירדן היא ה„ווסט בנק"? ובכן, בדיוק ככה נקרא לזה: „ווסט בנק", או בעברית „הבנק המערבי"!

מי הפושע ומה נעשה לו

כשהם מזועזעים לגמרי, הפקידו המהנדס אבי ירקוני (גרינשטיין) ואשתו פנינה את בתם הקטנה שרון, בידי שני שמרטפים חסונים ומזויינים, ונסעו לבקר את ידידיהם מהתנועה, הרופא ד"ר אלי צוק (שטיין) ואשתו גליה.

אבי ירקוני החנה את הפיאט הישנה שלו ליד הפורד החדשה של ידידו, במוסך המרווח, והם נכנסו לווילה דרך דלת המיטבח.

פנינה כבר נשארה עם גליה במיטבח כדי לעזור לה בהכנת המטעמים, ואילו המהנדס אבי הצטרף אל הרופא ד"ר אלי בחדר האורחים, שם הם שתו ויסקי קנדי משובח והציצו מדי פעם בסרט אמריקאי מחורבן, אבל צבעוני.

„נו, מה את אומרת על זה, תמיד אמרתי שצריך להרוג את כולם!" הכריזה גליה במיטבח.

„למה את מתכוונת?" שאלה פנינה.

„מה זאת אומרת למה אני מתכוונת? אני מתכוונת שצריך פשוט להרוג את כולם! מה, יש לך ספק מי עשה את זה?"

„את מתכוונת..."

„בטח שאני מתכוונת! את חושבת שיכול להיות שיהודי עשה את זה? על מה את מדברת, פנינוצ'קה. ברור שאחד מ ה ם עשה את זה!"

„אבל תראי, אני לא אומרת שלא, אבל כבר היו מקרים ש.." ניסתה פנינה להעלות הסתייגות מבוקרת.

„טוב, יכול להיות שאת צודקת. יכול להיות. מה שבטוח, שאת החיות ה א ל ה היה צריך להשאיר במערות שלהם!"

„את מתכוונת..."

„ברור שאני מתכוונת! זאת אומרת, אם זה לא ערבי, אז מה זה יכול להיות? רק אחד מ ה ם, את יודעת! כבר כשהביאו אותם משם, בשנות החמישים, אמרתי לאלי שלי: תראה שיהיו צרות!"

„אבל תראי, גלינקה, אני חושבת ש..."

„ואם זה לא ערבי, ולא אחד מ ה ם אז זה בטוח איזה גרוזיני!" הכריזה פנינוצ'קה בביטחון מלא, „בן־אדם משלנו לא יעשה דברים כאלה! את מוכנה להעביר לכאן את הביסקוויטים? אני רוצה לקשט עם הקרם."

ובאותה שעה עצמה, בסאלון, כבר חלפו להם הגברים על־פני השלב של החיפושים אחרי החשוד, ועסקו בביצוע.

„תשמע," אמר המהנדס אבי לידידו מהתנועה, הרופא אלי, „איך ששמעתי את החבר־כנסת ההוא מציע את זה, אמרתי לעצמי: ואללה, אבי, הוא צודק! זה מה שצריך לעשות!"

„השאלה היא," אמר הרופא בקול מהורהר ותלה עיניו בכוס, „מה תהיה השיטה?"

„על מעשה כזה, סאדיסטי, משהו נורא שכזה, צריך להעניש בתוקף!" אמר המהנדס אבי, „פה צריך ענישה תכליתית! אני בעד תליה!"

הרופא ניענע בראשו, עדיין ספקן, „אתה מתכוון לתלילה עד מוות בצוואר," הוא אמר, „העניין הזה, כשהמפרקת נשברת ונתקעת לתוך קנה הנשימה, כך שהאדם מת מחנק?"

„בדיוק כך!" אמר המהנדס אבי בתוקף, „ואם לא זה, אז אני בעד גאזים!"

„מ־מ־מ," המהם הד"ר אלי, „אתה מתכוון למשהו כמו ציאניד, למשל, שחודר לכלי הנשימה וגם דרך העור, משפיע על מערכת העצבים המרכזית, גורם לעוויתות שרירים, לפעילות יתר של בלוטות ההפרשה, להצטברות נוזלים בסימפונות ובקנה הנשימה, ושוב למוות בחנק, תוך יסורים נוראים?"

„בדיוק כך! זה מה שמגיע לסאדיסט הזה!" אמר המהנדס אבי ירקוני, „ואם לא זה — אז אני בעד גיליוטינה!"

„אה!" אמר הד"ר אלי ופניו אורו, „זה כבר מתחיל להישמע לי סביר! אתה מתכוון למכשיר הזה, שמכניסים לתוכו את צווארו המתוח של הפושע הסאדיסטי, ומלמעלה יורדת במהירות סכין כבדה, מבקיעה תחילה את שיכבת העור החיצוני, ואחר־כך מתעכבת לרגעקט על החוליות העליונות של עמוד השידרה, מבקעת גם אותן, ומכאן כבר הדרך פתוחה לניסור מהיר של כלי הדם וכלי הנשימה?"

„בדיוק כך!" אמר המהנדס.

„ואז ניתק הראש הכרות מן הגוף, ונופל ומתגלגל למטה?"

„נהדר!" אמר המהנדס.

„אני חושב שגם אני בעד," אמר הרופא, מהורהר, „תשתה עוד ויסקי?"

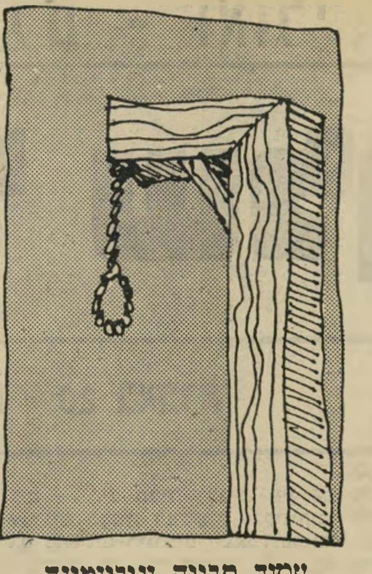

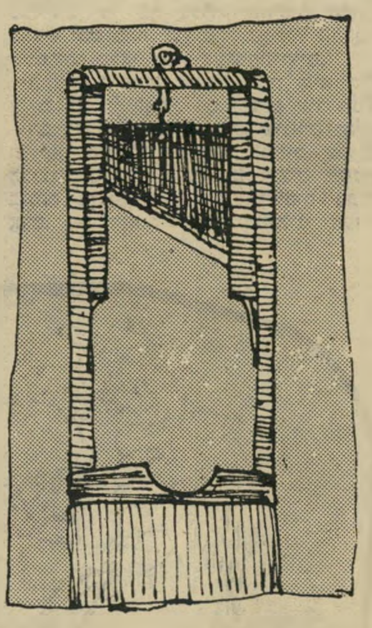

עמוד תלייה וגיליוטינה

מוות מתאים

מאות או אלפים

בזמן האחרון יצא לי להשתתף במיבצע צבאי חשוב מאוד, שאני מקווה שהאינטליגנטים שבין הקוראים יבינו מה מהותו. הכל התחיל בכך שקיבלתי הביתה מכתב מנומס מאיזה תת־אלוף, שבו התבקשתי לחכות בבית משעה מסויימת ואילך. בסוף המיכתב היתה גם האידיאולוגיה של המיבצע כולו, כפי שניסח אותה אותו קצין: „הרוצה בשלום — יכון למילחמה!" היה כתוב שם.

ובכן חיכיתי, ואכן בשעה היעודה קיבלתי טלפון וחשתי למקום מסויים. שם קיבלתי מין דפי־מחשב ארוכים, והתחלתי להסתובב בבתי אנשים זרים. אשה אחת הציעה לי קפה, ואשה אחרת צרחה שהיא בשום אופן לא תיפתח לי את הדלת כי יש לה ילדה קטנה בבית, אז נעלבתי והלכתי.

את החלק הזה, של הביקורים בבתי זרים, גמרתי בערך בשעתיים, וחזרתי אל המקום שבו נתנו לי את הניירות. כאן התחילו הבעיות, כי התברר שצה"ל לא נכנס לעידן המחשבים ברגל ימין, כמו שאומרים, והתברר שכל מיני אנשים היו צריכים להתייצב באותה שעה בכל מיני מקומות, ודברים כאלה. בקיצור: ברדק גדול, טלפונים תפוסים, צעקות ומחאות.

בשלב הזה התחילו החברים להחליף כל מיני הערות פילוסופיות על עניין המיבצע הצבאי הזה בפרט והמילואים בכלל, ואדון אחד עם זקן וכיפה שהיה מפקד ודי נהנה מכל הסיפור, אמר שהוא קרא בעיתון שהמון יורדים חוזרים עכשיו לארץ בגלל שהמילואים חסרו להם.

„מאות כאלה יש," הוא אמר, „ככה כתוב בעיתון!"

„אל תאמין לעיתון!" אמר לו אחד שהיה שם, „לא מאות אלפים! אלפים חוזרים היום בגלל שהם רוצים לעשות מילואים! אלפים."

„מה אתה אומר!" אמר היהודי בעל הזקן.

„אלפיים אני אומר לך! ואתה יודע מה? על כל אחד שחוזר בגלל שהמילואים חסרים לו, יש עשרה שלא חוזרים ביגלל שהמילואים לא חסרים להם!"

„מה אתה אומר!" אמר היהודי בעל הזקן, „אז אתה יודע מה? שישאר מאות!"

וככה זה המשיך, עד שבשעה קטנה מאוד של הלילה בא אוטובוס לקחת אותנו למקום ריכוז שנמצא בעיר לא רחוקה מתל־אביב, ושם עלינו על אוטובוס אחר, ונסענו שעתיים וחצי לאיזה מחנה צבאי.

כשהגענו למחנה הסתובבנו בערך שעה וחצי עד שמצאנו את המקום המדוייק שבו היינו צריכים להיות, שם היינו חמש דקות, ואחר־כך התחילה הדרך חזרה.

אני לא יודע, אולי זה הרושם הפרטי שלי מהתרגיל הזה, אבל אילו היה לי כוח, הייתי כותב מיכתב לאותו קצין וחותם אותו במילים הבאות: „הרוצה במילחמה — יכון לשלום!"

שיבוש חמור בעבודת הקודש

העוצר שהוטל בערי יו"ש משבש עבודות הנקיון בבני־ברק

מאת כתבנו

עירית בני־ברק הקציבה סכום של 600 אלף שקל לע־

שות הרבים בימים אלה. ה־ תקציב המיוחד שהוקצב ל־

צרכי נקיון יכלול תוספת של כלים ועובדי־נקיון ומקווים

כי העיר תהיה נקייה לקראת חג הפסח.

בהקשר לכך גם הודיע דו־

בקהילת־קודש בני־ברק יש עיתון אינפורמטיבי בלתי־תלוי ובני־ברק שמו. בעיתון הזה הופיעה ידיעה תחת הכותרת: „העוצר שהוטל בערי יו"ש משבש עבודות הניקיון בבני־ברק," ובכך אין שום חדש. וכך כותב כתבנו: „עיריית בני־ברק הקציבה סכום של 600 אלף שקלים לעבודות ניקיון לקראת חג הפסח. אולם הכסף לא יענה על הכל ורחובות העיר נראים בימים אלה לא נקיים אם לנקוט לשון המעטה. הסיבה לכך נעוצה ב...מצב הפוליטי ביהודה ושומרון (כך בדיוק במקור, כולל ה־...,ש.פ.).

מה שמעניין בכל הכתבה הזאת הוא, שלא מוזכר בשום מקום מיהם עובדי הניקיון האלה. במקום אחד כתוב: „כפי שנמסר מחוגי העיריה, מבוססת עבודת מחלקת התברואה בחלקה הגדול על עובדים הבאים יום־יום מאזורי יהודה ושומרון. עובדים אלה מגיעים..." ובמקום אחר: „אולם כאשר הוטל עוצר חלקי... נמנע מעובדים רבים להגיע לבני־ברק. דבר זה השפיע השפעה שלילית על מצב הניקיון בעיר..."

אבל מיהם העובדים האלה? הכרתי והיבוסי? הגבעוני והחיווי? מי הם, לעזאזל, העובדים האלה שמטילים עליהם עוצר וכך מתלכלכת לה עיר בישראל?

צוות בריטי חקר את השפעת הכוכבים על חיי־המין של אוכלוסיית העולם - ואולי זה חל גם על אזרחי ישראל

המזל שלך וחיי־המין

צים כדי למנוע כל אפשרות שייתפסו בשעת המעשה. הם פוחדים פחד־מוות שחטאיהם הקטנים יתגלו ברבים. בכך הם מתאימים להפליא לעקרבים.

טלה: 21 במארס - 20 באפריל

מכירים את הקריקטורות שבהן אדם קדמון גורר אחריו אשה בשערותיה? אין ספק שהאיש הוא בן טלה. יש גם הגירסה של התנועה לשיחרור האשה, שבה רואים אשה עטופה בעור חיה גוררת אחריה גבר בכל מה שהצליחה לתפוס — גם היא, כמובן, בת מזל טלה.

הטליים — תמיד החלטיים, אגוצנטריים ולא מסובכים — ניגשים לענייני מין בעדינות ובזהירות של בולדוזר. אילו היו רומיאו ויוליה בני מזל טלה, היתה מתרחשת סצינת המירפסת אחרת מכפי שתיאר אותה שקספיר. רומיאו היה בוודאי מזנק למירפסת בניתור מעורר הערצה, נישא על כנפי התלהבותו. ואילו היה מתמהמה, יוליה היתה מטפסת על המעקה

„כמה מוזר! גם אני טלה!"

ומשליכה עצמה בצניחה חופשית אל זרועותיו של רומיאו המצפה.

הטליים מתייחסים למין כפי שאחרים מתייחסים לסטייק בפיתה. אין זה אומר שהם מזלזלים בעניין, נהפוך הוא. הם פשוט חוטפים אותו כל אימת שהם רעבים — והם תמיד רעבים. אין הם מתעניינים במנות ראשונות ובקינוחים, ואין הם מחפשים ריגושים יוצאי־דופן וחריגים.

אומנם יש בין הטליים הומוסכסואלים לא מעטים — משני המינים — אך לא מן הסוג העושה זאת בחדרי־חדרים. הם מכריזים על כך בגלוי, פורצים החוצה ברעש ובשימחה, של פקק שנחלץ מבקבוק שמפניה, מלאי מרץ ושימחת־חיים.

הבעיה היחידה שלהם במין היא שלעולם לא די להם: הם רוצים עוד ועוד.

הם בעלי גוף בריא וחזק, שונאים להיות חולים, וסובלים מפחדים סמויים שכושר הביצוע שלהם ייפגע. הם רוצים לשלוט בגופם בדיוק כפי שהם שולטים בבני־אדם. הם רואים עצמם כמנהיגי העדר, ומאוד לא מרוצים כשמישהו מעז לגלות סימני התנגדות לשתלטנותם.

במיטה הם מסתדרים היטב עם בני שור, אריה וגדי, אבל כשהכל תם ונשלם, נותר בהם עדיין די מרץ להמשיך ולעבור על־פני גלגל־המזלות כולו.

שור: 21 באפריל - 20 במאי

הדבר הראשון אשר עושה את השור בן־זוג מתאים לטלה, הוא העובדה שהשור אף בריא יותר מהטלה. מבחינה גופנית השור הוא המזל החזק ביותר בגלגל־המזלות. אי־אפשר לחשוד בשור ובטלה, הנכנסים בצהריי־יום למיטה, שהם עושים זאת מסיבות מחלה.

הטליים אינם מחפשים מין חריג. השוורים, לעומתם, לוקים בפנטאזיות. הנקודה הרגישה בגופם: הגרון. לכן הם יתלהבו מאוד אם יצולם פעם סרט בשם גרון חלש.

הם משוגעים לגוף, בעיקר אם הוא שלהם. כדאי לבדוק היטב היכן נמצאת ידם השניה בשעה שמתעסקים איתם. עם כל חושניותם, חמימותם ורגש הבעלות המפותח שלהם, אם תאחר — הם עלולים להתחיל בחגיגה בלעדיך.

הם מתעוררים לאט, אבל ברגע שהתחממו הם נעים באיטיות אך בביטחה לעבר יעדם. באיטיות, כי הם אוהבים למשוך את העניין עד אין סוף — בעיקר את שלבי המישוש.

בני בתולה מסתדרים איתם היטב, הודות לאהבת הסדר והאירגון שלהם. בני מזל גדי, שהם מציצנים חסרי־תקנה, יוותרו כנראה, אם יראו מעשה אהבה שכזה דרך חור־המנעול. בשבילם יהיה זה כמו להגיע לאורגזמה בעת מישחק שח־מט.

אך קשה להניח שהם יזכו לחוויית הציצה שכזאת, כי השוורים לא יחסכו מאמ־

תאומים: 21 במאי - 20 ביוני

„כשאתה מתעורר (בבוקר, בצהריים או בערב) אל תמשיך לשכב שם סתם כך — קום וצא מייד מהמיטה." רובנו שמענו מישפט זה בשלב זה או אחר של חיינו, אך הוא נועד בראש ובראשונה לבן תאומים. שיכלו החריף ומיזגו הקליל וההפכפך ימצא מייד אלף ואחת סיבות כדי להישאר במיטה.

התאומים מסתגלים במהירות לכל מצב. הם פטפטניים, מלאי רעיונות — תענוג להימצא בחברתם, אם אינך מתייחס לחיים ולענייני המיטה ברצינות רבה מדי.

בני מזל תאומים מקפצים על פני המיטה כולה בנסיון לבטא חלום חבוי של יחסים ילדותיים ובלתי־מסובכים, שבהן המין אינו אלא שעשוע עליז — מעין מישחק תופסת בשטח של 140×180 ס"מ.

מצבי־הרוח המשתנים שלהם, נטייתם לפלרטט עם כולם והקושי שלהם להתאהב באמת ובתמים — כל אלה מביאים אותם לגלות דחף מיני הפכפך. התנהגותם מפתיעה ומאפשרת להם להסתדר היטב עם בני מאזניים, המתאימים את עצמם לשגעונותיהם של התאומים בלי „לעשות מזה עניין".

בן תאומים שנלכד סוף־סוף ברשת־אהבה שנפרשה לרגליו, ייאלץ להודות שהוא חי בבריחה מתמדת מכל מה שמסמל יציבות. אין הוא סובל את המחשבה שעליו להיות נאמן ומסור לאדם אחד. לכן הוא כועס כל־כך כשאנשים מסביבו נופלים למישכב.

הדרך הטובה ביותר — בעצם היחידה — לתפוס בן תאומים ולמנוע ממנו לקום ולברוח, היא לקשור אותו באזיקים. המאמץ משתלם, והתוצאות עשויות להפתיע. סאדו־מזוכיזם וטרנסווסטיזם עשויים לעורר בו עניין ולסקרן אותו במשך תקופה ארוכה למדי. אך תזדקק לשפע של דמיון ולרעיונות חדשים, כי אפילו בגדי־העור והשלשלאות יתחילו לשעמם אותו עד מהרה. בני בתולה מסוגלים להסתדר איתם לא רע, אם כי מי שרוצה לחיות איתם לאורך זמן חייב להצטיין במישחקי ניחושים.

סרטן: 21 ביוני - 20 ביולי

פריה ורבייה עומדים בראש מעייניהם של בני מזל סרטן. אותם לא תמצא בבארים אפלים או במיסעדות רומנטיות, אלא בקומת בגדי־הילדים של המשביר. הסרטנים לא רק חושבים על תכונותיו הבולטות של הסרטן, לצד אהבת הבית והרצון להגן על האהוב ולהיות מוגן על ידו (וכל שאר הדברים שאפשר לקבל בכיף מאמא ואבא, לולא החשש פן יחשבו השכנים על גילוי עריות). אם תור

„מילא ששיקרת לי בקשר לגילך — אבל למה שיקרת לי לגבי המזל שלך!"

רבייה, הם גם פוריים מאוד. לכן, לפני שאתה קובע פגישה שנייה עם סרטן, כדאי שתדאג בדחיפות לבית מרווח ולמכונית מישפחתית.

למרבה המזל, הזהירות היא אחת מכל להשלים עם הסיכוי לבלות את שנותיך היפות ביותר בהחלפת חיתולים ובניגוב חוטמים זבים, תזכה בתמורה בפרטנר רגיש, רומנטי ומסור.

כל זה נשמע כמו חלום חייה של כל

אם יהודיה. לכן היזהר והישמר ושקול היטב את כל ההיבטים, לפני שאתה אפילו מברך בן סרטן בשלום מנומס וסתמי בעוברך ברחוב הראשי.

גדיים — אנשים מיושבים בדעתם ו־מחושבים — יתאימו נפלא לסרטן. להם יהיה זה אתגר לתכנן את הנסיגה ממיטתו של סרטן, שהספיק כבר להרכיב את רשימת המוזמנים לטקס־החתונה, אחרי בילוי של לילה אחד. גם העקרבים יסתדרו איתו, בעיקר בזכות הנטייה למציצנות, האופיינית לסרטנים.

אך יש להיזהר. הסרטנים חוששים מאוד להיתפס בשעת המעשה, לכן דאגו להעמיד לרשותם בית בודד, בלי שכנים סקרנים.

אריה: 21 ביולי - 21 באוגוסט

ה אריה אינו אלא חתלתול בעל אגו מנופח. הוא אכסהיביציוניסט כמו חשפנית במועדון־לילה — עד לדלת חדר־השינה הוא מצליח לשכנע את כולם שבמיטה הוא פגז. הוא מצליח להסעיר ולהלהיב את הסובבים אותו במרץ המיני שלו, עד שלעתים קרובות טועים בו ו־חושבים אותו לטלה.

אך אין להסיק מכך שפתח מיכנסיו — שלו או של האדם שעורר בו התרגשות כזאת — שרוי בסכנה. אם ילחצו על האריה, הוא יודה שהוא מוכן בהחלט להסתפק בידידות־נפש, ולוותר ברצון על פעילות מינית מעייפת.

מאחרי כל זאת מסתתר אדם בעל צורך חזק לשלוט ולראות עצמו כמלך ה־

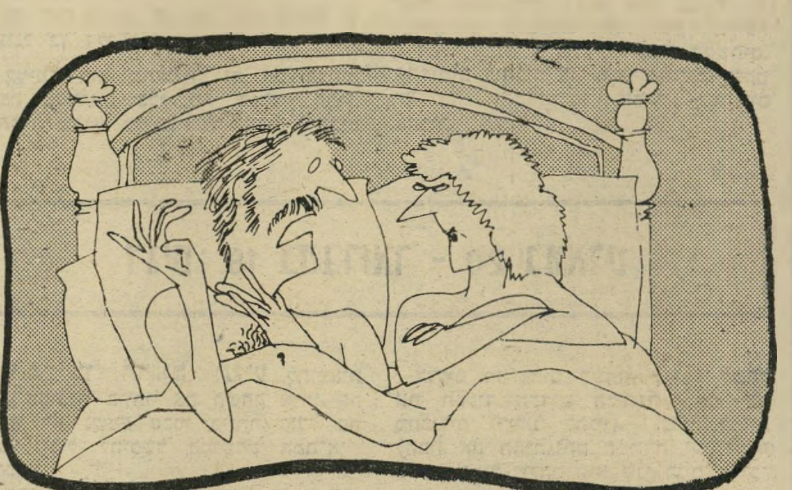

„אולי תסתפקי בליטוף ראשך?"

ג'ונגל. תכונה זו עושה אותו, לכאורה, מתאים לבני מאזניים, המוכנים לזחול על ארבע במיסגרת חיפושיהם אחר חיי־אהבה מספקים — אך לא כן הדבר. עקרבים, דליים וטליים הם המזלות היחידים שהינם פשוטים מספיק (או גמישים מספיק), ש־יסכימו לסבול הצגות כאלה.

אבל במיטה — זה כבר סיפור אחר. האריה בעצם לא כל־כך מעוניין באקט המיני עצמו. הוא מחפש את החיזור, והוא אמן במלאכה זו. הוא יודע להביט עמוק בעיניים, לדבר בקול עמוק ומשכנע הבוקע מחדרי־הבטן, לחייו פורחות כשושנים ונשימתו הופכת קשה, כאילו נתקף בהתקף אסטמה חמור.

בתולה: 22 באוגוסט - 22 בספטמבר

ק שה למצוא מישהו טהור וזך דיו, שיצליח לפתות את הבתולות. אולי הבתולה הקדושה. אבל מי שיצליח, יוכל ליהנות משני העולמות, מכיוון שבני בתולה, למרות שהם נראים כל־כך מתוחים ועצורים, תרמו תרומה נכבדה לקהילת ההומוסכסואלים.

הדבר המרגיז ביותר אצלם הוא העובדה שהם ממש משוגעים על „הגועל נפש הזה". כשהם לבד במיטה — וזה קורה להם די תכופות, מסיבות שעוד נפרט — עמוס מוחם כמו מחסן של חנות־מין. אך ההזיות, שיכלו למלא סרט כחול באורך מלא, באות אצלם לידי ביטוי מעשי בתנוחה המיסיונרית — וגם זאת בתנאי שהמעשה מתבצע בחדר חשוך, מאחרי דלת סגורה, ושמשתתפיו הינם אנשים מבוגרים המבינים את הסיכון שהם נוטלים עליהם.

הדבר המטריד אותם כל־כך, והגורם להם להסמיק ולהצמיד את רגליהם בחוזקה, הוא נטייה כל־כך מוגזמת לטוהר ולשלמות, עד שאפילו עלמה חסודה, ש־עלתה זה עתה מהמיקווה, תצטרך להצטייד באישור מתאים בבואה אל בן הבתולה.

בני בתולה רבים, שהתייאשו מלמצוא את האדם המושלם, מפנים את רגשי אהבתם אל בעלי־חיים.

מה שעליך לזכור הוא שבתולות כן עושים זאת, אפילו אם הדרך היחידה לשכנע אותם היא בעזרת סכין־קומנדו.

גם כשהצלחת להביא אותם לחדר־השינה, בעיותיך לא תמו. בני בתולה נשלטים על־ידי דחף שלא ניתן לריסון למצוא פגמים וחסרונות — למרבה הצער דווקא אצל אנשים אחרים. לא נעים במיוחד לעמוד שם, בחדר־השינה, כשרק תחתוניך הטובים ביותר לגופך, כשעינו הבוחנת של בן הבתולה מנסה למצוא בך דבר מה דוחה — והוא ימצא, אפשר לסמוך עליו.

אפשר היה לנצל את עיניהם החדות של בני הבתולה לשם חשיפת סוכנים סמויים בשירותי־הביטחון, לולא חיבתם הרבה לבני מינם. לעומת זאת, הם פונים לעתים קרובות לטיפול בחולים — האווירה ה־סטרילית של בתי־החולים מרגשת אותם.

רק תאומים וגדיים מסוגלים להתמודד איתם בהצלחה.

„אני תמיד לובשת תחתונים נקיים, למיקרה שאיש־בתולה ידרוש אותי!"

מאזניים: 23 בספטמבר - 22 באוקטובר

מ הטמה גאנדי, אחד מבני המאזניים המפורסמים ביותר — לצד ברי־ג'יט ברדו — ויתר לחלוטין על המין במשך שנים רבות. היתה זו ממש פניית פרסה, כי כמו כל בני המאזניים — כן, באמת — הוא היה משוגע למין.

לבני המאזניים צורך חזק לארגן ולשלוט באחרים. לבני־אדם חברותיים כמוהם, קל מאוד להפנות תכונה זו לעבר חדרי־המיטות. הם שונאים כל מי שמתנגד להם, וחבריהם הם אלה הסרים במהירות הגדולה ביותר למרותם. בן המאזניים יבחר לעצמו את השותף למיטה, יחליט כיצד יתנהלו הדברים — ואוי למי שיעז להמרות את פיו.

הדבר מרחיב את מיגוון האפשרויות ותורם לתחלופה גבוהה.

אך הדבר האוהב ביותר על בני מאזניים הוא הדיבור. דיון משכיל ומפרה פועל עליהם כמו אפרודיסיאק. כשהאורות עמומים ומוסיקת־רקע חרישית בוקעת מ־מערכת־הסטריאו, ישמש דיון על — נניח, המצאת האנרגיה של מרידור — כהקדמה למישגל. האמת היא, שללא דין־ודברים מעורר על משהו כמו תקציב המדינה לשנה הבאה, בני מאזניים רבים פשוט אינם מסוגלים להתחמם. אך ברגע שהתעוררו, התוצאות מדהימות. ליידי בת מאזניים, שבן־הזוג המתאים לה ביותר הוא גבר נמרץ ותוקפני, מאבדת כל שליטה על עצמה — עד כדי כך שהיא אפילו שוכחת לדאוג להופעתה. היא תסכים ב־רצון — כמוה כבן מאזניים — לעניינים כמו הלקאות וכבילה בשלשלאות.

„זה היה נהדר, מותק! אתה באמת יודע להאזין לסיפורים!"

הם גם חבר'ה הגיוניים ומחושבים, ו־אפשר לסמוך עליהם שהם יתכננו לעצמם בילוי מהנה עם כמה שיותר פרטנרים — אם באמצעות שיכנוע, אילוף, או פשוט בעזרת קיסמם הרב.

יש להם נטייה קלה לדו־מיניות. לדעתם

דליים, תאומים ושוורים הם השותפים המוצלחים היותר של בן מאזניים.

עקרב: 23 באוקטובר - 22 בנובמבר

נ שים בנות עקרב מסתדרות מצויין עם גברים בני בתולה. הדבר המאפיין את חיי־המין של העקרבים הוא משיכתם לבלתי־אפשרי — ולהוביל בן בתולה למיטה הוא, כידוע, עסק לגמרי לא פשוט. העקרבים מאמינים — עד כמה שידוע לנו, כי הם המזל השקט והחשאי ביותר בגלגל־המזלות — שאין דבר שהוא מעבר לכוחם במיטה.

הם סובלים מפחד, סמוי כמובן, שמא יתקלו במישהו שדרישותיו המיניות ירתיעו אותם. זהו כמובן פחד־שווא. גם בעלי דמיון מפליג עד לא המציאו שעשועמיטה שלא ילהיב את העקרבים.

העקרבים הם האנשים המעניינים, ה־מסובכים, החזקים והחושניים ביותר בכל גלגל־המזלות. בגלל מעטה הסודיות ה־אופף אותם, מתרחשת תמיד התפוצצות אדירה כשהם מוציאים את הכל החוצה. זה כמו לקבל חבילה עטופה בנייר־אריזה פשוט: שכשאתה קורע את הנייר, מזנק החוצה משהו הדוחף אותך בכוח למיטה ומתחיל לקרוע את הבגדים שלך, לשם שינוי.

המין הוא לעקרבים סם חיים, אך הם משאירים את כל מי שבא איתם במגע תשוש וסחוט. הם שאפתניים ביותר, ומשתוקקים לשלוט על הכל — רק לא על הדחף המיני העז שלהם. מיכנסיהם, הצמודים היטב לגופם, מעוררים את זימיונם של בני המין השני.

הנסיך צ'ארלס, יורש העצר הבריטי,

(המשך מעמוד 73)
הוא עקרב. חשבתם בוודאי שכל הנערות שנהגו להתנפל עליו בנשיקות עשו זאת מתאוות פירסום בלבד. לא ולא. גם לא נכון שהן היו כולן בנות מזל אריה או שור. יותר מתקבל על הדעת הוא שהן פשוט החליטו להקדים ולעשות לו את מה שהוא עמד לעשות להן.

קשת: 23 בנובמבר - 20 בדצמבר

כשהקשתים מביטים בשעון ב־רגעי התשוקה הגדולים ביותר, אין זה אומר שהם איבדו עניין במעשה. רק לא זה. הסיבה לכך היא שהם חיים בפחד מתמיד שמא לא יספיקו לעשות את כל שברצונם, ובעיקר — עם כולם. הדבר לא

„ותפסיק להסתכל במד־מהירות!"

כל־כך נעים לפרטנרים שלהם במיטה, המרגישים לא פעם כתמרור על הכביש המהיר שעליו דוהרים הקשתים. מה גם שקו אופי נוסף של הקשת הוא אהבת־הנסיעות שלהם.

מדובר כאן בעצם בתיסמונת הסוכן ה־נוסע, שרק האריות המוזרים והדגים ה־מזוכיסטיים מסוגלים להתמודד איתו. ה־קשתים הם חבר'ה מלאי מרץ וחיות, משע־שעים ובני־שיחה נעימים. יש להם דחף מיני חזק מאוד, שהוא עוזר כמובן, באותן שעות ארוכות שהם מבלים בכבישים. האימרה הנפוצה, שלפיה המכונית היא הארכה מלאכותית של אבר המין הגברי, מתייחסת בעיקר לקשתים.

כשקשת אומר שהוא אוהב אותך, הוא מתכוון לכך במלוא הכנות — באותו הר־גע. אך הוא מכריז באותה מידה של כנות שהוא לא יהסס לעזוב אותך ברגע שית־קל בדבר מה טעים יותר, חדש יותר ומלהיב יותר.

חשוב גם לדעת, שהקשתים נוטים לפ־תח מחלות באיזור המותניים ואגן־היר־כיים, וזה מאט במקצת את ריצתם המטור־פת על פני אוכלוסיית העולם. אך לא לזמן רב. הם שונאים להיות חולים, הן משום שהדבר מגעיל אותם פיסית, הן משום שהוא גוזל זמן יקר. הם יקומו ממיטתם ברגע שרק יהיו מסוגלים לעמוד על רגליהם. אפילו קביים לא יצליחו למנוע זאת מהם.

הגישה הפרפרית כה מושרשת בהם, ש־ההנאה הגדולה ביותר שתוכל להפיק מ־הקשתים היא לראות כמה זמן תצליח להחזיק אותם במקום אחד.

כשאתה נכנס למיטה עם קשת, הקפד קודם כל להסיר את שעון־היד שלו, ולהט־מין אותו רחוק מהישג ידו. אם גם זה לא יועיל, עליך לקחת דבק־מגע, ולמרוח אותו על כל איבר המסוגל לנוע.

גדי: 21 בדצמבר - 19 בינואר

לפני הפגישה הראשונה עם בן מזל גדי, אל תטרח לחפש בארון־הבגדים שלך דבר הולם ללבוש. תחת זאת, בדוק במחסן את מלאי השוטים, השלשלאות וה־מגפיים המחודדים.

מכל המזלות, זה האחד שתחביבו הגדול ביותר הוא איסוף כל אותם הצעצועים הנשלחים אליך בדואר, לפי קטלוג מפו־רט, על־ידי מפיצים אלמוניים וחביבם.

תחביב זה מגלה את גישתו של הגדי למין. הוא מתחזה לדוד מים רותחים, ה־משחרר קיטור — למרות שניצולת האנר־גיה שלו היא קטנה יותר מזו של הקופסה השחורה — וזה מתגלה ברגע שהגדי מש־תכנע לפשוט חלק מציוד־הקרב שלו ונכ־נס למיטה.

הצורך של הגדיים בשסתום לשיחרור לחץ — והם נוטים להיות קרירים מרו־חקים עד שאפשר לשכוח בחברתם את כל מילון האהבה ולרכוש, לעומת זאת, שליטה במונחים השייכים לחנות לחומרי־בניין — נובע מהעובדה שהם כל־כך שא־פתניים ורודפי־כוח, עד כי הם מכניסים עצמם ללחץ בלתי־נסבל. המין משמש אמצעי לשיחרור הלחץ הזה.

כל זה נשמע טוב ויפה, ועשוי להוביל לחוויות מרגשות במוזרותן, לולא העוב־דה שהגדיים לא נפרדים לעולם מעבודתם. הם כל הזמן עובדים, גם כשהם עובדים עליך. כישרונם להתחבב על הממונים עליהם, מסייעים להם במסעם השאפתני לצמרת. אך המצב שונה ביחסם לאלה שנמצאים מתחתם. אל אלה הם מתייחסים על־פי־רוב בגסות ובחוסר־התחשבות.

לכן, שים לב אם אתה מתחת לגדי או מעליו — הן במישרד והן במיטה.

אם אתה מסוגל לסבול את כל שיג־עונותיו של הגדי, תזכה בתמורה לקשר יציב ונאמן עם ביצועיסט שעתיד להגיע רחוק. אם אתה סרטן, הוא יוכל לספק לך בית מקסים. אם אתה בתולה, הוא יכניס בך התלהבות אמיתית.

„שוט, שרשרת־ברזל, חבל — יש לך מישהי אחרת, נכון?"

דלי: 20 בינואר - 18 בפברואר

בעייתם הגדולה של הדליים — והיא מתגלה במיוחד כשהם עוסקים בתחום אישי כמו המין — היא שהם מרגישים כאילו הם נושאים על כתפיהם את בעיות העולם כולו. האדם כפרט ישאיר את הדלי אדיש לחלוטין. לכן, אם המדובר ביחסים סתמיים ולא מחיי־בים (למרות שהדליים לא אוהבים כל־כך יחסים כאלה), הטוב ביותר הוא לרמוז שאינך סתם גוף, אלא גוף הומניטרי רחב.

דלי: „אנחנו עומדים להיכנס ביחד למיטה, ואין לי מושג איך קוראים לך..."

בן־הזוג: „קוראים לי מוישה/רותי (מחק את המיותר) אבל כל מי שמכיר אותי קורא לי אירגון צער־בעלי־חיים."

זה קצת מוגזם, אך זה מאוד ימצא חן בעיני בן דלי.

במיטה הוא מתעניין, גם אם בצורה קצת מסוייגת, בכל מה שנראה חריג, בתנאי שהוא מקובל על חוגים רחבים — למשל, משהו שתואר לאחרונה ביר־חון מדעי מכובד, במיסגרת סקר על חיי־המין של שבטים באפריקה.

הדלי לעולם לא יבקר את מוזרויותיו של שותפו למיטה, כנראה מתוך חוסר עניין ממשי. באחת מאותן שיחות מתוח־כמות שהוא כל־כך נהנה לנהל, הוא עשוי אפילו להסכים עקרונית שתקפץ על הארון כשרק נוצה של צ'יף אינדיא־ני בשיערך, אך אין כל טעם לומר משהו כמו: „יופי, ועכשיו תורך," ולדגדג את שותפך הדלי בחושניות בנוצתך. כשמגיע תורו של הדלי, המנופח מרוב חשיבות עצמית, הוא מסרב להשתתף במישחק.

אחד מיתרונותיו של הדלי הוא בכך, שהוא כה מרוכז בעצמו, עד שלמרות היותו חבר טוב ונאמן, הוא אפילו לא יבחין בכך שנעלמת מחייו למשך תקופה ארוכה. תכונה זו מתאימה מאוד לקשתים. התאומים אוהבים את חוסר־הוודאות שהם משרים, והמאזניים לגמרי מטורפים אחריו.

דגים: 19 בפברואר - 20 במארס

עם בן הדגים תגיע לתוצאות הטובות ביותר אם תשחק איתו. זה אולי לא נשמע סכסי ביותר, אבל מה כבר יכול להיכשל במישחק אמת־או־חובה?

הדגים כל־כך מושפעים על־ידי אנשים

„אל תפסיקי! אני מגיע בדיוק לקטע מרגש!"

אחרים, וכל־כך אוהבים שישלטו בהם, שברגע שהתחלת לסובב את הבקבוק, תוכל להיות בטוח שהדגים בכיסך. מיו־תר לציין שהם יבחרו תמיד בחובה.

„חובה עליך לעשות..." הפעילו את הדמיון לגבי ההמשך. הדגים יעשו כל שתצוו עליהם, וככל שהדבר יהיה נועז ומוזר יותר, כך תגדל התלהבותם.

הם אוהבים הפתעות, ובהיותם קצת ביישנים ומאוד עצלים, הם ישמחו על כל יוזמה שתבוא מהצד השני.

הם גם אנשים מוזרים ביותר, שונים מכל מזל אחר. לכן, עקרבים וקשתים יצליחו להוציא מהם את המכסימום — לפחות במשך זמן מה. אחד הדברים המקסימים אצלם הוא שכשנמאס לך מהם, די אם תלחש: „חובה עליך ללכת עכשיו." הם יקומו בשקט, יתלבשו וילכו.

הדגים מאושרים כשהם יכולים לשחק את תפקיד הקדוש המעונה. הם גם מתנגדים גדולים להגיון, וכדי לנסות להבין את התנהגותם המוזרה יש לזכור שסמל המזל שלהם הוא שני דגים מחוב־רים השוחים בכיוונים הפוכים. קשה מאוד לרדת לעומקה של אישיותם המור־כבת, אפילו במצב שהוא אידיאלי לכך — במיטה. זה לא יעזור. הם לא יסבירו דבר, בוודאי שלא את התפרצויות הכעס הפיתאומיות שלהם, הנראות לגמרי בלתי־מובנות.

הדגים הם רומנטיים ומלאי רגש, בראשיהם מתרוצצות הזיות מלהיבות, אך הם חסרים מגמה, כיוון ועיקביות בחיי־המין שלהם. הם אוהבים לדבר על אהבה ורומנטיקה עם שותף אהוב אחד, שתימשך לעולמי עד. ובו בזמן להמשיך לרדוף אחרי כל דבר זז, כדי לספק את תשוקתם הבלתי־נדלית לריגושים חדשים.

בהיותם אכסהיביציוניסטים חסרי־תקנה, בעלי נטייה להתפרצויות דרמאתיות, הם נופלים על־פי־רוב ברישתו של אדם קר־רוח והגיוני, שאינו מתרשם מהת־נהגותם המטורפת.

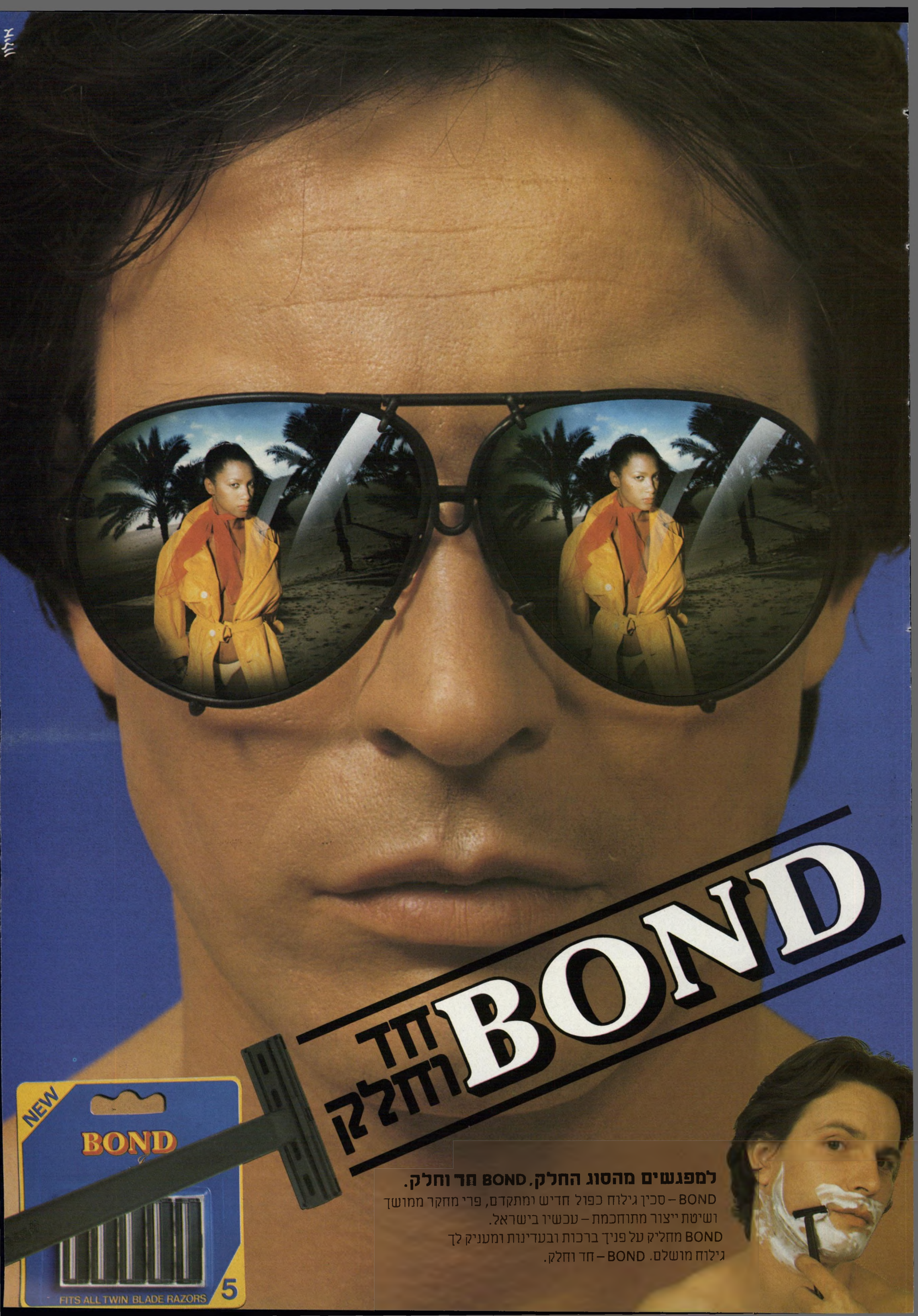
BOND
חד
וחלק
NEW
BOND
FITS ALL TWIN BLADE RAZORS
5
למפגשים מהסוג החלק. BOND חד וחלק.
BOND – סכין גילוח כפול חדיש ומתקדם, פרי מחקר ממושך
ושיטת ייצור מתוחכמת – עכשיו בישראל.
BOND מחליק על פניך ברכות ובעדינות ומעניק לך
גילוח מושלם. BOND – חד וחלק.

ראשונים בדרך
CITY CENTER
EXIT
EXIT
TO AIRP
EXIT
SELF SERVICE
תחנת שרות עצמי
סונול הרצליה-
התחנה היחידה בארץ
שאתה מפעיל בעצמך.
סונול, הראשונה שהתקינה משאבות אלקטרוניות בתחנותיה,
מביאה לך חידוש נוסף — תחנת שרות עצמי.
תחנת „סונול הרצליה" היא עתה התחנה היחידה בישראל,
בה מופעל המיכשור האלקטרוני המיוחד לשרות עצמי,
שהוא המילה האחרונה בתדלוק בעולם.
המיכשור החדשני מקשר את כל המשאבות למוקד אחד —
בנקודת התשלום.
הנתונים המופיעים על המצג במשאבה האלקטרונית שלך —
מספר הליטרים והסכום לתשלום —
נרשמים גם על המצג המוצב בנקודת התשלום.
כך מתאפשר ניצול בו זמני של כל המשאבות האלקטרוניות
ואתה אינך צריך להמתין עד שהעובד יתפנה אליך.
אתה מתדלק, עובר בנקודת התשלום — ונוסע לשלום.
סונול איתך בכל הדרכים.
סונול

אתם בודאי מכירים את המבחר

עכשיו תדעו גם היכן המקור

החברה הסקוטית למסחר (1964) בע"מ

רח' גרוזנברג 26, ת"א 65811 טל. 622891
יבואנים בלעדיים של יינות, ליקרים ו"משקאות כבדים"

מנהל המכירות שלנו לרשותכם

נמנה על קבוצת כלל

מתנה גאונית
SEIKO
SEIKO QUARTZ
לרונית,
באהבה על השעות היפות
שהיו ושיהיו.
צבי
SEIKO
סייקו שעון גאון
תוצרת יפן. יבואנים ומפיצים בלעדיים: סבקס אלקטרוניקה בע״מ, רח׳ גאולה 10 א׳, תל-אביב. להשיג בחנויות המובחרות

האישום: החזקת ספרים אסורים

נאשמת חליל
החרמת ספרי לימוד

נאשמת אמין
מיכתב השעייה מהעבודה

ה נקישות על דלת חדרה לא הפתיעו את ודאד אמין. היה זה ערב ראש־השנה האזרחית, ו־חדרה נראה כתחנת־רכבת. אנשים יצאו ונכנסו, התעכבו לשתות כוס קפה והמשיכו הלאה, בדרכם לב־לות בחגיגות המרובות שנערכו באוניברסיטה בירושלים.

אולם כשפתחה ודאד את דלת חדרה, היא הופתעה לראות קבו־צת שוטרים שבידם צו־חיפוש. השוטרים התחלקו לשתי קבוצות. קבוצה אחת נכנסה לחדרן של ודאד אמין וסלמה ח׳ליל, והקבו־צה השניה נכנסה לחדר הסמוך, שבו מתגוררות פאתנה עבוד ו־ואקים אחלס.

בנופפם בצו־החיפוש שבידיהם, החרימו אנשי־המישטרה את כל הספרים שמצאו בחדרי הנשים ה־צעירות, ללא כל הבחנה — סיפ־רי־לימוד וסיפרי־שירה חסרי כל מסר פוליטי, לוחות־שנה וכרוזים שונים. הוחרם רוב החומר רק משום שהיה כתוב בערבית.

„מחסן לאירגון טרוריסטי"

ב־13 בפברואר ציווה בית־מישפט השלום לעצור את ודאד אמין ואת פאתנה עבוד ל־10 ימים וזאת אחרי שנעצרו ביום החי־פוש באשמת השתייכות לאירגון עויין, והפצת חומר עויין למדינה. לפני מעצרן של השתיים, נעצרה גם סלמה ח׳ליל, ששוחררה כעבור 24 שעות ולא נמצאה בשלב מאו־חר יותר כשחיפשוה השוטרים כדי לבקש את הארכת מעצרה.

ודאד אמין הילו, ילידת נצרת, לומדת לתואר השני ועומדת לקבל תעודת־הוראה. פאתנה, משפרעם, לומדת שנה שניה ריפוי בעיסוק, וסלמה ח׳ליל, משפרעם אף היא, לומדת עבודה סוציאלית.

הסטודנטיות הגישו עירעור על החלטת בית־מישפט השלום, באמ־צעות בא־כוחן עורך־הדין מוחמד נעמנה, שטען בערר כי „לחשדות נגד העוררות אין כל יסוד סביר, מאחר שהחומר אשר נתפס בדירה שבה הן מתגוררות, חלקו הוצא־לאור בישראל כחוק, חלקו הוצא־לאור והופץ ברבים על־ידי מוע־צות סטודנטים באוניברסיטות ב־שטחים, וחלקו הוצא והופץ על־ידי גופים שאינם אסורים על־פי החוק באוניברסיטה העברית."

בכתב־האישום נאמר כי הנאש־מות „העמידו את דירתם כדי שת־שמש מקום של תעמולה ומחסן ל־אירגון טרוריסטי, ובכך עברו על סעיף 4 (ג) ו־(ה) לפקודה למניעת טרור תש"ח—1948."

סעיפים אלה טוענים כי: „אדם — המחזיק לטובת אירגון טרו־ריסטי בחומר תעמולה; או המע־מיד לרשות מישהו מקום כדי שמ־קום זה ישמש לאירגון טרוריסטי או לחבריו בקביעות או בהזדמנות מסויימת, מקום של פעולה, פגי־שה, תעמולה או מחסן... ייאשם בעבירה."

בית־המישפט המחוזי דחה את בקשת סניגורן של הסטודנטיות, והורה על המשך מעצרן. הסניגור לא ויתר. הוא הגיש ערר נוסף והפעם לבית־המישפט העליון ב־ירושלים, ובו טען בין השאר כי „בא־כוח התביעה לא ציין, למ־רות שנתבקש לעשות כן, מהו אותו אירגון עויין אליו משתיי־כות העוררות. חשד מסוג זה המ־יוחס לעוררות בדבר השתייכות לאירגון בלתי חוקי מחייב את ה־מישטרה לפרש את אותו אירגון שאליו הן משתייכות, ולא מתמוטט הבסיס שמהווה עילה למעצר."

ודאד כחולת־העיניים וחברתה פאתנה טענו כי המישטרה מבססת את החשד ואת המעצר על חומר כתוב שאינו מזוהה עם שום אירגון עויין. לטענתן, רוב החומר הוא חומר קריאה המצוי בשפע בשוק, הוצא לאור בישראל גם בעברית, וחלקו אף עבר צנזורה.

בית־המישפט העליון דחה את הערר שהגישו השתיים ולקראת סוף מעצרן הוגשה לבית־מישפט השלום בקשה להמשך מעצרן בפ־עם נוספת, והפעם ל־15 יום.

החומר שהיווה בסיס למעצר ה־ראשון נשאר בידי המישטרה, שהצהירה כי כתב־האישום שנמ־צא בהכנה יוגש לבית־המישפט ב־משך עשרת ימי המעצר. אולם בעת הבקשה למעצר נוסף התוודה בא־כוח המישטרה כי נפלה טעות בניסוח הבקשה הראשונה, ולכן מתבקש המשך המעצר.

בנוסף למעצר הוטל צו איסור פירסום על הפרשה, בטענה שפיר־סום זה עלול להזיק להמשך החקירה. אולם לא היה סטודנט ערבי שלא ידע על מעצרן של ודאד ופאתנה. הכרזות, הציורים ולוחות־השנה, שהיו תלויים בחדרי שאר הסטודנטים הערביים, הושלכו לפח מייד אחרי החיפוש בחדרי הבנות. איש לא רצה להסתכן בהחזקת חו־מר שהוביל למעצר שתיים מחב־רותיו.

הספרים האסורים*
הרשימה המסתורית

* מימין לשמאל: 1. העיוור ו־החרש — ע׳סאן כנפאני; 2. יומן — פצוע פלסטיני — מחמוד דרויש; 3. עמדת פלסטיני לגבי שאלת ההסדר; 4. „לוקע" — מחזה מאת אמיל חביבי; 5. מרכסיזם, לניניזם, וההפיכה המזויינת; 6. אם סעד — ע׳סאן כנפאני; 7. פטירה מס׳ 12 — ע׳סאן כנפאני; 8. ישראל היא ישות אימפריאליס־טית — ברונסון; 9. גברים תחת השמש — ע׳סאן כנפאני.

כרוזים על דלתות

ב ינתיים הפסידו שתי ה־סטודנטיות ימי לימוד. ודאד, שעבדה כמורה בבית־ספר סו־אחרה לבנים, קיבלה מיכתב הש־עייה ממנכ"ל מישרד־החינוך אלי־עזר שמואלי, ואילו פאתנה נאלצה להפסיק את לימודיה בשיעורים שבהם נוכחות הסטודנט היא חובה, משום שהמרצים לא התחשבו בסי־בות בשלן נעדרה מן ההרצאות.

בית־המישפט העליון דחה בפעם השניה את הערר שהגישו הסטו־דנטיות, ונימק את דחייתו בכך ש: „תקופה זו דרושה למישטרה כדי לקיים את חקירותיה." בתום 15 הימים שוחררו השתיים והמיש־טרה הגישה לבית־המישפט את כתב־האישום, ואחרי שתירגמה חלק מן הספרים וטענה כי יש בהם קריאה להתנגדות אלימה לשילטון הישראלי, להזדהות עם אש"ף, ולנ־שיאת נשק.

הסטודנטיות, ששוכנו בעת מע־צרן יחד עם זונות, סירבו לשתף פעולה עם חוקריהן. פרט לחומר הלימוד שהפסידו בעת מעצרן הן

(המשך בעמוד 80)

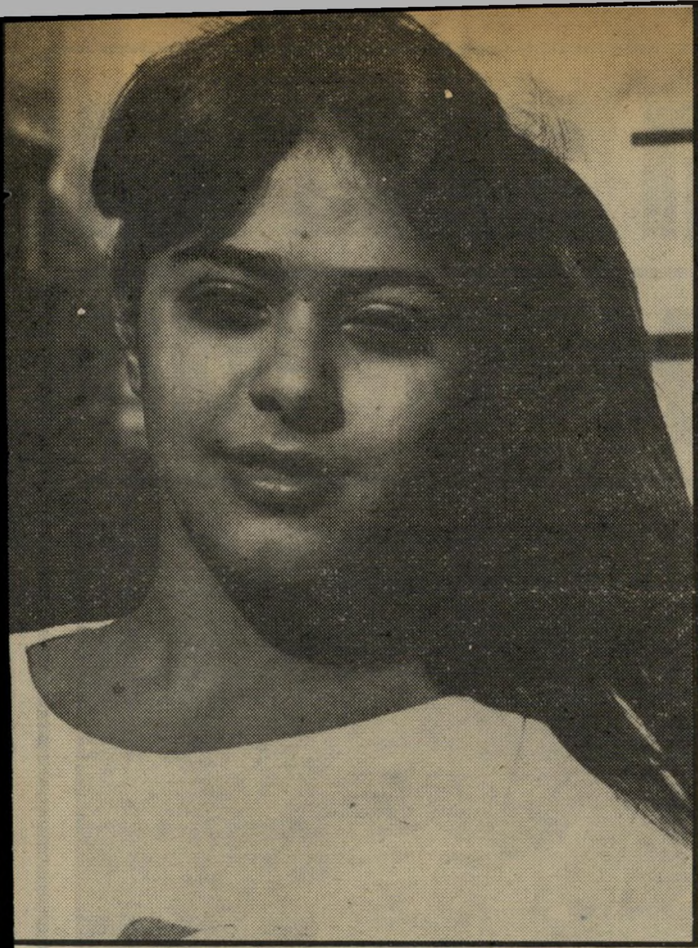

חתונות באוירה כפרית
בלב הפרדסים.
מסיבות גן בסגנון ייחודי.

הפרדס נס ציונה
טלפון: 054-73751

שרותי קייטרינג - תעשיות דונסקוי 1981 בע"מ
(מתפעלי מסעדות מכון ויצמן)

ספרים אסורים

(המשך מעמוד 79)
גילו, בשובן למעונות אידלסון שבהר הצופים, שחברותיהן הישראליות מתנכרות להן, והמרצים מסרבים להתחשב בסיבות היעדרן. מדי יום נתלים על דלתות חדרן כרוזים שונים הקוראים לסלק את הסטודנטים הערביים מן האוניברסיטה: „אנו תובעים," קרא אחד הכרוזים, „השעייתן המיידית מהלימודים של שתי הסטודנטיות הערביות שברשותן נמצא חומר הסתה של אש"ף, הקורא להתנגדות אלימה לשילטון הישראלי."

הרשימה המיסתורית

הספרים שהוחרמו על־ידי המישטרה בעת החיפוש בחדרי הסטודנטיות הם ספרים שהודפסו והוצאו כחוק בישראל. חלק ניכר מספרים אלה עבר את אישורו של הצנזור הראשי, ואילו הספרים שנאסרו לפירסום, חל עליהם האיסור רק במשך השנתיים האחרונות, הרבה שנים אחרי שהספרים הוצאו לאור. מכוח תקנות ההגנה לשעת חירום יש לצנזור סמכות לפסול ספרים. על פי תקנה 88 א': „הצנזור רשאי לאסור בצו לייבא, או לייצא, או להדפיס, או לפרסם פירסום... שעלולים להיות, או להיעשות, פוגעים בהגנתה של ישראל, בשלומו של הצנזור, ובסדר הציבורי." סעיף 88 ב' קובע שבעוד על תקנה זו ייאשם בעבירה.

אם אכן מחזיקות הסטודנטיות בספרים אסורים, זהו הסעיף שעליהן להיות מואשמות בו, שכן פרט לספרים לא הביאה המישטרה כל ראיות להשתייכותן של הנערות לאירגון עויין ולהזדהותן עם אירגון כזה. כמות הספרים שהוחרמה אינה גדולה עד כדי כך שניתן יהיה להפיץ אותם. במיקרים שבהם נמצאו שני עותקים של ספר אחד, היה כל עותק שייך לסטודנטית אחרת, ונלקח מספרייתה האישית של כל אחת מהן.

כדי להאשים אותן בהשתייכות לאירגון טרוריסטי היה על המישטרה להוכיח קשר זה, קשר שאינו קיים. על המישטרה להוכיח כי הנאשמות אכן החזיקו בחומר תעמולה לטובת אירגון טרוריסטי, האשמה שלא הוכחה.

בשלב זה של המישפט מספיקות ראיות לכאורה, אולם כדי להרשיע את הסטודנטיות יש צורך בראיה מעל לכל ספק, שאינה קיימת.

רשימת הספרים האסורים לוטה בערפל.

סגן־אלוף יהודה כ"ץ, מפקד בסיס הצנזורה בירושלים, הביא לבית־המישפט את הרשימה הזו, אולם הוא לא השאיר אותה בתיק המכיל את מיסמכי המישפט. רשימת ספרים אסורים שפורסמה באחד העיתונים בשבוע שעבר התבררה כ„שגויה", ובידיעה שפורסמה לאחריה, נטען, כי הרשימה שפורסמה היתה רשימת ספרים מותרים. מדוע פורסמה רשימה שכזאת — השאלה נותרה בלא מענה.

מאחר שכימעט בכל בית ערבי מוחזקים ספרים דומים לאלה שהוחרמו, הכרחי לפרסם את הרשימה. על המחזיקים בספרים לדעת האם הם עוברים עבירה, אם לאו.

בדו"ח שהגיש סא"ל כ"ץ הוא טוען לאיסור פירסום על חמישה ספרים ולגבי עשרה אחרים הוא טוען שהם „ספרים המכילים הסתה נגד המדינה, ותמיכה גלויה באש"ף, אשר לא הוגשה לביקורתנו, ולו הוגשו — היו נאסרים."

רבים מן הספרים תורגמו לעברית ונמצאים בספריות בבתי יהודים־ישראליים. גם עליהם אסורה החזקתם, אם הם אכן אסורים, ולפיכך גם עליהם לדעת מהי אותה רשימה מסתורית, רשימת הספרים האסורים.

טיבי זכרוני ■

לכל גיל הבעיות שלו. אך יש שהבעיות נוחתות על האדם בטרם עת. לז'קלין כהן, בת ה־13, הדבר מסב אך נחת.

ז'קלין היא ילדת־הפלא החדשה של ישראל. התגלית האחרונה של עולם־השעשועים הישראלי. התגלית הצעירה של עולם אכזרי זה, אשר למרבה הפלא, מתייחס אל היפהפיה הקטנה בככפפות של משי.

יש לה אותן בעיות שיש לדוגמניות ה„גדולות". למשל עיניים נפוחות בבוקר, הן אסון גדול לז'קלין הקטנה, המכונה בפי בני מישפחתה ז'קי. בעייה חמורה נוספת מתעוררת כשהיא עומדת לפני ארון הבגדים שלה, הדחוס באביזרים רבים, ומנסה לבחור בגד הולם לאירוע שאליו היא הולכת.

יחד עם זאת, יש לה גם בעיות שיש לילדות אחרות בגילה. בנים, לימודים וכל היתר. אך מה קורה כשיש תוכנית לילדים בטלוויזיה, וז'קי צריכה לרוץ למלון מפואר כדי ליטול חלק בתצוגת אופנה? או כשהיא צריכה למהר להופיע בפסטיבל שירים, או שזמן שידור התוכנית מתנגש בזמן שהיא אמורה להקדיש לשיעורי הריקוד הקבועים שלה?

היא מוותרת על שעשועי־הילדות וממהרת להיכנס לעולם המבוגרים. יש רגעים שבהם היא ילדה, ויש שהיא אשה המתנועעת בחן בוגר. הטלפון בביתה אינו מפסיק לצלצל, וכימעט כל צילצול מבשר על הופעה נוספת, על תצוגה חדשה ועל צילומים לצורכי פירסום מוצר כלשהו.

רוצה להיות רופאה

ז'קלין אינה מתעייפת. היא נהנית מכל ההמולה סביבה, ומן העובדה שהפכה בן־לילה כימעט מילדה יפה ואלמונית לילדה יפהפיה ומאוד מפורסמת.

יחד עם כל הנאתה בהווה, יש לה תוכניות לעתיד רציני מאוד. ברור לה שבעוד שנים ספורות היא תתעייף מחיי הזוהר, ממחיאות הכפיים הסוערות ומברק המצלמות, ותשקע בלימודי הרפואה. אם לא תהיה רופאה, תהיה אחות מוסמכת.

ז'קלין כהן היא בת למישפחה בת 6 נפשות. מישפחתו של אביה, שלמה, יוצא קיבוץ הזורע, החדירה בה את אהבת המוסיקה, ואמרגן מפולפל שגילה אותה שנים אחר־כך ידע לשלב את אהבתה למוסיקה עם הופעתה המצודדת ותנועותיה הגמישות וליצור ילדת־פלא.

עוד כשהיתה תינוקת בת שנ־

רקדנית ברגע שהיא שומעת את המוסיקה הקיצבית מתנועע כל גופה.

POMPADOUR
תה-צמחים בשקיקים
טבעי, טעים, מבריא-מרענן

הידעת שתה צמחים „פומפדור" ידוע בארץ ובעולם כולו בטעמו הנפלא ובתכונותיו החיובית?
תה „פומפדור" מגיש מגוון עשיר של 12 סוגים טעימים של תה צמחים ופירות, וכל אחד יוכל למצוא את סוג התה המתאים לדרישותיו ולטעמו.
לבריאותך ולהנאתך — שנה את הרגלי השתיה שלך, שתה פחות קפה ותה המכילים קופאין ותאין, ועבור לתה צמחים טבעי „פומפדור".

הפתיעי את אורחיך והגישי להם מגוון סוגי תה צמחים „פומפדור" — וחכי למחמאות.
להשיג בסופרמיקטים, שקם, בתי־טבע, בתי־מרקחת ומעדניות.
עבור פרוספקט ודוגמא חינם — נא לכתוב לת.ד. 46 רמת השרון.

כפרית
RESTAURANT
חגיגה של
סלטים וממולאים
בשרים בגריל
ובתנור
מאכלי דגים וים
מרקים פיקנטיים
לאכול טוב וליהנות
מאווירת המקום
פתוח כל ימות השבוע
מ־12.00 עד 16.00
ומ־19.00 עד 1.00 אחר־חצות
ת"א, דרך בן־צבי 70 (ליד צומת אבו־כביר)
להזמנות 03-822979

התגלית הצעירה של עולם האופנה היא ילדה בת 13 מתל־אביב

לוליטה על המסלול

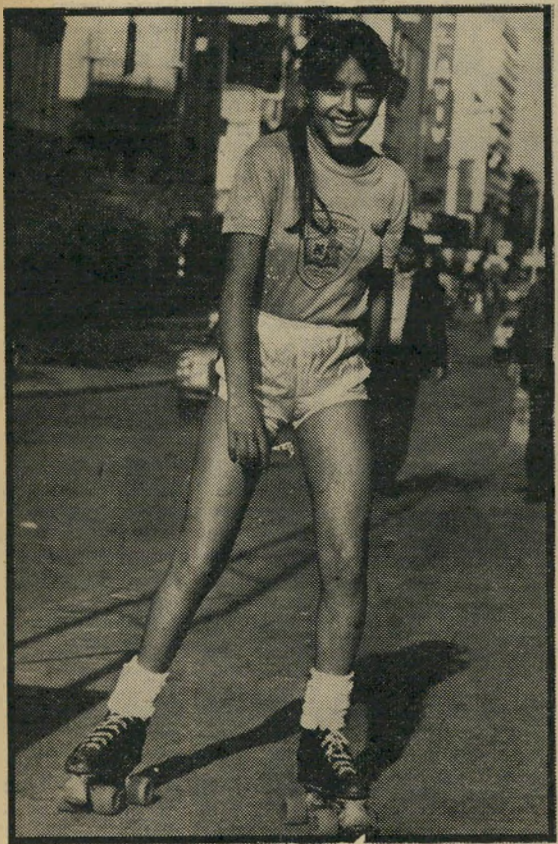

שלוש פנים לז׳קלין

כהן הצעירה. בתמונה מימין: ז׳קלין על המסלול, בין דוגמניות מבוגרות, היא מר־גישה כמו בבית. היא מהלכת עליו בביטחון רב וכבר מזמן למדה מהן התנועות הגורפות תשו־אות, ובחיוך רחב היא מבצעת אותן. באמצע: ז׳קלין מדגימה בגדים לעיני המצלמה, ברחוב. בתמונה משמאל: אחרי־הצהריים נהנית ז׳קלין ככל בני גילה ממישחקי ספורט שונים, ביניהם החלקה על גלגיליות, שעשוע אשר אותו היא מבצעת בהנאה רבה.

תיים, אהבה ז׳קלין להתנועע ל־קצב צלילי המוסיקה, ואף ידעה לעשות זאת בחן רב וללא כל בו־שה. בכל האירועים המישפחתיים היתה היפהפיה בעלת גומת החן העמוקה האחראית על הבידור. היא זו שהיתה שרה ורוקדת לפ־ני כל האורחים.

אולם אף לא אחד מבני המיש־פחה חשב שלנגד עיניו גדלה טאטום או׳ניל או ברוק שילדס ישראלית.

אביה של ז׳קלין, העובד כסדרן בקולנוע, נהג לקחת את ילדיו עימו לאירועים חגיגיים שהתקיי־מו בבית־הקולנוע. כשהיתה ז׳קי בת 5, חזתה בהופעה של שלי־שיית שיבא. המוסיקה הקפיצה אותה ממקומה. היא הסתתרה מ־אחורי הקלעים ורקדה בהחבא.

היא לא ידעה שאמרגן ממולח עומד ומתבונן בה. ברגע שהתחי־לה להתנועע, הבין האמרגן שנפל לידיו אוצר. הוא דחף את הילדה אל הבימה, ולמרבה הפתעתו לא נפלה עליה כל אימת קהל. מחי־אות הכפיים רק הלהיבו אותה, והיא המשיכה לרקוד באותן תנו־עות חינניות הכובשות עד היום את המתבונן בה.

למן אותו היום נכבשה ז׳קלין כולה על־ידי ההנאה מן הפרסום ומן הזוהר האופף את עולם ה־אופנה. דוגמניות, שאת תצלומיהן ראתה מתנוססים על גבי עיתונים רבים, זמרים, שאותם העריצה, הפכו פתאום להיות חבריה הקרו־בים, אנשים שעימם היא מחלקת את זמנה, חוויותיה וסודותיה.

היא אינה מתלהבת מכל הנוצ־צים שסביבה. אין אף דוגמנית שז׳קלין רוצה להידמות לה ואין אף אחת שהיא מעריצה. ,,היחידה שאני מאוד אוהבת זו יהודית נגר. מתחילת ההיכרות בינינו לא הת־ייחסה אלי יהודית כאל ילדה קט־נה, אלא ממש כמו חברה טובה.״

האמרגן יוסי בכר, שגילה אותה מאחרי הקלעים, הציע לה לעבור קורס דוגמנות.

ז׳קלין בעלת הביטחון העצמי סירבה לעבור קורס זה, בטע־נה שהיא כבר יודעת ללכת. את טבילת האש הראשונה שלה עב־רה בהצלחה רבה, והוכיחה שאכן היא יודעת להלך על הבימה. למ־רות שאין לה נתונים פיסיים כשל הבוגרות, היא מעוררת התפעלות רבה ונוחלת הצלחה גדולה.

בשעה ששאר בני גאלה וחברו־תיה שקועים בשינה עמוקה, מגי־עה ז׳קלין הביתה, אחרי יום עבו־דה עמוס. את שיעורי הבית היא מכינה מייד בבואה הביתה. כימ־עט מידי יום היא מתאמנת בשי־עורי ריקוד ותנועה ובערב היא ממהרת להופיע בתצוגת אופנה, בדרך כלל כילדה יחידה, בין ה־כנת היטב בכל חידושי האופנה. מדת ילדים אחרים מהן התנועות הנכונות שאותן יש להדגיש ומהי צורת ההליכה הנכונה על מסלול הדוגמנות.

ארון הבגדים שלה לא יבייש אף אשת חברה. היא מעודכנת היטב בכל חידושי האופנה.

בני־המישפחה מקבלים את פעל־תנותה המיוחדת באהבה רבה. אמה, אסתר, מקפידה להיות עי־מה בכל הופעה, למרות שז׳קלין אינה צריכה עזרה מאחרי הקל־עים או עידוד מהאם. ,,בסך־הכל היא ילדה קטנה ואני דואגת לה. אני לא מוכנה שהיא תסתובב לבד בלילה ותיסע במוניות בל־עדי,״ אומרת אסתר.

אחותה הגדולה של ז׳קלין, רשל, בת ה־16, נהנית מעיסוקה של ז׳קי, שכן השתיים מחליפות בי־ניהן בגדים. אחותה הצעירה נעמי, ואחיה טוני, נהנים מן החתימות של המפורסמים שעימם נפגשת האחות הזוהרת.

בלי ★ אמרגן

כיום היא אינה קשורה לאמרגן. היא אינה רוצה להתחייב ולהיות כפופה לחוזים ולכללים. אמה מנהלת עבורה את לוח הזמנים ודואגת שתגיע בזמן לכל אירוע שאליו היא מוזמנת. ,,אני לא רוצה לחתום על חוזה. אני יודעת שאני ילדה ואולי מחר ארצה דברים אחרים. אולי פית־אום לא ארצה יותר פירסום וצי־לומים, אז למה שאתחייב?״

מאחר שהיא מצליחה כל־כך, מחזרים אחריה בתי־אופנה רבים ומארגני תצוגות מטרידים אותה השכם והערב. היום היא נהנית. ילדת־הפלא החדשה שצומחת ופו־עלת במרץ רב, אינה מתכננת בשלב זה פרישה מעיסוקיה הר־בים, אך היא בהחלט מבינה ש־היא מהווה תופעה.

היא אינה יודעת עדיין מה יק־רה בשנים הבאות. האם יחלוף הזוהר, או אולי רק יגבר? שאלה זו אינה מטרידה את ז׳קלין כהן. היא נהנית. **טיבי זכרוני** ■

אימונים בסטודיו לתנועה עורכת ז׳קלין מדי יום ביומו. האימונים עוזרים לה לפתח את כושרה הגופני ולשמור על הליכה יציבה.

עם אמא ז׳קלין ואמה מבלות זמן רב יחדיו. האם מלווה את בתה לכל התצוגות אשר בהן היא נוטלת חלק.

דרכי חיים

נשיקה לסבתא

הסבתא שהתלוננה במישטרה — ביקשה רחמים בבית־המישפט.

בלב שותת דם התלוננה במישטרה שושנה מרש (70) על נכדה, דויד חימנס. הגיעו מים עד נפש, והסבתא הסבלנית והאוהבת הרימה ידיים כשנוכחה לדעת כי אין בידה להתגבר על הבעיה בכוחות עצמה.

הסבתא היא תושבת וילידת ראשון־לציון, בת לאחת המישפחות הוותיקות בעיר. לפני שנים רבות עזבה בתה את הארץ ונישאה בארצות־הברית לנגן פורטוריקאי. דויד חימנס הוא בנם של השניים. הוא נולד בארצות־הברית לפני 28 שנים, והיגר לישראל בהיותו נער, אחרי שנפטרו שני הוריו.

הוא למד במוסדות־חינוך שונים, ותמיד היה בקשר עם סבתו, הקרוב היחיד שהיה לו בעולם. אולם הוא לא הסתפק בכספים שנתנה לו הסבתא מפעם לפעם. אלא ביקש ודרש עוד ועוד. כאשר סרבה זו למלא את מבוקשו, היה נוטל בכוח חפצים שונים מביתה ומוכר אותם. הסבתא החליפה את מנעול הדירה, שמה סורגים בחלונות, ו־קיוותה כי פתרה את הבעיה, וכי כעת יניח לה נכדה.

נשיקה לאות פיוס. אולם מצבו של דויד היה קשה. הוא נשא אשה ונולד לו ילד, הוצאותיו גדלו והוא פנה שוב ושוב לסבתא. הוא החל מאיים וסוחט כספים. והאשה הזקנה וערירית פחדה מפניו.

בוקר אחד הופיע חימנס בבית־המגורים של סבתו. ובידו משור. כאשר לא נפתחה הדלת לדפיקותיו ובעיטותיו, החל מנסר סביב המנעול, וכך פרץ את הדלת.

הוא נטל מהבית כמה תמונות יקרות־ערך ומאוורר שעמד בפינה ומכרם. כאשר שבה מרש הביתה וגילתה את הפריצה, החליטה כי עליה לפנות למישטרה, וכך עשתה. מאחר שלנכד יש עבר פלילי, נעצר עד תום ההליכים נגדו. ואילו הסבתא ישבה בביתה ובכתה.

כאשר הגיע מועד המישפט, התברר לתובעת האדמונית, יהודית אמסטרדאם, כי הנאשם מודה ב־אשמות של סחיטה, איומים, פריצה וגניבה, ועדת ההגנה היחידה שלו היא — הסבתא. נשיא בית־המישפט המחוזי, בנימין כהן, שישב לדין, שמע מפיה כי היא אוהבת את נכדה היחיד, למרות הצרות שנגרם לה בעבר. כי היא בודדה בעולם ואין לה איש מלבדו. „הוא ישב כבר כחצי שנה במעצר, אני חושבת כי למד לקח. וזה עונש מספיק עבורו,” אמרה הקשישה בדמעות.

השופט התייחס למיקרה המיוחד, הטיף מוסר לצעיר החיוור, וביקש ממנו לגשת לסבתו ולנשקה לאות פיוס, וגזר עליו עונש של תישעה חודשי מאסר בפועל, כדי שאחרי ניכוי השליש יוכל להשתחרר מייד. השופט התבונן בגבר הצעיר ובאשה הקשישה שהתחבקו ובכו, והזהיר את הצעיר כי עיניו של בית־המישפט ישמרו על הסבתא, ועונש של שנתיים־מאסר יוטל עליו אם יעז להטריד שוב את הזקנה.

השניים — הסבתא ונכדה — עזבו ביחד את אולם בית־המישפט.

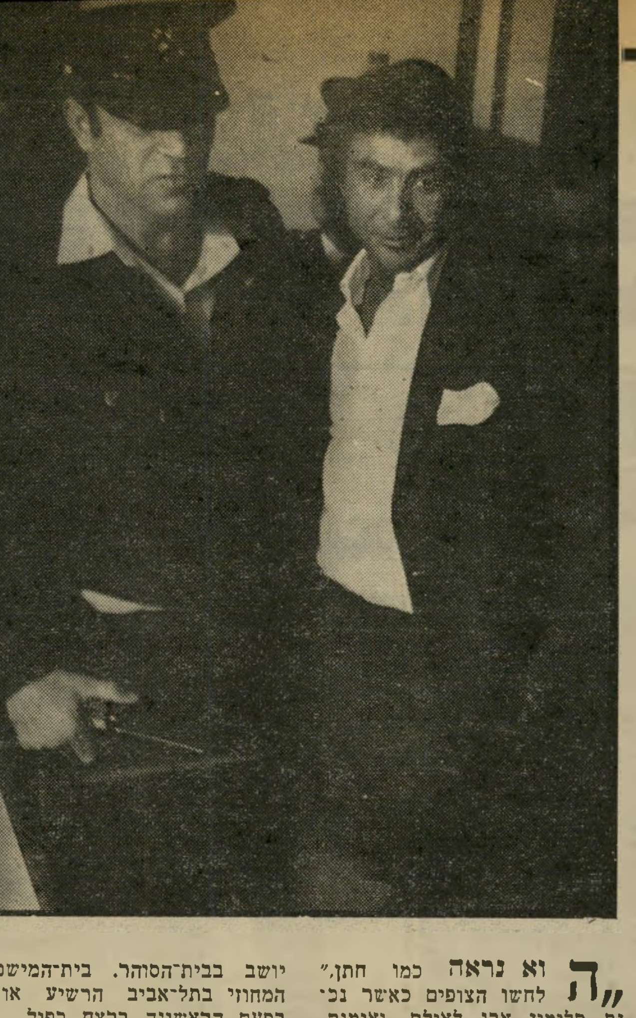

סלומון אבו לפני פסק־הדין (מימין) ואחריו (משמאל): האם התביעה למישפט החוזר היתה נבונה?

„**הוא נראה** כמו חתן,” לחשו הצופים כאשר נכנס סלומון אבו לאולם. ואומנם, הגבר התמיר היה לבוש חליפה כהה וחולצה לבנה, וממחטה צחורה הציצה מכיסו. עיניו נצצו בתיקווה ובציפיה. רגעים מעטים אחר־כך כבר הסתבר כי הכלה לא תגיע.

אווירת המתח ניכרה היטב ב־אולם בית־המישפט. צלמי־עיתונות וטלוויזיה מילאו את האוויר בהבזקי אור עם כל פתיחת דלת. בשורה הראשונה ישבו שלוש נשות שופטים מחוזיים, שבאו לשמוע את פסק־הדין המעניין. היתה שם אשת נשיא בית־המישפט המחוזי, תמר כהן, אשתו של השופט דויד ולך, וגם אשתו של נשיא ההרכב שישב לדין, יוכבד וינוגרד.

„לא ישנתי כל הלילה מרוב התרגשות,” התוודתה אחת הצופות המקורבות לסניגורים זלמן ונחמה סגל. גם כאשר נכנסו השופטים, והשופט אליהו וינוגרד החל קורא את פסק־הדין, לא פג המתח.

יש אומנם הוראה בחוק המחייבת את השופט להודיע על זיכוי לפני הקראת פסק־הדין, כדי למנוע מתח מיותר מנאשמים ש־זוכו, אבל לא כל השופטים זוכרים זאת ולכן עוד היה זיק של תיקווה כי גם השופט וינוגרד פשוט שכח. אולם ככל שנמשכה קריאת פסק־הדין, התברר יותר ויותר כי אין זיכוי.

פניו של אבו לא השתנו. ריגשות האכזבה והתיסכול הנוראים, שמילאו בוודאי את ליבו, לא ניכרו על פניו. רק ברק התיקווה נעלם מעיניו, אף הוא נותר משך כל הקראת פסק־הדין הארוך שליו ו־אלגנטי. קשה היה להכיר בפניו כי ברגע זה איבד את התיקווה ה־אחרונה. גם עם סיום הקראת פסק־הדין, כאשר הכריז השופט וינוגרד כי גזר־הדין נשאר מאסר־עולם, קם אבו על רגליו, הודה ל־שופטים במנוד ראש קל ויצא מ־האולם זקוף.

ללא ציון מניע

מאז חודש אפריל 1970 רודף רצח עזרא מזרחי ונהגו אהרון מליח את סלומון אבו. הוא נעצר באותו לילה על־ידי חבורת חיילים שרדפו אחריו, ומאז הוא יושב בבית־הסוהר. בית־המישפט המחוזי בתל־אביב הרשיע אותו בפעם הראשונה ברצח כפול זה באוקטובר 1970 ובית־המישפט ה־עליון אישר אז את פסק־הדין. (העולם הזה 2306).

במשך כל השנים שעברו מאז, לא השלים אבו עם גורלו. הוא טען כי הוא חף מפשע, וכך הוא טוען עד היום. עקשנותו ועקביותו נשאו פרי, כאשר לפני כשנה הורה נשיא בית־המישפט העליון, השופט משה לנדוי, על עריכת מישפט חוזר.

זוג הסניגורים הירושלמיים, זלמן ונחמה סגל, נפגשו עם אבו בכלא והשתכנעו מחפותו. הם החלו בודקים את התיק מהתחלה, ולא הותירו בו אבן בלתי הפוכה. כך נמצאו במהלך חקירתם מיסמך נשכח, שלא הוגש לבית־המישפט הראשון, ובו כתב המומחה הבאליסטי של המישטרה כי אקדח הרצח: „נראה נקי, מגורז בגריז יבש והצינה זזה בקושי.”

האקדח שמתוכו נורו בליל הרצח שמונה כדורים קטלניים, חייב היה להכיל פיח בקנה, ולכן, אם נראה האקדח נקי למומחה המישטרתי, זוהי ראיה חדשה ומסעירה, המוכיחה כי מישהו טיפל באקדח אחרי מעצרו של אבו. גירסה זו אומצה על־ידי הסניגורים, ש־טענו כי הרוצח האמיתי, ששמע על מעצרו של אבו בליל הרצח מפי חברים, אנשי העולם התחתון, החליט להעליל ולהפליל אותו, ו־לשתול את האקדח בדרך מנוסתו של אבו. אולם מכיוון שכבר ניקה את האקדח לא הספיק הרוצח ה־אמיתי להחזיר את האקדח למצבו המקורי, וזרק אותו כמות שהוא בין השיחים ליד הבית שבפינת רחוב הירקון ונס־ציונה.

בכל מישפט נותרות שאלות סתומות, וגם במישפטו הראשון של אבו רבו סימני השאלה שלא היתה עליהם תשובה. איש לא הציע מעולם מניע ברור לרצח. אבו היה באותו זמן עולה חדש ב־ארץ. הוא בקושי הכיר את מיזרחי, ולמעשה לא היתה לו כל סיבה לרצוח אותו. התובע במישפט הראשון, אורי וגמן, טען כי היה ריב בין הקורבן לאבו בגלל בחורה ספרדית בשם אולגה, ש־אבו הביא איתו לישראל וניסה להורידה לזנות. היא לא הסכימה ופנתה לעזרא מיזרחי, והוא אשר עזר לה לעזוב את הארץ ולהימלט מציפורניו של אבו. הרצח, טען התובע, היה נקמתו של אבו על הברחת נערתו.

סיפור נוסף שהוצע לבית־המישפט דאז, היתה מילחמת הכנופיות ששררה באותו זמן בתל־אביב. לפי גירסה זו היה אבו רוצח שכיר, שנשכר על־ידי „הכנופיה הצרפתית” לחסל את יריבם הראשי — מיזרחי. אולם שתי הגירסות לא הוכחו בבית־המישפט ואבו הורשע ללא ציון המניע.

תעלומה זו לא נפתרה גם היום. גם בפסק־הדין החדש אמרו ה־שופטים במפורש כי לא התברר להם המניע, וגם העדים החדשים לא חשפו אותו. גם התעלומה ה־עיקרית, תעלומת האקדח, לא פוענחה גם הפעם.

אמנון בעדי־ראייה

כמה עדי ראיה עקבו אחרי הרוצח מרגע הירי ועד לתפיסתו על־ידי החיילים בסוף ה־מירוץ. איש מהם לא הבחין אם השליך מידיו אקדח, והיכן עשה זאת. איש לא ראה אצלו כפפות, והן לא נמצאו במסלול בריחתו. ובכל זאת, כאשר נמצא האקדח, תשע שעות אחרי מעצרו של אבו, לא היו עליו כל טביעות אצבע, והוא נראה למומחה נקי מפיח.

לא היתה מחלוקת כי האקדח ש־נמצא בין השיחים הוא האקדח שירה את הקליעים שרצחו את השניים. כיצד אם כן נימחו טביעות האצבע של אבו מכלי־הרצח? כבר בעת העירעור על פסק־הדין הראשון קבע נשיא בית־המישפט העליון דאז, השופט שימעון אגר־

חנינה עדיפה על

פסק הדין, שהרשיע שנית את סלומון אבו במישפטו ה־חוזר, אישר תיאוריה של הפרופסור דויד ליבאי. כאחד המומחים לעניייני חנינה מעדיף ליבאי לפנות לנשיא־המדינה בבקשת חנינה כאשר יש ראיות חדשות, ולא לבקש מישפט חוזר.

„סניגור החושב על טובת הלקוח, צריך לדאוג שהוא ישוחרר קודם כל מבית־הסוהר בדרך הקלה יותר,” אומר הפרופסור. „וכיוון שההליך של מישפט חוזר הוא מאוד מיוחד וקשה, ותוצאתו אינה בטוחה כלל, מוטב תמיד לפנות בבקשת חנינה. חנינה מנשיא־המדינה אינה סוגרת את הדרך לפני מישפט חוזר. אם ירצה ה־נאשם להוכיח את חפותו אחרי שיחרורו בחנינה, ייקל לו לעשות זאת, שכן יהיה חופשי להסתובב ולמצוא עדים וראיות.”

כמעט כל נאשם שהורשע ברצח במדינת־ישראל ונידון למאסר־עולם זכה לחנינה. לעיתים גם ל־חנינה נוספת, ואחר־כך להורדת שליש בוועדה לעיון בעונש. סלומון אבו היה היחידי שלא זכה עד היום בשום חנינה. וזאת כיוון שבמהלך מאסרו ניסה פעם אחת לברוח מהכלא, וחטף לשם כך בני־ערובה. בפעם אחרת ברח מ־כלא רמלה בבריחה הגדולה. כאשר נתגלו הראיות החדשות, כבר היתה בקשת חנינה עבורו אצל הנשיא. יתכן שאם היו מצר־

פרקליט ליבאי
טובת הלקוח

גס, כי יתכן שהיו לרוצח כפפות שאיש לא מצאן, או שטביעות האצבע נימחו בעת שהאקדח נתחב לתוך חגורתו של הרוצח. עדים אחדים ראו את הרוצח מכניס משהו, כנראה אקדח, לתוך החגורה, מייד אחרי רצח מליח.

גם בית־המישפט הנוכחי לא סטה מקביעה זו: „אי מציאת טביעת אצבע היא ממצא נייטראלי,” אמר השופט וינוגרד, „ואין להסיק מתוכו דבר על זהות הרוצח. אין לי ידיעה שיפוטית, כי בכל מיקרה ישאיר אדם טביעות אצבע,” הוסיף בית־המישפט. „הדבר תלוי בהרבה גורמים, כמו שומן או לחות, מזג־אוויר ומצב החפץ. יתכן שתנאי הלחות ששררו, או טללי הבוקר, פעלו למחיקת הטביעות מעל האקדח.”

בית־המישפט התרשם לטובה מעדותו של אהרון ברגמן, המומ־ בדבר נקיון האקדח פתחו את ה־ חה הבאליסטי, שמילותיו הקצרות מישפט החוזר. ברגמן לא בדק בזמנו את האקדח לבירור נקיונו, והוא עשה רק בדיקה שטחית בהצצה אל מול האור, וכך נראה לו הקנה נקי. הוא לא העביר פלנלית, ולכן אין בדיקתו קביעה סופית לנקיון הקנה מפיח. „ברגמן נראה לי נבוך שבגלל ההערה שלו נגרם מישפט חוזר. הוא נראה בעיני עד אמין, ולא הייתי מצטרף לביקורת שהעביר עליו הנשיא לנדוי,” קבע בית־המישפט.

פעמיים מאסר־עולם!

התובע, עוזי שרטר, עשה מעשה מחוכם ביותר. הוא ביקש מעד־התביעה ריצ'רד פטלוק, המומחה הבאליסטי של המישטרה כיום, להראות לשופטים קנה־אקדח כדי שיתרשמו במו עיניהם כיצד נראה קנה אחרי ירי. השופטים הציצו ושוכנעו. קנה־אקדח שירה זה לא מכבר, נראה להם בהצצה לעבר האור, נקי ומבריק לחלוטין. ואילו קנה של אקדח ישן שלא ירה זמן רב נראה עמום ומלוכלך. עיניהם של השופטים לא הבחינו בכל סימן פיח בקנה אקדח מתוכו נורו יריות אחדות.

גם עניין הגריז והצינה שזזה בקושי לא שיכנעו את בית־המישפט. „כל אלה מישקלם אינו גדול. יתכן שהרוצח הוציא את האקדח ממקום מחבוא שבו היה מאוכסן, מגורז.” לעומת זאת העדיף בית־המישפט ראיות מוצקות של עדי־הראיה שעקבו אחרי הרוצח מרגע היריה הראשונה בעזרא מיזרחי, בפינת הרחובות אלנבי והירקון, דרך היריה הנוספת בחזהו של מליח ליד מיספרת פיגארו ברחוב הירקון, ומשם בעזרת החיילים הרודפים, עד בית מס' 5 ברחוב חברון, שם נתפס אבו.

„האמון שאני נותן בעדי־הראיה הוא איתן, ואפשר לקבוע כי הנאשם הוא שירה בשני הקורבנות,” קבע השופט. הוא התעכב על מיסדר הזיהוי שנערך לאבו, ודחה כליל את טענות הסניגור כי מיסדר הזיהוי היה פגום. בית־המישפט העיף מבט, לפי בקשת הסניגור, בארבעה אנשים שהשתתפו לפני 11 שנה במיסדר הזיהוי. „אומנם אחד מהם שמן מאוד היום, אך אין לדעת כיצד נראה אז... וכל הארבעה הם בני העדה האשכנזית... אולם מתוך תישעה המשתתפים במיסדר, היו לפחות ארבעה בני עדות המיזרח.” בית־המישפט הסתמך גם על עדותו של עורך־הדין דרור מקרין, שהיה אז סניגורו של אבו. הוא העיד כי דאג לבחור את הדומים ביותר בין המשתתפים, כדי לעמוד במיסדר הזיהוי. הוא הקפיד עד כדי כך שהחליף עם אבו את מכנסיו, כדי שזה לא יבלוט במיסדר הזיהוי.

בית־המישפט גם סמך על עדותם של עדי הראייה כי מלבדם, מלבד הרוצח והקורבנות, לא היה אדם נוסף בשטח. לכן לא היתה אפשרות לטעות בזיהוי הנאשם.

בית־המישפט דחה בתקיפות את נסיונם של הסניגורים להטיל את אשמת הרצח בכיוונם של אנשים שונים שהיו ידועים כעבריינים. „בהזדמנויות שונות זרק הסניגור לחלל שמות עבריינים שהיו צריכים להיות לשופטים כעין תיזכורת. ציפינו לשווא שתוגשנה לפנינו ראיות לכך. רק לקהל ולאמצעי־התיקשורת היו שמות אלה סקופ עיתונאי, לא היה בהם כל רלוונטיות למישפט.” בכך דחה בית־המישפט את האיזכורים של ישראל ושמשון דנוך, של יוסף סחה ויוסף מיזרחי (יוסקאי).

וכך נקבע סופית בבית־מישפט כי סלומון אבו הוא אשר רצח את מיזרחי ומליח. אפילו עירעור על פסק־דין זה, כפי שהבטיחו הסניגורים, אינו דבר שבשגרה. בניגוד לעירעור במיקרה של הרשעה רגילה ברצח, יש צורך ברשות מיוחדת כדי לערער על פסק־דין במישפט חוזר, ובית־המישפט העליון הוא החייב להחליט על כך.

אילנה אלון

מישפט חוזר!

פים לבקשה את התמיהות שהתעוררו בפסק־הדין המקורי לאור הראיות החדשות, היה זוכה בחנינה. כיום, אחרי שהורשע מחדש ונידון שנית למאסר־עולם, סיכויי לחנינה קלושים עוד יותר.

פרופסור ליבאי טיפל בשנים האחרונות בשני מקרי חנינה. במקרה הראשון, של פנחס צבג, נמצאו ראיות חדשות באשר לעדות רופא בעניין בדיקות דם שהכריעו במישפט. יתכן שהיה מקום לפתוח בהליך של מישפט חוזר, אולם הסניגור העדיף להביא את החומר החדש לפני היועץ המישפטי לממשלה, לצרף אותו לבקשת החנינה לנשיא, וצבג אמנם זכה בחנינה המיוחלת אחרי תשע שנות מאסר.

המיקרה המפורסם יותר הוא זה של עמוס אוריון. גם הוא צעק מרגע מעצרו כי הוא חף מפשע וביקש מישפט חוזר. כאשר נכנס פרופסור ליבאי לתמונה ומצא בעזרת המישטרה ראיות חדשות שהטילו צל על חלקים מפסק־הדין הראשון, שיכנע את האסיר לוותר בינתיים על הגשת מישפט חוזר, והשיג עבורו חנינה אחרי שמונה שנות מאסר.

„רק אם יש ראיות מכריעות, המגלות מי היה הרוצח האמיתי, כדאי להתעקש על מישפט חוזר ולוותר על בקשת חנינה,” אומר ליבאי. לדעתו, יש מניעה פסיכולוגית סמויה בכל מישפט חוזר. המערכת השיפוטית אינה ששה לבטל פסק־דין ולהודות כי שגתה. ולכן קשה מאוד להצליח בהליך של מישפט חוזר.

פרופסור ליבאי, המייצג כיום את שאול מרקוס בעירעור, אינו רוצה להתייחס לעניינו של עמוס ברנס, אולם המסקנות הן ברורות גם לגביו.

אסיר ברנס
המסקנות ברורות

נרצח אוריון
שוכנע לוותר

נמר של נייר

האיש שהפך את המיסטיקה למדע ✶ ז'דאנוב של מדינת־המס ✶ פלסטינים לאור המאבק היהודי לשיחרור ✶ כבר ארץ נושבת ומלוטשת ✶ שליטים ונשלטים בחלל

דיוקן

אני, גרהרד

כאשר הלך לעולמו, לפני כחודשיים, הפרופסור **גרשום שלום** (קרי: שולם) דומה כי תמה תקופה בתרבות היהודית והישראלית. שלום, איש מדע קפדן שהפך את המיסטיקה היהודית ל־מדע, היה הדמות הייצוגית האחרונה של התרבות ישראלית בעולם הרחב, ונחשב למייצג אחרון של הניסיון הנואש של פרופסורים יהודיים ממוצא גרמני, לייסד בירושלים אוניברסיטה שתהפוך את העיר למרכז הומניסטי. במותו של שלום דומה שחלום זה נמס כלא היה.

בימים אלה ראה־אור בתרגום לעברית סיפרו האוטוביוגרפי של שלום מברלין לירושלים *, ובו תיאור מסעו מפרברי היהדות הגרמנית המתבוללת של ערב מילחמת־העולם הראשונה אל ערש התר־בות היהודית בירושלים. גרשום שלום, שנולד בשם **גרהרד שולם**, מתאר את דרך „הבגידה" במישפחתו, כאשר התחיל להתעניין במקורותיו היהודיים, והתרחק מהתבוללות מישפחתו, תוך תחושה שגורל המורשת היהודית האירופית זומן לשמירה בירושלים.

שלום מביא בפרק הפתיחה, ייחוס ויל־דות, את סיפור היוחסין של מישפחתו — מראשית המאה ה־19 ועד ללידתו — תוך בחינת האמנסיפציה של יהודי גרמניה, שהביאה להתבוללות מישפחתו: „בדרך־כלל נמנה חוג המישפחה שלנו עם הבור־גנות היהודית הבינונית והזעירה, שטיפסה ועלתה באמצע המאה שחלפה מתוך התח־לות צנועות מאוד, לא־אחת לכדי רווחה, אם אומנם לא לכדי עשירות ממש..." שלום מתאר את עבודת אבותיו ומעמדם בחברה הגרמנית של טרם המילחמה העולמית הראשונה.

תיאור הילדות של גרשום שלום, מגעו עם שירי **סטפן גיאורגה**, חנויות ה־אנטיקוואריאט של ברלין, הצגת וילהלם טל מאת **פרידריך שילר** בברלינר תיאטר ועוד אירועים, מציגים את התש־תית שעליה הקים את עצמו איש־הרוח הדגול. בפרק ההווי היהודי מביא שלום סידרה של אירועים אשר עוררו אצלו גירוי אינטלקטואלי בדבר המהות היהודית והציונית שלו, כמו השתתפות באיגוד המתעמלים „המיועד לממש את הנוסחה האיומה של מאכס נורדאו על 'יהדות של שרירים', היינו לטפל בשיקום הגופני של היהודים..." שלום בוחן את נישואי התערובת שבין בני־מישפחתו, כולל ני־שואי אחיו הקומוניסט ללא־יהודיה, תוך הבאת תיאורים מנוריים של ברלין שלפני המילחמה העולמית.

בפרק השלישי, התעוררות יהודית, פותח שלום בתיאור ראשית התעניינותו ביהדות, דרך תולדות היהודים ל**היינריך גרץ**, שעוררו את יצרו ללמוד את השפה העב־רית. במקביל עוקב שלום אחר הספרות הציונית. תוך שהוא קורא את כתבי **משה הס, ליאון פינסקר, תיאודור הרצל, מאכס נורדאו** ו**נתן בירנ־באום** (יוצר הערך ציונות). שלום מתאר את פעילותו ביונג יודה (יהודה הצעיר), פגישתו בסיפורי רבי נחמן ואגדת הבעל־שם מאת **מרטין בובר** והבלדות העבריות של **אלזה לאסקר־שילר**. לשיא חוויו־תיו הוא מגיע באביב 1913, כאשר למד לראשונה דף של תלמוד והוקסם. שלום אינו פוסח גם על אותם שהשפיעו עליו בתרבות הגרמנית. גם את סיפור התאה־בותו הראשון „הנערה היתה בתו של חייט אדוק מקאליש, ואם כן אזרחית רוסית. נערה יפהפיה היתה וידעה את הסוד כיצד לחבר גנדרנות ואדיקות — סוד שאז עוד לא עמדתי עליו. בגללה הייתי הולך אפילו לתפילת מנחה של שבת בבית הכנסת הישן, שם ראיתיה, כמעט לבדה, בשורה הראשונה של עזרת־הנשים, מת־נדנדת בתפילתה בזוהר תלתליה..."

בין הפרקים הראשונים מוליך שלום את קוראיו אל ניצני המילחמה העולמית הראשונה, אל לחץ העמים והמעמדות של אירופה, הסוציאליזם והמארכסיזם הקי־צוני, אנארכיזם ולאומנות על דרגותיה השונות, והוא גם מעיר על בחירתו בציונות: „לא פניתי לציונות מפני שה־קמת מדינה יהודית (אשר בוויכוחים הגנ־

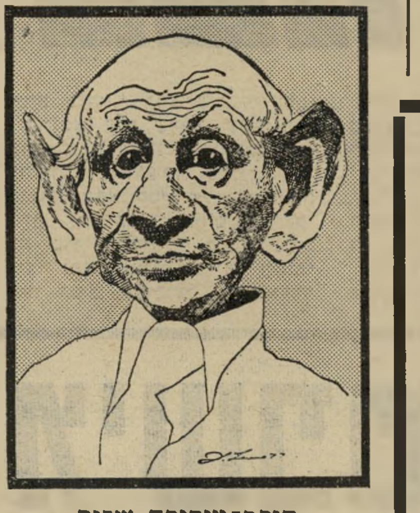

חוקר־מוסיקה שלום
היכן גר אלוהים?

תי עליה) נראתה לי כמטרה ראשית דחו־פה וברורה לגמרי. לצד זה של העניין היה בעיני, כפי שהיה בעיני רבים עד השמדת היהודים בידי היטלר, רק תפקיד מישני, או שלא היה לו כל תפקיד כלל. הבחינה הפוליטית ובחינת משפט העמים לא היו מכריעות בעיני רבים שהצטרפו. לעומת זאת היתה השפעה רבה למגמות שבאו לעורר את התבוננות היהודים על עצמם ועל תולדותיהם, ופנו אל תחיה שאופיה רוחני ותרבותי, אבל גם חבר־תי..."

בפרק סטודנט בברלין (1915—1916) מספר שלום על תקופת לימודיו בימי המילחמה העולמית, על חבריו ללימודים והישגיו בלימודי המתימטיקה והגעתו לכ־די החלטה לקשור את עתידו עם בניין החיים החדשים בארץ־ישראל. שלום מתאר את פגישתו ב**וולטר בנימין** (שעל יחו־סיהם חיבר שלום ספר שלם) והוא מג־דירו כאן כך: „בוולטר בנימין פגשתי לראשונה אדם בעל כוח חשיבה מקורי לגמרי שעורר אותי ודיבר אל ליבי במי־שיר ובעומק הדשים..." בזמן לימודו ב־היידלברג, מתאר שלום את נסיעתו לפגי־שה ראשונה עם **מרטין בובר** בהפנהיים וביסוס השפעתו של זה עליו וגילויו את **פרנץ קפקא** באמצעות הסיפור לפני החוק.

הפרק החמישי, פנסיון שטרוק (1917), נפתח בתיאור ידידותו עם **זלמן רובשוב** (מאוחר יותר **שז"ר**) ולמגוריו במלון

* גרשום שלום — מברלין לירושלים; סידרת אופקים (100) הוצאת עם־עובד; 253 עמודים (כריכה רכה).

החוויה הישראלית

הנייגר עשה את שלו!

שני סוגי מישטר טוטאליטארי קיימים בעולם שאחרי מילחמת העולם השנייה. טוטאליטאריזם אחד, הוא זה הקומוניסטי, המדכא את חיי היצירה והרוח, במטרה להתאימם לקומפורמיזם של השילטון. מישטר זה מעניק לסופרים ההולכים בתלם את כל ההטבות האפשריות — ממון, מגורים, פירסום בלא־הגבלה, אותות־כבוד וכל שניתן להעניק לבן־אנוש. לסופרים אשר מעדיפים את אמת יצירתם על הנאות השילטון שמורים מחנות־מעצר, הגבלות מפרנסה, מניעת פירסומים ולעיתים אף האשמות בבגידה.

הטוטאליטאריזם השני הוא זה של מדינת־המס: מדינה שהיא דימוקרטית למראית־עין, הטוענת שהכל שווים בה, למרות שהשוויון הוא רק מן הפה ולחוץ. במדינת־המס נעשה דיכוי הסופרים באמצעים אדמיניסטרטיבים־מיסויים. לא משנה למדינה שכתבי סופ־רים מאריכים הרבה יותר שנים מאשר סיפרי־הנישומים וסיפרי־התקציבים, שהם תרומתה העיקרית של מדינת־המס לתר־בות־הדפוס.

עוד מראשית ימי־המדינה, כאשר מפא"י ההיסטורית, שנהגה לשים עצמה כנושאת דגל התרבות והספרות, היתה בשילטון, נוצלו אמצעי המיסוי. ראייה לכך ניתן למצוא בסיפורו של מזכיר אגודת הסופרים (כאשר זו ייצגה עדיין סופרים), **אבר־הם ברוידס**, כפי שפורסם בסיפרו פגי־שות ודברים, שבו הוא מביא סיפור שאותו סיפרה לו הסופרת **דבורה בא־רון**, שהותקפה בידי פקידי המיסוי: „קרה דבר נורא. לא יכולתי לשאת את זה. הם באו שניים, כמו תליינים (גובי מס־ההכנסה). לדרישתם נאלצתי לקום מן המיטה ולסייר אתם בחדרים, להראות להם את 'רכושי'. חדר אחד ריק וכמעט אין בו חפצים. ובשני 'א גרויסע מציאה' (מציאה גדולה) ארון זה והשטיח המרופט שעל הספה, דנו לעיקול... נס שלא אחזני השבץ... אתה מבין, מעט הפנסיה שאני מקבלת מבנק־הפועלים מוצאת לשכר־דירה ולהחזקת עוזרת. איני צריכה להסביר לך, כי מטעמי בריאות נחוץ, שיהיה אדם בבית לשירות ההכרחי. זה למעלה מעשרים שנה רותקתי למיטה ולא אוכל לעמוד. ההכנסה הזעומה מספיקה בצימצום. מה הם רוצים ממני? איך נטפלו אלי! כבר כתבתי כמה מיכתבים, הסברתי להם את המצב. היתה הפסקה של חצי שנה והירפו ממני. לא קיבלתי שום 'ספרות' בענייני המס. אך פתאום נזכרו כי ב'לוויתן הגדול'... ניתנה לי ארכה של שבועיים, ואני תלוייה בידי מישרד־ההוצאה־לפועל. אם לא אסדר את תשלום המיסים — אני חוששת שבלב־קר יימכרו מטלטלי... אינני אוהבת לבלבל את המוח. מימי לא פניתי לעזרה לענייני הפרטיים. הזמנתיך לבוא באופן אישי, לא כנושא מישרה רשמית (מזכיר אגודת הסופרים). היה לי אוזן קשובה ולב פתוח. רוצה אני שאתה תדבר עם שפרינצק. גם שקולניק (לוי אשכול) מכיר אותי. תסביר להם, כי את התיק הזה יש לסלק, להשמיד..."

עד כאן סיפורה של דבורה בארון, הסופרת הדגולה, קורבנם של פקידי מס־ההכנסה.

במשך שנים רבות נחשבה הספרות העברית לנחותה שבעי־סוקים. מאז הריפורמה, שנערכה במחצית שנות ה־70', נחשב העיסוק בספרות, שעליו משלמים בתש־לום שהגדרתו החוקית היא „שכר סופ־רים", כרווח על „שירותים או נכסים", שהתשלום עליו, במיקרה שהסופר „מנהל פינקסים", היה ניכוי של 10% במקור.

אלא שמצב זה לא מצא־חן, מן הסתם, בעיני נציב מס־ההכנסה ומס הרכוש **דב נייגר**. בטופס אישור על ניהול פינקסי חשבונות ורשומות לשנת־הכספים החדשה, המתחילה בימים אלה, שנשגר לבעלי פנקסי־החשבונות, הודיע נייגר כי מעמד סופרים, החיים משכר־סופרים, ישתנה. או, במילות הודעתו, הוא מוציא מקטי־גוריית השירותים את המס הכרוך מ־„עמלות ביטוח, שכר סופרים ומרצים, ריבית ודיווידנד". במילים אחרות, נייגר מניח את הספרות העברית במעמד של אח ורע לספסרי בורסה וסוכני־ביטוח.

נציב־מס נייגר
תרומת מדינת־המס לתרבות

התוצאה: הסופרים החיים בישראל והמ־תפרנסים מכתיבתם, ייאלצו בשנת־הכס־פים החדשה לשלם מס־הכנסה של 42% מכל שקל שהם ירוויחו, ויהא סכום זה נמוך ככל שיהא. נציב־המס מתעלם מכך, כי זרוע המס האחרת, מס ערך מוסף קבעה את מקבל שכר הסופרים כנותן שירותים, ואת הסופר כגובה מע"מ, כך שעל הסופר לגבות גם 12% נוספים.

עובדה תמוהה למדי היא שתיקתם של עסקני־הסופרים, הניזונים רובם ממשכורות שמנות, ולעיתים משכורות מכמה גורמים — אותם שמעודם לא חיו מכספי שכר־הסופרים. אלה שותקים, שהרי ברור לכל, כי הם לא נועדו להגן על האינטרסים של הסופרים החיים מכתיבתם.

בשבוע שעבר אמר אחד הסופרים הבודדים בישראל, החי מיגיע כתיבתו ועליה בלבד, על המצב החדש שאותו יצר נציב מס־ההכנסה דב נייגר: „הנייגר עשה את שלו — הנייגר יכול ללכת!"

שטרוק שבמערב ברלין. המלון היה מאוכלס במהגרים יהודיים מרוסיה, ובאמצעותם עקב שלום אחרי הדי המהפכה הרוסית, והשפעתה על היהדות במיזרח אירופה. באותה תקופה פגש שלום את **ש"י עגנון** ואת **אריה לודוויג שטראוס,** כאשר הידידות עם הראשון הפכה לידידות רבת־שנים (ודמותו של שלום שימשה גם כמה פעמים כמוטיב בסיפוריו של עגנון).

לקראת תום המילחמה העולמית גוייס שלום לצבא הגרמני, אך שוחרר מהצבא בשל היותו, לדברי הרופאים הגרמניים, משהו בין פסיכופאט לסכיזופרן. בפרק ינה (1917—1918), המתאר את תקופת חייו בשווייץ, וכן בפרק ברן (1918—1919), שם מתהדקים יחסיו עם **וולטר בנימין** וראשית גילויו את חוכמת הנסתר היהודית. בראשית הפרק מינכן (1919—1922) מספר שלום על מישפחת אשתו של ש"י עגנון, על סונטה שהוא עצמו חיבר על והיה העקוב למישור, ואת תיאור הגברת התעניינותו בסיפרות הקבלית והחסידית. במינכן החליט שלום לעבור הסבה ממתימטיקה ללימוד שפות שמיות ופילוסופיה, וכן ללימוד השפה הערבית. בפרק זה ניתן לעקוב אחר התהליך היהודי שעבר על שלום, תוך שהוא מבסס לעצמו את הכלים השונים, שהביאו לו מאוחר יותר את התהילה העולמית שלו. תקופה זו מסתכמת לבסוף בשני הכרכים הראשונים ששלום פירסם מקורות ומחקרים לתולדות המיסטיקה היהודית.

הפרק התשיעי, ערב עלייתי בברלין ופראנקפורט, מתאר את הכנותיו של שלום לעלייה ארצה, ואת איסוף הבסיס לספרייתו, שאותה הביא עימו ארצה. בפרק זה שב שלום ומספר על אחיו שנבחר באותה תקופה כציר בלאנדטאג, והיה אחד מראשי הדוברים של הקומוניסטים הגרמניים.

הפרק העשירי והאחרון הוא ירושלים (1923—1925) שבמהלכו מתאר שלום את עלייתו ארצה, גילויו את ירושלים, ראשית **הוגו ברגמן,** פיטוריו בידי ההנהלה עבודתו בבית הספרים הלאומי אצל הציונית, דירתו הראשונה ברחוב החבשים (בבניין שכותב שורות אלה התגורר בילדותו ממול). בפרק זה, מוסיף שלום ומביא תיאור אישי נוסף, המתוסף לתיאורים אחרים של ירושלים באותו „רנסנס" תרבותי של ראשית שנות העשרים, רנסנס שהביא לתשתית שעליה נוסדה האוניברסיטה העברית בירושלים.

מברלין לירושלים הוא מהספרים העצובים ביותר אשר ראו־אור בשנים האחרונות, שכוונתו לא היתה להעציב, אלא לתאר. העצב בסיפרו של שלום הוא עצב התהום בין הציונות האופטימית וההומנית של שני העשורים הראשונים של המאה, לעומת הציונות האלימה של שנות השבעים והשמונים. באמצעות שברירי ההגיגים שבספר זה אפשר להשוות בין החזון הציוני לנפולת הציונית, שהשתלטה בשנים האחרונות על המדינה, ועל שרידי הרעיון הציוני המקורי.

הספר מומלץ לכל מי שחפץ לדעת, ללמוד ולהבין את הפער שבין תיקוות התרבות שקיננו אצל צעירי ראשית המאה, והנביבות המחרידה והריקנות חסרת התוכן של החברה הישראלית בהווה. הווה שלגרשום שלום לא היה כל חלק בו מזה שנים רבות.

תיעוד

כובשים ונכבשים

ישנם ספרים שכאשר הם רואים־אור, נכפלת המשמעות שלהם. ספר כזה הוא השבת השחורה מאת **מרדכי נאור** *.

הספר פורש חלק מהמאבק המדיני של הישוב היהודי בארץ־ישראל בשבת, כ"ט סיוון תש"ו, ה־29 ביוני 1946, שכינוייה בעגת היישוב: „השבת השחורה".

ביום זה נעצרו ונכלאו מנהיגי היישוב היהודי, תוך ניסיון בריטי אחרון לפרוק את היישוב מנישקו. אלפים הובלו למחנות־מעצר. הקלגסים הבריטים פרצו במשוריינים ובטנקים לתוך עשרות קיבוצים ומשקים. מעצרים וגדרות־תיל הוקמו בעיר ובכפר.

הנסיון האחרון של הכובש הבריטי לדכא את היישוב היהודי התמקד בעיקר במעצר מנהיגי־היישוב. הרקע לשבת השחורה היה בהתאגדות תנועת המרי כנגד הכובש הבריטי, וצמיחתה של הנהגת הסוכנות היהודית כמייצגת בלעדית של יהודיי ארץ־ישראל (בדומה לוועד להכוונה לאומית, הניצב כיום בראש ערביי הגדה המערבית). סיבה נוספת: כישלון השילטון הבריטי בטיפול במיכלול הבעיות הבוערות בארץ־ישראל, או, כעדותו של גיבור המילחמה הבריטי, הפילדמארשל **מונטגומרי,** שאמר: הדברים שנכללו בפירוש בתחום התעניינותי היו פעולות הצבא בסיוע לרשות האזרחית

שרת ורמז בלטרון
סוכנות יהודית = הכוונה לאומית

לקיים חוק וסדר, ומבחינה זו היתה התמונה מדכדכת..." בהמשך עדותו מעיר מונטי כי השילטון המרכזי בלונדון והשילטון המנדטורי בירושלים סבלו כמעט מכל התחלואים האפשריים באשר לטיפולם בנושא הבוער, דהיינו דיכוי המרי היהודי (במילים מעודכנות להיום: השילטון המרכזי בירושלים והשילטון של המימשל האזרחי ביהודה ושומרון סבלו החודש כמעט מכל התחלואים האפשריים באשר לטיפולם בנושא הבוער, דהיינו דיכוי המרי הערבי).

מאה אלף חיילים בריטיים ו־15 אלף שוטרים יצאו למיבצע, שכתוצאה ממנו נעצרו 2,659 גברים ו־59 נשים לחקירה נוספת. בקרב היהודים היו ארבעה הרוגים ו־80 פצועים. בין הנעצרים: ארבעה חברי הנהלת הסוכנות היהודית, **משה שרתוק (שרת), יצחק גרינבוים,** ד"ר **אמיל שמורק** וד"ר **ברנרד (דוב) ג'וזף (יוסף).** אליהם צורפו, מאוחר יותר, **דויד רמז, ברל רפטור** ועוד מנהיגים שונים מדרגה שניה, כולל ראשי ערים ושאר נבחרי ציבור.

סיפרו של מרדכי נאור מוכיח בפשטות את דבר קיומו של תהליך היסטורי, המונע עצירת תנועות שיחרור לאומיות במאבק עם כובשיהם. והראייה: התחמקותם של חלק ממנהיגי היישוב מידי הכובש הבריטי, ומייד אחר־כך תהליך ההתאוששות של ההגנה ושאר מוסדות היישוב למרות איכלוס מנהיגי היישוב במחנה־המעצר בלטרון, ושאר הנעצרים בעתלית וברפיח.

בפרק הסיכום מסיק נאור את מסקנותיו על אירועי השבת השחורה. בהתייחסו לבעיות הפוליטיות שהתעוררו כתוצאה מהניסיון הבריטי הכושל הוא ממשיך אירועים אלה לאירועי התקופה האחרונה בגדה המערבית. וכך כותב נאור:

„השבת השחורה והתערערות היחסים בין היהודים לאנגלים, גרמו לקיטוב גובר בין מתונים ואקטיביסטים בתנועה הציונית... יותר ויותר השתרשה ההכרה, כי במקביל למאבק עם הבריטים חיוני לתת את הדעת על הזירה הערבית..." והעיקר: „השבת השחורה היתה מבחינתו של היישוב היהודי בן 600 אלף התושבים, משבר גדול... התוצאה הישירה ממתקפה זו לא היתה התפוררות והתרופפות, כפי שחזו הבריטים, כי אם התלכדות של כל היישוב, להוציא קולות בודדים שטענו כל העת כי אין לקרוא תיגר על האימפריה הבריטית..."

מסקנתו העיקרית של הספר השבת השחורה היא אחת ויחידה, הטובה לימים ההם ולמתרחש היום בגדה המערבית: לחץ צבאי, דיכוי, ניסיון לפילוג ולשבירה לאומיים מביאים לאחדות לאומית, המעניקה לעם הכבוש את העוצמה להתמודד גם בגדולה ובעצומה שבאימפריות.

הספר השבת השחורה מומלץ לקריאה לשרי ממשלת־ישראל, ובעיקר לשר־הביטחון, הנוהגים כאילו הם המאמינים כי ניתן לצעוד בכיוון ההפוך להיסטוריה. הספר מומלץ גם לכל מי שחרד לגורלה של הארץ הזאת. השבת השחורה מעניק מימד ופרספקטיבה היסטוריים לטרגדיה העוברת בימים אלה על העם הזה, כאשר בניו נצבים מהצד האחר של המיתרס, ככובשים.

* מרדכי נאור — **השבת השחורה;** סידרת לוחמים — הוצאת הקיבוץ המאוחד; 162 עמודים (כריכה רכה).

ניקור

מישפחת המידבר

לפני כשנה ראה־אור סיפרם של זוג־הסופרים **יונת ואלכסנדר סנד** כבר ארץ נושבת * שהוא מעין ספר־מעבדה על חיי

הזוג סנד
ספר־מעבדה על הקיבוץ

הקיבוץ. הוא נכתב בידי שני מחברים, בעל ואשתו, שאת מעמדם בספרות גיבשו כבר בסיפרם אדמה ללא צל, שאף הוא עוסק בחיי הקיבוץ בעבר הרחוק.

בכבר ארץ נושבת מחדדים צמד המחברים את כלי הספרות שלהם, ובולטת השפעת הרומן הצרפתי החדש והמיקרוסקופים הספרותיים שלו — באמצעותם נבחנת ריקמה אנושית זו. הזוג סנד משתמשים בסיפרם החדש בלשון חסכונית עד למאוד, תוך שהם פורשים את חייהם של חברי מישפחת־האדמה, קבוצת החלוצים החיה בנגב, וכבר הספיקה להוריק את אדמותיו.

בסיפרם של הזוג סנד יש גלרייה מצומצמת של נפשות פועלות, החיות חלומות ומגשימות את היום־יום, ומספידות מקרוב ומרחוק את **יודי** שנפל. אלה אינם אנשים מדושני־עונג, אלא נפשות מתלבטות. ממישפט הפתיחה, „זה המקום לטוב ולרע", הוא מעין מוטו פנימי, המדריך את כל אירועי הספר, שהינו סטאטי למדי, ומשמעו: חשבון־נפש נוקב.

בכבר ארץ נושבת יש תמונות חיים של משפחת־המידבר, כמו: „ואולי ראשה הוא השעון אל גופו השרוע־הישוב. היא נושמת בנחת. מגישה לשמש את קמטי הצחוק והשנים שמסביב לעיניה ולצדי שפתיה..." או מילחמת־יחיד במסגרת החברתית הסובבת אותו, כאשר הוא נתון בהשראת מיכאל קולהאס, גיבורו של

כבר ארץ נושבת הוא ספר מעודן, רגיש, יוצא־דופן, המוליך במקבילה את חיי הקיבוץ ואת חיי הפרט בקיבוץ. תוך שנפשותיו ומחבריו מעוררים את שאלות היסוד של החיים הקיבוציים, ושל הפרט ביניהם.

היינריך פון־קלייסט.

הסיומת של הספר היא המסר, שבו נאמר: „אבל שוב נתקפים בהלה, כי נוכחים לדעת שהחלום כבר לא מה שהיה, ככר דל לעומת מה שהיה ומה שישנו; ואם כך, ואם ממשיכים וחיים, אז עוד יחפשו כמה מלים של ממש להגיד אותן זה לזה, ולשניים, לארבעה, למנין, שתמיד חבים להם דבר־מה..."

* יונת ואלכסנדר סנד — **כבר ארץ נושבת;** הוצאת ספרי סימן קריאה והוצאת הקיבוץ המאוחד; 236 עמודים (כריכה רכה).

מדע בידיוני

מרידה

סיפרו של **רוברט צ'ילסון** מלכי הכוכבים * הוא ספר המתאר עולם של בני־הכוכבים השליטים, כאשר הנשלטים הם בני־האדם. גיבורו של הספר הוא אדם השואף ליהפך לבן־כוכב. הוא פועל להשגת אותם כוחות על־טבעיים, אשר יקנו לו את הזכויות הנכספות, ומורד בכבידה (גרוויטציה). הוא גדל באחד מכוכבי השמיים הרחוקים, רייבנהאם, תוך שהוא משכלל את הכוחות האל־אנושיים שלו, וזוכה לתמיכתה של אמו.

רייס, גיבורו של צ'ילסון, יוצא להרים כדי לשכלל את יכולתו, ובעזרת כוח־רצון חזק ביותר הוא מגיע לתוצאות הרצויות.

כאשר רייס בשל ומוכן, הוא מגיע למקומות היישוב, תוך שהוא מתחיל בסיפור של חטיפת כלי־רחיפה חלליים, אחרי שהוא מתחיל כשולייה באחד מהם, ומשכלל את הבנתם בתיפעולם. רייס מקרב אליו קבוצה שלמה של בעלי כישורים הולמים לשרת אותו, במרידה שהוא מתכנן בבני־הכוכבים, והם נמלטים מהאגד הקיסרי.

כמו ברומן בלשי־חללי, מוליך צ'ילסון את גיבורו וחבורתו לנקודת העימות בין רייס ובין אחד מבני־הכוכבים, המחזיק בשבי את אחותו: „השניים עמדו כנציבי מלח, פניהם קפואים בחיוך של שיטנה ובעווית של זעם. כל אחד מהם שמר על תנוחת גופו, ונאבק בכוחות היריב..." ובשיא המאבק ביניהם, מתרחש הלא־יאומן בן־האדם מנצח את בן־הכוכבים: „אך מיד התעקמו פניו, עיניו התגלגלו בחוריהן בחרדה; הנערה כיוונה אקדח למולו. באותו רגע זינק הקליע המוכסף של רייס אל חזה אויבו. סלאבין עצר אותו כמטר מולו, מבלי לחשוב, אף באותו הזמן נורה לעברו כדור האקדח. שניהם חשו בכדור בטרם נשמעה היריה, אך סלאבין עשה טעות ואחז בו, כאילו הוטל בכוח המחשבה. היה עליו להדוף את הכדור ולהניח לו. אחיזתם של שני הכדורים במודע, בעת ובעונה אחת, הביאה על סלאבין את קיצו: המאמץ היה גדול מדי. האבזם השתחרר וניקב את גופו פעמיים. הכאב שבר את כושר הריכוז שלו, וגולות השיש של רייס שקעו בחזהו בקול טפיחה מחליא. רייס הטיל את קליעיו הלוך ושוב, בלי הבחנה, מנקב את בן־הכוכבים ככברה..."

מלכי הכוכבים הוא ספר־הרפתקות, שאינו מהמעולים שבספרי המדע־בידיוני, מה עוד שהתרגום השדוף, של **א. כהנא,** אינו נעזר בטרמינולוגיה העברית שפותחה בשנים האחרונות בתרגום סוג זה של ספרות, וחבל.

* רוברט צ'ילסון — מלכי הכוכבים; עברית: אץ כהנא; הוצאת אלישר; 147 עמודים (כריכה רכה).

מאת דן עומר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, היה גליון מיוחד לחג־הפסח, שהופיע בעטיפה ציבעונית. במדור „הנדון" ניתח העורך, תחת הכותרת „שחור ואדום", את תוצאותיה של מילחמת־סיני. במאמר נוסף בסידרה „אירופה 1957", תחת הכותרת „הסוסים המשוגעים", תיאר אורי אבנרי את פארים. כתבה מיוחדת, תחת הכותרת „נפט זורם לאילת", הביאה צילומים בלעדיים ממסעה של מיכלית הנפט האמריקאית הראשונה שהובילה נפט לאילת בעיקבות מילחמת סיני. המיליונר־לשעבר, אלפרד כאשי, שעלה לגדולה כרוכש אדמות בישראל והתרושש, סיפר על עלייתו ונפילתו, תחת הכותרת „מיליונר בלי פרוטה".

מדור הסרטים של השבועון הביא סקירות קצרות על הסרטים „הזורע הרע", „אהבתה של בת 17" ו„צעירי הפקר". במדור הספורט דיווח שייע גלזר על הדרבי בכדורגל בין קבוצות מכבי תל־אביב והפועל תל־אביב. מדור הספרים סקר את סיפרו של משה שמיר „כבשת הרש", ומדור התיאטרון בחן את המחזה „ירמה", מאת פדריקו גראסיה לורקה.

בשער הגליון: אל־הים פוסידון על ספינת חיל־הים „ק 32", שהקיפה את יבשת אפריקה ועברה את קו המשווה.

סיפור „אללה ירחמו" ★ מנהיג המחתרת שרצחה את ד"ר קסטנר ★ הסיבובים של דויד בן־גוריון

„העולם הזה" 1017
תאריך: 10.4.1957

כפר קאסם

עיסקה של ישכה

הקצין הצעיר עמד על הדוכן כמו שחקן־טניס המחכה לכדור מפתיע — דרוך, נטוי מעט קדימה, מוכן להחזיר את הכדור במכה זריזה. יששכר (ישכה) שדמי דמה בדיוק למה שהוא — קצין טיפוסי בצה"ל, אלוף־מישנה בן אלוף־מישנה, צבר בן 35, איש פלמ"ח לשעבר ומפקד. הוא לא הסתכל כימעט ב־11 ה־אנשים שישבו על ספסל הנאשמים. קשה היה להעלות על הדעת כי לא מכבר עוד היתה קיימת אפשרות כי גם ישכה עצמו יישב על אותו ספסל.

כעבור כמה שעות של עדות כבר היה ברור כי במישפט תעמוד מילה מול מילה, עדות נגד עדות. לדברי רב־סרן שמואל מלינקי, הנאשם הראשון, היה זה ישכה שנתן את הפקודה הנוראה, שגרמה לטבח בכפר־קאסם. לדברי ישכה היה זה מלינקי עצמו שנתן את הפקודה, תוך ניגוד מפורש לרוח־ההוראה שקיבל משדמי.

מי פקד? בזה אחר זה ירה עורך־הדין אשר לוויצקי, מישפטן כבד ומנוסה, את פגזיו בשדמי. פה ושם אף הצליח להבקיע בקע בחומת ההגנה שלו, אם כי היה רחוק מלמוטטה. אולם גם לוויצקי נזהר — לא היה לו כל עניין להפריז ולטעון כי שדמי פקד לרצוח גברים, נשים וילדים.

כי ההגיון המישפטי גבר הפעם על ההגיון הציבורי. מבחינה מוסרית ייתכן שמלינקי היה מעוניין לגולל את האשמה כלפי מעלה, בייחוד אם האמין שאמנם זו האמת. אולם מבחינה מישפטית היה זה אסון אילו הצליח בכך. כי כדי לצאת זכאי מן המישפט חייב מלינקי להכחיש שפקד על אנשיו להרוג חפים־מפשע. אם ייסתבר שהוא עצמו קיבל פקודה בלתי־חוקית ממפקד גבוה, לא יהיה ספק ש־מוסר אותה פקודה בלתי־חוקית הלאה יהיה אשם בפשע, והטענה שרק מילא פקודה לא תעזור לו.

לכן היה מלינקי מעוניין להוכיח משהו שונה: ששדמי מסר לו פקודה חריפה אך חוקית, ושאת אותה הפקודה מסר מלינקי לפקודיו. להוכחת חוקיות הפקודה יוכל אז לטעון שאם המפקד חשב אותה לחוקית, משמע שאדם סביר אחר בדרגה נמוכה יותר צריך היה לחשוב את אותו הדבר.

ברוך דיין אמת. שדמי לא היה מוכן לקבל על עצמו אפילו אחריות זו.

לוויצקי: „האם אתה משתמש לפעמים במילים ערביות?"

שדמי (בחיוך רחב): „אם האידיש לא עוזרת..."

אולם העניין לא היה מצחיק. מלינקי טען, כי בשעה 1.00 בצהריים, ארבע שעות לפני התחלת הטבח המחריד, שאל את שדמי מה לעשות בערבים חפים־מפשע ש־יחזרו לכפר בשעת העוצר, וכי שדמי ענה לו: „אללה ירחמו!" היינו: אלוהים יירחם על נשמותיהם, ברוך דיין אמת.

שדמי הכחיש זאת בתוקף. הוא הודה שהפליט את שתי המילים, אולם רק ב־הזדמנות אחרת, בשעה 3.00, בתשובה ל־שאלה אחרת לגמרי של קצין אחר לגמרי.

לוויצקי קפץ על המציאה. היתה לה חשיבות מכרעת. כי בשעה 2.00 אמר מלינקי את שתי המילים, בשם המפקד, באסיפה של קציני הגדוד שלו. אם יוכח דבר זה, אפשר יהיה לראות בכך הוכחה מובהקת כי שדמי לא אמר את האמת. אם הדבר לא יוכח, יהיה על שלושת ה־שופטים להחליט מי מהשניים אומר את האמת.

מחתרת

רעש קודם להפצצה

המפנה התחולל ברגע האחרון ממש. תחת להביא לחקירה מוקדמת את יוסף מנקס, זאב אקשטיין ודן שמר, הנאשמים כולם ברצח בכוונה תחילה של ד"ר ישראל רודולף קסטנר — הובא לבית־המישפט עורך־הדין יעקב חרותי. לפני השופטת מינה שמיר הקריאה סגן־פרקליט־המדינה, מרים בן־פורת, את גליון־האישום. חרותי הואשם במנהיגות של אירגון טירוריסטי ובהפצת כרוזי־השמצה נגד שופט־השלום הראשי בירושלים, ד"ר משה פרץ, שזיכה בשעתו את ד"ר ישראל קסטנר מאשמת עדות־שקר.

היה זה מיפנה לא קטן. משמעותו היתה ברורה: בפרקליטות ובמוסדות הביטחון החליטו להקדים את הרעש לפצצה, הביאו את הנאשם במנהיגות המחתרת לבית־המישפט על־מנת להוכיח לאזרחים קטני־האמונה כי אומנם היתה מחתרת טירור שרצחה את ד"ר קסטנר, דווקא בשעה שלא נראתה מתאימה לאף אחד ממתנגדי הממשלה הידועים לציבור.

כדי לשכנע את הציבור כי מחתרת כזו היתה קיימת, צריך היה להוכיח כי היה לה מנהיג. כדי לשכנע את הציבור כי ההאשמות הן רציניות, צריך היה להביא את הנאשם במנהיגות לפני בית־מישפט אזרחי.

פחית דבק במרתף. העד הראשון של התביעה היה מבוהל מאוד. הצעיר השחרחר שעלה על דוכן־העדים נשבע בהן־צדק, ביקש מהשופטת שמיר לאסור את פירסום שמו. תחת למסור את כתובתו, הודיע על כתובת צבאית, סירב להחליפה באחרת. השופטת נענתה לבקשתו, הורתה לתביעה להתחיל בחקירה.

סיפורו של העד היה קצר ופשוט: ב־אחד הימים פגש את מכרו הוותיק חרותי, הסכים לעצתו להדביק ברחובות תל־אביב מודעות נגד השופט פרץ. הוא נסע עם חרותי למצודת זאב ברחוב המלך ג'ורג', קיבל פחית של דבק במרתף הבית, יצא להדביק את הכרוזים ברחובות.

חרותי ישב וחייך. פרקליטו, שקיבל את גליון־האישום שעות אחדות לפני שהופיע בבית־המישפט, לא יכול היה לחקור את העד המיסתורי חקירת שתי־וערב, וביקש לדחות את המשך החקירה לתאריך מאוחר יותר.

כשנסתיימה הישיבה הראשונה היה ברור לכל כי דינו של חרותי יועבר לבית־המישפט המחוזי, בסופה של החקירה. סי־פורו של העד הראשון סיפק את „ההוכחות לכאורה" למטרה זו.

אלוף־מישנה שדמי בבית־הדין

אלוף־מישנה יששכר („ישכה") שדמי, מעדי מישפט רוצחי כפר קאסם, שסיפר כי הוא זה שאמר לפקודיו, אחרי מתן הפקודות ערב הטבח, את המישפט ההיסטורי: „אללה ירחמו!"

ספורט

תחליף היסטורי

„בימים טרופים אלה, כשכל העסק ב־מדינה סובב סביב מישפט כפר־קאסם, מישפט רצח קסטנר, מישפט שורת־המתנדבים ושאר סוכריות ממין זה, תהווה הצעדה אחת מנקודות האור והחינוך של הנוער," במישפט בודד זה הצליח ה־שבוע אלוף מאיר עמית להגדיר את פשר ההיענות העצומה השנה למיפעל הצעדה — 1500 חיילים, 650 חיילות, 2000 גד־נ"עים ו־1500 אזרחים.

מיפעל הצעדה, שמארגניו חושבים ל־הפכו למעין תחליף היסטורי לעלייה לרגל לירושלים, שינה השנה כליל את אופיו וצורתו. כאשר יצאו ביום א' לפנות בוקר ראשוני הצועדים ממחנה צריפין, שוב לא צעדו בצעדת טירוף מהירה ומתישה כו־חות. השנה ירד גורם המהירות מהפרק ואת מקומו תפסו מבחני סדר, הופעה וכושר גופני בגמר הצעדה.

מהשעות הראשונות לצעדה התברר כי היא שוב אינה מיפעל למעטים בעלי־יכולת גופנית מיוחדת, אלא מיפעל המוני, ה־עשוי ליהפך במרוצת השנים לספורט ה־לאומי של המדינה.

אנשים

● ראש־ממשלת־ישראל **דויד בן־גוריון** בנאום בכנסת: „אי־אפשר להכ־ריע את גורל מדינת ישראל הכרעה סופית על־ידי נצחון צבאי שלנו, ויהיה המפואר והמשכנע ביותר, מאחר שכל סיבוב חדש שבו ננצח יביאנו רק לידי סיבוב נוסף, וסוף לסיבובים אין."

● שגריר ישראל בלונדון **אליהו אילת**, בתגובה על דברי שר־החוץ האמ־ריקאי **ג'ון פוסטר דאלאס**, כי ישראל היא ילד של האו"ם: „אנו מוכנים לקבל את האו"ם כאם, אבל לא כאם חורגת."

● ח"כ מק"י ד"ר **משה סנה**, אחרי שהואשם בציטוט מופרז של מקורות לו־עזיים: „אני מצטט את **מארכס, אנ־גלס, לנין** וחז"ל."

● ח"כ אחדות העבודה **יגאל אלון**, בפולמוס עם ח"כ חרות **מנחם בגין**: „כל המיפלגה שלך מבוססת על הדמא־גוגיה שלך. מה יקרה אם פעם תהיה מנוזל?"

● לאחר המבקרים בביתה, הראתה רעיית נשיא המדינה **רחל ינאית־בן־צבי**, את סמל המדינה התלוי על קיר החדר, ואמרה בגאווה: „זהו זהב טהור!" אחר־כך קירבה את האורח אל הסמל, הראתה לו כי הוא עשוי מגבעולי־קש דבוקים והסבירה: „את זה עשו במו ידי־הם ילדי קבוצת כינרת. זהב טהור!"

● ח"כ חרות **מנחם בגין**, שחיפש מזמן דרך לגמול לראש־הממשלה **דויד בן־גוריון** שכינה אותו בשעתו „מפקד תנועת החרות", מצא אותה השבוע: ב־נאום בכנסת כינה את ראש־הממשלה ב־שם „מפקד הממשלה".

● אחרי שחבר־הכנסת ממפא"י **דויד הכהן** התלונן במיזנון הכנסת לפני ח"כ חרות **מנחם בגין** על נאומו של חברו הסיעה **אליעזר שוסטק**, שחרג לדעת הכהן מגבולות של אופוזיציה הוגנת, ניחם אותו בגין: „נראה איך תתנהגו אתם כשתהיו באופוזיציה..."

טמפוני או־בָּה
במבצע הכרות מיוחד
בתוקף עד 30.4.82

20% הנחה על כל אריזות ה־10

(אריזות של 10 טמפונים)

החודש נתנת לך ההזדמנות להכיר את טמפוני או־בָּה. אין כל ויכוח שאו־בָּה הנו הטמפון הבטוח ביותר, אוטם ומונע ריחות. עובדה, שרוב נשות אירופה מעדיפות את או־בָּה על־פני כל טמפון או אמצעי היגייני אחר. את כאשה מודרנית מבקשת להמשיך בכל פעולותייך במשך כל ימי החודש ללכת לים, לשחות, לטייל, לרכב ולרקוד ולכן טמפון או־בָּה הנו הפתרון האידאלי, המאפשר לך לתפקד כרגיל 365 ימים בשנה. טמפון או־בָּה אינו מתארך ומתדלדל בעת הספיגה אלא מתרחב, אוטם ומתאים עצמו למבנה הפנימי ובעל כושר ספיגה מעולה.

שימי לב: לטמפון או־בָּה ראש מעוגל אך אין מוליך — וזה חשוב! כי מוליך, ולו גם העדין ביותר — הינו גוף זר, מיותר ולא טבעי, ולכן הוא עלול לפגוע. בעזרת אצבעך, שהינה המוליך הטבעי, תוכלי למצוא מיד את המקום המתאים. טמפון או־בָּה קטן וקל להחדירו. דחיפה קלה והוא בפנים. בלתי מורגש ונעלם מעין כל. גדולתו של או־בָּה בקטנותו. קל לשאתו ולהסתירו אפילו בכיס הקטן של הג׳ינס או בארנק הכסף.

או־בָּה ב־3 גדלים: מיני - לבתולה ולנערה המתבגרת. נורמל - למרבית הנשים, אקסטרה - לנשים עם דימום רב

לנשים שעדיין לא גילו את או־בָּה:
טמפוני או־בָּה
במבצע הכרות מיוחד

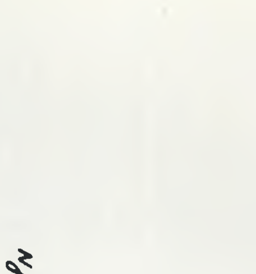

לכ׳ או־בה מח׳ ההסברה ת.ד. 2115, חיפה 31020
נא לשלוח לי את חוברת ההדרכה והשי: 3 טמפונים בנרתיק

שם ____________________

כתובת ____________________

גיל ______ ____________________

☐ משתמשת בטמפונים ☐ לא משתמשת

o.b.

או־בָּה טבעי ובטוח

עבר לגרנד ספיד היתרון עבר לגרנד ספיד

היתרון עבר לגרנד ספיד היתרון עבר לגרנ

היתרון עבר ל"גרנד ספיד".
נעלי הטניס שעוצבו למנצחים. הנעל היחידה
בארץ המיוצרת בשיטת "ההזרקה הכפולה";
הסוליה מוזרקת בשני חומרים, האחד קשיח, והשני גמיש.
מבנה מיוחד זה, מעמיד את "גרנד ספיד"
בשורה הראשונה של נעלי הטניס בעולם ומעניק לה
רכות וקפיציות בפנים, עמידות וקשיחות בחוץ.
כמו שטניסאי צריך.
נעלי "גרנד ספיד" מעור, מבד ומגפה דמויית עור
ובעיטור כחול, ירוק או אדום.
כי נעלי טניס זה לא משחק.

Grand Speed®

אגפא טרמפ
המצלמה לצעירים

חדש

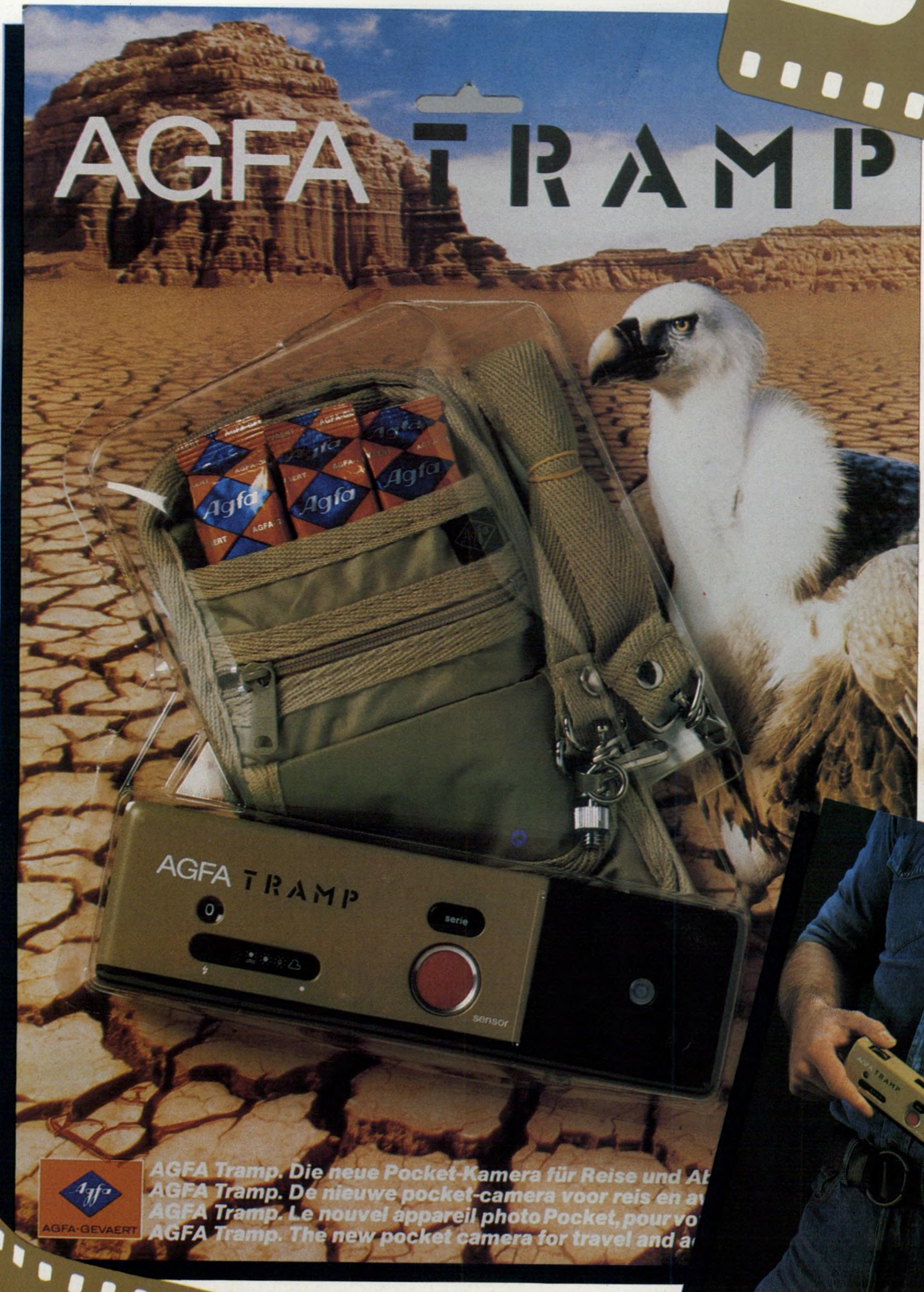

אגפא טרמפ - המצלמה לצעירים, לטיולים ולהרפתקאות עם תיק מקורי.

MOTOR

1. מנוע - המאפשר העברה אוטומטית של התמונות(10 שנות אחריות למנוע)

2. סנסור - לחיצה קלה על כפתור הסנסור וקליק...מתקבלת תמונה חדה וברורה.

3. מבזק(פלש) - תוכל לצלם בבית באמצעות המבזק האלקטרוני האוטומטי המחובר למצלמה.

4. תיק מיוחד לאגפא טרמפ המאפשר לך לשאת את המצלמה בנוחיות רבה על המותן או על הכתף.(ר' צלום)

5. 3 סרטי אגפא 100 (24 תמונות) - תקבל עם רכישת המצלמה וזאת ללא כל תוספת מחיר.

מצלמה עם מנוע

עם אגפא זה מצליח.

קשר בראל&שותי

לפני רצח נאווה אלמלית

אחרי שהונצח בפיזמון עממי ש־אמר: „בן־ציון סמוכה, אין כמוך, אונס ילדות קטנות.”

החיפושים נמשכו בקדחתנות, אך הרוצח לא נמצא. חודשיים גיששה המישטרה באפלה, עצרה חשודים ושיחררה אותם, ולא גילתה דבר.

מפתח שוודי

ב־25 ב־ארס 1953, יותר מ־חודשיים אחרי הרצח, הוכנס חולה־נפש חדש לבית־החולים על־ידי בני־מישפחתו. הוא היה במצב קשה, הזה הזיות, דימיין דמיונות והיה מנותק לחלוטין מהמציאות.

מייד עם כניסתו לבית־החולים הפתיע את הרופאים, כאשר כתב מיכתב שבו הודה ברצח ילדה. הוא מילמל מילים ומישפטים מוזרים, וכתב הודאה באשמה. ויקטור מיזאן לא היה באותו זמן חשוד כלל. הוא התוודה מכיוון שלא יכול היה להחזיק עוד את גודל הזוועה בתוכו. רופאיו התקשרו עם המיש־טרה וקיבלו הנחיות כיצד לנהוג.

אחד מרופאיו קיבל מידי המיש־טרה את המפתח השוודי שנמצא ליד הילדה, ואשר היה, ככל הנראה, כלי־הרצח והוא חקר על כך את החולה. מיזאן סיפר לרופא כי היה לוקח מפתח שוודי הביתה ממקום עבודתו, בית־החרושת אלקו. מתוך כמה מפתחות שהראה לו הרופא, זיהה את כלי־הרצח.

כאשר הציע מיזאן מיוזמתו ל־רופאיו להראות להם את מקום־הפשע, יצאו איתו למקום רק ה־רופאים. אחריהם, במרחק־מה, עקב איש־מישטרה בבגדים אזרחיים. מפעם לפעם היה מיזאן עוצר, ורק מילת־זירוז מפי הרופאים החזירה אותו למציאות. כאשר קראו לו „ויקטור” אמר כי ויקטור מת, ושמו חיים. כאשר נשאל היכן מת ויקטור, הצביע על מקום־הפשע.

לאנשי המישטרה לא היה כל ספק, מיזאן — המטורף המאושפז — הוא שרצח את הילדה ואנס אותה. מצבו הנפשי הלך והוטב. בחודש יוני 1953, כאשר הובא לחקירה מוקדמת בבית־המישפט, התייחס בכבוד לשופט ועמד על רגליו כאשר קם הקהל. בחודש אוגוסט המליץ הרופא־המטפל כי מיזאן ישוחרר מבית־החולים. מב־חינה רפואית הוא החלים והיה במצב של רמיסיה, כלומר: בריא, אך מסוגל לחלות שוב ביתר קלות מאשר אדם אחר.

בראשית 1955 הסתיים מישפטו. בית־המישפט המחוזי בתל־אביב מצא את מיזאן אשם ברצח הילדה רחל לוין, ודן אותו למאסר־עולם. עיקר המילחמה בבית־המישפט נסבה על מחלת־הנפש של הנאשם, והשפעתה על אחריותו המישפטית. אולם מיזאן עצמו, במצבו השפוי, הכחיש כל קשר לרצח, וטען ל־אליבי.

בית־המישפט המחוזי דחה את טענות ההגנה, וקבע עובדתית כי מיזאן הוא שרצח את הילדה. באשר למחלת־הנפש שלו, התברר כי בזמן הרצח ידע להבחין בין טוב לרע, ולכן לא חלה עליו ההגנה של אי־שפיות הפוטרת מאחריות פלי־לית.

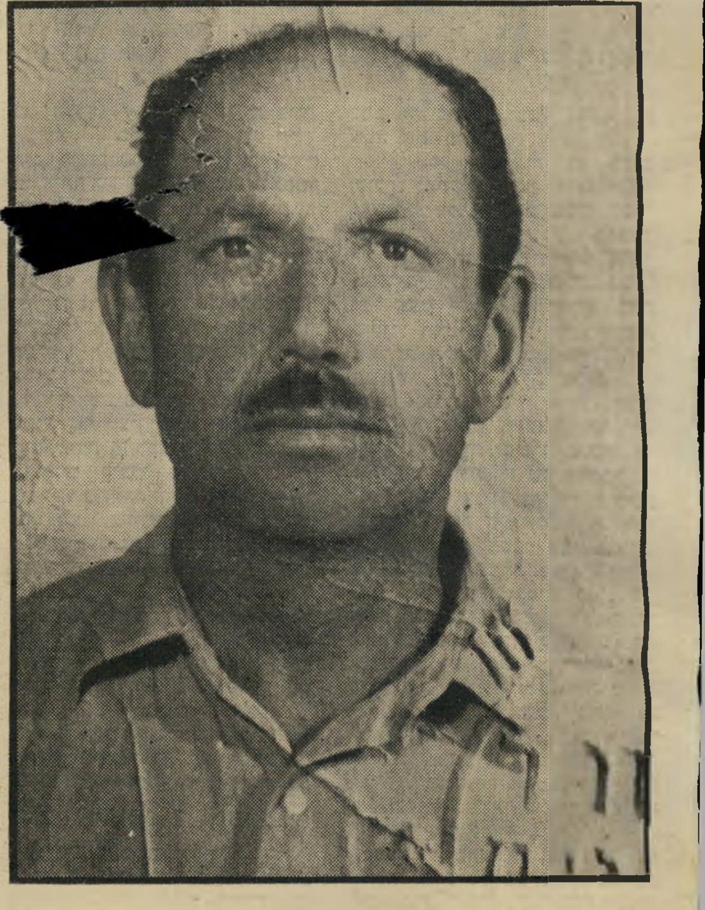

רוצח ליבוביץ
כמו גבר באשה

דחף שאינו בר־כיבוש

סניגורו של מיזאן הגיש עיר־עור על פסק־הדין, וטען כי לא הוכחה האשמה, וכי מיזאן היה מטורף בזמן הרצח. בית־המישפט העליון, שישב בהרכב מיוחד של חמישה שופטים, קיבל את החלטו־תיו העובדתיות של בית־המישפט המחוזי, למרות שלא כל השאלות נפתרו. על גופת הילדה נמצאו שערות־ערווה של אדם, שערות אלה לא היו של הנאשם. איש לא יכול היה להסביר תעלומה זו, אך היא לא גרמה לזיכויו של הנאשם.

אולם בית־המישפט קיבל את הטענה השנייה, של דחף שאינו בר־כיבוש, שנבע ממחלת־הנפש של מיזאן. דחף זה כפה עליו לבצע את הפשע ללא רצון חופשי, וגרם לזיכויו בדין. ברוב של שלושה נגד שניים אישר בית־המישפט ה־עליון את התקדים המישפטי שנק־בע זמן קצר קודם לכן, במישפטו של זלמן מנדלברוט, כי אדם ה־פועל תחת דחף חולני הנובע ממחלת־נפש, אינו אחראי למעשיו.

נוצר למעשה מצב מוזר: האיש שביצע את הפשע הנתעב זוכה מחמת הדחף החולני, אך באופן פורמלי נשלח לבית־חולים לחולי־נפש. אולם מאחר שבזמן המישפט כבר היה שפוי, שוחרר מאז בוודאי גם מבית־החולים, ושב לביתו. איש לא שמע מאז על מיזאן.

רצח חנה'לה בת ה־7

המיקרה השני אירע בתחילת 1970. ילדה בת שבע ירדה במדרגות־ביתה בירושלים, בשכו־נת קטמון. על גבה היה ילקוט, והיא היתה בדרכה לבית־הספר. חנה הורוביץ לא שבה לביתה.

הוריה הדואגים החלו לחפשה, ומסרו הודעה למישטרה. בשעה 6 בערב נמצאה גופתה על מדרגות מרתף הבית שבו התגוררה.

חנה'לה היתה ילדה יפה ומפו־תחת, ונראתה כבת 10. הוריה חזרו זמן קצר קודם לכן מארצות־הברית, כדי ששלושת ילדיהם יגדלו במדינה שלווה ונטולת־אלימות.

ילקוטה של הילדה, וכמה ספרים ומחברות, נמצאו מאוחר יותר בפח־אשפה בחצר. קלמר כחול וכמה עפרונות, שהביאה הילדה מחוץ־לארץ, נעלמו.

שכנים ואנשים הקשורים לשכונה נחקרו. ביניהם היה גם שרת הבית, גבר בגיל־העמידה, עולה מרומניה, טוביה ליבוביץ. כאשר נחקר לרא־שונה למחרת הרצח, סיפר כי ביום הרצח בא לעבודה בשעה 10 והלך לדרכו בצהריים. שכנים, שנחקרו גם הם, גילו למישטרה כי ראו את השרת בבניין בשעות הבוקר המוקדמות של יום הרצח. המיש־טרה ערכה חיפוש בביתו, ומצאה שם את הקלמר הכחול, מוסתר ב־מגירה.

נרצחת חנה הורוביץ
שריטות בצוואר, מכה בראש

בהודאה שנייה אמר ליבוביץ כי מצא את הקלמר בפח־האשפה ולקח אותו, כדי לתיתו מתנה ל־נכדו, הבא לבקרו בשבתות. בשלב זה נעצרו ליבוביץ ואשתו, והוא נחקר על־ידי צוות־חקירה מנוסה, בראשות הקצין שאול מרכוס. ב־גירסה החדשה סיפר השרת כי ראה את הילדה יורדת במדרגות במרוצה. לפתע החליקה ונפלה, ונפגעה בראשה מהמדרגות. „ראיתי שהיא לא זזה, נבהלתי שיגידו ש־אני עשיתי את זה, ועזבתי.”

הגירסה הסופית של ליבוביץ היתה מזעזעת. הוא סיפר לחוקריו: „ראיתי את הילדה יורדת במדרגות, ונהיה לי חשק כמו לכל גבר. תפס־תי אותה מהילקוט שלה, שהיה על גבה, משכתי אותה לתוך ה־מחסן, איפה שהכלים, אבל היא לא נתנה ומשכה את עצמה ונפלה למטה על הלבנים שהיו במחסן. נבהלתי, ואיבר־המין שלי נהיה קטן ולא היה לי חשק יותר ממנה.”

כל טריק מישפטי

על גופה של הילדה לא היו סי־מנים של תקיפה מינית. היא מתה מחנק ונזק מוחי. על צווארה נמצאו שריטות וחבטות בגולגולת. הרופא קבע כי הילדה נחנקה, ו־ראשה הוטח בגוף מוצק.

למרות שהסניגור הביא לפני בית־המישפט ראיות כי ליבוביץ „קיבל פה ושם סטירה” מידי ה־שוטרים החוקרים, שוכנע בית־המישפט כי ההודאות היו הודאות־אמת, ולא נפגעו מיחס אנשי־המישטרה. ניכר היה כי גם ה־שופט חיים כהן, שכתב את פסק־הדין בעירעור, נרתע מגודל ה־פשע. קשה היה לנהוג ברחמים כלפי אדם שחנק ילדה בת 7 ב־צווארה, והטיח את ראשה פעמים אחדות בקיר או בריצפה, כדי למלא את תאוותיו המיניות.

במיקרה זה לא נטען אפילו כי הנאשם חולה־נפש. מאחר שליבו־ביץ יוצג על־ידי סניגור טוב, שלא זנח כל טריק מישפטי כדי לעזור לשולחו, ברור כי הרופאים שבדקו את הנאשם קבעו פה אחד כי הוא נורמלי, ויכול לעמוד לדין.

אנס הילדות

בסיפרות המיקצועית ידוע כי מטורפים סוטי־מין, הרוצ־חים ילדים, הם בדרך כלל אנשים חביבים ונעימים כלפי חוץ. אנס ילדות, לפי התיאוריה הפסיכולו־גית, הוא אדם שלא התבגר מעולם. זהו איש שלא התגבר על משיכתו הילדותית לבנות־גילו, אשר העביר את תסביכי־הילדות שלו לחייו ה־מבוגרים.

הרוצח מדיסלדורף, שרצח תשע ילדות, הגיע לכך במיקרה. הוא גילה את תאוותו לילדות כאשר ביצע פריצה לבית, ומצא שם ילדה ישנה. הוא אנס אותה ואת סיפוקו המיני המלא קיבל רק כאשר הרג אותה.

מיקרהו של ליבוביץ מוכיח כי הרוצח סוטה־המין יכול להיות גם אדם רגיל ושקט, שאינו חולה־נפש ושאינו עבריין.

אילנה אלון ■

(המשך מעמוד 5)
והמים, כפי שהבטיח לעשות ב־שבוע שעבר.

איך הפכו תושבי ימית, שהיו חייבים לפנות בסוף מארס את העיר, לאזרחים רצויים, היכולים להמשיך להסתובב במקום גם ב־אפריל?

היוזמה באה מצידם של בימאי ההצגה הגדולה המתרחשת בימים אלה בימית. ברגע האחרון ממש, ב־30 במארס — כשנשארו רק 48 שעות לפינוי המייועד של העיר — מסרו השילטונות לתושבים כי ניתן להשיג אישורים שידחו את הפינוי עד ה־15 באפריל. כלומר, עד היום העשירי לפני הפינוי המוחלט של המקום.

אחד התושבים העיר כי די לטלפן למיפקדת צה"ל העוסקת בכך, כדי לזכות באישור כבר למחרת היום. במהלך השבוע ה־אחרון חולקו מאות אישורים כאלה.

הבל ימית כולו משמש בימים אלה כבימת תיאטרון גדולה, ש־עליה מוצגת הפארסה הלאומית. על הבימה מתרוצצים לכאורה ב־חוסר־סדר בחורי ישיבה ונערות ישראל כשרות, חיילי צה"ל וקצי־נים בכירים. מפעם לפעם מופיע במקום גם שחקן־אורח, כמו שר־התיקשורת, מרדכי ציפורי, או הח"כ מרדכי גור. גם בימאי ה־הצגה, שר־הביטחון, אריאל שרון, עולה כמעט בכל יום להשמיע רפליקה קצרה.

קהל הצופים במחזה מורכב מעי־תונאים בני כל האומות והצבעים. במקומות הטובים ביותר זוכים כאן הצלמים — בעיקר צלמי הטלוויזיה. לאמרגנים חשוב מאוד להפיץ בכל רחבי־העולם תמונות של קרבות־דמה, של קרע חמור בתוך החברה הישראלית, של קשיים פנימיים עצומים־כביכול המתלווים לפינוי הצפוי. חביבות במיוחד הן תמונות של תינוקות בוכים ושל נשים הנגררות לתוך אוטובוסים, חוזרות למקומן וחוזר חלילה. מה שלא מדווחים נציגי כלי־התיקשורת ה־עולמיים, דואגות לפרסם הנציגו־יות הדיפלומטיות של ישראל (ראה במדינה, עמוד 57).

גירסה קלילה

ביום החמישי האחרון הורם המסך מעל המערכה המשע־שעת ביותר עד כה. ההכנות לקטע זה התחילו עוד בשעות הבוקר. עשרות צלמי טלוויזיה זרים, עיתו־נאים מכל קצווי־תבל, תפסו הרא־שונים את מקומותיהם ביציע ש־בחולות שפת־הים של ימית. היה זה יום שרב קשה ורוב הצופים פשטו את חולצותיהם. העיתו־נאיות נשארו בביקיני. בזמן ה־המתנה הוזמנו בקבוקי בירה, נער־כה אפילו תחרות שש־בש.

הבימאים המוכשרים הפגינו ב־צורה משכנעת את האימרה הידו־עה, כי כל אירוע היסטורי חוזר פעמיים — בפעם הראשונה כ־טרגדיה, בפעם השניה כפארסה. הדראמה הידועה של הספינה אלטלנה, שנתלקחה מול חופי תל־אביב אחרי שנורו עליה פגזי „התותח הקדוש", עובדה לגירסה קלילה.

סירת־דייגים קטנה, שהסבה ל־יום אחד את שמה לאלתפננה הפ־ליגה מרציף המארינה בתל־אביב לכיוון ימית. על סיפונה היו כ־30 מאנשי הימין, שיצאו לדרך ה־מפרכת והמסוכנת כדי לתגבר את מתנגדי הנסיגה בימית. כדי שחס־וחלילה לא תסטה ממסלולה ו־תעגון בטעות בחוף אחר, ליוו אותה כל הדרך — מ[illegible]אדין במיצוות הבימאי — ספינות [illegible]בור של חיל־הים. בהתקרבה לחוף־המיועד הקי־פו אותה ספינות הק[illegible]ב כך, שתפנה [illegible] יציע־העיתונאים.

[illegible]עלי תפקידים נו־[illegible] את עמדותיהם. כ[illegible]של צה"ל, עם מכ־ש[illegible]סטנות ארוכות, הוצ־ב[illegible] השמאלי של היציע, ליד מצלמות הטלוויזיה. הצלמים טיפסו על הג'יפים ובידיהם ציודם הכבד, עד שהצמיגים עמדו כמעט להת־פוצץ. אף קצין לא ביקש מהאור־חים לרדת מהרכב הצבאי. להיפך: החיילים קיבלו הוראה להסתדר בשרשרת חיה, אחוז זה בידו של זה, ודאגו שזווית הצילום תישאר פנויה. בצד ימין של היציע הוצבו שוטרים במדים מצוחצחים — חניכי בית־הספר לשוטרים.

המרכז נשמר לאנשי התנועה לעצירת הנסיגה. הם באו כדי לקבל את פני האורחים, שעשו את הדרך באלתפננה. איש לא העז כמובן, לחסום את כניסתם לחוף, כדי שלא יפריעו לכוחות־הביטחון.

כוח אנשי הצבא והמישטרה היה גדול פי שלושה מאנשי התנועה, מארחיהם של המפליגים מתל־אביב. למרות זאת לא העז איש לחסום את בואם לחוף.

מרגע שבו החלו המעפילים לנ־חות על החוף מתוך סירות־גומי, נוצרה מהומה קלה. כולם רצו אל קו המים, הרטובים שעלו מן הים התערבו ביבשים, החיילים שגילמו את לוחמי פלמ"ח התערבו בחובשי־הכיפות שהופיעו בתפקיד גיבורי אצ"ל. כמו בכל הצגה מו־דרנית ראויה לשמה ניטשטש ה־הבדל בין הבימה והיציע. כולם התגודדו ליד הג'יפים, שעליהם עמדו הצלמים.

אריק — הבימאי הגדול

הבימאי הגדול של ההצגה נוכח באותו היום בכבודו ו־בעצמו במושב אוגדה, שבקירבת המקום. אריאל שרון גילה, שיש לו כישרון רב כמנהל בימה והצגות קירקס.

אחד ממלוויו, אלי לנדאו, עוזר שר־הביטחון לשעבר, שבא להעיף מבט אחרון על העיר הגוועת, טרח להשמיע באוזני העולם הזה דיברי פרשנות על ההצגה הגדולה שהסתיימה בבימת־החולות: „ראיתי כמה שכואב לנטוש בית וללכת." הוא הצביע לעבר קבוצה של חברי התנועה לעצירת הנסיגה, שפתחו בתפילה ספונטנית־קולקטיווית ב־שערי ימית והמשיך: „אתה יודע כמה זה כואב? ובכל זאת, בגין עשה את זה."

אין ספק שההצגה לא היתה יכולה להתקיים ללא יוזמתם של ראש־הממשלה, מנחם בגין, ושר־הביטחון, אריאל שרון. ההצגה היום־יומית המשותפת של חברי התנועה לעצירת הנסיגה בסיני ושל בגין ושרון, שהתחילה בעת ביקורו הממלכתי של נשיא צרפת, משרתת היטב את מטרותיה התע־מולתיות של ממשלת־ישראל.

גם סירובו של אריק שרון, לפני שבועיים, לצאת למצריים לסיכום שאלות סימון הגבול ה־בינלאומי, היה סצינה במסכת זו של שחוק ודמע. מתנגדי הנסיגה בימית הבינו כי אם שרון אינו ממהר להגיע להסכם עם המצרים, אין עליהם לחשוש מפינוי מהיר.

כשנאלץ שרון, בסופו של דבר, ביום הראשון השבוע, לצאת ל־קאהיר, הוא העלה סצינה נוספת במחזה ימית. הוא זימן אליו בתל־אביב את מנהיגי המתנגדים והציע להם עיסקה: צה"ל יניח להם להגוג את חג הפסח בימית, בתנאי שיתפנו מרצון ב־15 בחודש. „אמר־נו לו שאנחנו לא מסכימים לכך בשום אופן," דיווח על כך טלפונית אבי פרחן לאשתו בימית.

מסתבר שהעיסקה המוצעת לא היתה עיסקה כלל. למרות הסירוב להתפנות, הודיע שר־הביטחון כי שומרי־חומות־ימית לא יורדו עד אחרי החג.

בינתיים נמשכת ההצגה ללא שינויים. שחקנים נוספים ממשיכים לעלות על הבימה. בראשית השבוע בא לפגישה עם אנשי התנועה לעצירת הנסיגה שר־התיקשורת, מרדכי ציפורי. מישרדו דאג לשכור עבורו את שרותיה של סוכנות צילום תל־אביבית. כל ההוצאות על חשבון הממתינים בתור להת־קנת טלפון.

ליד אנדרטת אוגדת הפלדה, באותו בוקר שבו חוללה על־ידי הבירionים שהתבצרו בה, טייל רב־אלוף (מיל') מוטה גור, וחיכה שצלמי הטלוויזיה והעיתונות יגלו אותו. הוא שיחק תפקיד זוטר ב־הצגה: כל שנמסר לעיתונאים היה שהוא התארח אצל גאולה כהן בימית.

המסך עדיין לא ירד על הצגה גרועה זו. אך תורים ארוכים של בחורי־ישיבה נראים ביציאה מ־ימית. כשרכבו של קצין צה"ל עצר לרגע בשער, ביום השני השבוע, התחננו כמה מהם לנסוע איתו צפונה. „מי שהביא אתכם הנה, שיקח אתכם חזרה!" השיב בקרי־רות הקצין והסתלק.

מרסל זוהר

צילומים: **ענת סרגוסטי**

צה"ל מאכיל

את מתנגדיו. מול הרובע הדרומי של העיר, שבו התבצרו מתנגדי הנסיגה, נעצרה קנטינה ניידת של השק"ם. בחורי ישיבה ובחורות ממתנגדי הפינוי עורכים קניות באשנב השק"ם המיועד לחיילי צה"ל, ולא למתנגדיהם. זה עוד אבסורד של ההצגה הגדולה בימית.

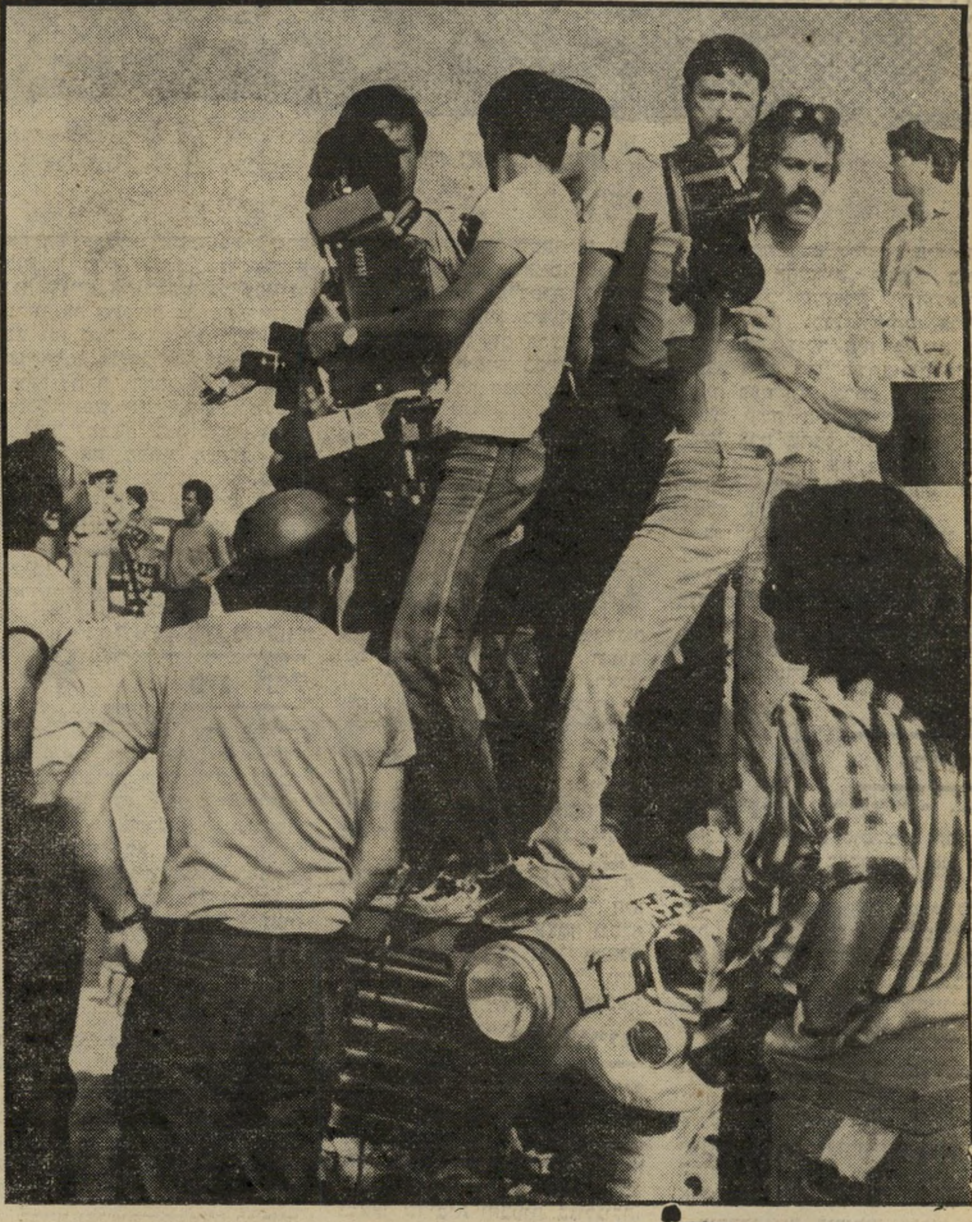

הטלוויזיה מעל לכל

רכב צה"ל משמש סולם לחצי תריסר צלמים ואנשי טלוויזיה זרים המבקשים להנציח את שעתיד להתרחש על החוף עם הגיע המעפילים. צה"ל העמיד את כל ה־אמצעים לרשותם של כלי־תיקשורת, כדי להבטיח את הצלחת הסרטת ההצגה הגדולה של השנה. למען המצלמות מותר הכל — אפילו להפוך ג'יפ לגרוטאה.

BROADWAY
80
AMERICAN BLEND
20 FILTER CIGARETTES
טעם אמריקאי.
תערובת אמריקאית.
מתאים לי... BROADWAY 80
מוקד/B-4

המחיר: 25 שקלים (כולל מ.ע.מ.)
שנה 46
96 עמודים
מיספר 2327
י"ד ניסן תשמ"ב, 7.4.1982

העולם הזה

מפסידה
ירדנה
ארזי

ביזיון
באירוויזיון